

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μ Ο Ρ Φ Ε Σ Κ Α Ι Κ Ο Σ Τ Ο Σ
Τ Ρ Α Π Ε Ζ Ι Κ Η Σ Χ Ρ Η Μ Α Τ Ο Λ Ο Τ Η Σ Η Σ

Ε Ι Σ Η Γ Η Τ Η Σ
ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ε Κ Π Ο Ν Η Σ Η
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΡΚΟΣ

Π Α Τ Ρ Α
1993

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ

1339

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

1. ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ	1
2. Η ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	3
3. ΑΝΤΑΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	8
2. ΜΕΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	9
- Η Πολιτική του Προεξοφλητικού Επιτοκίου	10
- Η Πολιτική των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων	12
. Μειονεκτήματα της Πολιτικής των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων	15
- Η Πολιτική της Ανοικτής Αγοράς	17
. Μεταβολή στα Ρευστά Διαθέσιμα των Εμπορικών Τραπεζών	20
. Μεταβολές στην τιμή (και συνεπώς στην απόδοση) των ομολογιών	20
. Μεταβολές στις προοπτικές για την πορεία της Οικονομίας	21
. Πλεονεκτήματα της Πολιτικής της Ανοικτής Αγοράς ...	22
- Η Πολιτική των Δημοσίων Καταθέσεων	23

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	25
- Έλεγχος των Επιτοκίων των Εμπορικών Τραπεζών	26
- Διαφοροποίηση των Όρων Δανεισμού	26
- Διαφοροποίηση του Ύψους των Υποχρεωτικών Καταθέσεων	27
- Έλεγχος Χορήγησης Δανείων από ορισμένο ύψος και Έλεγχος στις Εκδόσεις Τίτλων στην Κεφαλαιαγορά	27

- Ευνοϊκή Μεταχείριση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων που ενισχύουν τις Παραγωγικές Επενδύσεις	28
- Έλεγχος της Επενδυτικής Πολιτικής των Πιστωτικών Ιδρυμάτων	28
- Μέτρα Ελέγχου των Εισαγωγών	28
- Άσκηση Εκλεκτικής Πιστωτικής Πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα κατά την Άμεση Χρηματοδότηση του Εξωτραπεζικού Τομέα	28
4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	29

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Α. Οι Υφιστάμενοι Σήμερα Νομισματικοί και Πιστωτικοί Κανόνες	31
Β. Επιπτώσεις στα Επιτόκια Χορηγήσεων από την περαιτέρω Απελευθέρωση του Θεσμικού Πλαισίου	35
Γ. Παράγοντες που Προσδιορίζουν το Κόστος των Τραπεζικών Δανείων	36

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	39
2. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	40
3. ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	42
- Ασφάλεια τοποθετήσεων	42
- Ρευστότητα	43
- Αποδοτικότητα εργασιών	43

4. ΣΤΑΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	45
- Επικοινωνία με τον υποψήφιο πιστούχο	45
- Συμπλήρωση πληροφοριακού δελτίου οικονομικής καταστάσεως	48
- Σύνταξη δελτίου εμπορικών πληροφοριών	48
- Έγκριση της χρηματοδότησης	50
- Παρακολούθηση και είσπραξη της χρηματοδότησης	52
- Παρακολούθηση των καθυστερήσεων	52
5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ	55
6. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ	57
7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ	59
Α. Υπολογισμός δεικτών ρευστότητας	59
Β. Υπολογισμός δεικτών χρέους	64
Γ. Υπολογισμός δεικτών αποδοτικότητας	65
Δ. Υπολογισμός δεικτών οικονομικής κάλυψης	66

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	69
2. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	70
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	70
Α. ΥΠΟΘΗΚΗ	70
Β. ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ	71
Γ. ΕΓΓΥΗΣΗ	72
Δ. ΕΝΕΧΥΡΟ	73
4. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	80
5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	80
6. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΝΥΠΟΘΗΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	80

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 6

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	81
2. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ (ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	81
3. ΒΑΣΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	82

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 7

ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1. ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ	87
2. ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ	88
3. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	89

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 8

ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ	90
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΕΝΕΧΥΡΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	91
3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	92
4. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	93
Α. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.	
- Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης	93
- Χρηματοδότηση και προχρηματοδότηση εξαγωγών	94
- Χρηματοδότηση για ανέγερση, επέκταση κλπ. κτηριακών εγκαταστάσεων και αγορά καινούργιου εξοπλισμού	95
- Χρηματοδότηση για την αγορά υφιστάμενων εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων	97
- Χρηματοδότηση μεταποιητικών επιχειρήσεων για την αγορά Η/Υ	99

Β. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙ-
ΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 197/11/3.4.1978.

- ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	101
5. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙ- ΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ν.Ε. 197/1978	106
- Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα	106
- Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης βραχυπρόθεσμου φύσεως	107
- Χρηματοδότηση για την αγορά καινούργιου μηχανολο- γικού εξοπλισμού	108
- Χρηματοδότηση για την προετοιμασία και εκτέλεση παραγγελιών	111
- Χρηματοδότηση για την ανέγερση, επέκταση κτηρια- κών εγκαταστάσεων	113
- Χρηματοδότηση για την αγορά έτοιμου εργαστηρίου	115

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 9

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1. Χρηματοδότηση εμπόρων, επαγγελματιών και εταιριών παρο- χής υπηρεσιών για κεφάλαιο κίνησης	118
2. Χρηματοδότηση εμπόρων για την αγορά εγχώριων προϊόντων απέυθείας από μεταποιητικές επιχειρήσεις	119
3. Χρηματοδότηση εμπόρων για την αγορά τοις μετρητοίς εγ- χώριων προϊόντων απέυθείας από βιοτεχνίες	120
4. Χρηματοδότηση εισαγωγικού εμπορίου	121
5. Χρηματοδότηση εμπόρων και επαγγελματιών για ανέγερση παγίων εγκαταστάσεων και αγορά-εγκατάσταση εξοπλισμού	122
6. Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την αγορά Η/Υ	124

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ο

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	126
2. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	129
3. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	139

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	140
2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	143
- Συνήθης Χρηματοδοτική Μίσθωση	143
- Πώληση και Επαναμίσθωση	144
- Μίσθωση και Υπεκμίσθωση	145
- Συμμετοχική Χρηματοδοτική Μίσθωση	146
- Χρηματοδοτική Μίσθωση Ακινήτων	147
3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	149
4. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	153
5. ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	154
6. Η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ	160
7. LEASING Η ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	162
8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	174
9. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Η ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	175
10. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ LEASING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	179
11. ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	181

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΝΟΜΟΣ 1665/19.11.86
2. Π.Δ.Τ.Ε. 1011/22.4.87
3. Π.Δ.Τ.Ε. 1574/14.6.89
4. Π.Δ.Τ.Ε. 1955/ 2.7.91
5. Π.Δ.Τ.Ε. 2091/11.6.92
6. ΠΙΝΑΚΕΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κατά την τελευταία δεκαετία διαπιστώνεται με ενδιαφέρον ότι ο πληθωρισμός, τα υψηλά επιτόκια, τα θεσμικά πλαίσια και κυρίως ο σκληρός ανταγωνισμός μεταξύ των Τραπεζών, οδήγησε τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να επεκτείνουν τις κατά παράδοση, υπηρεσίες που προσφέρουν, όπως η εξυπηρέτηση των αποταμιευτών, τα δάνεια, οι εγγυήσεις και οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις, αναζητώντας νέες επικερδείς συναλλαγές.

Έτσι, αναπτύχθηκαν νέες υπηρεσίες, όπως του χρηματοοικονομικού συμβούλου, της αναδοχής (UNDERWRITING) μετοχικών και ομολογιακών εκδόσεων, της προώθησης συγχωνεύσεων και εξαγορών επιχειρήσεων, της ιδιωτικοποίησης κρατικών εταιριών, χρηματοδοτικές μισθώσεις (LEASING), χρηματοδότηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομιών (VENTURE CAPITAL), κ.ο.κ.

Οι επενδύσεις αποτελούν τον ουσιαστικότερο παράγοντα της ανάπτυξης, γιατί μέσω αυτών δραστηριοποιούνται, συντονίζονται και αξιοποιούνται όλοι οι συντελεστές της παραγωγής, δηλαδή οι φυσικοί πόροι, η εργασία, το κεφάλαιο, η τεχνογνωσία, η επιχειρηματικότητα.

Η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα μιας οικονομικής μονάδας μέσα σε ένα ανταγωνιστικό χρηματοοικονομικό περιβάλλον προϋποθέτει την ορθή επιλογή του κατάλληλου κεφαλαίου και την ορθή χρήση αυτού για να επιτευχθούν οι ευρύτεροι οικονομικοί στόχοι που έχουν τεθεί από την οικονομική μονάδα.

Στην εργασία αυτή γίνεται μια διεξοδική μελέτη του θέματος με σκοπό να εντοπιστούν και να αναλυθούν όλες οι πλευρές του. Πιστεύω ότι έκανα ό,τι ήταν δυνατόν έτσι ώστε να πλησιάσω τον στόχο μου και σίγουρα το αποτέλεσμα θα ήταν ακόμα καλύτερο αν δεν συναντούσα αρκετές δυσκολίες στη συγκέντρωση των στοιχείων αυτών.

Είναι σίγουρο ότι μια εργασία του τύπου αυτού δεν είναι σε θέση να καλύψει ολοκληρωτικά το αντικείμενο της μελέτης μου. Παρόλα αυτά όμως πιστεύω ότι η παρούσα εργασία αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για την άντληση ουσιαστών πληροφοριών σχετικά με το θέμα.

Στο σημείο αυτό οφείλω να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν στην προσπάθειά μου, και ειδικότερα τον καθηγητή της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΩΝ κ. Γεώργιο Κουτρούλη, τον κ. Καλαχάνη Δημήτριο Διευθυντή του καταστήματος της Εθνικής Τράπεζας στο Ξυλόκαστρο και τον κ. Μπεκιάρη Θωμά Επιθεωρητή της Τράπεζας Πίστewς, για τις υποδείξεις τους και την βοήθειά τους στην ανεύρεση πηγών όσον αφορά την πτυχιακή μου εργασία.

Ο ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΡΚΟΣ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Τράπεζες καλούνται οι επιχειρήσεις εκείνες που έχουν σαν κύριο έργο τους τη συγκέντρωση οικονομικών πόρων και αποταμίευσης, με σκοπό τη διοχέτευσή τους στους διάφορους παραγωγικούς κλάδους κατά τρόπο ασφαλή και επικερδή.

Το σύνολο αυτό των ομοειδών επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο εργασίας την παροχή πίστης και την εκμετάλλευση του χρήματος, αποτελούν το ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ κάθε χώρας.

Ενδεικτικά, μπορούμε να πούμε ότι οι Τράπεζες παρέχουν τις εξής οικονομικές υπηρεσίες:

- αποδοχή καταθέσεων από τους αποταμιευτές,
- χορήγηση πιστώσεων,
- χρηματοδοτική μίσθωση,
- έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών καρτών, ταξιδιωτικών επιταγών).
- αγορά συναλλάγματος για λογαριασμό του ίδιου του ιδρύματος ή της πελατείας του,
- διάθεση ομολόγων και Εντόκων Γραμματίων του Δημοσίου,
- φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών,
- εκμίσθωση θυρίδων κλπ.

Η οικονομική σημασία των Τραπεζών είναι μεγάλη, διότι καθιστούν παραγωγικά τα κεφάλαια των αποταμιευτών. Έτσι γίνονται επενδύσεις αυξάνει η παραγωγή, κάμπτεται η ανεργία, αυξάνει η αγοραστική δύναμη, αυξάνεται η κατανάλωση και συνεπώς η παραγωγή, και γενικά η οικονομία ανθίζει (Κυκλική Ροή Οικονομικού Συστήματος).

Ακόμα συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης στο οικονομικό κύκλωμα της χώρας ή (ακόμα και σε διεθνές επίπεδο), πράγμα απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη χορηγώντας εγγυητικές επιστολές και αναλαμβάνοντας έτσι το ίδιο την διεκπεραίωση της συναλλαγής σε περίπτωση αφερεγγυότητας του πελάτη - κομιστή της εγγυητικής επιστολής.

Επίσης προσφέρουν στους ενδιαφερόμενους επενδυτές, συμβουλές οργάνωσης και διοίκησης και γενικά συμβουλές για την μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση του χορηγούμενου κεφαλαίου.

Οι Τράπεζες παίζουν σπουδαίο ρόλο όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε Διεθνές επίπεδο οικονομικών συναλλαγών διότι:

- συμβάλλουν στην καλύτερη διεκπεραίωση των συναλλαγών με το εξωτερικό χορηγώντας ή εισπράττοντας το απαιτούμενο συνάλλαγμα,
- έρχονται σε επαφή με τις ξένες κεφαλαιαγορές εξασφαλίζοντας κεφάλαια για επενδύσεις στη χώρα μας καθώς επίσης και τις αντίστοιχες ξένες εμπειρίες που είναι απαραίτητες για την ομαλή εξέλιξη των επιχειρήσεων - επενδύσεων.

Όμως το κάθετί που θέλει να εξακολουθεί να υπάρχει προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες, έτσι και οι Τράπεζες βλέποντας την εξέλιξη των αναγκών της οικονομίας, προχωρούν σε εκσυγχρονισμό εισάγοντας νέους θεσμούς στο χώρο των Τραπεζικών Συναλλαγών.

Αυτοί οι θεσμοί είναι το LEASING, το FACTORING και οι εταιρίες VENTYRE CAPITAL.

Η ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η άσκηση των Τραπεζικών Εργασιών σαν επιχειρηματική δραστηριότητα παρουσιάζει μια ιδιομορφία, σε σχέση με άλλες μορφές επιχειρηματικότητας.

Οι Τράπεζες, χρησιμοποιώντας σε μεγάλο βαθμό ξένα κεφάλαια, έχουν την υποχρέωση σε κάθε στιγμή να είναι έτοιμες να καταβάλλουν στους καταθέτες τους τα αναλαμβανόμενα ποσά.

Παρά το γεγονός ότι σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις υποχρεώνονται να αντιμετωπίσουν μαζικές αναλήψεις κεφαλαίων, παρουσιάζονται συχνότερες διακυμάνσεις στη ροή ή ανάληψη κεφαλαίων του κοινού, που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη ρευστότητα μιας Τράπεζας ή του Τραπεζικού Συστήματος κατ'επέκταση.

Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει γενικότερα μια Τράπεζα είναι οι εξής:

- ο κίνδυνος της μη εξόφλησης μιας υποχρέωσης δηλ. η οριστική απώλεια των χορηγηθέντων κεφαλαίων,
- ο κίνδυνος της παγιοποίησης που ανακύπτει στην περίπτωση που ο δανειολήπτης αδυνατεί να εκτελέσει τις υποχρεώσεις του, μέσα στα συμφωνηθέντα χρονικά πλαίσια, σε τρόπο ώστε να ανατρέπεται οι προβλέψεις της Τράπεζας σε μεγάλο βαθμό,
- ο κίνδυνος έλλειψης ρευστότητας, στην περίπτωση που ευρείες αναλήψεις καταθέσεων δεν είναι δυνατόν να εξισορροπηθούν με ταυτόχρονη άντληση κεφαλαίων από άλλες πηγές.

Για τους λόγους αυτούς, κύριος στόχος της Τράπεζας είναι η κατά τον αποδοτικότερο τρόπο διαχείριση των κεφαλαίων που της εμπιστεύθηκαν οι μέτοχοι και οι καταθέτες της· η ανάπτυξη δηλ. μεθόδων δράσης που θα της επιτρέψουν να συνδυάσει το στοιχείο της βεβαιότητας με το κέρδος, προσφέροντας στους πελάτες της τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Ιδιαίτερα δε στον τομέα των χρηματοδοτήσεων, κύριος στόχος της, είναι να πετύχει τον πιο τέλειο συνδυασμό κόστους προσφερομένων κεφαλαίων και πώλησης αυτών, σε μια σταδιακά απελευθερωμένη αγορά όπως είναι η Ελληνική, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της τον παράγοντα του ανταγωνισμού.

Για να το πετύχει αυτό επιβάλλεται να έχει άρτια οργάνωση, να είναι ενήμερη για τις οικονομικές συνθήκες του τόπου και να παρακολουθεί άγρυπνα την οικονομική ζωή.

Όσον αφορά τώρα το ΚΕΡΔΟΣ των Τραπεζών, εκτός από τους γενικούς παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη κάθε επιχείρησης (π.χ. οργάνωση, MANAGEMENT) οι κυριότεροι παράγοντες που προσδιορίζουν το Τραπεζικό Κέρδος είναι:

- α. Το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων.
- β. Η σύνθεση των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας και
- γ. Σε μικρότερο βαθμό οι προμήθειες απ' την εκτέλεση των Τραπεζικών εργασιών.

Η διαφορά μεταξύ του κόστους που καταβάλλει η Τράπεζα για μια μονάδα χρήματος και του εσόδου απ' τη χρησιμοποίησή της, πολλαπλασιαζόμενη με την ποσότητα των χρηματικών μονάδων που διαχειρίζεται μας δίνει τα ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ απ' το βασικό αντικείμενο εργασιών της.

Το ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ προκύπτει αν αφαιρέσουμε από τα ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ τα διάφορα έξοδα, που απαιτούνται για τη λειτουργία της Τράπεζας, όπως έξοδα προσωπικού, συντήρησης πάγιων εγκαταστάσεων, (κτίρια, μηχανήματα κλπ), αποσβέσεις για φθορά του παραγωγικού της εξοπλισμού κλπ. καθώς και το φόρο που αναλογεί στα ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ.

ΑΝΤΛΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για μια τράπεζα η εξεύρεση χρηματικών μέσων έχει εξίσου μεγάλη σημασία όπως η χρησιμοποίησή τους κατά τρόπο ασφαλή και επικερδή.

Οι τράπεζες συγκεντρώνουν κεφάλαια με τη διαφήμιση, με την ανάπτυξη σχέσεων, με την επιρροή των Διευθυντών και γενικά των στελεχών τους, καθώς και με την παροχή υπηρεσιών τέτοιων που να προσελκύουν και να ικανοποιούν το αποταμιευτικό κοινό.

Οι καταθέσεις απαρτίζουν τον κύριο όγκο των κεφαλαίων, που έχουν στη διάθεσή τους οι τράπεζες.

Πρωταρχικός στόχος κάθε τραπεζικού οργανισμού είναι να μην αφήσει τα κεφάλαια που έχει στη διάθεσή του ανεκμετάλλευστά, χωρίς δηλ. να αποδίδουν κάποια πρόσοδο, που θα καλύπτει το κόστος που καταβάλλει για τα συγκεντρωθέντα κεφάλαια, το κόστος λειτουργίας και να αποφέρει κάποιο κέρδος.

Βέβαια οι Τράπεζες έχουν ανάγκη να διατηρούν ρευστά διαθέσιμα για την αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών και της περίπτωσης αυξημένων αναλήψεων. Ρευστά διαθέσιμα μπορούν να συσσωρευθούν στις Τράπεζες και στην περίπτωση που έχουν επιβληθεί περιορισμοί στην αύξηση των πιστώσεων και υπάρχει έτσι αντικειμενική αδυναμία να χρησιμοποιήσουν τις καταθέσεις για την παροχή δανείων.

Οι Τράπεζες έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν αποδοτικά τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους, είτε προβαίνοντας σε βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, είτε επενδύσεις σε άλλες μορφές, π.χ. σε ομολογίες, σε μετοχές, αγορά ακινήτων, κρατικά ομόλογα κλπ.

Οι Ελληνικές Τράπεζες όμως υπόκεινται σε ορισμένους περιορισμούς, όσον αφορά στην τοποθέτηση των κεφαλαίων τους.

Έτσι δεν επιτρέπεται να τοποθετήσουν:

- α. Πάνω από 15% των συνολικών τους καταθέσεων σε ομολογιακούς τίτλους του δημοσίου, της ΔΕΗ, του ΟΤΕ.
- β. Πάνω από 5% των συνολικών τους καταθέσεων σε μετοχές νεοϊδρυμένων ή επεκτεινόμενων βιομηχανικών, μεταλλευτικών, τουριστικών και εξαγωγικών επιχειρήσεων.
- γ. Πάνω από 25% των καταθέσεών τους σε μακροπρόθεσμες χορηγήσεις (με διάρκεια πάνω από 4 χρόνια).

Εκτός από τις ρυθμίσεις που έχουν επιβληθεί από την πιστωτική πολιτική, οι δυνατότητες των Τραπεζών να μην αφήνουν νεκρά τα κεφάλαια που έχουν στη διάθεσή τους επηρεάζονται και από τις ανάγκες και τις συνθήκες που διαμορφώνονται στις επιμέρους οικονομικές δραστηριότητες.

Έτσι παρουσιάζονται διαφορετικές δυνατότητες χορηγήσεως δανείων, ανάλογα με τη φάση της οικονομικής συγκυρίας.

- Π.χ. αν υπάρχει ή όχι κάμψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ή δισταγμοί στην επέκτασή της, ανάλογα με το ύψος των αποθεμάτων και τη ρευστότητα των επιχειρήσεων, τις προοπτικές για τη διενέργεια επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, την αύξηση των τιμών των αγαθών κλπ.

Μεταξύ των Τραπεζών ασκείται ανταγωνισμός με διάφορες μορφές. Καθώς η δανειοδότηση αποτελεί ένα απ'τα κυριότερα μέσα πραγματοποίησης κερδών, ο τραπεζικός ανταγωνισμός αφορά, εκτός από το μέγεθος της χρηματοδότησης,

- α. το είδος της χρηματοδότησης,
- β. το πρόσωπο του δανειζόμενου,
- γ. τις προοπτικές ανάπτυξης της δραστηριότητάς του κ.α.

Ο τραπεζικός ανταγωνισμός δεν πραγματοποιείται μέσω των επιτοκίων, δηλ. της τιμής των χορηγούμενων κεφαλαίων, αλλά μέσω άλλων παραγόντων, που έχουν σχέση με την ποιότητα και την ποσότητα των παρεχόμενων γενικά τραπεζικών υπηρεσιών.

Με τον σκοπό να εναρμονισθεί ο τραπεζικός ανταγωνισμός και γενικά η τραπεζική δραστηριότητα με τους στόχους της οικονομικής πολιτικής, το Κράτος παρεμβάλλει με μια σειρά μέτρων που λαμβάνονται ανάλογα με τις γενικότερες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν και που θα εξετασθούν στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Νομισματική Πολιτική (I) είναι η πολιτική που ακολουθεί το Κράτος για να διατηρεί τη σταθερότητα της αξίας του χρήματος με συνθήκες υψηλού επιπέδου απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Η Νομισματική σταθερότητα έχει δύο πλευρές. Η πρώτη αναφέρεται στη σταθερότητα του γενικού επιπέδου των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών και η δεύτερη στη σχέση του εθνικού νομίσματος με τα νομίσματα των άλλων χωρών.

Η σταθερότητα του νομίσματος αποτελεί τον σπουδαιότερο παράγοντα οικονομικής προόδου και σταθερότητας μιας χώρας.

Όταν οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών που εκφράζονται σε χρήμα είναι σταθερές, τότε κατοχυρώνεται η εμπιστοσύνη του κοινού στο χρήμα, ενισχύεται η αποταμίευση και οι επενδύσεις και κατά συνέπεια αυξάνεται το εθνικό εισόδημα.

Επίσης η σταθερότητα του νομίσματος προστατεύει τις κατώτερες εισοδηματικές τάξεις από τη μείωση της αγοραστικής δύναμης που προκαλεί ο πληθωρισμός και έτσι όταν το εισόδημα ανεβαίνει οδηγεί σε μια γενικότερη κοινωνική ευημερία.

Παράλληλα με τη διατήρηση της νομισματικής σταθερότητας, αντικείμενο της νομισματικής πολιτικής είναι και ο εφοδιασμός της οικονομίας με την απαραίτητη κάθε φορά ποσότητα χρήματος.

Γιατί για να υπάρχει οικονομική πρόοδος δεν φτάνει να υπάρχει μόνο σταθερότητα του χρήματος, αλλά είναι απαραίτητο να υπάρχουν επαρκεί κάθε φορά μέσα πληρωμής, με τα οποία να μπορεί να γίνει κινητοποίηση στους διαθέσιμους πόρους, για την πλήρη απασχόληση

(I) Βλέπε "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ" ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΥ ΣΕΛ. 265.

των παραγωγικών συντελεστών και την αύξηση της παραγωγής.

Κύριο έργο της Νομισματικής Πολιτικής είναι ρυθμίζοντας κατάλληλα κάθε φορά τα χρηματικά και πιστωτικά μέσα να αποτρέπει διαταραχές στο γενικό επίπεδο των τιμών.

Το έργο αυτό το πετυχαίνει με τον περιορισμό της προσφοράς στα νομισματικά και πιστωτικά μέσα, που επηρεάζει τις αποφάσεις των οικονομικών μονάδων για επενδύσεις, οι οποίες αποτελούν τελικά τον πιο δυναμικό παράγοντα της νομισματικής σταθερότητας και της οικονομικής δραστηριότητας.

ΜΕΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω της οποίας το Κράτος ασκεί τη Νομισματική Πολιτική, μπορεί με την επιβολή ορισμένων μέτρων, να ελέγχει την ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία.

Τα μέτρα αυτά μπορούμε να τα κατατάξουμε σε δύο βασικές κατηγορίες:

- α. Γενικά μέτρα που εφαρμόζονται σε ολόκληρο το εμπορικό τραπεζικό σύστημα και,
- β. Ειδικά μέτρα που βασικός στόχος τους είναι ο περιορισμός των χορηγούμενων πιστώσεων από τις εμπορικές τράπεζες σε ορισμένους δανειστές.

Τα κύρια μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσει η Τράπεζα της Ελλάδος για τη ρύθμιση της ποσότητας (προσφοράς) χρήματος και συνεπώς για την άσκηση της Νομισματικής Πολιτικής είναι τα εξής:

- α. Η Πολιτική του Προεξοφλητικού Επιτοκίου.
- β. Η Πολιτική των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων.
- γ. Η Πολιτική της Ανοικτής Αγοράς.
- δ. Η Πολιτική των Δημοσίων Καταθέσεων.

Η Πολιτική του Προεξοφλητικού Επιτοκίου

Η Κεντρική Τράπεζα χρηματοδοτεί τις Εμπορικές Τράπεζες με διάφορες μεθόδους, η πιο συνηθισμένη από τις οποίες είναι η Πολιτική του Προεξοφλητικού Επιτοκίου.

Προεξοφλητικό Επιτόκιο είναι το επιτόκιο με το οποίο οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να δανειστούν χρήματα από την Κεντρική Τράπεζα.

Ο δανεισμός πραγματοποιείται με την προεξόφληση τίτλων υψηλής φερεγγυότητας (όπως εμπορικών γραμματίων) και γιαυτό το επιτόκιο δανεισμού της Κεντρικής Τράπεζας χαρακτηρίζεται σαν Προεξοφλητικός Τόκος.

Συνήθως ο Προεξοφλητικός Τόκος καθορίζεται σε υψηλότερο επίπεδο από τα επιτόκια χορηγήσεων των εμπορικών τραπεζών, ώστε να αποτελεί αντικίνητρο για τις εμπορικές τράπεζες να προσφεύγουν προς δανεισμό στην Κεντρική Τράπεζα. Έτσι η τελευταία παραμένει η Τελευταία Πηγή Δανεισμού.

Για να αντιληφθούμε καλύτερα πως λειτουργεί η διαδικασία αυτή, θα αναφέρουμε ένα απλό παράδειγμα.

Ας υποθέσουμε ότι μια επιχείρηση πωλεί εμπορεύματα και για την αξία των εμπορευμάτων αυτών, αντί να πληρωθεί σε μετρητά, πληρώνεται με γραμμάτια ή συναλλαγματικές που έχουν μια συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Αν η επιχείρηση αυτή έχει ανάγκη μετρητών προ της ημερομηνίας λήξης των γραμματίων και συναλλαγματικών αυτών, μπορεί να αποκτήσει ρευστά διαθέσιμα γρηγορότερα, προεξοφλώντας τα γραμμάτια αυτά στην εμπορική τράπεζα με την οποία συνεργάζεται.

Έτσι οι Εμπορικές Τράπεζες, με τη διαδικασία της προεξόφλησης, έχουν στα ενεργητικά τους περιουσιακά στοιχεία γραμμάτια και συναλλαγματικές των πελατών τους με διαφορετικές ημερομηνίες λήξης.

Αν οι Εμπορικές Τράπεζες τώρα επιθυμούν να αυξήσουν τα ρευστά διαθέσιμά τους, μπορούν να το κάνουν (ανα)προεξοφλώντας τα γραμμάτια ή τις συναλλαγματικές που έχουν στη διάθεσή τους, στην Κεντρική Τράπεζα.

Η Κεντρική Τράπεζα κατά την (ανα)προεξόφληση των γραμματίων αυτών δεν δίνει όλο το ποσό, το οποίο αναγράφεται στα γραμμάτια ή στις συναλλαγματικές, αλλά πληρώνει ένα μικρότερο ποσό, αφού πρώτα αφαιρέσει ένα ποσό, που υπολογίζεται μ'ένα επιτόκιο, το οποίο ονομάζεται Προεξοφλητικό Επιτόκιο.

Η Κεντρική Τράπεζα στα πλαίσια της άσκησης της πολιτικής του Προεξοφλητικού Επιτοκίου καθορίζει:

- α. Το ύψος (τιμή) του Προεξοφλητικού Επιτοκίου, με το οποίο η Κεντρική Τράπεζα προεξοφλεί τα γραμμάτια ή τις συναλλαγματικές που έχουν στα χέρια τους οι Εμπορικές Τράπεζες.
- β. Τις προϋποθέσεις που πρέπει να εκπληρώνουν τα γραμμάτια και οι συναλλαγματικές για να γίνουν δεκτά απ'την Κεντρική Τράπεζα
- γ. Το ανώτατο ποσό που μπορεί να γίνει δεκτό απ'την Κεντρική Τράπεζα σε γραμμάτια για προεξόφληση για κάθε μια Τράπεζα χωριστά.

Ας δούμε τώρα με ποιο τρόπο μια μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του Προεξοφλητικού Επιτοκίου μεταβάλλει την ποσότητα του χρήματος στην Οικονομία.

Όταν η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί να μειώσει την ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία, μπορεί να αυξήσει το Προεξοφλητικό Επιτόκιο, οπότε οι τράπεζες γίνονται λιγότερο πρόθυμες να καταφύγουν στην Κεντρική Τράπεζα για χρηματοδότηση (δανεισμό) μέσω προεξόφλησης γραμματίων και συναλλαγματικών.

Μια αύξηση του Προεξοφλητικού Επιτοκίου οδηγεί πάντα και στην αύξηση των επιτοκίων των βραχυπρόθεσμων δανείων που χορηγούν οι εμπορικές τράπεζες στις επιχειρήσεις - πελάτες τους, με συνέπεια να επακολουθήσει μείωση της ζήτησης των βραχυπρόθεσμων δανείων απ'τις επιχειρήσεις.

Τελικά μια αύξηση του Προεξοφλητικού Επιτοκίου απ'την Κεντρική Τράπεζα έχει σαν αποτέλεσμα να μειωθεί η ποσότητα του χρήματος που διοχετεύεται στην Οικονομία.

Αντίθετα όταν η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί ν'αυξήσει την ποσότητα του χρήματος μειώνει το Προεξοφλητικό Επιτόκιο.

Οι εμπορικές τράπεζες τώρα, με μεγαλύτερη προθυμία καταφεύγουν στην Κεντρική Τράπεζα για δανεισμό (χρηματοδότηση) με την προεξόφληση των γραμματίων και των συναλλαγματικών των επιχειρήσεων - πελατών τους.

Η μείωση του Προεξοφλητικού Επιτοκίου απ' την Κεντρική Τράπεζα, συνήθως, συνοδεύεται με μείωση των βραχυπρόθεσμων δανείων που χορηγούν οι Εμπορικές Τράπεζες με συνέπεια να υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση δανείων από τις επιχειρήσεις κι έτσι, διοχετεύεται περισσότερο χρήμα στην οικονομία, δηλ. έχουμε αύξηση της ποσότητας χρήματος στην Οικονομία.

Συμπερασματικά:

Μια ορισμένη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του Προεξοφλητικού Επιτοκίου μπορεί να επιφέρει μια μεταβολή (αύξηση ή μείωση) αντίστοιχα των δανείων της Τράπεζας της Ελλάδος προς τις Εμπορικές Τράπεζες.

Η Πολιτική των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων

Η Κεντρική Τράπεζα έχει την δυνατότητα να αυξάνει ή να μειώνει την ποσότητα του χρήματος που βρίσκεται σε κυκλοφορία στην οικονομία με την αύξηση ή μείωση αντίστοιχα του ποσού των Καταθέσεων Όψεως, που οι Εμπορικές Τράπεζες υποχρεώνονται να διατηρούν σε μορφή μετρητών στα ταμεία τους ή σε καταθέσεις όψεως στην Κεντρική Τράπεζα.

Με την μείωση ή αύξηση του ποσοστού των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων, με δεδομένη την ποσότητα του νομισματικού χρήματος (χαρτονομίσματα, κέρματα), η Κεντρική Τράπεζα έχει την δυνατότητα να επηρεάσει την πιστοδοτική ικανότητα των Εμπορικών Τραπεζών και μέσω αυτής έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τελικά τη γενική οικονομική δραστηριότητα της χώρας.

Αν η Κεντρική Τράπεζα θελήσει να περιορίσει τη χρηματοδότηση της οικονομίας και συνεπώς, τη μείωση της ποσότητας του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία, μπορεί να το πετύχει με την αύξηση των ποσοστών των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών.

Αντίθετα, αν η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί να αυξήσει τη χρηματοδότηση της οικονομίας και συνεπώς να αυξήσει την ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία έχει τη δυνατότητα να το πετύχει, με την μείωση των ποσοστών των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών.

Για να κατανοήσουμε τον τρόπο που επενεργεί η αύξηση ή μείωση των ποσοστών των Υποχρεωτικών διαθεσίμων, ώστε να προκαλέσει αντίστοιχα μείωση ή αύξηση της ποσότητας του χρήματος που κυκλοφορεί θα αναφέρουμε τα παρακάτω παραδείγματα:

α. Αν η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί να μειώσει την ποσότητα του χρήματος στην οικονομία και το ποσοστό των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων είναι π.χ. 20%, η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να πετύχει τη μείωση αυτή, αν αυξήσει το ποσοστό των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών π.χ. από 20% σε 25%.

Στην περίπτωση αυτή, αν υποθέσουμε ότι οι Καταθέσεις Όψεως στο εμπορικό τραπεζικό σύστημα ανέρχονται σε 50 ΔΙΣ και ότι οι Εμπορικές Τράπεζες διατηρούν ρευστά διαθέσιμα στα ταμεία τους (50 X 20%) 10 ΔΙΣ πρέπει με την αύξηση του ποσοστού των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων από 20% σε 25% να αυξήσουν τα Υποχρεωτικά Ρευστά Διαθέσιμά τους σε (50 X 25%) 12,5 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Η αύξηση των Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών από 10 ΔΙΣ σε 12,5 ΔΙΣ μπορεί να επιτευχθεί αν οι Εμπορικές Τράπεζες:

- Περιορίσουν τις χορηγήσεις νέων δανείων.
- Ανακαλέσουν ορισμένα δάνεια.
- Δεν προβούν στην ανανέωση ορισμένων ληξιπρόθεσμων δανείων.

Τα παραπάνω μέτρα των Εμπορικών Τραπεζών θα έχουν σαν αποτέλεσμα τη μείωση της χρηματοδότησης της οικονομίας και γενικά τη μείωση της ποσότητας (προσφοράς) του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία.

β. Αν η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί να αυξησει την ποσότητα χρήματος στην οικονομία, μπορεί να πετύχει την αύξηση αυτή, αν μειώσει το ποσοστό των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών π.χ. από 20% σε 15%.

Στην περίπτωση αυτή οι Εμπορικές Τράπεζες στο πιο πάνω παράδειγμά μας, θα διαπιστώσουν ότι έχουν (50 X 20%) 10 ΔΙΣ σε μορφή Ρευστών Διαθεσίμων στα ταμεία τους, ενώ είναι υποχρεωμένες να διατηρήσουν Ρευστά Διαθέσιμα μόνο (50 X 15%) 7,5 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Οι Εμπορικές Τράπεζες έχουν τώρα τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τα πλεονάζοντα (ελεύθερα) ρευστά διαθέσιμα (10-7,5) 2,5 ΔΙΣ για τη χορήγηση δανείων στους πελάτες τους. Με τον τρόπο αυτό η ποσότητα του χρήματος στην οικονομία θα αυξηθεί.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι ο κύριος σκοπός των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων που μπορεί να διατηρούνται στα ταμεία των εμπορικών τραπεζών δεν είναι η κάλυψη (ασφάλεια) των Καταθέσεων Όψεως του κοινού στις εμπορικές τράπεζες, για να είναι σε θέση οι τράπεζες αυτές να πληρώνουν τις Καταθέσεις Όψεως σε πρώτη ζήτηση.

Ο βασικότερος σκοπός τους είναι να παρέχουν τη δυνατότητα στην Κεντρική Τράπεζα να ελέγχει το σύνολο των Καταθέσεων Όψεως που μπορεί να δημιουργήσουν οι Εμπορικές Τράπεζες.

Συμπερασματικά:

Με την επιβολή και μεταβολή των ποσοστών των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων, η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να ελέγχει και να ρυθμίζει την προσφορά χρήματος και τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Μειονεκτήματα της Πολιτικής των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων.

Η Πολιτική των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων είναι ένα ισχυρό όπλο που μπορεί να χρησιμοποιήσει η Κεντρική Τράπεζα για τον έλεγχο και τη ρύθμιση της πιστοδοτικής ικανότητας των Εμπορικών Τραπεζών και επομένως, της ποσότητας χρήματος που κυκλοφορεί στην Οικονομία.

Η πολιτική αυτή παρόλο που έχει μεγάλη αποτελεσματικότητα, όσον αφορά το σκοπό (στόχο) που επιδιώκει, δηλ. τη μείωση ή αύξηση της ποσότητας χρήματος στην οικονομία, δεν χρησιμοποιείται τόσο συχνά από την Κεντρική Τράπεζα, διότι παρουσιάζει ορισμένα μειονεκτήματα, τα κυριότερα απ'τα οποία είναι τα εξής:

- α. Η πολιτική των Υ.Ρ.Δ. απαιτεί σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα για να φέρει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, δηλ. τη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) της ποσότητας χρήματος στην οικονομία, από τη στιγμή που η Κεντρική Τράπεζα αποφασίσει και γνωστοποιήσει την απόφασή της για τη μεταβολή των Υ.Ρ.Δ., μέχρις ότου οι Εμπορικές Τράπεζες αναπροσαρμόσουν και τα Ρευστά Διαθέσιμά τους και τη χορήγηση των πιστώσεων (δανείων).
- β. Η πολιτική αυτή επειδή εφαρμόζεται ενιαία για όλες τις Εμπορικές Τράπεζες, χωρίς καμία διάκριση, χωρίς δηλ. να λαμβάνει υπόψιν της τις συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες και ειδικές συνθήκες ρευστότητας και χρηματοδότησης κάθε μιας τράπεζας, έχει σαν αποτέλεσμα να ευνοεί ορισμένες τράπεζες και να καθιστά δυσμενέστερη τη θέση άλλων τραπεζών.
- γ. Η πολιτική των Υ.Ρ.Δ. δεν παρουσιάζει ευκαμψία με την έννοια ότι η Κεντρική Τράπεζα δεν μπορεί να μεταβάλλει συχνά τα ποσοστά των Υ.Ρ.Δ., διότι με τις συχνές μεταβολές του ποσοστού αυτού, κλονίζεται η εμπιστοσύνη του κοινού στο τραπεζικό σύστημα, πράγμα που έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας.

δ. Κατά την εφαρμογή της πολιτικής των Υ.Ρ.Δ., κάθε μεταβολή του ποσοστού των Υ.Ρ.Δ. δημοσιεύεται στον τύπο και συνεπώς, γίνεται γρήγορα γνωστή στο ευρύτερο κοινό, με αποτέλεσμα να μειώνεται η εμπιστοσύνη του κοινού στο εμπορικό τραπεζικό σύστημα. Αυτό φυσικά, έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοδότηση της οικονομίας και επομένως στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι, ο κλονισμός της εμπιστοσύνης του ευρύτερου κοινού στο τραπεζικό (χρηματοδοτικό) σύστημα της χώρας, που μέσω αυτού διοχετεύονται οι αποταμιεύσεις του στις παραγωγικές επενδύσεις, έχει τις εξής συνέπειες:

- α. Μείωση των παραγωγικών επενδύσεων.
- β. Μείωση της παραγωγικότητας και της παραγωγής.
- γ. Μείωση των κερδών ή αύξηση των ζημιών των επιχειρήσεων και μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων.
- δ. Μείωση των καταναλωτικών και παραγωγικών δαπανών.
- ε. Μείωση της απασχόλησης και αύξηση της ανεργίας.

Γενικά:

Ο κλονισμός της εμπιστοσύνης του κοινού στο τραπεζικό σύστημα της χώρας μπορεί να οδηγήσει την οικονομία στην κάμψη και ύφεση.

Η Πολιτική της Ανοικτής Αγοράς

Ένα ισχυρό όπλο που έχει στη διάθεσή της η Κεντρική Τράπεζα και το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει για να μεταβάλει τη συνολική ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία, είναι η πολιτική της Ανοικτής Αγοράς.

Η πολιτική της Ανοικτής Αγοράς, είναι η αγορά ή πώληση από την Κεντρική Τράπεζα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, κρατικών ομολόγων στην ανοικτή (ελεύθερη) αγορά (που, συνήθως είναι το Χρηματιστήριο Αξιών) για τη μεταβολή της ποσότητας (προσφοράς) χρήματος στην οικονομία.

Αν η Κεντρική Τράπεζα θέλει να μειώσει την συνολική ποσότητα χρήματος στην οικονομία και για το σκοπό αυτό επιλέξει την πολιτική της ανοικτής αγοράς τότε θα πωλήσει κρατικές ομολογίες στο Χρηματιστήριο Αξιών.

Το πρώτο αποτέλεσμα από την πώληση κρατικών ομολογίων από την Κεντρική Τράπεζα θα είναι η μείωση της ποσότητας χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία κατά το ποσό της αξίας των πωλούμενων κρατικών ομολογίων.

Αν οι αγοραστές των κρατικών ομολογιών πληρώνουν την Κεντρική Τράπεζα με επιταγές σε βάρος των λογαριασμών Καταθέσεων Όψεως, που έχουν στις εμπορικές τράπεζες, η Κεντρική Τράπεζα στη συνέχεια θα απαιτήσει από τις Εμπορικές Τράπεζες την εξόφληση των επιταγών αυτών, με αποτέλεσμα να μειωθούν τα ρευστά διαθέσιμα των Εμπορικών Τραπεζών που υποχρεώνονται να διατηρούν σε μια συγκεκριμένη αναλογία προς τις συνολικές Καταθέσεις Όψεως.

Συνεπώς με την πληρωμή των επιταγών από τις Εμπορικές Τράπεζες διαταράσσεται η ισορροπία (αναλογία) που υπάρχει στο εμπορικό τραπεζικό σύστημα μεταξύ των υποχρεωτικών ρευστών και των καταθέσεων όψεως.

Για να αποκατασταθεί η ισορροπία (αναλογία) αυτή, οι εμπορικές τράπεζες αναγκάζονται να περιορίσουν τη χορήγηση δανείων και ανακαλούν ορισμένα δάνεια ή δεν προβαίνουν στην ανανέωση των ληξιπρόθεσμων δανείων. Η περιοριστική αυτή πολιτική συνεχίζεται, μέχρις ότου αποκατασταθεί η ισορροπία (αναλογία) των Υ.Ρ.Δ. προς τις συνολικές καταθέσεις όψεως.

Συνεπώς, η Κεντρική Τράπεζα με την ενέργεια της αγοράς κρατικών ομολογιών απ' την ανοικτή (ελεύθερη) αγορά, που συνήθως, είναι το Χρηματιστήριο Αξιών, μπορεί να μειώσει την ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία.

Ας υποθέσουμε τώρα ότι η Κεντρική Τράπεζα επιθυμεί να αυξήσει την ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία, διότι οι συνθήκες της οικονομίας το απαιτούν.

Αν η Κεντρική Τράπεζα επιλέξει την πολιτική της Ανοικτής Αγοράς για την αύξηση της ποσότητας του χρήματος τότε θα προβεί στην αγορά κρατικών ομολογιών καταβάλλοντας στους κατόχους τους τη χρηματιστηριακή αξία των αγοραζόμενων ομολογιών.

Το πρώτο άμεσο αποτέλεσμα απ' την αγορά κρατικών ομολογιών από την Κεντρική Τράπεζα είναι η αύξηση της ποσότητας χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία κατά το ποσό της αξίας των αγοραζόμενων ομολογιών.

Υποθέτουμε τώρα, ότι στην οικονομία χρησιμοποιείται σε ευρεία κλίμακα το σύστημα πληρωμών με επιταγές, και ότι οι πωλητές των κρατικών ομολογιών τα μετρητά που εισπράτουν, από την Κεντρική Τράπεζα για την πώληση των ομολογιών τους, τα καταθέτουν στις Εμπορικές Τράπεζες σε λογαριασμούς Καταθέσεων όψεως.

Ως δεύτερο αποτέλεσμα της πολιτικής της ανοικτής αγοράς δεδομένων των παραπάνω προϋποθέσεων, είναι η αύξηση των ρευστών διαθέσιμων των εμπορικών τραπεζών κατά το ποσό των μετρητών που καταθέτουν σ' αυτές οι πωλητές των ομολογιών.

Ένα τρίτο σημαντικό αποτέλεσμα της πολιτικής της ανοικτής αγοράς που απορρέει απ' την αύξηση των ρευστών διαθέσιμων των εμπορικών τραπεζών είναι η πολλαπλάσια δημιουργία καταθέσεων όψεως, δηλ. η πολλαπλάσια δημιουργία λογιστικού (τραπεζικού) χρήματος από τις εμπορικές τράπεζες.

Το μέγεθος της αύξησης της ποσότητας του (λογιστικού) χρήματος μέσω της διαδικασίας της πολλαπλάσιας δημιουργίας καταθέσεων όψεως εξαρτάται απ'το ποσοστό των Υ.Ρ.Δ.

Συγκεκριμένα:

Αν η Κεντρική Τράπεζα αγοράσει κρατικές ομολογίες στην ανοικτή αγορά (χρηματιστήριο αξιών), αξίας 50.000.000 ΔΡΧ, η ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία θα αυξηθεί αρχικά κατά το ποσό αυτό των 50.000.000 ΔΡΧ.

Αν οι πωλητές των ομολογιών τα μετρητά αυτά των 50.000.000 ΔΡΧ που θα πάρουν απ'την Κεντρική Τράπεζα, τα καταθέσουν στις Εμπορικές Τράπεζες σε λογαριασμούς καταθέσεων όψεως, τότε αρχίζει η διαδικασία της πολλαπλάσιας δημιουργίας καταθέσεων όψεως, δηλ. της πολλαπλάσιας δημιουργίας (λογιστικού) χρήματος και επομένως της πολλαπλάσιας προσφοράς χρήματος στην οικονομία.

Αν το ποσοστό των Υ.Ρ.Δ. είναι π.χ. 20%, τότε η αύξηση της ποσότητας χρήματος στην οικονομία, απ'την αγορά από την Κεντρική Τράπεζα ομολογιών αξίας 50.000.000 ΔΡΧ, θα είναι τελικά 250.000.000 ΔΡΧ.:

$$\Sigma = \frac{I}{i} \cdot A = \frac{50.000.000}{0,20} = 250.000.000 \text{ ΔΡΧ.}$$

όπου:

Σ= Σύνολο Δημιουργίας Καταθέσεων Όψεως.

A=(Αρχική) Αύξηση των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων των Εμπορικών Τραπεζών.

i= Ποσοστό Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων.

Όταν η Κεντρική Τράπεζα ασκήσει την πολιτική της Ανοικτής Αγοράς δηλ. αγοράζει ή πωλεί κρατικές ομολογίες στο χρηματιστήριο αξιών, τότε από την πολιτική αυτή θα έχουμε τις εξής επιδράσεις:

α. Τα Ρευστά Διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών μεταβάλλονται.

β. Η τιμή και συνεπώς η απόδοση των ομολογιών μεταβάλλεται.

γ. Οι προοπτικές για την οικονομία μεταβάλλονται.

A. Μεταβολή στα ρευστά διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών.

Η μεταβολή που επέρχεται στα ρευστά διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών και στη συνέχεια ή μεταβολή που επέρχεται τελικά στην ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία από την εφαρμογή της πολιτικής της ανοικτής αγοράς, από την Κεντρική Τράπεζα αναπτύχθηκαν με κάποια λεπτομέρεια παραπάνω.

Παρακάτω θα αναπτύξουμε με πολύ συντομία τις μεταβολές που επιφέρει η εφαρμογή της πολιτικής της ανοικτής αγοράς:

- στην τιμή και συνεπώς στην απόδοση των ομολογιών,
- στις προοπτικές της οικονομίας.

B. Μεταβολές στην τιμή (και συνεπώς στην απόδοση) των ομολογιών.

Γνωρίζουμε ότι αύξηση της αγοράς ομολογιών θα επιφέρει αύξηση της τιμής των ομολογιών, που ισοδυναμεί με μείωση της απόδοσης των ομολογιών.

Αντίθετα, μείωση της αγοράς ομολογιών θα επιφέρει μείωση της τιμής των ομολογιών, που ισοδυναμεί με αύξηση της τιμής των ομολογιών.

Επειδή η Κεντρική Τράπεζα είναι ένας σημαντικός αγοραστής - πωλητής κρατικών ομολογιών σε σχέση με τους άλλους αγοραστές - πωλητές κρατικών ομολογιών, έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει άμεσα την τιμή μιας ομολογίας και συνεπώς την απόδοσή της.

Η Κεντρική Τράπεζα με τις αγορές ή πωλήσεις κρατικών ομολογιών μπορεί να επηρεάσει την τιμή (επίπεδο) του επιτοκίου. Κατ'αρχήν η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να μεταβάλει τα βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα επιτόκια, αν προβεί επιθετικά σε αγορές ή πωλήσεις κρατικών ομολογιών σε οποιαδήποτε από αυτές τις αγορές, ανάλογα με το επιτόκιο που θέλει να επηρεάσει.

Για να διατηρήσει μια δεδομένη τιμή για μια ομολογία και συνεπώς, μια δεδομένη τιμή για το επιτόκιο, εκείνο που χρειάζεται να κάνει η Κεντρική Τράπεζα είναι να αγοράσει ή πωλήσει τόσες ομολογίες όσες είναι πρόθυμοι να αγοράσουν ή να πουλήσουν οι άλλοι διαπραγματευόμενοι (το κοινό) με την τρέχουσα τιμή της ομολογίας (επιτόκιο).

Γ. Μεταβολές στις προοπτικές για την πορεία της Οικονομίας.

Οι οικονομικοί αναλυτές και οι ενδιαφερόμενοι για την νομισματική και πιστωτική πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας, παρακολουθούν τις συναλλαγές της ανοικτής αγοράς και βάσει αυτών κάνουν τις προβλέψεις τους για τις μελλοντικές επιδράσεις των συναλλαγών της ανοικτής αγοράς σε τέτοιες οικονομικές μεταβλητές, όπως π.χ. τα επιτόκια και τον πληθωρισμό - ακόμα και για το επίπεδο της ζωής τους.

Δυστυχώς δεν υπάρχει γενική συμφωνία μεταξύ των οικονομολόγων ως προς το πως μεταβάλλονται οι προοπτικές, ειδικά όταν επέρχονται συγκεκριμένες μεταβολές στις συναλλαγές της ανοικτής αγοράς.

Παραδείγματος χάρη, αύξηση της αγοράς ομολογιών από την Κεντρική Τράπεζα μπορεί να μεταφραστεί ως επεκτατική νομισματική πολιτική που αναμένεται να προκαλέσει μείωση των επιτοκίων, αύξηση των επενδύσεων, της παραγωγικότητας, της παραγωγής των επιχειρήσεων, των καταναλωτικών δαπανών κλπ.

Απ' την άλλη πλευρά, η επεκτατική νομισματική πολιτική μπορεί να εκληφθεί ότι θα επιφέρει μελλοντικές αυξήσεις στην προσφορά του χρήματος και πιθανό η αύξηση αυτή να επιφέρει αύξηση του πληθωρισμού.

Η προσδοκία ότι θα ακολουθήσουν υψηλότεροι ρυθμοί πληθωρισμού, πιθανό να ενθαρρύνει τους δανειστές χρήματος να ζητήσουν υψηλότερα επιτόκια λόγω μιας επιπρόσθετης επιβάρυνσης για την αύξηση του πληθωρισμού. Ακόμη, προσδοκία αύξησης του πληθωρισμού μπορεί να αποθαρρύνει τις επιχειρηματικές επενδύσεις και τις καταναλωτικές δαπάνες.

Πλεονεκτήματα της Πολιτικής της Ανοικτής Αγοράς

Όπως αναφέραμε, η πολιτική της Ανοικτής Αγοράς είναι ένα από τα ισχυρότερα όπλα, που μπορεί να διαθέτει η Κεντρική Τράπεζα για τον έλεγχο και ρύθμιση της ποσότητας του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία. Η πολιτική αυτή έχει ορισμένα πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τις δυο άλλες πολιτικές δηλ. την πολιτική των Υ.Ρ.Δ. και την πολιτική του Προεξοφλητικού επιτοκίου.

Τα βασικότερα πλεονεκτήματα είναι τα εξής:

- α. Η πολιτική της ανοικτής αγοράς παρουσιάζει μεγάλη ευελιξία με την έννοια ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί απ' την Κεντρική Τράπεζα για την μείωση ή αύξηση των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών, μέσω της πώλησης ή αγοράς αντίστοιχα, κρατικών ομολογιών στο χρηματιστήριο αξιών, σε οποιοδήποτε χρόνο και σε οποιοδήποτε ποσό, που το μέγεθός του μπορεί να κυμανθεί από πάρα πολύ μικρό μέχρι πάρα πολύ μεγάλο, ανάλογα βέβαια με τη μεταβολή της ποσότητας χρήματος που απαιτούν οι συνθήκες της οικονομίας.
- β. Η πολιτική της ανοικτής αγοράς μπορεί να επιφέρει, όπως αναφέραμε ακόμη και πάρα πολύ μικρές μεταβολές στην ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία και μάλιστα οι μικρές αυτές μεταβολές μπορεί να επιτευχθούν πολύ ευκολότερα και πολύ γρηγορότερα σε σύγκριση με τις δυο άλλες πολιτικές δηλ. την πολιτική των Υ.Ρ.Δ. και την πολιτική του προεξοφλητικού επιτοκίου.
- γ. Το πιο βασικό πλεονέκτημα της πολιτικής της ανοικτής αγοράς είναι ότι, η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αγοράσει ή να πωλήσει κρατικές ομολογίες στην ανοικτή αγορά (χρηματιστήριο αξιών) και με την ενέργεια αυτή να αυξήσει ή να μειώσει αντίστοιχα την ποσότητα του χρήματος που βρίσκεται στην κυκλοφορία στην οικονομία, χωρίς να γίνονται εμφανείς οι ενέργειές της και

χωρίς να γνωστοποιηθούν στο ευρύτερο κοινό. Με τον τρόπο αυτό δεν κλονίζεται η εμπιστοσύνη του κοινού στο τραπεζικό (χρηματοδοτικό) σύστημα της οικονομίας και έτσι, αποφεύγονται οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία.

Σημειώνουμε ότι, απαραίτητη προϋπόθεση για να φέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα η πολιτική της ανοικτής αγοράς είναι να υπάρχει αναπτυγμένη και καλά οργανωμένη κεφαλαιαγορά καθώς και αγορά χρήματος στην οικονομία.

Η Πολιτική των Δημοσίων Καταθέσεων

Οι καταθέσεις όψεως του Κράτους που διατηρεί στην Κεντρική Τράπεζα, δεν περιλαμβάνονται στον όρο του χρήματος με την στενή έννοιά του, η οποία περιλαμβάνει μόνο το νομισματικό - κεντρικό χρήμα (χαρτονομίσματα και κέρματα), καθώς και τις καταθέσεις όψεως του εξωτραπεζικού κοινού στις εμπορικές τράπεζες.

Τις καταθέσεις όψεως του Κράτους στην Κεντρική Τράπεζα, οι οποίες αποτελούν βασικό χρήμα, μπορεί να τις χρησιμοποιήσει η νομισματική αρχή ως ένα μέσο για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής της.

Συγκεκριμένα:

Μπορεί να οριστεί ότι τα ρευστά διαθέσιμα του Κράτους πρέπει να διατηρούνται υποχρεωτικά σε καταθέσεις όψεως στην Κεντρική Τράπεζα και ότι μόνο έπειτα από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να γίνει μετακίνησή τους στις εμπορικές τράπεζες.

Μετακίνηση των καταθέσεων αυτών από την Κεντρική Τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες, σημαίνει αύξηση των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών, ενώ, αντίθετα, μετακίνηση των καταθέσεων αυτών από τις εμπορικές τράπεζες στην Κεντρική Τράπεζα σημαίνει μείωση των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών.

Όταν η νομισματική αρχή επιθυμεί να αυξήσει τα ρευστά διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών μπορεί να δώσει την έγκρισή της στο Κράτος για τη μετακίνηση στις εμπορικές τράπεζες μέρους, ή του συνόλου των καταθέσεων όψεως που διατηρεί στην Κεντρική Τράπεζα.

Αυτό θα έχει ως άμεση συνέπεια την αύξηση των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών με περαιτέρω συνέπεια την αναπροσαρμογή της σχέσης μεταξύ των Υ.Ρ.Δ., των λοιπών στοιχείων αμέσου ρευστότητας (π.χ. χρηματογράφα) και του μεγέθους των πιστώσεων προς το εξωτραπεζικό κοινό.

Έτσι πιθανό να έχουμε αύξηση του αριθμού και της αξίας των χρεογράφων, μέσω της πολιτικής της ανοικτής αγοράς, πράγμα που σημαίνει διοχέτευση χρήματος στην οικονομία, όσο και αύξηση των χορηγούμενων πιστώσεων από τις εμπορικές τράπεζες στο εξωτραπεζικό κοινό, με πολλαπλασιαστική αύξηση των πιστώσεων αυτών, μέσω της διαδικασίας: Κ.Ο. - χορήγηση δανείων - Κ.Ο. κοκ.

Αντίθετα όταν η νομισματική αρχή επιθυμεί να μειώσει τα ρευστά διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών, τότε συνιστά στο Κράτος να μετακινήσει στην Κεντρική Τράπεζα μέρος ή το σύνολο των Κ.Ο. που τυχόν διατηρεί στις εμπορικές τράπεζες.

Έτσι με την μετακίνηση αυτή, θα έχουμε άμεσα μείωση των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών και έμμεσα μείωση των στοιχείων αμέσου ρευστότητας (π.χ. χρηματογράφα) καθώς και μείωση των χορηγούμενων πιστώσεων προς το εξωτραπεζικό κοινό, πιθανό και ανάκληση δανείων αν αυτό είναι δυνατό και συνεπώς, θα έχουμε συσταλτική πολλαπλασιαστική διαδικασία.

Όπως είναι εύκολα αντιληπτό, το μέτρο αυτό, είναι πολύ δραστικότερο σε σύγκριση με τις άλλες πολιτικές και συγκεκριμένα της πολιτικής της ανοικτής αγοράς και του Προεξοφλητικού επιτοκίου. Αυτό συμβαίνει διότι, η πολιτική των Δημοσίων Καταθέσεων, όπως και η πολιτική των Υ.Ρ.Δ., ασκεί άμεσα ακαριαία επίδραση στο μέγεθος των ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών, ενώ όλες οι άλλες πολιτικές, ασκούν επίδραση μέσω της συμπεριφοράς των εμπορικών τραπεζών η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με ορισμένες συνθήκες και προϋποθέσεις.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι νομισματικές αρχές με τις πολιτικές που αναφέραμε πιο πάνω δηλ. με την πολιτική των Υποχρεωτικών Ρευστών Διαθεσίμων, την πολιτική του Προεξοφλητικού Επιτοκίου, την Πολιτική της Ανοικτής Αγοράς και την πολιτική των Δημοσίων Καταθέσεων, επιδιώκουν να επηρεάσουν τη συνολική ποσότητα προσφοράς χρήματος, καθώς και το συνολικό ύψος της χρηματοδότησης της οικονομίας, με σκοπό την ρύθμιση και έλεγχο της οικονομικής δραστηριότητας για την επίτευξη υψηλού βαθμού οικονομικής προόδου της οικονομίας.

Πολλές φορές οι πολιτικές (τ'α μέτρα) που αναπτύξαμε παραπάνω, δεν θεωρούνται ικανοποιητικά και αποτελεσματικά για την επίτευξη των στόχων της νομισματικής και της γενικότερης οικονομικής πολιτικής του Κράτους.

Αυτό συμβαίνει, διότι η οικονομική πολιτική του Κράτους δεν ενδιαφέρεται μόνο για τη ρύθμιση και έλεγχο της συνολικής ποσότητας προσφοράς χρήματος στην οικονομία ή για το σύνολο των τραπεζικών πιστώσεων, δηλ. για το συνολικό ύψος της χρηματοδότησης της οικονομίας, αλλά παράλληλα ενδιαφέρεται και για τη σύνθεση των πιστώσεων.

Βασικός σκοπός της νομισματικής και οικονομικής πολιτικής του Κράτους είναι η βελτίωση της κατανομής των παραγωγικών πόρων της χώρας, της σύνθεσης των επενδύσεων και της καταναλωτικής δαπάνης.

Τα ειδικά αυτά μέτρα αποτελούν την πιστωτική πολιτική και περιλαμβάνουν τους ειδικούς ή ποιοτικούς ελέγχους, με τους οποίους ελέγχεται η συμπεριφορά του εμπορικού τραπεζικού συστήματος και ακόμη του εξωτραπεζικού κοινού.

I. Έλεγχος των Επιτοκίων των Εμπορικών Τραπεζών.

Η κεντρική τράπεζα, μπορεί να θέσει υπό τον έλεγχό της τα επιτόκια των εμπορικών τραπεζών και να τα χρησιμοποιεί έτσι ως παραμέτρους κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής της.

Ένας τρόπος άμεσου ελέγχου των επιτοκίων αυτών, είναι η άμεση σύνδεση των επιτοκίων αυτών με τα ίδια της επιτόκια.

Παραδείγματος χάρη, μπορεί η κεντρική τράπεζα να ορίσει ότι τα επιτόκια χορηγήσεων δανείων των εμπορικών τραπεζών πρέπει να είναι π.χ. 2,5% κατώτερα των επιτοκίων χορηγήσεων δανείων επί ενεχύρω εκ μέρους της κεντρικής τράπεζας ή ότι η διαφορά τους να κυμαίνεται π.χ. μεταξύ 1,5 - 3,0% κάτω από τα επιτόκιά της.

Έτσι όταν η κεντρική τράπεζα προβαίνει σε αύξηση (μείωση) των επιτοκίων της, σημειώνεται αυτόματα αύξηση (μείωση) και των επιτοκίων χορηγήσεων των εμπορικών τραπεζών.

Το ίδιο ακριβώς μπορεί να συμβεί και στα επιτόκια καταθέσεων. Παραδείγματος χάρη, η κεντρική τράπεζα ορίζει ότι τα επιτόκια καταθέσεων ταμιευτηρίου των εμπορικών τραπεζών πρέπει να κυμαίνονται π.χ. μεταξύ 1,3 - 2,6% κάτω των επιτοκίων, τα οποία προσδιορίζει ίδια για τη διάθεση χρηματογράφων (κρατικών ομολογιών) στην ανοικτή αγορά (χρηματιστήριο αξιών)

II. Διαφοροποίηση των Όρων Δανεισμού.

Από τα σπουδαιότερα μέτρα της κατηγορίας αυτής είναι η διαφοροποίηση του επιπέδου των επιτοκίων στις χορηγήσεις δανείων από τα πιστωτικά ιδρύματα.

Ο καθορισμός διαφορετικών επιπέδων επιτοκίου βασικό σκοπό έχει την ενθάρρυνση παραγωγικών επενδύσεων σε κλάδους που έχουν ευεπίωρες μεσομακροπρόθεσμες προοπτικές και οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί για την ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας.

Για την ενθάρρυνση τέτοιου είδους επενδύσεων μπορεί να εφαρμοστούν μέτρα αναφερόμενα στη διάρκεια των δανείων, στο συνολικό ύψος των δανείων, τις εγγυήσεις κλπ.

Άλλα μέτρα που επηρεάζουν έμμεσα την πιστωτική συμπεριφορά των τραπεζών, μπορεί να είναι τα εξής:

- Η διαφοροποίηση των προεξοφλητικών και αναπροεξοφλητικών επιτοκίων και του ανώτατου ορίου προεξόφλησης.

Η διαφοροποίηση αυτή γίνεται ανάλογα με τους τελικούς σκοπούς που εξυπηρετούν οι επιμέρους χορηγήσεις δανείων.

III. Διαφοροποίηση του Ύψους των Υποχρεωτικών Καταθέσεων.

Το μέτρο αυτό λαμβάνεται σε συνδυασμό με τη διαφοροποίηση των επιτοκίων. Συνίσταται στη διαφοροποίηση του ποσοστού των υποχρεωτικών καταθέσεων των εμπορικών τραπεζών στην κεντρική τράπεζα, ανάλογα με τον προορισμό του δανείου και τον κλάδο που χρηματοδοτείται.

Π.Χ., επιβάλλονται χαμηλά ποσοστά υποχρεωτικών καταθέσεων στις χρηματοδοτήσεις (πιστώσεις προς κλάδους που θεωρούνται υψηλής προτεραιότητας από την άποψη αναπτυξιακής πολιτικής).

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να μην επιβάλλονται καθόλου ποσοστά υποχρεωτικών καταθέσεων όταν π.χ. οι χρηματοδοτήσεις αφορούν κλάδους που θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την Εθνική Οικονομία και συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξή της.

Ενω αντίθετα, επιβάλλονται υψηλά ποσοστά υποχρεωτικών καταθέσεων στις χορηγήσεις για την Εθνική Οικονομία.

IV. Έλεγχος Χορήγησης Δανείων από ορισμένο ύψος και έλεγχος στις Εκδόσεις Τίτλων στην Κεφαλαιαγορά.

Το μέτρο αυτό βασικό σκοπό έχει να επηρεάσει τις χορηγήσεις μακροπρόθεσμων δανείων και μπορεί να συνδυαστεί με τον έλεγχο στις εκδόσεις τίτλων (ομολογιών) στην κεφαλαιαγορά.

Στην προκειμένη περίπτωση δίνεται προτίμηση στις εκδόσεις τίτλων στην κεφαλαιαγορά από επιχειρήσεις που ανήκουν σε κλάδους που είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη και πρόοδο της Εθνικής Οικονομίας.

V. Ευνοϊκή Μεταχείριση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων που Ενισχύουν τις Παραγωγικές Επενδύσεις.

Ο νομισματικός φορέας για την ενίσχυση και ανάπτυξη των παραγωγικών επενδύσεων μπορεί να επιδοτεί ή και να μεταχειρίζεται ευνοϊκότερα τα πιστωτικά εκείνα ιδρύματα που χρηματοδοτούν παραγωγικές επενδύσεις και αποφεύγουν να χορηγούν δάνεια για μη παραγωγικές επενδύσεις.

VI. Έλεγχος της Επενδυτικής Πολιτικής των Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Ο έλεγχος αυτός συνίσταται στην υποχρέωση ορισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων να επενδύουν τα ρευστά διαθέσιμά τους σε τίτλους του Δημοσίου. Ορισμένα Πιστωτικά Ιδρύματα μπορεί να υποχρεώνουν να εξειδικεφτούν στη χορήγηση μόνο ορισμένης κατηγορίας δανείων, όπως π.χ. στεγαστικών, βιοτεχνικών, δανείων προς τις δημόσιες επιχειρήσεις κλπ.

VII. Μέτρα Ελέγχου των Εισαγωγών.

Τα μέτρα αυτά συνίστανται στην υποχρέωση της κατάθεσης προκαταβολής στην Κεντρική Τράπεζα ενός ποσοστού της αξίας του εμπορεύματος που πρόκειται να εισαχθεί. Τα μέτρα αυτά έχουν σκοπό τον περιορισμό των εισαγωγών.

VIII. Άσκηση Εκλεκτικής Πιστωτικής Πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα κατά την Άμεση Χρηματοδότηση του Εξωτραπεζικού Τομέα.

Η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να χρηματοδοτήσει άμεσα ορισμένες μονάδες του εξωτραπεζικού τομέα και κατά τη χρηματοδότηση αυτή μπορεί να ασκήσει εκλεκτική - διαφοροποιημένη πιστωτική πολιτική.

Στην περίπτωση αυτή, τα δάνεια χορηγούνται συνήθως στο Κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, σε λοιπές επιχειρήσεις που κατέχουν σημαντικές θέσεις στην Εθνική Οικονομία, όπως π.χ. επιχειρήσεις υπανάπτυκτων περιοχών, παραμεθόριων περιοχών, εξαγωγικές επιχειρήσεις, αγροτικούς συνεταιρισμούς κ.α.

Μπορεί επίσης η Κεντρική Τράπεζα να διευκολύνει τη χορήγηση δανείων από τις τράπεζες προς εξωτραπεζικές επιχειρήσεις ή προς άλλες τράπεζες με παροχή εγγυήσεων υπέρ των δανειοληπτών.

Άσκηση επεκτατικής (συσταλτικής) πολιτικής επιβάλλει διεύρυνση (περιστολή) των παραπάνω δανείων και των εγγυήσεων της Κεντρικής Τράπεζας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η αποτελεσματικότητα της Νομισματικής και της Πιστωτικής Πολιτικής εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τη σχέση που υπάρχει μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας και του εμπορικού τραπεζικού συστήματος.

Θα πρέπει να υπάρχει θετική ανταπόκριση εκ μέρους του εμπορικού τραπεζικού συστήματος ακόμα και του εξωτραπεζικού κοινού και κυρίως των επιχειρηματιών σε κάθε κατεύθυνση που δίνει η Κεντρική Τράπεζα μέσω της οποίας η Κυβέρνηση ασκεί την Νομισματική της Πολιτική.

Αν η ανταπόκριση του εμπορικού τραπεζικού συστήματος και του επιχειρηματικού κόσμου δεν είναι θετική ή είναι πολύ ασθενής, τότε είναι βέβαιο ότι, η Νομισματική και Πιστωτική Πολιτική της Κυβέρνησης δεν φέρει τα επιδιωκόμενα (επιθυμητά) αποτελέσματα για να πετύχει τους νομισματικούς και τους γενικότερους οικονομικούς στόχους της.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κατά τις μεταπολεμικές δεκαετίες, οι πιστωτικοί περιορισμοί, οι εξειδικευμένοι πιστωτικοί κανόνες, τα διοικητικά καθοριζόμενα επιτόκια και οι συναλλαγματικοί περιορισμοί που ίσχυσαν στην Ελλάδα αποτελούσαν ένα σύνολο μέτρων που σαν στόχο είχαν την κεντρικά ελεγχόμενη διαχείριση των αποταμιευτικών και συναλλαγματικών πόρων της οικονομίας. Με αυτά τα μέτρα εξασφαλιζόταν η διοχέτευσή τους στις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες οι εκάστοτε Κυβερνήσεις έδιναν υψηλή προτεραιότητα για λόγους Κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής. (I).

Η διατήρηση όμως για μεγάλο χρονικό διάστημα των περιορισμών αυτών, είχε δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα του τραπεζικού συστήματος, όσο και στην ορθολογική κατανομή των πιστώσεων.

Οι περισσότερες από τις ουσιαστικές μεταβολές στο σύστημα νομισματοπιστωτικών κανόνων και διοικητικά καθοριζομένων επιτοκίων πραγματοποιήθηκαν τα 5 τελευταία χρόνια περίπου.

Η ανάγκη για απελευθέρωση του θεσμικού πλαισίου έγινε επιτακτικότερη εξ αιτίας των ακόλουθων εξελίξεων:

- α. Άρση των συναλλαγματικών περιορισμών κατ'αρχήν στις τρέχουσες συναλλαγές με τα άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ο.Κ. και σταδιακά στις συναλλαγές που αφορούν την κίνηση κεφαλαίων.
- β. Η προοπτική καθιέρωσης ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς τραπεζικών υπηρεσιών από το 1993 και ο αναμενόμενος οξύτερος ανταγωνισμός που θα αντιμετωπίσουν στα πλαίσια της αγοράς αυτής οι Ελληνικές Τράπεζες.

(I). Το κεφάλαιο αυτό βασίζεται σε εισήγηση με θέμα: "Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και η αναμενόμενη εξέλιξή του σε σχέση με την χρηματοδότηση των επιχειρήσεων" που ανέπτυξε ο διευθυντής της Διευθύνσης Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών της Τραπέζης της Ελλάδος κ.Ι. ΒΑΧΑΒΙΟΛΟΣ στις 28-29.5.91

Α. Οι Υφιστάμενοι Σήμερα Νομισματικοί και Πιστωτικοί Κανόνες.

Τώρα, συγκριτικά με το παρελθόν, ελάχιστοι ποσοτικοί περιορισμοί ή απαγορεύσεις παραμένουν σε ισχύ όσον αφορά τη χρηματοδότηση των διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων απ' το Τραπεζικό Σύστημα. Οι κυριότεροι από αυτούς αφορούν στη χρηματοδότηση επενδύσεων αποκλειστικά σε οικόπεδα, επενδύσεων σε μετοχές και χρεόγραφα που δεν αποβλέπουν στην απόκτηση ελέγχου επιχειρήσεων, επενδύσεων σε πολύτιμα μέταλλα και άλλα κινητά πράγματα μεγάλης αξίας που δεν αποτελούν παραγωγικά μέσα, καθώς και στη χρηματοδότηση καταναλωτικών και λοιπών προσωπικών δαπανών. Επίσης υπάρχουν ακόμη περιορισμοί στους όρους πώλησης με πίστωση ειφών διάρκειας στους τελικούς χρήστες είτε για καταναλωτικούς είτε για επαγγελματικούς σκοπούς.

Όσον αφορά τα διοικητικά καθοριζόμενα επιτόκια χορηγήσεων τα περισσότερα έχουν ήδη εκλείψει με ελάχιστες εξαιρέσεις που αναφέρονται κυρίως στη χρηματοδότηση της βιοτεχνίας με βάση τις ειδικές διατάξεις της απόφασης Ν.Ε. 197/1978 και σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες στεγαστικών δανείων. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει καθορίσει μόνο ελάχιστα όρια για τα επιτόκια δανείων κεφαλαίου κίνησης (σήμερα 18% ετησίως) και μεσομακροπρόθεσμων δανείων (σήμερα 17% ετησίως), τα οποία στην πράξη παραμένουν τώρα ανενεργά γιατί άλλοι παράγοντες ωθούν τα επιτόκια τραπεζικών δανείων σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα.

Παράλληλα με την απελευθέρωση των τραπεζικών χορηγήσεων σε ΔΡΧ έχουν διευρυνθεί και οι δυνατότητες χρηματοδότησης πολλών κατηγοριών επιχειρήσεων σε συνάλλαγμα κυρίως μετά την έκδοση της Πράξης Διοικήσεως Τ.Ε. 1011/1978.

Η πλήρη αξιοποίηση της δυνατότητας δανεισμού σε συνάλλαγμα από τις μη εξαγωγικές επιχειρήσεις προϋποθέτει ανάπτυξη της προθεσμιακής αγοράς συναλλάγματος γιατί αν δεν μπορούν να καλυφθούν οι επιχειρήσεις στην αγορά αυτή διατρέχουν πάντα τον κίνδυνο η δυσμενής μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας να υπερκαλύψει το όποιο όφελος απ' τη διαφορά επιτοκίων εσωτερικού και εξωτερικού.

Οι επενδύσεις των τραπεζών σε ομολογιακούς τίτλους που εκδίδουν οι διάφορες επιχειρήσεις δεν υπόκεινται σε περιορισμούς πλέον. Το ίδιο ισχύει και για τις επενδύσεις των τραπεζών σε νεοεκδιδόμενες μετοχές από νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις ή κατά την αύξηση κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων με εξαίρεση επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα, όπου απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος εφόσον η επένδυση δημιουργεί συμμετοχή που υπερβαίνει ποσοστό 10% του κεφαλαίου της επιχείρησης που εκδίδει τις μετοχές.

Υπάρχουν βέβαια και ορισμένοι γενικοί περιορισμοί στη δανειοδοτική και επενδυτική πολιτική των τραπεζών που θεσπίστηκαν με τον Ν.5076/1931 και στοχεύουν στην αποφυγή συγκέντρωσης κινδύνων.

Οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν ότι μόνο μετά από ειδική έγκριση των αρμόδιων αρχών μπορούν οι τράπεζες να δανειοδοτούν συγκεκριμένο πελάτη ή να συμμετέχουν σε επιχείρηση με ποσά που υπερβαίνουν το 1/5 του κεφαλαίου τους.

Από την πλευρά των καταθέσεων στις τράπεζες, έχει επέλθει σημαντική απελευθέρωση τόσο ως προς τα επιτόκια που προσφέρουν οι τράπεζες στους καταθέτες όσο και ως προς τους λοιπούς όρους (διάρκεια, ποινή πρόωρης απόδοσης κλπ.) που τώρα καθορίζονται ελεύθερα από τις Τράπεζες.

Σήμερα το μόνο διοικητικά καθοριζόμενο επιτόκιο καταθέσεων είναι το ελάχιστο επιτόκιο καταθέσεων απλού ταμιευτηρίου (18% ετησίως). Στην παρούσα φάση κρίνεται σκόπιμη η διατήρηση του ελάχιστου αυτού ορίου ως εργαλείου πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος προκειμένου:

- I. Να διασφαλίζει ότι οι αποταμιευτικές καταθέσεις έχουν μια ελάχιστη προστασία έναντι του πληθωρισμού και
- II. να ασκεί εμμέσως κάποια πίεση ώστε τα επιτόκια των τίτλων του δημοσίου να καθορίζονται σε ρεαλιστικά επίπεδα.

Σταδιακά σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα απελευθέρωση των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων έχουν εκλείψει ή θα εκλείψουν στο άμεσο μέλλον και οι επιδοτήσεις επιτοκίων ορισμένων πηγών πορισμού δανειακών κεφαλαίων (καταθέσεις, τραπεζικά ομόλογα) απ' την Αγροτική Τράπεζα, τις Τράπεζες Επενδύσεων και τις Κτηματικές Τράπεζες.

Οι επιδοτήσεις επιτοκίων θα περιορίζονται στο εξής μόνο σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες δανείων (όπως π.χ. προς σεισμό-πληκτους και λοιπούς πληγέντες, για απόκτηση πρώτης κατοικίας, για τη χρηματοδότηση παγίων της βιοτεχνίας με βάση τις ειδικές διατάξεις της απόφασης Ν.Ε. 197/1978) για τα οποία η Κυβέρνηση κρίνει ότι πρέπει να επιβαρύνονται με επιτόκια χαμηλότερα απ' αυτά της αγοράς και για τα οποία είναι διατεθειμένη να καλύπτει το κόστος της επιδότησης του επιτοκίου απ' τον Κρατικό Προϋπολογισμό δεδομένου ότι ο σχετικός λογαριασμός από τον οποίο καταβάλλονται οι επιδοτήσεις αυτές τροφοδοτείται, στο μέτρο που δεν επαρκούν οι εισφορές των τραπεζών, από κεφάλαια του προϋπολογισμού.

Σημαντική επίπτωση στη ρευστότητα και αποδοτικότητα των εμπορικών τραπεζών και κατ' επέκταση στα επιτόκια των χορηγήσεων τους προς τις επιχειρήσεις έχουν και οι υποχρεωτικές τοποθετήσεις των τραπεζών που υπολογίζονται επί του ύψους των καταθέσεών τους και επιβάλλονται για διαφορετικούς η καθεμιά λόγους.

Πιο συγκεκριμένα, για κάθε 100 ΔΡΧ αύξηση του υπολοίπου των καταθέσεών τους οι εμπορικές τράπεζες πρέπει να καταθέσουν 3,5 ΔΡΧ άτοκα και 4,5 ΔΡΧ έντοκα στην Τράπεζα της Ελλάδος, να επενδύσουν 35 ΔΡΧ σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου και να χορηγούν 10 ΔΡΧ σε βιοτεχνικά δάνεια με βάση τις ειδικές διατάξεις της απόφασης της Ν.Ε. 197/1978.

Σε περίπτωση που οι τράπεζες δεν χορηγούν τα πιο πάνω βιοτεχνικά δάνεια υποχρεώνονται να καταθέτουν με επιτόκιο 10% ετησίως τα αντίστοιχα αχρησιμοποίητα ποσά στην Τράπεζα της Ελλάδος, ή αν θέλουν, να επενδύουν ένα μέρος απ' αυτά σε έντοκα γραμμάτια του δημοσίου.

Αποτέλεσμα των ρυθμίσεων αυτών είναι οι Τράπεζες να έχουν την ελεύθερη διαχείριση μόνον ενός ποσοστού 47% από την αύξηση των καταθέσεων που συγκεντρώνουν. Δεδομένου ότι η μέση απόδοση του συνόλου των υποχρεωτικών τοποθετήσεων είναι περίπου 17,3% ετησίως είναι προφανές ότι οι εμπορικές τράπεζες αναγκάζονται να καθορίζουν τα επιτόκια των χορηγήσεών τους σε επίπεδα υψηλότερα απ'αυτά που θα ίσχυαν αν δεν υπήρχαν οι υποχρεωτικές τοποθετήσεις.

Απο τις υποχρεωτικές τοποθετήσεις επί των καταθέσεων, αυτή που αφορά την κατάθεση, έντοκη και άτοκη, στην Τράπεζα της Ελλάδος επιβάλλεται για νομισματικούς λόγους και αποτελεί χρήσιμο εργαλείο πολιτικής που δεν θα ήταν σκόπιμο να καταργηθεί. Η υποχρεωτική τοποθέτηση σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου, (ποσοστό 35%) είναι συνδεδεμένη με το ύψος των ελλειμάτων του κρατικού προϋπολογισμού και τη δυνατότητα εξωτραπεζικής χρηματοδότησης τους στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Αποτελεί πάντως όρο του πρόσφατου Κοινοτικού δανείου προς την Ελλάδα η σταδιακή μείωση του ποσοστού των υποχρεωτικών τοποθετήσεων των τραπεζών σε έντοκα γραμμάτια και ο μηδενισμός του μέχρι τον Ιούλιο του 1993. Ήδη η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αποφασίσει τη μείωσή του από 35% σε 30% την 1.7.1991. Όσον αφορά την υποχρεωτική τοποθέτηση σε βιοτεχνικά δάνεια, υπάρχει όρος του Κοινοτικού δανείου για το μηδενισμό της μέχρι τον Ιούλιο του 1993 με παράλληλη επανεξέταση και αναμόρφωση του ειδικού καθεστώτος χρηματοδότησης της βιοτεχνίας.

**Β. Επιπτώσεις στα Επιτόκια Χορηγήσεων από την περαιτέρω
Απελευθέρωση του Θεσμικού Πλαισίου**

Μια περαιτέρω απελευθέρωση του συστήματος θα επηρεάσει μάλλον αυξητικά παρά πτωτικά τα επιτόκια τραπεζικών χορηγήσεων κι αυτό για τους εξής λόγους:

- I. Εφόσον εξαλειφθούν οι εναπομένοντες περιορισμοί στη χρηματοδότηση ορισμένων συναλλαγών, η ζήτηση για τραπεζικά δάνεια θα αυξηθεί, καθώς και τα επιτόκια.
- II. Η μείωση και τελικά η κατάργηση των υποχρεωτικών τοποθετήσεων μέρους των καταθέσεων των εμπορικών τραπεζών σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου θα απελευθερώσει πόρους για τη χρηματοδότηση από τις τράπεζες του ιδιωτικού τομέα. Όμως θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, με δεδομένες τις συνολικές δανειακές ανάγκες του Δημοσίου, η μεγαλύτερη εξάρτησή του από την εξωτραπεζική χρηματαγορά θα δημιουργήσει πιέσεις για αύξηση των επιτοκίων των τίτλων που εκδίδει προκειμένου να εξασφαλισθεί η απορρόφηση σημαντικά αυξημένων ποσών. Η αύξηση αυτή θα συμπαρασύρει προς τα πάνω για λόγους ανταγωνισμού και τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων στις τράπεζες και άρα θα επιδράσει αυξητικά στα επιτόκια χορηγήσεων.
- III. Η τυχόν κατάργηση των ελάχιστων ορίων για τα επιτόκια χορηγήσεων δεν αναμένεται να έχει καμία ουσιαστική επίπτωση γιατί όπως προαναφέρθηκε τα επιτόκια καθορίζονται από τις Τράπεζες σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα.
- IV. Η τυχόν κατάργηση του ελάχιστου ορίου επιτοκίου καταθέσεων απλού ταμιευτηρίου αναμένεται να έχει μειωτική επίδραση στα επιτόκια χορηγήσεων στο μέτρο που οι Τράπεζες θα μειώσουν τα επιτόκια που καταβάλλουν στους μικροκαταθέτες και θελήσουν μέρος από τη μείωση του κόστους τους να το μεταφέρουν υπέρ των πιστούχων τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Η ουσιαστική μείωση του επιτοκίου τραπεζικών χορηγήσεων συνδέεται λιγότερο με την περαιτέρω απελευθέρωση του συστήματος και πολύ περισσότερο με την μείωση του πληθωρισμού, και των ελλειμμάτων του Προϋπολογισμού και του Ισοζυγίου Πληρωμών.

Η στενότητα στη χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων σε ΔΡΧ στον Ιδιωτικό τομέα και κυρίως το υψηλό κόστος των πιστώσεων αυτών έχει στρέψει πολλές υγιείς επιχειρήσεις μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους σε αναζήτηση κεφαλαίων από άλλες πηγές όπως η κεφαλαιαγορά και ο εξωτραπεζικός δανεισμός σε συνάλλαγμα. Εξ άλλου με την καθιέρωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διενέργεια στην Ελλάδα εργασιών LEASING, FACTORING, VENTURE CAPITAL διευρύνθηκαν σημαντικά οι εναλλακτικές χρηματοοικονομικές λύσεις για τις επιχειρήσεις.

Γ. Παράγοντες που Προσδιορίζουν το Κόστος των Τραπεζικών Δανείων.

Οι βασικότεροι παράγοντες που προσδιορίζουν το κόστος των τραπεζικών δανείων είναι οι εξής:(I)

1. Τα ποσοστά των υποχρεωτικών τοποθετήσεων των τραπεζών επί των καταθέσεών τους.
2. Η μέση απόδοση αυτών των υποχρεωτικών τοποθετήσεων.
3. Το μέσο κόστος απόκτησης δανειακών κεφαλαίων από τις Τράπεζες.
4. Το αναγκαίο περιθώριο για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων, αποσβέσεων και προβλέψεων και για τη δημιουργία καθαρών κερδών.
5. Η σχέση εσόδων από προμήθειες εκ λοιπών εργασιών προς τα καθαρά έσοδα από τόκους.

6. Οι εισφορές στους λογαριασμούς για την επιδότηση των εξαγωγών και για την επιδότηση των επιτοκίων.
7. Το ύψος του ασφαλίστρου για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανάλογα με τη φερεγγυότητα του συγκεκριμένου πελάτη.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη τους πιο πάνω παράγοντες (I)-(6) προσδιορίζεται ένα επιτόκιο τουλάχιστον 27% ετησίως για τη χρηματοδότηση της βιομηχανίας για κεφάλαιο κίνησης, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη ο παράγοντας (7) δηλ. το ασφάλιστρο για τον πιστωτικό κίνδυνο του συγκεκριμένου πελάτη.

Επιπλέον η δανειζόμενη επιχείρηση επιβαρύνεται με τον Ειδικό Φόρο Τραπεζικών Εργασιών (Ε.Φ.Τ.Ε) καθώς και με έξοδα για τις τυχόν εμπράγματα εξασφαλίσεις που ζητούν οι Τράπεζες. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι το κόστος τραπεζικού δανεισμού για κεφάλαιο κίνησης να διαμορφώνεται σήμερα κατά κανόνα στο επίπεδο του 32% ετησίως.

Η αναφορά των βασικών παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος του τραπεζικού δανεισμού των επιχειρήσεων είναι νομίζω χρήσιμη για τη διερεύνηση του κατά πόσον οι ίδιες οι Τράπεζες μπορούν να συντελέσουν στη μείωσή του.

Οι 2 πρώτοι παράγοντες, δηλ. τα ποσοστά και η μέση απόδοση των υποχρεωτικών τοποθετήσεων, καθώς και η επιβάρυνση από εισφορές για επιδοτήσεις είναι θέματα νομισματοπιστωτικής και δημοσιονομικής πολιτικής και έχουν αναλυθεί προηγουμένως. Ως προς το μέσο κόστος άντλησης καταθέσεων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων από τις Τράπεζες και εδώ οι δυνατότητες των Τραπεζών για τη μείωσή του με δεδομένο το μακροοικονομικό πλαίσιο είναι περιορισμένες, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ορισμένες Τράπεζες δεν έχουν περιθώρια να βελτιώσουν τη διάρθρωση των καταθέσεών τους προς τον σκοπό αυτό.

Κατά συνέπεια, προκειμένου να επιτευχθεί μείωση του επιτοκίου χορηγήσεων:

- οι Τράπεζες θα πρέπει να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στη μείωση του περιθωρίου για την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών,
- καθώς και στην αύξηση του ποσοστού των εσόδων τους που προέρχονται από προμήθειες και λοιπές εργασίες.

Θα πρέπει δε η αύξηση των εσόδων αυτών να μην προέλθει από αύξηση των ήδη σε πολλές περιπτώσεις υψηλών ποσοστών προμηθειών από παραδοσιακές εργασίες, αλλά από έσοδα που συνδέονται με νέα τραπεζικά προϊόντα και τεχνικές.

Άλλωστε ο αναμενόμενος οξύτερος ανταγωνισμός από ξένες και νεοϋδρυόμενες τράπεζες δεν νομίζω ότι θ' αφήσει περιθώρια για περαιτέρω αύξηση των προμηθειών από παραδοσιακές εργασίες.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πιστοδότηση - δανειοδότηση που στην κοινή Τραπεζική διά-
λεκτο επικράτησε να καλείται ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, είναι ένας από τους
βασικότερους τομείς δραστηριότητας της Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα είναι η τραπεζική εκείνη εργασία που λειτουρ-
γεί σαν συνδετικός κρίκος όλων σχεδόν των άλλων εργασιών μιας
Τράπεζας. Ο Υποψήφιος Πελάτης δεν κρίνεται απλά βάσει των εσόδων
που θα αποκομίσει η Τράπεζα από τους τόκους ενός δανείου, αλλά
από τη δυνατότητα να εξυπηρετηθεί πολλαπλά με "κράμα" υπηρεσιών
στις οποίες πέραν των χρηματοδοτήσεων περιλαμβάνονται και άλλες
εργασίες, π.χ. εισαγωγές, εξαγωγές, καταθέσεις, φύλαξη τίτλων,
έκδοση επιταγών, διαβίβαση χρηματικών εντολών κλπ.

Άλλωστε μια τέτοιας μορφής συνεργασία ωφελεί και συμφέρει τον
πελάτη, δεδομένου ότι τα επιτόκια σήμερα στις περισσότερες κατη-
γορίες χρηματοδοτήσεων είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμα και του
δίνεται η ευκαιρία να διαπραγματευθεί και να πετύχει χαμηλότερο
επιτόκιο, συγκριτικά με τον πελάτη που θα ζητήσει να του χορη-
γηθεί ένα και μοναδικό δάνειο.

Οι Τράπεζες κατά την έγκριση παροχής οποιασδήποτε πίστωσης
ή δανείου οφείλουν να σταθμίζουν τις ανάγκες σε κεφάλαια κάθε
χρηματοδοτούμενης επιχείρησης και να αποβλέπουν στην κάλυψη
πραγματικών αναγκών της παραγωγικής διαδικασίας, της εμπορικής
διακίνησης των προϊόντων ή της επενδυτικής δραστηριότητας της
επιχείρησης. Έτσι αποφεύγεται η χρησιμοποίηση της πίστωσης για
σκοπό διαφορετικό απ' αυτόν που δόθηκε, όπως π.χ. η διαρροή της
σε μη επιθυμητούς σκοπούς, η υπέρμετρη και μη παραγωγική επέκτα-
ση της επιχείρησης, και παράλληλα διασφαλίζεται αυτή καθ' αυτή
η χρηματοδότηση.

Η κυκλοφορία του χρήματος μέσα στην ίδια την επιχείρηση συνεπάγεται την συγκέντρωση εσόδων, ικανών για την αποπληρωμή των χρεών της, -στα οποία περιλαμβάνεται και η χρηματοδότηση- και την αποκόμιση κερδών, που είναι ο κύριος σκοπός της.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σ'όλο το φάσμα της Τραπεζικής λειτουργίας είναι έντονη η παρουσία της Κρατικής Παρέμβασης. Ακόμα πιο έντονη είναι η παρέμβαση στον τομέα των χρηματοδοτήσεων που εκδηλώνεται με τη θέσπιση υποχρεωτικών κανόνων, δεσμεύσεων, απαγορεύσεων, κριτηρίων κλπ.

Σκοπός της καθιέρωσης των γενικών κανόνων είναι η αποφυγή υπέρμετρης χρηματοδοτικής επέκτασης σε σκοπούς μη παραγωγικούς. Οι γενικοί κανόνες περιλαμβάνονται στο πρώτο κεφάλαιο της απόφασης της Ν.Ε. 1509/14.9.86 και εφαρμόζονται σ'όλες τις κατηγορίες χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων (εμπόριο, βιοτεχνία, βιομηχανία, επαγγελματίες, ναυτιλία κλπ.).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Γενικά απαγορεύεται, βάσει κανόνων που έχουν θεσπίσει οι αρμόδιες Νομισματικές Αρχές του Κράτους, η χορήγηση πιστώσεων στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Χρηματοδότηση χρηματιστηριακών επιχειρήσεων, εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων για αγορά τίτλων. (Π.Δ./Τ.Ε. 1955/2.7.91 παρ.Α/3).

2. Χρηματοδότηση άνω των 2.000.000 ΔΡΧ επιχειρήσεων που δεν τηρούν, πέραν των λοιπών λογιστικών βιβλίων, επίσημο βιβλίο Ταμείου Ταμείου, θεωρημένου από την Αρμόδια Οικονομική Εφορία.

Για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία, η παράλειψη της τήρησης βιβλίου Ταμείου δεν αποτελεί παράβαση, εφόσον από τα υπόλοιπα βιβλία ή στοιχεία που τηρούν είναι δυνατός ο έλεγχος της χρησιμοποίησης της πίστωσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Νομισματικών Αρχών του Κράτους.

3. Η χορήγηση δανείων στην αυτή επιχείρηση που υπερβαίνουν το 20% των κεφαλαίων (ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ) της Τράπεζας. Σε ειδικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν αίτησης της Τράπεζας και έγκρισης του Υπουργείου Εμπορίου είναι δυνατή η υπέρβαση του ανω-

τέρου ορίου.

4. Η χορήγηση δανείων ή πιστώσεων σε επιχειρήσεις, που λόγω παραβάσεων πιστωτικών κανόνων έχει διακοπεί η χρηματοδότηση, βάσει αποφάσεως της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ή οποιουδήποτε άλλου αρμοδίου οργάνου.

5. Η χρηματοδότηση επιχειρήσεων χωρίς την προσκόμιση βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας.

Οι βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας, οι οποίες εκδίδονται από το Ι.Κ.Α. ή από οποιοδήποτε άλλο σχετικό φορέα κύριας ασφάλισης, όταν αφορούν δανειοδότηση επιχειρήσεων μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού, ισχύουν ανεξάρτητα από την αναγραφόμενη ημερομηνία λήξεώς τους, επί δίμηνο, από την ημερομηνία εκδόσεως (N I239/I982 άρθρο 4).

6. Η χρηματοδότηση επιχειρήσεων πάνω από 5.000.000 ΔΡΧ ή 500.000 ΔΡΧ όταν η δανειοδότηση καλύπτεται από την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας.

Απαλλάσσονται απ'την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας οι Δήμοι, οι Κοινότητες, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα ιδρύματα που συνιστώνται σύμφωνα με τον Α.Ν. 2039/1939, οι αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες, η Δ.Ε.Η., ο Ο.Τ.Ε., ο Ο.Σ.Ε. και η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία.

Η ισχύς του αποδεικτικού ενημερότητας για τα χρέη προς το Δημόσιο είναι 4μηνη και αρχίζει από την ημερομηνία εκδόσεώς του.

7. Απαγορεύεται οι Τράπεζες να χορηγούν δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις σε ποσοστό πάνω από το 70% της συνολικής αξίας της επένδυσης, που έχει προϋπολογισθεί.

Υπέρβαση του ποσού αυτού μπορεί να γίνει σε χρηματοδοτήσεις παγίων εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις (75% του συνολικού κόστους) και σε ορισμένες κατηγορίες βιοτεχνικών επιχειρήσεων (85% του συνολικού κόστους).

ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Η χρηματοδοτική λειτουργία μιας Τράπεζας κρίνεται επιτυχής αν στηρίζεται στην ΑΣΦΑΛΕΙΑ, στη ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ και στην ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ, που αποτελούν τα θεμελιώδη κριτήρια των χρηματοδοτήσεων.

Πιο αναλυτικά:

I. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ

Η Τράπεζα κατά την επιτέλεση του κυριότερου έργου της αντιμετωπίζει τεράστιους κινδύνους που έχουν σαν αφετηρία την μη έγκαιρη εξόφληση μιας χορήγησης και καταλήγουν στην έλλειψη ρευστότητας λόγω παγιοποίησης των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων.

Επιβάλλεται λοιπόν πριν από την διενέργεια μιας χρηματοδότησης

- η βαθειά και ολοκληρωμένη γνώση της επιχείρησης και των φορέων της,

- της κατάστασης του κλάδου μέσα στον οποίο αυτή δραστηριοποιείται ως και

- η ανάλυση των οικονομικών της στοιχείων.

Δίνεται δηλ. με λίγα λόγια ιδιαίτερη προσοχή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης και τις προοπτικές της.

Η αξιολόγηση του υποψήφιου πιστούχου παρέχει τη δυνατότητα της έρευνας της εμπρόθεσμης εξόφλησης των δανειακών του υποχρεώσεων κατά κύριο λόγο μέσα από τη χρηματική ροή που παράγει η επιχείρηση. Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κρίνει η Τράπεζα ότι ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος είναι μεγάλος και δυνατόν να ανακύψουν προβλήματα ανασταλτικά της εμπρόθεσμης εξόφλησης της χρηματοδότησης, τότε προβαίνει στη λήψη πρόσθετων καλυμμάτων όπως θα δούμε και πιο κάτω.

Σε καμία όμως περίπτωση η Τράπεζα δεν θεωρείται πλήρως εξασφαλισμένη, όταν βασίζεται σε κάποιο κάλυμμα και όχι στην φερεγγυότητα της δανειοδοτούμενης επιχείρησης, που απορρέει από την παραγωγική της δραστηριότητα, τη θέση της στην αγορά, την ακρίβεια στις συναλλαγές της και το ιστορικό της που είναι άμεσα συνυφασμένο με το ιστορικό των φορέων της.

Η Τράπεζα δεν είναι "ΕΝΕΧΥΡΩΔΑΝΕΙΣΤΗΣ" που σε περίπτωση αδυναμίας εξοφλήσεως του χρέους θα προβεί στη ρευστοποίηση του καλύμματος. Γνωρίζει καλά ότι η εμπλοκή σε μακροχρόνιους δικαστικούς αγώνες σημαίνει παγιοποίηση των χρημάτων που διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση, ανατροπή των προβλέψεων και απώλεια των οφελειών απ'τη διενέργεια νέων χρηματοδοτήσεων.

Βασικά στοιχεία για τον έλεγχο της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων αποτελούν οι ισολογισμοί, τα αποτελέσματα χρήσης, η έκθεση των ορκωτών λογιστών, τα μηνιαία και τριμηνιαία ισοζύγια, και τέλος η γνώμη της αγοράς για την επιχείρηση και τον κλάδο στον οποίο εντάσσεται.

2. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

Ρευστότητα καλείται η ικανότητα της επιχείρησης να αντιμετωπίζει τις υποχρεώσεις της. Οικονομικές μονάδες και ιδιαίτερα οι Τράπεζες εκείνες που δεν έδωσαν τη σημασία που έπρεπε στο κριτήριο αυτό, απέτυχαν. Είναι σημαντικό λοιπόν κατά την εξέταση αιτήματος πιστούχου, να ερευνάται η δυνατότητα της εμπρόθεσμης εξόφλησης της χρηματοδότησης.

Η διάρκεια και ο τρόπος εξόφλησης οποιασδήποτε μορφής δανεισμού θα πρέπει να είναι απόλυτα συνδεδεμένη με την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της τη δεδομένη στιγμή.

3. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Στόχος της Τράπεζας είναι να συνδυάσει την ασφάλεια και τη ρευστότητα μιας χρηματοδότησης με την αποδοτικότητά της.

Ο υπεύθυνος των χρηματοδοτήσεων γνωρίζει ότι θα πρέπει να καθορίζει ή να εισηγείται ύψος επιτοκίου τέτοιο, που θα του επιτρέπει να καλύπτει το κόστος των χρημάτων που διατέθηκαν για τη χορήγηση του δανείου, με όλα τα συναφή έξοδα π.χ. εργασιακό κόστος κλπ. και να αποφέρει επιπλέον κάποιο ποσοστό κέρδους.

Κατά τον καθορισμό του επιτοκίου λαμβάνονται επίσης υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως είναι οι κίνδυνοι τους οποίους αντιμετωπίζει η Τράπεζα, η διάρκεια, τα προσφερόμενα καλύμματα κλπ.

Το κέρδος σε ορισμένες κυρίως επιχειρήσεις, που παρέχουν υψηλού ποσοστού ασφάλεια στις χρηματοδοτήσεις, είναι δυνατόν να το πετύχει και από τις προμήθειες που προκύπτουν απ' την παροχή στις επιχειρήσεις αυτές υπηρεσιών, μέσω άλλων εργασιών της Τραπεζής π.χ. εισαγωγών, εξαγωγών συναλλάγματος κλπ.

Η ωφέλεια της Τράπεζας κρίνεται και από το κατά πόσο είναι σταθερή από πλευράς μονιμότητας, η συνεργασία και όχι προσωρινή ή περιστασιακή.

ΣΤΑΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι διαδικασίες λειτουργίας του τμήματος χορηγήσεων αρχίζουν από τη στιγμή που ο υποψήφιος πιστούχος έρχεται σε επικοινωνία με τα στελέχη της Τράπεζας και ολοκληρώνεται με την εξόφληση της χρηματοδότησης.

Επιγραμματικά ταξινομώντας τα στάδια των εργασιών του τμήματος αυτού μπορούμε να πούμε ότι είναι τα εξής:

1. Επικοινωνία με τον υποψήφιο πιστούχο.
2. Συμπλήρωση δελτίου οικονομικής κατάστασης.
3. Σύνταξη δελτίου πληροφοριών.
4. Έγκριση χρηματοδότησης.
5. Παρακολούθηση και είσπραξη της χρηματοδότησης.
6. Παρακολούθηση των καθυστερήσεων.

Πιο αναλυτικά:

1. Επικοινωνία με τον υποψήφιο πιστούχο.

Ο υποψήφιος πιστούχος κατά την πρώτη επικοινωνία του "ΔΙΝΕΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ" θα μπορούσαμε να πούμε, σχετικά με την εντιμότητα την ειλικρίνεια και τη συνέπεια στις συναλλαγές του.

Αν διαπιστωθεί ότι έστω και ένα από τα βασικά στοιχεία, στα οποία αναφέρθηκε, για την στήριξη του αιτήματός του, ήταν σκόπιμα παραπλανητικό, αν αποφεύγει να απαντήσει σε ορισμένες ερωτήσεις, ή αρνείται να προσκομίσει τα απαιτούμενα για την εξέταση του θέματος έγγραφα, μειώνεται σίγουρα η πιθανότητα ικανοποίησής του αιτήματός του.

Ο αξιόπιστος πιστούχος πρέπει απαραίτητα να είναι φερέγγυος για την αμφίπλευρη απόδοση της συνεργασίας του με την Τράπεζα. Με το δάνειο που παίρνει αυξάνει την παραγωγικότητά του επιτυχώς και η Τράπεζα επωφελείται από τα προβλεφθέντα έσοδα.

Ποιά είναι όμως τα θέματα εκείνα, που εξετάζονται από την Τράπεζα κατά την επικοινωνία της με τον υποψήφιο πιστούχο;

Η Τράπεζα έχοντας κατά νου και σαν στόχο την ικανοποίηση των βασικών αρχών χρηματοδοτήσεων, δηλ. της ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, της ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ και της ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, σε συνδυασμό με τη διενέργεια νομότυπων, από πλευράς αποφάσεων των αρμοδίων νομισματικών αρχών, χορηγήσεων, εξετάζει τα εξής θέματα:

Α. ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ - ΦΟΡΕΑΣ.

Εξετάζεται η νομική μορφή της επιχείρησης, η διάρκειά της, οι φορείς της και η ηλικία τους, η δραστηριότητά της, το μέγεθος και ο τόπος εγκατάστασής της, οι στόχοι της, κλπ.

Β. Η ΤΥΧΟΝ ΥΠΑΡΞΗ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Το ιστορικό της επιχείρησης και των φορέων της έχει άμεση σχέση με το μέλλον. Η τυχόν ύπαρξη δυσμενών στοιχείων προαγγέλλει τη μη έγκαιρη εξόφληση της χρηματοδότησης.

Γ. ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

Το ποσό που ζητά η επιχείρηση πρέπει να είναι ανάλογο των αναγκών της, και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20% των κεφαλαίων (Μετοχικού και αποθεματικών) της Τράπεζας.

Είναι ευνόητο ότι οι νεοϋδρόμενες επιχειρήσεις ή οι επιχειρήσεις που για πρώτη φορά ζητούν χρηματοδότηση, να δανειοδοτούνται με βάση την εκτίμηση των πραγματικών τους αναγκών για κεφάλαιο κίνησης.

Δ. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

- Η κάθε χρηματοδότηση αποβλέπει στην κάλυψη πραγματικών αναγκών:
- της παραγωγικής διαδικασίας,
 - της εμπορικής διακίνησης των προϊόντων και
 - της επενδυτικής δραστηριότητας της επιχείρησης.

Ε. Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

Η διάρκεια της χρηματοδότησης καθορίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Νομισματικών Αρχών και ανάλογα με το πότε η επιχείρηση είναι σε θέση να την εξοφλήσει.

Η Τράπεζα γνωρίζει ότι όσο μεγαλύτερη διάρκεια έχει μια χρηματοδότηση τόσο μεγαλύτερο κίνδυνο αναλαμβάνει. Συνεπώς η διάρκεια έχει άμεση σχέση με τη λήψη ανάλογων εξασφαλίσεων.

Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που σε κάθε χρηματοδότηση μεσομακροπρόθεσμου δανείου επιδιώκεται η εγγραφή εμπράγματος βάρους σε ακίνητο ελεύθερο από βάρη.

ΣΤ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΟΥ.

Ο υποψήφιος πιστούχος έχει την υποχρέωση να προσκομίσει εκείνα τα στοιχεία που θα δικαιολογούν το αναλαμβανόμενο δάνειο.

Ζ. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Εδώ, ερευνάται πρωταρχικά η ρευστότητα της επιχείρησης, η αποδοτικότητα των κεφαλαίων της και η δανειακή της επιβάρυνση.

Η. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΒΑΡΗ.

Η διενέργεια ή μη της χρηματοδότησης εξαρτάται και από την ύπαρξη εμπράγματος φερεγγυότητας, που καλύπτει την Τράπεζα σε περίπτωση έκτακτης ζημιάς. Ως γνωστό στις μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις επιβάλλεται η εγγραφή βάρους επί ακινήτου, ελεύθερου βαρών. Τα υποθηκευόμενα ακίνητα με τις εγκαταστάσεις τους εκτιμώνται και ασφαλίζονται κατά κινδύνου πυρός, ως και οποιουδήποτε άλλου κινδύνου κρίνει η Τράπεζα, για ολόκληρη την αξία τους.

2. Συμπλήρωση πληροφοριακού δελτίου οικονομικής καταστάσεως.

Στο δεύτερο στάδιο, ο υποψήφιος πιστούχος συμπληρώνει και υποβάλλει στην Τράπεζα ένα "ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ" το οποίο περιλαμβάνει:

- τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, αντικείμενο εργασιών),
- τα στοιχεία ταυτότητας των φορέων της επιχείρησης,
- τα προσωπικά περιουσιακά στοιχεία του ιδιοκτήτη και των εταίρων της επιχείρησης.

Σ' αυτό το δελτίο ο πιστούχος επισυνάπτει:

- όλα τα έγγραφα νομιμοποίησης της επιχείρησης,
- τους Ισολογισμούς των 3 τελευταίων ετών και το Ισοζύγιο Γενικού Καθολικού του προηγούμενου μηνός.

3. Σύνταξη δελτίου εμπορικών πληροφοριών.

Στο τρίτο στάδιο γίνεται η σύνταξη του "ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ". Όλα τα δελτία εμπορικών πληροφοριών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής της επιχείρησης συντάσσονται από υπάλληλο της Τράπεζας κατάλληλο για την εργασία αυτή, που ορίζεται από την Διεύθυνση του Καταστήματος και ανανεώνονται τουλάχιστον ανά 2ετία.

Οι κυριότερες πηγές πληροφοριών για την σύνταξη ενός Δελτίου Πληροφοριών είναι οι εξής:

A. ΤΑ ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΑ.

Η έρευνα σ' αυτά αποσκοπεί στο να διαπιστώσει την ύπαρξη της ακίνητης περιουσίας που δήλωσε ο ενδιαφερόμενος, ως και την ύπαρξη κατασχέσεων ή βαρών.

B. ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ.

Παρ' όλο που η Τράπεζα δεν επιτρέπεται να αποκαλύψει το υπόλοιπο των λογαριασμών καταθέσεων ή δανειακών χορηγήσεων χωρίς την συγκατάθεση του πελάτη της, μπορεί όμως να δώσει ορισμένες γενικές πληροφορίες. Το επίπεδο των στοιχείων - πληροφοριών - που μπορεί να παράσχει μια τράπεζα εξαρτάται εν μέρει από το ύψος των συναλλαγών που είχε με την Τράπεζα στο παρελθόν η επιχείρηση που ζητά να χρηματοδοτηθεί και από το ποιός ζητά την πληροφορία.

Πάντως αντλούνται χρήσιμες πληροφορίες που βασίζονται στην αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των Τραπεζών και στην αλληλοεξυπηρέτηση.

Γ. Η ΑΓΟΡΑ.

Οι προμηθευτές και οι ανταγωνιστές μιας επιχείρησης αποτελούν άριστες πηγές πληροφόρησης. Έτσι η Τράπεζα μπορεί να στραφεί σε αυτούς και να συλλέξει πληροφορίες για το κατά πόσο ο υποψήφιος πιστούχος είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του απέναντί τους.

Δ. Τα δυσμενή στοιχεία που εκδίδει κάθε μήνα η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και που περιλαμβάνουν:

- τις διαμαρτυρήσεις συναλλαγματικών και γραμματίων,
- τις απλήρωτες λόγω έλλειψης αντικρύσματος, επιταγές,
- τις διαταγές πληρωμής,
- τις καταθέσεις αγωγών,
- τα λοιπά δικαστηριακά δυσμενή στοιχεία π.χ. διεκδικήσεις, κατασχέσεις, αιτήσεις κηρύξεως σε πτώχευση, πλειστηριασμούς κλπ.

Ε. Το υπολόγιο από το οποίο αντλούνται πληροφορίες σχετικές με υποθήκες και κατασχέσεις πλοίων, πλοιοκτησίας, συμπλοιοκτησίας κλπ.

ΣΤ. Οι Ισολογισμοί και τα λοιπά συμπληρωματικά στοιχεία που προ-οκομίζονται από τον πιστούχο, τα οποία αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιπτώσεις που έχουν ελεχθεί από ορκωτούς λογιστές.

Στο Δελτίο Πληροφοριών αναγράφονται:

- α. τα στοιχεία ταυτότητας των φορέων της επιχείρησης (παρελθόν, ακρίβεια στις συναλλαγές, ικανότητα),
- β. τα στοιχεία ταυτότητας της επιχείρησης. (επωνυμία, διεύθυνση, είδος εργασιών, μορφή),
- γ. οι γενικές κρίσεις της αγοράς (εξέλιξη εργασιών, προοπτικές, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα),
- δ. η ακίνητη περιουσία και τα τυχόν βάρη,
- ε. η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης όπως προκύπτουν από την ανάλυση των Ισολογισμών και των Ισοζυγίων.
- στ. τα στοιχεία του οικονομικού κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση.

Η κατάρτιση του Δελτίου Πληροφοριών γίνεται μόνο για πιστούχους, ποσού άνω των 1.000.000 ΔΡΧ.

Ειδικότερα συντάσσονται Δελτία Πληροφοριών και για εγγυητές όταν είναι έμποροι, βιομήχανοι, βιοτέχνες, επαγγελματίες ή όταν είναι νομικά πρόσωπα και εφόσον το συνολικό ποσό της εγγύησης υπερβαίνει το 1.500.000 ΔΡΧ.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις η έρευνα περιορίζεται στον έλεγχο των δυσμενών στοιχείων της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, και στην εξακρίβωση της ακίνητης περιουσίας.

4. Έγκριση της χρηματοδότησης.

Πρωταρχικό έργο της Τράπεζας πριν από την παροχή της έγκρισης είναι η αξιολόγηση της δυνατότητας της επιχείρησης να επιστρέψει εμπρόθεσμα το δανειζόμενο κεφάλαιο και τους τόκους του.

Ο πιστωτικός κίνδυνος αυξάνεται στις περιπτώσεις χρηματοδότησης νεοϋδρουμένων επιχειρήσεων. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων αυτών βασίζεται περισσότερο στις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ανήκουν και στις διάφορες πληροφορίες που συλλέγονται, παρά στον έλεγχο των προσκομιζόμενων οικονομικών καταστάσεων π.χ. Ισοζυγίου. Απαραίτητα μελετάται η οικονομοτεχνική μελέτη, που θα πρέπει να συντάσσεται από κάποιο αναγνωρισμένο γραφείο ή εταιρία.

Για την καλύτερη εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης που ήδη λειτουργεί προσκομίζονται από τον πιστούχο τα ακόλουθα στοιχεία:

A) ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.

Ισολογισμός, αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας και απλή δήλωση για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και για τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις. Στις περιπτώσεις που ελέγχονται από το ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ (Σ.Ο.Λ.) προσκομίζεται και η ετήσια έκθεση των ορκωτών λογιστών.

B) ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.

Αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας εισοδήματος και αντίγραφο φύλλου ελέγχου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. (για τις χρήσεις που έχουν ελεγχθεί).

Όταν πρόκειται να χρηματοδοτηθεί μια επιχείρηση που ήδη λειτουργεί και μάλιστα υποχρεώνεται από τον Νόμο να δημοσιεύει τις οικονομικές καταστάσεις της (ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, πίνακα διάθεσης κερδών) ο υπεύθυνος λειτουργός χρησιμοποιεί ορισμένα "ΜΕΣΑ" που τον βοηθούν να απαντήσει στα διάφορα ερωτήματα που τον απασχολούν.

Τα μέσα αυτά δεν είναι τίποτα άλλο από τη σχέση μεταξύ δύο οικονομικών δεδομένων, τους αριθμοδείκτες. Η χάραξη του ιστορικού μιας επιχείρησης, καθώς και η αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασής της, επιτελείται με την ανάλυση των δεικτών, που συνδέουν μεταξύ τους τα στοιχεία του Ισολογισμού και των Αποτέλεσμάτων χρήσης.

Με τη συγκριτική ανάλυση επιτυγχάνεται:

- η διαπίστωση της βελτίωσης ή χειροτέρευσης μιας επιχείρησης σε μια σειρά ετών και
- η σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις του ίδιου οικονομικού κλάδου.

Αφου από την ανάλυση του Ισολογισμού προκύψουν στοιχεία που συνηγορούν για την έγκριση δανειοδότησης, συμπληρώνεται ένα έντυπο με τίτλο "ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ" το οποίο είναι απαραίτητο πριν από κάθε χορήγηση, ανεξαρτήτως ποσού ή μορφής χρηματοδότησης. Αυτό το έντυπο περιλαμβάνει το αίτημα του πελάτου τυχόν υπόλοιπα προηγούμενων χρηματοδοτήσεων, τις καθυστερημένες οφειλές του, τις πρόσθετες εξασφαλίσεις (καλύμματα) κλπ.

Στις περιπτώσεις που το απαιτούμενο ποσό βρίσκεται στα όρια δικαιοδοσίας του Καταστήματος, η απόφαση της έγκρισης ή απόρριψης της χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση του συμβουλίου χορηγήσεων, που αποτελείται από το Διευθυντή του Καταστήματος ή τους Υποδιευθυντές και τον αρμόδιο προϊστάμενο του τμήματος χορηγήσεων.

Όταν όμως το αιτούμενο ποσό δανείου υπερβαίνει τα όρια της δικαιοδοσίας του Καταστήματος υποβάλλεται "Πρόταση" στην αρμόδια Διεύθυνση Εργασιών για έγκριση.

5. Παρακολούθηση και είσπραξη της χρηματοδότησης.

Μετά την έγκριση της πρότασης του υποψήφιου πιστούχου για χρηματοδότηση και την χρηματοδότηση ακολουθεί το τελευταίο στάδιο της όλης διαδικασίας που αναφέρεται στην "παρακολούθηση και είσπραξη της χρηματοδότησης".

Τα στελέχη της Τράπεζας οφείλουν να ερευνούν και να συλλέγουν πληροφορίες, όχι μόνο για τις επιχειρήσεις που πρόκειται να χρηματοδοτήσουν, αλλά και γι'αυτές που έχουν ήδη χρηματοδοτήσει. Επιβάλλεται αυστηρή επιλογή πελατείας, αξιολόγησή της και περιορισμός του πιστωτικού κινδύνου μέσα στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της.

Κάθε αλλαγή στις συνθήκες αγοράς του κλάδου της επιχείρησης, η τυχόν είσοδος νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, η μείωση των πωλήσεων της επιχείρησης, η ανάπτυξη νέας τεχνολογίας, η αύξηση των τιμών των υλών, η διοικητική ανεπάρκεια αυτών που διευθύνουν την επιχείρηση, η κακή λογιστική οργάνωση, ως και η απροθυμία της επιχείρησης για την παροχή στοιχείων, είναι ενδεικτικά σημεία προσοχής.

6. Παρακολούθηση των καθυστερήσεων.

Οι καθυστερήσεις είναι ο καθρέφτης της πολιτικής των χρηματοδοτήσεων κάθε Τράπεζας.

Η Τράπεζα που παρουσιάζει υψηλό ποσοστό καθυστερημένων οφειλών σε σχέση με το σύνολο των χρηματοδοτήσεών της δίνει την εικόνα της Τράπεζας που δεν υπεισέρχεται σε ουσιαστικό έλεγχο της οικονομικής κατάστασης και γενικά της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων που χρηματοδοτεί και με δυο λόγια θα μπορούσαμε να πούμε ότι δεν τηρεί τις βασικές αρχές, όπως ήδη αναφέραμε και πιο πάνω δηλ, της ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, της ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και της ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.

Οι κίνδυνοι που απορρέουν από τη συσσώρευση των καθυστερήσεων και τα επακόλουθά τους είναι:

- α. η ανατροπή των προβλέψεων της Τράπεζας, λόγω παγιοποίησης των οφειλών,
- β. η οριστική απώλεια των κεφαλαίων, που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των ζημιών,
- γ. η έλλειψη διαθεσίμων κεφαλαίων για τη διενέργεια νέων χρηματοδοτήσεων,
- δ. η σταδιακή πτώση των καταθέσεων, λόγω της μείωσης της εμπιστοσύνης των καταθετών.

Ο υπεύθυνος των χρηματοδοτήσεων εκτός από τη θεωρητική μόρφωση και τεχνική κατάρτιση που διαθέτει, θα πρέπει να επαγρυπνεί για την έγκαιρη πρόβλεψη του κινδύνου της μη εμπρόθεσμης εξόφλησης της χρηματοδότησης, ως και για την άμεση ρευστοποίηση των καθυστερήσεων.

Με ιδιαίτερη προσοχή παρακολουθούνται και ελέγχονται οι δημοσιευόμενοι Ισολογισμοί των Α.Ε. και των Ε.Π.Ε.. Έμφαση δίνεται στην έκθεση των Ορκωτών Λογιστών, στην οποία σημειώνονται χρήσιμες παρατηρήσεις.

Αρμόδιος για την παρακολούθηση των καθυστερήσεων είναι ο προϊστάμενος του τμήματος χρηματοδοτήσεων,

Το Συμβούλιο Χρηματοδοτήσεων του Καταστήματος συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον 2 φορές το μήνα για την παρακολούθηση των ενεργειών που αφορούν τις καθυστερημένες οφειλές και κάθε 2 μήνες προβαίνει στην επισκόπηση όλων των υποθέσεων για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων.

Σε καθυστέρηση θεωρούνται ότι βρίσκονται όλες οι απαιτήσεις από πάσης φύσης χορηγήσεις που δεν εξοφλούνται στη λήξη τους, είτε προέρχονται από συναλλαγματικές είτε από δόσεις δανείων, είτε από αλληλόχρεους λογαριασμούς με τακτές λήξεις.

Επίσης οποιαδήποτε άλλη απαίτηση της Τράπεζας που έχει γνωστοποιηθεί στον οφειλέτη και δεν έχει εξοφληθεί.

Οι καθυστερήσεις διακρίνονται σε:

α. Προσωρινές, που όπως φαίνεται από τον χαρακτηρισμό τους, είναι καθυστερήσεις που οφείλονται σε πρόσκαιρη αδυναμία των πιστούχων και που μετά τις απαραίτητες ειδοποιήσεις τακτοποιούνται το αργότερο μέσα σε 3 μήνες από τη λήξη τους.

Η παρακολούθηση και η είσπραξη των προσωρινών καθυστερήσεων έχει ανατεθεί αποκλειστικά στα Καταστήματα της Τράπεζας, που οφείλουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την είσπραξή τους. Στις προσπάθειες αυτές εντάσσονται η διαρκής επαφή με τους οφειλέτες, η επανεξέταση των καλυμμάτων και αύξηση αυτών, όπου κρίνεται αναγκαία, έγγραφη ενημέρωση εγγυητών για τη συγκεκριμένη καθυστέρηση.

β. Καθυστερήσεις, που είναι αυτές που οφείλονται σε αδυναμία εξόφλησής τους μέσα στην ανωτέρω προθεσμία των 3 μηνών.

Η παρακολούθηση και η είσπραξη καθυστερήσεων μέχρι του ποσού των 5.000.000 ΔΡΧ κατά πιστούχο, έχει ανατεθεί στο Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας Πίστωσης, ενώ η παρακολούθηση καθυστερήσεων μέχρι του ποσού των 4.000.000 ΔΡΧ κατά πιστούχο έχει ανατεθεί στα Καταστήματα.

Η παρακολούθηση των καθυστερήσεων που υπερβαίνουν τα ανωτέρω κατά πιστούχο ποσά, έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων της Τράπεζας, που συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες Διευθύνσεις Καταστημάτων. Τα καταστήματα παρακολουθούν και αυτά την πορεία των καθυστερημένων οφειλών και εκτελούν τις οδηγίες της Διεύθυνσης Καθυστερήσεων.

Επισφαλείς απαιτήσεις.

Η απόφαση για την ένταξη μιας απαίτησης στις επισφαλείς λαμβάνεται από τη Διεύθυνση Καθυστερήσεων σε συνεργασία με το Κατάστημα.

Ανεξάρτητα πάντως από το γεγονός της μεταφοράς μιας απαίτησης της Τράπεζας στις επισφαλείς απαιτήσεις καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από πλευράς Καταστήματος για την είσπραξή της.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Οι Χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες είναι απλά κριτήρια της προσδοκώμενης αποδόσεως, βασίζονται σε στοιχεία που λαμβάνονται από τις λογιστικές καταστάσεις της εταιρίας και ειδικότερα από τον Ισολογισμό και το Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης. Αναφέρονται σε λογιστικά μεγέθη, όπως το πάγιο και κυκλοφορούν ενεργητικό, το μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο παθητικό και την Καθαρή Θέση, καθώς και σε υποκατηγορίες στοιχείων των μεγεθών αυτών. Έτσι, οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι κριτήρια που πιστεύεται ότι εκφράζουν κυρίως τη δυνατότητα της εταιρίας να καλύψει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Επίσης εκφράζουν την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως, όπως των πωλήσεων και των επενδύσεων. Αν εξεταστούν μεμονωμένα, λοιπόν, αυτά τα κριτήρια δεν μπορούν να διαφωτίσουν επαρκώς το μελετητή σχετικά με τη σημερινή και τη μελλοντική κατάσταση της εταιρίας. Μπορούν όμως να βοηθήσουν σημαντικά τα οικονομικά στελέχη στη λήψη αποφάσεων.

Για παράδειγμα ο αναλυτής μπορεί να είναι ένας τραπεζίτης που εξετάζει την περίπτωση χορήγησης ενός βραχυπρόθεσμου δανείου σε μια επιχείρηση. Οι τραπεζίτες ενδιαφέρονται κυρίως για την βραχυπρόθεσμη κατάσταση ή τη ρευστότητα της επιχείρησης. Συνεπώς το ενδιαφέρον τους στρέφεται σε δείκτες που μετρούν την ρευστότητα.

Αντίθετα οι μακροπρόθεσμοι πιστωτές δίνουν πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην ικανότητα πραγματοποίησης κερδών. Γνωρίζουν ότι οι μη κερδοφόρες δραστηριότητες διαβρώνουν την αξία των περιουσιακών στοιχείων και ότι η σημερινή καλή κατάσταση της επιχείρησης δεν αποτελεί εγγύηση για τη μελλοντική διαθεσιμότητα κεφαλαίων για την εξόφληση ενός π.χ. 20ετούς ομολογιακού δανείου.

Παρόμοια το ενδιαφέρον των επενδυτών σε μετοχές συγκεντρώνεται στη μακροχρόνια αποδοτικότητα.

Φυσικά το ενδιαφέρον της διοίκησης συγκεντρώνεται σ'όλες τις πτυχές της χρηματοοικονομικής ανάλυσης, αφού οφείλει να είναι σε θέση και να εξοφλήσει τα χρέη της προς τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές και να πραγματοποιήσει κέρδη για τους μετόχους.

Με τον υπολογισμό ενός αριθμού από αυτά τα κριτήρια για συγκεκριμένους σκοπούς σε μηνιαία, τριμηνιαία ή ετήσια χρονικά διαστήματα, ο ερευνητής θα αποκτήσει δείγματα της συμπεριφοράς της εταιρίας στη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου.

Επίσης με τον υπολογισμό ενός αριθμού από αυτά τα κριτήρια για συγκρίσιμες εταιρίες ενός κλάδου, ο μελετητής θα μπορούσε να περιγράψει την απόδοση μιας ορισμένης εταιρίας σε σύγκριση με τη μέση απόδοση άλλων ομοειδών εταιριών. Εδώ πάλι, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε κατάλληλα στοιχεία ώστε η συγκριτική ανάλυση να γίνεται ανάμεσα σε εταιρίες με παρόμοια περίπου χαρακτηριστικά.

Με τον υπολογισμό διαχρονικά ενός αριθμού κριτηρίων για μερικές αντιπροσωπευτικές επιχειρήσεις του κλάδου, ο μελετητής θα μπορούσε να αποκομίσει μια καλύτερη εικόνα της αποδόσεως της εταιρίας στο περιβάλλον της αγοράς της.

Τέλος με τη δημιουργία της κατάλληλης βάσεως πληροφοριών, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν μερικοί από τους δείκτες για προγνωστικές ανάγκες.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Οι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες μπορούν γενικά να χωριστούν σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:

1. Δείκτες Ρευστότητας, οι οποίοι είναι μια ομάδα κριτηρίων που έχουν ως στόχο να παρουσιάσουν την ικανότητα της εταιρίας να καλύπτει τις εκπνέουσες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και, γενικότερα, την ικανότητά της να ανταπεξέρχεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Στοιχεία για τον υπολογισμό αυτών των Δεικτών μπορούν να εξασφαλιστούν από τον Ισολογισμό όσο και από τα Αποτελέσματα Χρήσης της εταιρίας.
2. Δείκτες Χρέους ή Μόχλευσως, οι οποίοι είναι μια ομάδα κριτηρίων που δείχνουν τον βαθμό στον οποίο η ανάπτυξη της εταιρίας έχει χρηματοδοτηθεί από ξένα κεφάλαια. Μερικά από αυτά τα κριτήρια παρουσιάζουν το συνολικό βαθμό δανεισμού της εταιρίας, ενώ άλλα τη συνεισφορά ειδικών κατηγοριών πιστωτών. Στοιχεία για τον υπολογισμό των Δεικτών Μόχλευσης βρίσκονται στον Ισολογισμό και τα Αποτελέσματα Χρήσης της Εταιρίας.
3. Δείκτες Αποδοτικότητας, οι οποίοι χωρίζονται πιο συγκεκριμένα σε δείκτες που εκφράζουν την αποδοτικότητα των πωλήσεων της εταιρίας και σε δείκτες που μετρούν την αποδοτικότητα των επενδύσεών της. Οι δείκτες αυτοί χωρίζονται σε γενικούς και σε ειδικούς. Τα στοιχεία για την κατάρτιση των δεικτών αυτών μπορούν να βρεθούν τόσο στους Ισολογισμούς όσο και στους λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσης.
4. Δείκτες Οικονομικής Κάλυψης, οι οποίοι είναι μια ομάδα γενικών και ειδικών δεικτών που εκτιμούν την ικανότητα της εταιρίας να πληρώσει τους τόκους και τα χρεωλύσια των διαφόρων δανείων της. Οι Δείκτες αυτοί υπάγονται μερικές φορές στη γενικότερη κατηγορία των Δεικτών Μόχλευσης. Τα στοιχεία για τον υπολογισμό τους βρίσκονται στο Λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7
 «ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΚΑΡΒΕΛΑ» Α.Ε.
 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1984
 (Σε χιλιάδες δραχμές)

Ενεργητικό	
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	
Μετρητά	2.850
Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις	3.270
Απαιτήσεις (Καθαρές)	8.360
Αποθέματα	10.520
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	<u>25.000</u>
Εργοστάσιο (Γάγια)	
Καθαρή Αξία εργοστασίου και εξοπλισμός	20.830
Σύνολο Ενεργητικού	<u>45.830</u>
Υποχρεώσεις και Καθαρή Θέση	
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
Τραπεζικό Δάνειο	2.990
Πληρωτέοι Λογαριασμοί	6.303
Υποχρεώσεις πραγματοποιηθείσες και άλλες	4.220
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	<u>13.513</u>
Μακροπρόθεσμο Χρέος	
Σύνολο Υποχρεώσεων	4.900
Μετοχικό Κεφάλαιο	18.413
Παρακρατημένα Κέρδη (πλεόνασμα)	5.000
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	<u>22.416</u>
	<u>45.830</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8
 «ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΚΑΡΒΕΛΑ» Α.Ε.
 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
 ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1984
 (Σε χιλιάδες δραχμές)

Καθαρές Πωλήσεις	89.238,9
Κόστος Πωληθέντων	71.291,0
Μικτό Κέρδος	17.947,9
Έξοδα Πωλήσεων	10.325,9
Γενικά και Διοικητικά Έξοδα	2.889,8
Κέρδη πριν από Φόρους και Τόκους	<u>4.732,2</u>
Τόκοι	1.220,2
Κέρδη πριν από Φόρους	<u>3.512,0</u>
Φόροι με συντελεστή 40%	1.404,8
Κέρδη μετά από Φόρους	<u>2.107,2</u>

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Για να διευκολύνουμε την έρευνά μας και να εξηγήσουμε τον τρόπο υπολογισμού αυτών των δεικτών, θα χρησιμοποιήσουμε τις λογιστικές καταστάσεις της υποθετικής μας εταιρίας με την επωνυμία " ΑΡΤΟΠΟΙΪΑ ΚΑΡΒΕΛΑ Α.Ε. ".

α. Υπολογισμός δεικτών ρευστότητας.

Θα αρχίσουμε την ανάλυσή μας με τους Δείκτες Ρευστότητας, που έχουν σαν στόχο να εκφράσουν την ικανότητα μιας εταιρίας να ανταπεξέρχεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, οι οποίες παρουσιάζονται στον Ισολογισμό με τον τίτλο: "Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις".

Από τη φύση τους, οι δείκτες ρευστότητας μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό της συνολικής ρευστότητας της επιχείρησης ή της ρευστότητας μερικών συγκεκριμένων στοιχείων του ενεργητικού της, π.χ. των απαιτήσεων ή των αποθεμάτων.

Ι. Ο Δείκτης Κυκλοφοριακής Ρευστότητας είναι ένα δημοφιλές μέτρο συνολικής ρευστότητας, που εκφράζει την ικανότητα της εταιρίας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Όπως όλοι οι δείκτες ρευστότητας, έτσι κι αυτός αποτελεί μια ένδειξη μετατρεψιμότητας. Στην προκειμένη περίπτωση, της μετατρεψιμότητας του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού σε μετρητά για την πληρωμή των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων. Αυτός ο δείκτης υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ} = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Με βάση τα στοιχεία του Ισολογισμού ο Δ.Κ.Ρ. της συγκεκριμένης επιχείρησης είναι:

$$\frac{25.000.000}{13.513.000} = 1,85 \text{ φορές.}$$

Είναι εμφανές ότι ο Δ.Κ.Ρ. αποτελεί ένα αρκετά πρωτόγονο κριτήριο μετατρεψιμότητας, το οποίο, με τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού σ'ένα κοινό σύνολο, μας αποσπά την προσοχή από τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των μερών του. Για παράδειγμα, τα μετρητά είναι και ρευστά και βέβαια, ενώ τα γραμμάτια εισπρακτέα και οι εισπρακτέοι λογαριασμοί μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε μετρητά με μικρή μόνο αβεβαιότητα σχετικά με την τιμή μετατροπής. Αντίθετα τα αποθέματα στις διάφορες φάσεις παραγωγής είναι πιο δύσκολο να ρευστοποιηθούν και γενικά παρουσιάζουν αβεβαιότητα σχετικά με την τιμή μετατροπής.

II. Ο Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας είναι άλλο ένα κριτήριο συνολικής ρευστότητας το οποίο προσπαθεί να παρακάμψει μερικά από τα μειονεκτήματα του Δ.Κ.Ρ.. Δηλαδή, με την αφαίρεση των αποθεμάτων από το σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού, η άμεση ρευστότητα προσφέρει ένα πιο ομοιογενές κριτήριο της ρευστότητας της εταιρίας.

Ο τύπος με τον οποίο γίνεται ο υπολογισμός του δείκτη αυτού είναι:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ} = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

Με βάση τα στοιχεία του Ισολογισμού, ο δείκτης είναι:

$$\frac{25.000.000 - 10.520.000}{13.513.000} = 1,07 \text{ φορές.}$$

III. Η Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων (Μ.Π.Ε.Α.) δίνει μια καθαρότερη εικόνα συγκεκριμένης ρευστότητας, συγκεντρώνοντας την προσοχή στη μέση διάρκεια εξόφλησης των απαιτήσεων της εταιρίας.

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ Μ.Π.Ε.Α.} = \frac{\text{ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ} \cdot \text{ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ}}{\text{ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}$$

Αν δεν υπάρχουν λεπτομερειακά στοιχεία για τις Πιστωτικές Πωλήσεις μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το ποσό των Καθαρών Πωλήσεων. Έτσι στην περίπτωση της επιχείρησης "ΚΑΡΒΕΛΑ" έχουμε;

$$\frac{8.360.000 \cdot 365}{89.238.900} = 34,19 \text{ μέρες.}$$

IV. Ο Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων είναι ένα άλλο κριτήριο της ταχύτητας με την οποία οι απαιτήσεις μετατρέπονται σε μετρητά:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ Κ.Τ.Α.} = \frac{\text{ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ}}$$

Η'

$$\frac{\text{ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ}}{\text{Μ.Π.Ε.Α.}}$$

Στην περίπτωσή μας, ο δείκτης κυκλοφορίας των απαιτήσεων είναι:

$$\frac{89.238.900}{8.360.000} = 10,675 \text{ φορές.}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ(Ι).

1. Το ποσό των πιστωτικών πωλήσεων δε γίνεται εύκολα γνωστό στον εξωτερικό αξιολογητή, ο οποίος στην περίπτωση αυτή θα αναγκάζεται να καταφύγει σε στοιχεία καθαρών πωλήσεων, καταλήγοντας έτσι σε μια μεγαλύτερη Μέση Περίοδο Είσπραξης ή ένα μικρότερο Δείκτη Κυκλοφορίας των Απαιτήσεων.

2. Επειδή το ποσό που συνήθως χρησιμοποιείται για τις Απαιτήσεις αναφέρεται στις τιμές του τέλους του έτους, οι δείκτες μπορεί να αλλοιωθούν εξ αιτίας εποχιακών διακυμάνσεων ή αύξησης των πωλήσεων κατά τη διάρκεια του χρόνου.

3. Οι δυο δείκτες που αναφέρονται στη ταχύτητα ρευστοποίησης των απαιτήσεων πρέπει να εκτιμηθούν σε σύγκριση με τους πιστωτικούς όρους που προσφέρει η εταιρία στους πελάτες της.

Αν η Μέση Περίοδος Είσπραξης Απαιτήσεων είναι σημαντικά μεγαλύτερη από τους προσφερόμενους πιστωτικούς όρους, υπάρχουν σημάδια κινδύνου και ανάγκη για καλύτερο πιστωτικό έλεγχο.

Αντίθετα, μια Μέση Περίοδος Είσπραξης Απαιτήσεων, μικρότερη από τους προσφερόμενους πιστωτικούς όρους, αποτελεί ένδειξη περιοριστικής πιστωτικής πολιτικής.

Εύλογο είναι, ότι πρέπει να γίνει παράλληλα σύγκριση με δείκτες άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου.

(I). Βλέπε "ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ"

Γ.Κ. ΦΙΛΙΠΠΑΤΟΣ ΣΕΛ. 193 - 194.

V. Ο Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας των Αποθεμάτων αποτελεί μια ένδειξη του βαθμού ρευστότητας που χαρακτηρίζει τα αποθέματα της εταιρίας:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ Κ.Τ.Α.} = \frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}{\text{ΜΕΣΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ}}$$

και στην περίπτωση μας είναι:

$$\frac{71.291.000}{10.520.000} = 6,78 \text{ φορές.}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ο Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας των Αποθεμάτων είναι ανάλογος με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των αποθεμάτων.

2. Όπως και στην περίπτωση όλων των άλλων δεικτών, πρέπει να προσπαθήσουμε να ερμηνεύσουμε αυτόν τον δείκτη στο πλαίσιο των συνθηκών ενός κλάδου, καθώς και των ιδιομορφιών της εξεταζόμενης επιχείρησης.

3. Ένας σχετικά υψηλός δείκτης μπορεί να αποτελεί ένδειξη κακής διαχείρισης, όπως είναι η ανανέωση των αποθεμάτων, με συχνές και μικρές παραγγελίες, ή η διατήρηση χαμηλού επιπέδου αποθεμάτων που οδηγεί σε συχνές ελλείψεις.

4. Ένας σχετικά χαμηλός δείκτης μπορεί να αποτελεί ένδειξη δυσκίνησης και απαρχαιωμένων αποθεμάτων και όχι κακής διαχείρισης αυτών.

VI. Το Βασικό Διάστημα Βιωσιμότητας είναι ένα άλλο κριτήριο της γενικής ρευστότητας, το οποίο εκφράζει τον αριθμό των ημερών που είναι σε θέση να λειτουργήσει η εταιρία βασιζόμενη στο ρευστοποιήσιμο ενεργητικό της (με την εξαίρεση των αποθεμάτων), χωρίς τη βοήθεια συμπληρωματικών εισροών από πωλήσεις ή άλλες πηγές.

Αυτό το χρονικό διάστημα υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

$$\frac{\text{ΜΕΤΡΗΤΑ} + \text{ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ} + \text{ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ} + \text{ΑΠΑΙΤ. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ} + \text{ΕΞΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ} + \text{ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚ. ΕΞ.}}{365 \text{ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ)}} =$$
$$= \frac{2.850.000 + 3.270.000 + 8.360.000}{71.291.000 + 10.325.900 + 2.889.800} = 62,54 \text{ μέρες}$$

Επομένως το Βασικό Διάστημα Βιωσιμότητας είναι ένα ακόμα κριτήριο συνολικής ρευστότητας, που αποσκοπεί να προβλέψει τη χρονική περίοδο αντοχής της εταιρίας στην ακραία περίπτωση που δε θα έχει εισροές μετρητών.

β. Υπολογισμός δεικτών χρέους.

Αυτή η κατηγορία δεικτών αποβλέπει στη μέτρηση της προσφοράς των ιδιοκτητών της εταιρίας σε αντιπαράθεση με την προσφορά των πιστωτών της. Οι κυριότεροι δείκτες είναι:

I. Ο Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης που αποβλέπει στον προσδιορισμό του ποσοστού του συνόλου του Ενεργητικού μιας επιχείρησης, πάνω στο οποίο οι πιστωτές της έχουν απαιτήσεις οποιασδήποτε μορφής.

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

και στο παράδειγμά μας:

$$\frac{18.413.000}{45.830.000} = 40,18\%$$

II. Ο Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια είναι ένα δημοφιλές μέτρο, που αποδίδει τη διάρθρωση των κεφαλαίων της επιχείρησης και είναι:

$$\frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}}{\text{ΪΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}} = \frac{18.413.000}{27.416.000} = 67,16 \%$$

III. Ο Δείκτης Μακροπρόθεσμου Δανεισμού προς Ίδια Κεφάλαια είναι ένα ακόμα χρήσιμο κριτήριο της συγκριτικής σημασίας του Μακροπρόθεσμου Δανεισμού στη διάρθρωση των κεφαλαίων της επιχείρησης.

Υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\frac{\text{ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}} = \frac{4.900.000}{27.416.000} = 17,87\%$$

γ. Υπολογισμός δεικτών αποδοτικότητας

Αυτή η κατηγορία δεικτών υπολογίζεται σε σχέση με τις πωλήσεις ή το ύψος της επένδυσης.

I. Αποδοτικότητα σε σχέση με τις Πωλήσεις.

α. Το Περιθώριο Μεικτού Κέρδους είναι ένα μέτρο που εκφράζει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα της εταιρίας, καθώς και την πολιτική του καθορισμού των τιμών της.

$$\begin{aligned} \text{ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΕΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ} &= \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ} - \text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} = \\ &= \frac{89.238.900 - 71.291.000}{89.238.900} = 20,11\% \end{aligned}$$

β. Το Περιθώριο Καθαρού Κέρδους είναι ένα βελτιωμένο κριτήριο, που εκφράζει την λειτουργική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης.

$$\begin{aligned} \text{ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ} &= \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} = \\ &= \frac{2.107.200}{89.238.900} = 2,36\% \end{aligned}$$

2. Αποδοτικότητα σε Σχέση με τις Επενδύσεις.

α. Ο Δείκτης Απόδοσης Ενεργητικού είναι ένα κριτήριο αποδοτικότητας της επένδυσης.

$$\begin{aligned} \text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} &= \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤ.}} = \\ &= \frac{2.107.200}{45.830.000} = 4,60\% \end{aligned}$$

β. Ο Συντελεστής Απόδοσης Λειτουργίας αποτελεί μια βελτίωση του Δείκτη Απόδοσης του Ενεργητικού, που αγνοεί τις μεθόδους χρηματοδότησης της εταιρίας.

$$\begin{aligned} \text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ} &= \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΚ.}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤ.}} = \\ &= \frac{4.732.200}{45.830.000} = 10,32\% \end{aligned}$$

δ. Υπολογισμός δεικτών οικονομικής κάλυψης.

Αυτοί οι δείκτες εκφράζουν την ικανότητα της επιχείρησης να καλύψει τις διάφορες δαπάνες που προκύπτουν από απαιτήσεις των πιστωτών της.

Ο Δείκτης Μεικτού Κέρδους προς Τόκους είναι το βασικότερο κριτήριο που δείχνει το βαθμό στον οποίο χρειάζεται να μειωθούν τα κέρδη της επιχείρησης πριν αυτή καταστεί ανίκανη να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

$$\frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΚΟΥΣ}}{\text{ΤΟΚΟΙ}} = \frac{4.732.200}{1.220.200} = 3,88 \text{ φορές.}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Παρόλο που οι δείκτες είναι εξαιρετικά χρήσιμα εργαλεία, δεν παύουν να υπόκεινται και σε περιορισμούς, που επιβάλλουν την προσεκτική χρησιμοποίησή τους. Οι δείκτες κατασκευάζονται με βάση λογιστικά στοιχεία που υπόκεινται σε διάφορες ερμηνείες, ακόμα και σε "μαγείρεμα".

Για παράδειγμα δύο επιχειρήσεις μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους απόσβεσης ή αποτίμησης των αποθεμάτων.

Ανάλογα με τις διαδικασίες που ακολουθούνται, τα κέρδη που θα δηλωθούν μπορεί να παρουσιάζονται αυξημένα ή μειωμένα.

Παρόμοιες διαφορές μπορεί να βρεθούν στο χειρισμό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, του κόστους των συνταξοδοτικών προγραμμάτων, των συγχωνεύσεων εταιριών, και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις.

2. Επίσης η σύγκριση των δεικτών μπορεί να επηρεαστεί και από διαφορές στο χρονικό διάστημα που καλύπτουν οι χρήσεις των επιχειρήσεων ή από το πόσο σημαντικό ρόλο παίζουν οι εποχιακοί παράγοντες.

Συνεπώς, αν πρόκειται να συγκρίνουμε τους δείκτες δύο επιχειρήσεων είναι απαραίτητο να αναλύσουμε τα βασικά λογιστικά στοιχεία πάνω στα οποία στηρίζονται οι δείκτες και να εξομαλύνουμε κάθε σημαντική διαφορά.

3. Ο υπεύθυνος χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας πρέπει επίσης να είναι προσεκτικός στη διατύπωση κρίσεων για την ποιότητα ενός συγκεκριμένου δείκτη και στη διαμόρφωση συνολικών απόψεων για μια επιχείρηση με βάση κάποια ομάδα δεικτών.

Για παράδειγμα ένας υψηλός δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων μπορεί να σημαίνει αποτελεσματική διαχείριση αποθεμάτων, θα μπορούσε όμως να σημαίνει σοβαρή έλλειψη αποθεμάτων και να υποδείχνει την πιθανότητα εξάντλησής τους.

4. Όταν η χρηματοοικονομική ανάλυση των δεικτών υποδηλώνει ότι η τάση μιας επιχείρησης αποκλίνει από τα πρότυπα του κλάδου, αυτό δεν αποτελεί και απόλυτα βέβαιη ένδειξη ότι κάτι δεν πάει καλά με την επιχείρηση. Τέτοιες αποκλίσεις οδηγούν στην ανάγκη για πρόσθετη έρευνα και ανάλυση. Οι πρόσθετες πληροφορίες και συζητήσεις μπορεί να μας δώσουν βάσιμες εξηγήσεις για τις διαφορές, που υπάρχουν μεταξύ των δεικτών του κλάδου και της επιχείρησης.

Από την άλλη πλευρά, οι διαφορές αυτές μπορούν να αποκαλύψουν μορφές κακοδιοίκησης που απαιτούν διορθωτικά μέτρα.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, η συμφωνία με τους δείκτες του κλάδου δεν εδραιώνει τη βεβαιότητα ότι η επίδοση της επιχείρησης είναι κανονική και η διοίκηση της καλή. Βραχυπρόθεσμα, μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει πολλούς συνδυασμούς για να πετύχει μια συμφωνία μεταξύ των δεικτών της επιχείρησης και των προτύπων του κλάδου. Ο αναλυτής πρέπει να αποκτήσει άμεση γνώση των λειτουργιών και της διοίκησης της επιχείρησης, για να μπορέσει να ελέγξει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ:

Οι δείκτες είναι πολύ χρήσιμα εργαλεία, όπως όμως συμβαίνει και με τις άλλες αναλυτικές μεθόδους, πρέπει να χρησιμοποιούνται με κρίση και προσοχή και όχι απερίσκεπτα και με μηχανικό τρόπο.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών είναι ένα χρήσιμο τμήμα μιας ολόκληρης διερευνητικής διαδικασίας.

Αλλά οι χρηματοοικονομικοί δείκτες από μόνοι τους δεν αποτελούν την πλήρη απάντηση σε ερωτήσεις γύρω από την επίδοση μιας επιχείρησης.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Το κυρίαρχο στοιχείο στις τραπεζικές συναλλαγές είναι η εμπιστοσύνη. Η Τράπεζα κατά τη χορήγηση μιας χρηματοδότησης σ'ένα πελάτη της, βασικά στηρίζεται στην εντιμότητα και στις ικανότητες του πελάτη. Η φιλοσοφία της χρηματοδότησης δεν έγκειται απλά και μόνο στο να δανείσει η Τράπεζα τα χρήματά της παίρνοντας τις μεγαλύτερες δυνατές εξασφαλίσεις ώστε να μην τα χάσει, αλλά να τα δανείσει στην επιχείρηση, εκείνη, η οποία θα τα χρησιμοποιήσει παραγωγικά και για το σκοπό που τα ζήτησε και που η ιστορία της και η συνέπειά της στο παρελθόν, αλλά και οι προοπτικές της για το μέλλον είναι τέτοιες, που να παρέχουν τη σιγουριά, ότι το δάνειο θα επιστραφεί στη λήξη του ομαλά και χωρίς καθυστερήσεις και ενοχλήσεις.

Η εμπιστοσύνη βέβαια είναι το θεμέλιο των συναλλαγών και ιδιαίτερα των τραπεζικών, αλλά η πρακτική, ιδιαίτερα με τις σημερινές συνθήκες και την τεράστια εξάπλωση των τραπεζικών συναλλαγών, επιβάλλει τη λήψη πρόσθετων εξασφαλίσεων, όπου αυτό είναι δυνατό ή απαραίτητο. Άλλωστε όπως αναφέρουμε και σε άλλο σημείο, οι Τράπεζες διαχειρίζονται ξένα κεφάλαια και έχουν αυξημένες ευθύνες απέναντι στους καταθέτες τους, στους μετόχους τους και στην Κεντρική Τράπεζα.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Οι χρηματοδοτήσεις, με κριτήριο τις εξασφαλίσεις, διακρίνονται σε:

- α. ακάλυπτες, που θεωρούνται εκείνες που καλύπτονται αποκλειστικά με την υπογραφή του πιστούχου.
- β. καλυμμένες με ενοχλικές ασφάλειες, που θεωρούνται οι χορηγήσεις εκείνες που εκτός από την υπογραφή του πιστούχου, καλύπτονται και με την προσωπική εγγύηση τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου
- γ. καλυμμένες με εμπράγματα ασφάλειες (π.χ. ενέχυρα, προσημείωση υποθήκης, υποθήκη).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Υποθήκη και Προσημείωση.

Η υποθήκη ή η προσημείωση εγγράφεται κατά κανόνα υποχρεωτικά για κάλυψη μεσομακροπρόθεσμων δανείων. Σε περιπτώσεις που η Τράπεζα κρίνει σκόπιμο, εγγράφεται και για κάλυψη βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων, ανοικτών λογαριασμών και εγγυητικών επιστολών.

Α. ΥΠΟΘΗΚΗ.

Υποθήκη είναι το εμπράγματο δικαίωμα που αποκτάται σε ακίνητο ή πλοίο για την εξασφάλιση απαιτήσεως και συνίσταται στην προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από την εκποίηση του πράγματος.

Για να είναι έγκυρη η υποθήκη απαιτούνται:

- α. Ο Τίτλος που παρέχει το δικαίωμα εγγραφής υποθήκης.
- β. Εγγραφή του Τίτλου στο Βιβλίο υποθηκών της περιφέρειας του ακινήτου.

Το δικαίωμα παρέχεται:

- α. από ιδιωτική βούληση, δηλ. από τον ίδιο τον πιστούχο ή από τρίτο υπέρ του πιστούχου με δήλωση ενώπιον του συμβολαιογράφου,
- β. από τον Νόμο π.χ. το Δημόσιο για τους καθυστερούμενους φόρους
- γ. βάσει τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων.

Η εξάλειψη της υποθήκης γίνεται ή με την συναίνεση του ενυπόθηκου δανειστή δηλ. παραίτηση με μονομερή δήλωση, ή κατόπιν εκδόσεως δικαστικής απόφασης λόγω παραγραφής της απαίτησης, σύγχυσης ή παρόδου της προθεσμίας για την οποία παραχωρήθηκε η υποθήκη, είτε τέλος λόγω απόσβεσης της υποθήκης κατόπιν αναγκαστικού πλειστηριασμού του ακινήτου.

Β. ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ.

Προϋπόθεση για την εγγραφή προσημείωσης υποθήκης είναι η εκτίμηση του ακινήτου, εκτός και αν η αξία του αποδεδειγμένα υπερβαίνει το τριπλάσιο του ύψους της χρηματοδότησης, το δε ακίνητο να είναι κατοικία, διαμέρισμα, ή γραφείο, ή κατάστημα.

Η προσημείωση υποθήκης δίνει στην Τράπεζα το δικαίωμα της προτίμησης για εγγραφή υποθήκης.

Η εγγραφή της γίνεται ύστερα από αίτηση της Τράπεζας και με τη συναίνεση ή χωρίς αυτήν, του πελάτη, με απόφαση του μονομελούς Πρωτοδικείου της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο.

Σε περίπτωση μη εξόφλησης της απαίτησης η προσημείωση τρέπεται σε υποθήκη μέσα σε χρονικό διάστημα 90 το αργότερο ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της τελεσιδικίας απόφασης επιδίκασης της απαίτησης.

Η τροπή της σε υποθήκη γίνεται από τον υποθηκοφύλακα ύστερα από αίτηση του προσημειούχου δανειστή.

Η εξάλειψη της προσημείωσης γίνεται ή με τη συναίνεση της Τράπεζας, ή με απόφαση του δικαστηρίου. Το ενυπόθηκο ακίνητο πρέπει να ασφαλίζεται με δικαιούχο την Τράπεζα.

Για να ρευστοποιήσει η Τράπεζα την απαίτησή της που καλύπτεται με προσημείωση πρέπει:

- να γίνει απαιτητή η οφειλή,
- να γίνει αγωγή κατά του πελάτη,
- και να εκδοθεί δικαστική απόφαση,
- να απαιτήσει η απόφαση τελεσιδικία και να τραπεί στη συνέχεια η προσημείωση σε υποθήκη.

Στη συνέχεια, μπορεί να κινηθεί η διαδικασία του πλειστηριασμού.

Άλλη ουσιαστική διαφορά είναι ότι στην περίπτωση πλειστηριασμού στον οποίο αναγγέλεται, η Τράπεζα, αν έχει υποθήκη, εισπράττει τα δικαιούμενα ποσά αμέσως, αν έχει προσημείωση, το ποσό καταθέτει ο Συμβολαιογράφος συνήθως στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η Τράπεζα το εισπράττει άτοκα αργότερα.

Και οι δύο αυτές εξασφαλίσεις, δηλ. η υποθήκη και η προσημείωση θεωρούνται από τις καλύτερες εφόσον έχουν γραφεί σε ένα ακίνητο καθαρό και η αξία του ακινήτου είναι τέτοια που να καλύπτει την οφειλή και να αφήνει και ικανοποιητικό περιθώριο, γιατί όταν φτάσουμε στον Πλειστηριασμό, εκτός από την πιθανότητα που υπάρχει να εισπραχθεί μικρότερο ποσό από την πραγματική αξία του ακινήτου παράλληλα υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις, οι λεγόμενες "προνομιακές" που ικανοποιούνται πρώτες από το εκπλειστηρίασμα.

Τέτοιες προνομιακές απαιτήσεις είναι:

- σε περίπτωση ασθενείας και θανάτου του οφειλέτη, το δικαίωμα της οικογένειάς του να απαιτήσει τα έξοδα νοσηλείας και διατροφής για τους 6 τελευταίους μήνες, καθώς και τα έξοδα κηδείας,
- το δικαίωμα των υπαλλήλων για μισθούς 6 μηνών,
- φόρους και ασφαλιστικά ταμεία,
- καθώς και τα πιθανά έξοδα συντήρησης του ακινήτου που δημιουργήθηκαν στο τελευταίο διάστημα πριν από το πλειστηριασμό.

Γ. ΕΓΓΥΗΣΗ.

Με την εγγύηση που παρέχει τρίτος (ένας ή περισσότεροι) προς την Τράπεζα, ότι σε περίπτωση αδυναμίας ή άρνησης του πελάτη της υποχρεούται αυτός (ο εγγυητής) να εξασφαλίσει την Τράπεζα, κατανέμεται ο κίνδυνος σε περισσότερα μέρη. Άλλωστε προκειμένου να δεχθεί η Τράπεζα την εγγύηση κάποιου τρίτου ελέγχει την φερεγγυότητά του και την οικονομική του επιφάνεια, ώστε η εγγύησή του να έχει νόημα.

Αν ο εγγυητής είναι φυσικό πρόσωπο, τότε το θέμα είναι απλό σε ότι αφορά την παροχή της εγγύησής του.

Αν ο εγγυητής είναι νομικό πρόσωπο, τότε θα πρέπει να εξεταστούν τα εξής:

Για Ο.Ε. ή Ε.Ε., αν δεν προβλέπεται η παροχή εγγύησης υπέρ τρίτου από το Καταστατικό, υπογράφουν όλα τα ομόρρυθμα μέλη.

Για Α.Ε. πρέπει ρητά να προβλέπεται από το Καταστατικό της, η δυνατότητα παροχής εγγύησης σε τρίτους και να υπάρχει έννομο συμφέρον (οικονομική, εμπορική εξάρτηση με αυτόν για τον οποίο θα εγγυηθεί). Αν δεν προβλέπεται από το Καταστατικό, πρέπει να παρθεί απόφαση από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Υπογράφουν σαν εγγυητές ειδικά εξουσιοδοτημένα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε. με πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για Ε.Π.Ε. απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων. (Στις περιπτώσεις Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., προτιμότερο είναι να παρέχεται η προσωπική εγγύηση των οικονομικά ισχυρότερων μελών της εταιρίας). Ιδανικότερη μορφή εγγύησης είναι η εγγύηση Τράπεζας είτε του εσωτερικού είτε εξωτερικού.

Δ. ΕΝΕΧΥΡΟ

Το ενέχυρο είναι μια μορφή εμπράγματης εξασφάλισης και παρέχεται επί κινητών πραγμάτων, δικαιωμάτων και απαιτήσεων.

Για να συσταθεί το ενέχυρο επί κινητού πράγματος είναι απαραίτητη η παράδοση του πράγματος.

Με το ενέχυρο δημιουργείται το δικαίωμα της προνομιακής ικανοποίησης του ενεχυρούχου δανειστή από το προϊόν της αξίας του πράγματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 1211 του Α.Κ. για τη σύσταση του ενεχύρου απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό συμφωνητικό με βέβαιη χρονολογία και περιγραφή της πράξης (απαίτηση-πράγμα).

Στις τράπεζες η σύσταση ενεχύρου γίνεται με ιδιωτική σύμβαση που παίρνει βέβαια χρονολογία με επίδοση-κοινοποίηση της πράξης με Δικαστικό Επιμελητή.

Παρακάτω θα εξετάσουμε ορισμένες μορφές ενεχυρίασης όπως:

1. την ενεχυρίαση συναλλαγματικών,
2. την ενεχυρίαση χρεωγράφων,
3. την ενεχυρίαση φορτωτικών εγγράφων,
4. την ενεχυρίαση απαιτήσεων,
5. την ενεχυρίαση μετρητών,
6. την ενεχυρίαση εμπορευμάτων.

1. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ.

Οι συναλλαγματικές είναι από τις πιο συνηθισμένες και εύκολα ρευστοποιήσιμες εξασφαλίσεις για τις Τράπεζες.

Η προσκόμισή τους στην Τράπεζα για χρηματοδότηση γίνεται:

- είτε με τη μορφή της προεξόφλησης,
- είτε με τη μορφή της ενεχυρίασης,

Για να ενεχυριαστούν οι συναλλαγματικές σύμφωνα με τον Νόμο, αρκεί η οπισθογράφησή τους. Επειδή όμως η ενεχυρίασή τους στην Τράπεζα γίνεται πάντοτε για την εξασφάλιση κάποιας συγκεκριμένης οφειλής, συνομολογείται μεταξύ Τράπεζας και οφειλέτη, ειδική σύμβαση (σύμβαση πίστωση ανοικτού λογαριασμού).

Προκειμένου να δεχθεί η Τράπεζα σαν εξασφάλιση χρηματοδότησης συναλλαγματικές, απαραίτητα ελέγχει:

- την φερεγγυότητα των αποδεκτών,
- τη νομιμότητα της συναλλαγής (αποκλείοντας τη χρηματοδότηση συνα- συναλλαγματικών ευκολίας),
- τη διάρκεια ζωής τους (οι λήξεις τους να είναι σύμφωνες με τα επιτρεπτά όρια διάρκειας που καθορίζουν οι νομισματικές αρχές)
- τη σωστή συμπλήρωση του εντύπου της συναλλαγματικής.

2. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ.

Αυτή η μορφή ενεχυρίασης εξασφαλίζει κυρίως βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις. Είναι δυνατόν να ενεχυριασθούν για εξασφάλιση χρηματοδότησης διάφορα χρεώγραφα είτε αυτά είναι "στον κομιστή" είτε είναι "ονομαστικοί τίτλοι".

"Χρεώγραφα στον κομιστή" είναι συνήθως οι διάφορες ομολογίες δανείων Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., καθώς και ανώνυμα ομόλογα προθεσμιακών καταθέσεων Ε.Τ.Β.Α. κλπ.

"Ονομαστικοί τίτλοι" είναι οι μετοχές των Τραπεζών, μεγάλων εταιριών και διάφοροι άλλοι τίτλοι.

Στην περίπτωση που οι μετοχές ή ομολογίες έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, πρέπει να προτιμώνται εκείνες που έχουν σταθερή αξία και δεν παρουσιάζουν πτωτικές τάσεις. Επίσης πρέπει να παρακολουθείται η διαμόρφωση των τιμών τους στο Χρηματιστήριο, ώστε να προλάβει να ζητήσει πρόσθετα καλύμματα η Τράπεζα, στην περίπτωση που οι ενεχυριασμένες μετοχές κλπ. υποτιμηθούν.

Τα χρεώγραφα ενεχυριάζονται με ιδιωτική σύμβαση σύστασης ενεχύρου. Στους ονομαστικούς τίτλους απαιτείται και αναγγελία της εταιρίας της οποίας αποτελούν τίτλους-μετοχές. Η αναγγελία γίνεται αυτόματα και με την κοινοποίηση της σύμβασης παροχής ενεχύρου, στην εταιρία που ανήκουν οι μετοχές, με δικαστικό επιμελητή οπότε παίρνει και βέβαιη χρονολογία η σύμβαση.

Τα χρεώγραφα στον κομιστή, παραδίνονται απλά, ενώ τα ονομαστικά οπισθογράφονται σε διαταγή.

3. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.

Η φορτωτική που αποτελεί και το σοβαρότερο από τη σειρά των φορτωτικών εγγράφων, είναι η απόδειξη παραλαβής εμπορευμάτων που εκδίδει η μεταφορική επιχείρηση.

Εκδίδεται "εις διαταγήν" ή "εις τον κομιστήν", ή "επ'ονόματι ορισμένου προσώπου" (φυσικού ή νομικού) και αναφέρει το είδος, την ποσότητα, την ποιότητα και κάθε είδους χαρακτηριστικό των μεταφερόμενων πραγμάτων.

Αν τα φορτωτικά έγγραφα έχουν εκδοθεί "εις διαταγήν" ή "εις τον κομιστήν" τότε μεταβιβάζονται στην Τράπεζα με οπισθογράφηση. Αν έχουν εκδοθεί "εις παραλαβήν" τότε για να ενεχυριασθούν στην Τράπεζα πρέπει να γίνει εκχώρηση ή να ορισθεί από την αρχή σαν παραλήπτης η Τράπεζα.

4. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ.

Προκειμένου να δεχθεί η Τράπεζα την παροχή ενέχυρης απαίτησης για εξασφάλιση χρηματοδότησης, το πρώτο που εξετάζει είναι αν η απαίτηση αυτή είναι μεταβιβάσιμη.

Απαιτήσεις που πιθανόν να γεννηθούν από κάποια σύμβαση, της οποίας δεν είναι δυνατή η εκχώρηση, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχυρίασης.

Απαιτήσεις προερχόμενες από επιχειρήσεις που εκτελούν σύμβαση με Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμό, θεωρούνται κατά κανόνα θετικές εξασφαλίσεις, ενώ αντίθετα οι απαιτήσεις που θα δημιουργηθούν, όταν εκτελεστεί η σύμβαση, δεν είναι σίγουρες εξασφαλίσεις.

Στην πρώτη περίπτωση, που η απαίτηση έχει ήδη δημιουργηθεί με την εκτέλεση μέρους ή όλου της σύμβασης, η απαίτηση αυτή ενεχυριάζεται. Στην περίπτωση που η απαίτηση θα δημιουργηθεί, τότε η απαίτηση αυτή εκχωρείται.

Και η μία σύμβαση και η άλλη (δηλ. και η σύμβαση ενεχυρίασης και η σύμβασης εκχώρησης απαίτησης) πρέπει να κοινοποιούνται με δικαστικό επιμελητή σ'όλες τις αρμόδιες αρχές, ώστε η σύμβαση να πάρει βέβαιη χρονολογία.

Προηγούμενα θα πρέπει να έχει γίνει έρευνα του περιεχομένου της σύμβασης που εκχωρείται ή της απαίτησης που ενεχυριάζεται να διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει όρος του ανεκχώρητου και επίσης ότι δεν έχει γίνει εκχώρηση σε κανένα άλλο πριν από την Τράπεζα.

Σε παρόμοιες περιπτώσεις δικαίωμα για ικανοποίηση από την εκχωρημένη, απαίτηση έχει εκείνος που δέχθηκε την πρώτη εκχώρηση και την κοινοποίησε πρώτος στον υπόχρεο της εξόφλησης της απαίτησης Οργανισμό, Υπηρεσία κλπ.

5. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ.

Σαν εξασφάλιση χρηματοδότησης ή εγγυητικής επιστολής που χορηγεί η Τράπεζα στους πελάτες της μπορεί να δεχτεί την ενεχυρίαση κατάθεσης ποσού σε ΔΡΧ ή σε ξένο νόμισμα σε ποσό ίσο, ή μικρότερο από το ποσό της χρηματοδότησης ή της εγγυητικής επιστολής.

Τα ποσά αυτά μπορεί η Τράπεζα να τα χρησιμοποιήσει για την πληρωμή του δανείου που χορήγησε, όταν δεν εξοφληθεί στη λήξη του ή για την πληρωμή των εγγυητικών επιστολών σε περίπτωση κατάρπτωσης.

Στις περιπτώσεις που τα μετρητά χρησιμοποιούνται σαν κάλυμμα εγγυητικής επιστολής, γίνεται ιδιαίτερη σύμβαση ενεχυρίασης του ποσού, που παίρνει βέβαιη χρονολογία.

Στις καταθέσεις αυτές, για περιθώρια εγγυητικών επιστολών όπως συνηθίζονται να λέγονται, συνήθως συμφωνείται και από τα δύο μέρη, Τράπεζα-πελάτη, η χορήγηση ενός επιτοκίου που συνήθως δεν μπορεί να ξεπεράσει το επιτόκιο καταθέσεων ταμιευτηρίου.

6. ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ.

Τα εμπορεύματα αποτελούν κατά κανόνα (εκτός ορισμένων εξαιρέσεων) αντικείμενο ενεχύρου.

Για να συσταθεί ενέχυρο επί εμπορευμάτων πρέπει να γίνει παράδοση του εμπρεύματος στα χέρια του ενεχυρούχου δανειστή, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η Τράπεζα.

Φυσικά, αντί να γίνει η παράδοση του ίδιου πράγματος, μπορεί να γίνει η απαράδοση του τίτλου εναποθήκευσης στις Γενικές Αποθήκες ή στα αναγνωρισμένα ψυγεία.

Στην πράξη, η ενεχυρίαση εμπορευμάτων από την Τράπεζα Πίστεως για κάλυψη χρηματοδοτήσεων γίνεται με τους παρακάτω τρόπους:

- α. Ενέχυρο βάσει τίτλων προνομιούχου ανώνυμου εταιρίας γενικών αποθηκών της Ελλάδος (Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε.).

Οι Γενικές Αποθήκες είναι ένας οικονομικός οργανισμός που διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους και δέχεται προς αποθήκευση έναντι αμοιβής εμπορεύματα και προϊόντα, διευκολύνοντας την

πώλησής τους, ως και την ενεχυρίασή τους σε ασφάλεια δανείου ή πίστωσης με έκδοση ειδικού δικαιογράφου.

Το έγγραφο αυτό αποτελείται από 2 μέρη:

- α. το ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ που είναι ο τίτλος κυριότητας των εμπορευμάτων
- β. το ΕΝΕΧΥΡΟΓΡΑΦΟ που είναι έγγραφο σε διαταγή, με την οπισθογράφηση του οποίου ενεχυριάζονται τα εμπορεύματα.

Σ'αυτές τις περιπτώσεις το ενέχυρο είναι πιο εξασφαλισμένο.

Ο τίτλος παραδίδεται οπισθογραφημένος στην Τράπεζα, η οποία τον στέλνει για μεταγραφή στα βιβλία των Γενικών Αποθηκών και η μεταγραφή βεβαιώνεται ενυπόγραφα πάνω στον τίτλο.

Στον τίτλο αναγράφεται και η διάρκεια της εναποθήκευσης που μπορεί να παραταθεί. Οι τίτλοι παραγράφονται σε 5 χρόνια από την έκδοσή τους.

Για να αναλάβει ο πελάτης εμπορεύματ' που έχει ενεχυριαστεί στην Τράπεζα με τίτλο Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε., καταβάλλει στην Τράπεζα την αξία του εμπορεύματος και η Τράπεζα δίνει εντολή στις Γενικές Αποθήκες για την αποδέσμευση του τίτλου ή μέρους αυτού.

Η ενεχυρίαση με τίτλους Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε. είναι η προτιμότερη μορφή ενεχυρίασης από πλευράς ασφάλειας, γιατί σύμφωνα με το Ν.Δ.3077/54 που καθορίζει την λειτουργία της Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε., απαγορεύεται η κατάσχεση του ενέχυρου για οφειλές του αποθέτη και κάθε διεκδίκηση.

β. Ενέχυρο βάσει τίτλων φυγείων.

Τα ΨΥΓΕΙΑ είναι διάφορες ιδιωτικές επιχειρήσεις επιλογής της δανείστριας Τράπεζας, που διαθέτουν ψυκτικούς χώρους, στους οποίους αποθηκεύονται εμπορεύματα ευπαθή στις υψηλές θερμοκρασίες.

Η παραλαβή των εμπορευμάτων από τα φυγεία γίνεται με έγγραφη εντολή της Τράπεζας. Όπως και η Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε. έτσι και οι επιχειρήσεις αυτές εκδίδουν τίτλο αποθήκευσης, ο οποίος όμως δεν μεταβιβάζεται με οπισθογράφηση. Για την ανάληψη των εμπορευμάτων, όπως και στις ενεχυριάσεις τίτλων Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε., απαιτείται έγγραφη εντολή της ενεχυρούχου δανείστριας Τράπεζας.

γ. ΕΝΕΧΥΡΟ ΑΠΟ ΚΛΕΙΔΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

Η αποθήκευση των εμπορευμάτων γίνεται, ή σε αποθήκες ιδιοκτησίας της Τράπεζας, ή σε αποθήκες που έχουν νοικιασθεί από τον πιστούχο, ή τέλος σε αποθήκες ιδιοκτησίας του πιστούχου με την προϋπόθεση της μισθώσεώς τους στην Τράπεζα. Σ'όλες τις περιπτώσεις τα κλειδιά των αποθηκών φυλάσσονται από την Τράπεζα.

Η ανάληψη των ενεχυριαζόμενων εμπορευμάτων γίνεται στην περίπτωση αυτή με την υπογραφή ειδικής πράξης από την Τράπεζα και τον πιστούχο.

δ. Ενεχυρίαση με τρίτο διακάτοχο.

Το ενεχυριαζόμενο εμπόρευμα παραδίδεται σε κάποιο πρόσωπο κοινής εμπιστοσύνης, ο οποίος καλείται ΕΝΕΧΥΡΟΦΥΛΑΚΑΣ Η' ΤΡΙΤΟΣ ΔΙΑΚΑΤΟΧΟΣ. Αυτός ευθύνεται για την φύλαξη και έγκαιρη παράδοση του εμπορεύματος στην Τράπεζα σε περίπτωση που του ζητηθεί.

Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, η ανάθεση της φύλαξης σε κάποιο πρόσωπο είναι πράξη παρακινδυνευμένη και γι' αυτό η κάλυψη μιας δανειοδότησης με ενέχυρο της μορφής αυτής αποφεύγεται.

Η ανάληψη των εμπορευμάτων γίνεται με έγγραφη εντολή της ενεχυρούχου δανείστριας Τράπεζας προς τον ενεχυροφύλακα.

Αν ο τελευταίος δεν παραδώσει το ενέχυρο όταν του ζητηθεί, τότε διώκεται για υπεξαίρεση ή για παρακώλυση της άσκησης του ενεχυριακού δικαιώματος της Τράπεζας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Σε όλες τις περιπτώσεις ενεχυρίασης εμπορευμάτων γίνεται πραγματογνωμοσύνη έλεγχος της κατάστασης των ενεχυριασμένων εμπορευμάτων, κατά διαστήματα, και ασφάλεια με δικαιούχο την Τράπεζα.
2. Τα εμπορεύματα που ενεχυριάζονται πρέπει να είναι κατά κανόνα γενικής χρήσης και άμεσης ρευστοποίησης.
3. Όταν ενεχυριάζονται πρώτες ύλες που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό, θα πρέπει να είναι ελεύθερες από δασμούς, φόρους κλπ.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΙΤΛΩΝ

Προκειμένου να εγγραφεί εμπράγματο βάρος σε ασφάλεια δανείου ή πίστωσης, είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος των Τίτλων Ιδιοκτησίας από την "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ" ή από τον τοπικό Νομικό Σύμβουλο για τα: καταστήματα επαρχιών, παράλληλα με τη διενέργεια εκτίμησης του δανείου.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Σκοπός της εκτίμησης - επανεκτίμησης ακινήτων είναι:

- η διαπίστωση της αξίας των προσφερόμενων καλυμμάτων,
- η ορθή περιγραφή τους για την περίπτωση εγγραφής βαρών υπέρ της Τράπεζας και για την τυχόν διενέργεια πλειστηριασμών,
- και η εξασφάλιση της νομιμότητάς τους, (π.χ. κίνδυνος κάλυψης χρηματοδοτήσεων με αυθαίρετα κτίσματα τα οποία δεν μεταβιβάζονται).

Όλες οι εκτιμήσεις και επανεκτιμήσεις ακινήτων γίνονται από την εταιρία "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." με την οποία συνεργάζεται η Τράπεζα Πίστωσης, καθώς και οι εκτιμήσεις ακινήτων αξίας άνω των 60.000.000 ΔΡΧ.

Οι εκτιμήσεις ακινήτων αξίας μικρότερης των 60.000.000 ΔΡΧ πραγματοποιούνται από επιτόπιους διπλωματούχους μηχανικούς.

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΝΥΠΟΘΗΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Σύμφωνα με τα άρθρα 1285 - 1286 και 1223 του Αστικού Κώδικα, όλα τα ενυπόθηκα ακίνητα πρέπει να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη τόσο κατά κινδύνου πυρός όσο και από ζημιές εκρήξεων, κλπ.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια οπισθογραφούνται σε διαταγή της Τράπεζας ή περιέχουν δήλωση της Ασφαλιστικής Εταιρίας με την οποία αναγνωρίζεται ως δικαιούχος του ασφαλίματος.

Η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων ακινήτων επανελέγχεται κάθε χρόνο, ούτως ώστε να είναι δυνατή η αναπροσαρμογή της στο πραγματικό ύψος της αξίας τους.

Πέραν της πιο πάνω αναφερόμενης ασφάλισης των ενυπόθηκων ακινήτων θα πρέπει να ασφαίζονται όλα τα χρηματοδοτούμενα μηχανήματα, τα ενεχυριαζόμενα εμπορεύματα κλπ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 6

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Σύμβαση χρηματοδότησης είναι η συμφωνία που γίνεται μεταξύ της Τράπεζας και του πιστούχου για τη χορήγηση ενός δανείου ή πίστωσης, με σκοπό την επιστροφή του εντόκως μετά από ένα χρονικό διάστημα.

Καταρτίζεται με ιδιωτικό ή συμβολαιογραφικό έγγραφο που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της Τράπεζας, του πιστούχου, το ύψος του χορηγούμενου δανείου ή της πίστωσης, το επιτόκιο, τον τρόπο ανάληψής του, τις προθεσμίες εξόφλησής του, το δικαίωμα της Τράπεζας να ερριορίζει ή να κλείνει τη σύμβαση, τις υποχρεώσεις του εγγυητή στις περιπτώσεις που υπάρχει) κλπ.

Οι συμβάσεις χρηματοδοτήσεων διακρίνονται σε:

- Συμβάσεις Δανείων και
- Συμβάσεις Πιστώσεων.

• ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ.

Καλούνται οι συμβάσεις με τις οποίες πραγματοποιείται η χορήγηση ενός συγκεκριμένου ποσού, το οποίο υποχρεούται ο πιστούχος να επιστρέφει εντόκως, είτε εφάπαξ, σε τακτή ημερομηνία, είτε τμηματικά σε τακτές ημερομηνίες λήξης.

Ο τύπος αυτός των συμβάσεων χρησιμοποιείται κυρίως για τη χορήγηση ακροπρόθεσμων δανείων για πάγιες εγκαταστάσεις.

• ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ (ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.

Καλούνται οι συμβάσεις με τις οποίες η Τράπεζα ανοίγει πίστωση πέρ του πιστούχου, στην οποία καθορίζει ένα ανώτατο όριο χρηματοδοτήσεων, μέσα στο οποίο παρέχεται η ευχέρεια στον πελάτη της Τράπεζας:

- να αναλαμβάνει μέρος ή και ολόκληρο το ποσό της πίστωσης, στη συνέχεια να καταθέτει όποτε θέλει, μέσα πάντα στην ανώτατη διάρκεια που του έχει καθορίσει η Τράπεζα, οποιοδήποτε ποσό τυχαίνει έχει στη διάθεσή του και κατ'αυτόν τον τρόπο να μην επιβαρύνεται επιπλέον τόκους, παρά μόνο για το ποσό που χρησιμοποίησε και για χρονικό διάστημα που το χρησιμοποίησε,

- να ανοίγει με βάση τη σύμβαση αυτή περισσότερο από ένα λογαριασμούς που ο καθένας έχει το επιτόκιο του και τους δικούς του όρους,
- να κάνει χρήση της πίστωσης για όσο χρονικό διάστημα επιθυμεί, αφού η μορφή αυτή των συμβάσεων είναι αδρίστου λήξεως,
- να μειώνει τη σύμβασή του όσο θέλει, περιορίζοντάς τη στο όριο που θέλει και τέλος,
- να αυξάνει, με έγκριση της Τράπεζας, το ποσό της πίστωσης.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ (ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ.

Το έντυπο αυτό, όπως φαίνεται και από την ονομασία του, χρησιμοποιείται για το άνοιγμα πίστωσης ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού πέρ του πιστούχου.

Συμπληρώνεται με ιδιαίτερη προσοχή:

- η ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης (αριθμητικώς και θλογράφως),
- τα στοιχεία της επιχείρησης, όπου στην περίπτωση ατομικής επιχείρησης σημειώνεται το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση του πιστούχου, ενώ στη περίπτωση εταιρίας, η επωνυμία της, όπως αναγράφεται στη νομιμοποίησή της "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ", η διεύθυνσή της, ως και τα ονόματα των εξουσιοδοτημένων για την υπογραφή της σύμβασης νομίμων εκπροσώπων,
- το ποσό μέχρι του οποίου ισχύει η πίστωση,
- το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, η διεύθυνση και τα πλήρη στοιχεία του εγγυητή, εφόσον υπάρχει.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που ο εγγυητής δεν είναι φυσικό πρόσωπο, αλλά νομικό, πρέπει απαραίτητως να ελέγχεται η δυνατότητα αποχής της εγγύησης από το καταστατικό της επιχείρησης.

Η σύμβαση, εφόσον υπάγεται στον ειδικό φόρο 3% του Ν 1676/86, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε άλλο φόρο ή τέλος χαρτοσήμου.

2. ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΔΗΛΩΣΗ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ

Με την επιστολή αυτή, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης πίστωσης ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού, ο πιστούχος δηλώνει ότι είναι γνώστης των κυρώσεων, στις οποίες θα υποβληθεί, αν αραβεί κάποιο πιστωτικό κανόνα.

Σε γενικές γραμμές η επιστολή αυτή περιέχει όλες τις απαγορεύσεις των εκάστοτε Νομισματικών Αρχών π.χ.

- Χρησιμοποίηση της πίστωσης ή του δανείου για διαφορετικό σκοπό από εκείνο για τον οποίο αναλήφθηκε,
- Υπέρβαση των τυχόν ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων χρηματοδότησης,
- Παροχή πιστώσεων από τον πιστούχο στην πελατεία του, πέραν των καθορισμένων από τις Νομισματικές Αρχές προθεσμιών,
- Υποβολή ανακριβών δηλώσεων ή δικαιολογητικών, στα οποία στηρίζεται η χρηματοδότηση κλπ.

Η Επιστολή - Δήλωση Πιστούχου υπογράφεται:

- Για χορηγήσεις δανείων και πιστώσεων:
 - κατά την υπογραφή της αρχικής σύμβασης,
 - κατά την υπογραφή πρόσθετης πράξης αύξησης της σύμβασης,
 - σε κάθε χορήγηση εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου και
 - μετά από οποιαδήποτε τροποποίησή της.
- Για προεξοφλήσεις συναλλαγματικών:
 - κατά την υπογραφή των όρων προεξόφλησης,
 - σε κάθε μεταβολή ορίων πιστούχου,
 - μετά από οποιαδήποτε τροποποίησή της.

3. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (Α).

Στην επιστολή αυτή, που αποτελεί και αυτή αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης πίστωσης, αναφέρεται κυρίως:

- το πιστωτικό όριο και το επιτόκιο κάθε λογαριασμού,
- η απόφαση της Νομισματικής Αρχής στην οποία στηρίζεται η χρηματοδότηση,
- οι υποχρεώσεις του εγγυητή.

Χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις που ισχύουν ανώτατα επιτρεπόμενα όρια επιτοκίων και προμηθειών.

4. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (Β).

Στην επιστολή αυτή, που αποτελεί και αυτή αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης πίστωσης, κυρίως αναφέρεται:

- το ποσό της χρηματοδότησης,
- ο σκοπός της,
- η διάρκειά της,
- καθώς και το δικαίωμα της Τράπεζας να κηρύξει το δάνειο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό στην περίπτωση καθυστέρησης, έστω και μιας δόσης.

Χρησιμοποιείται για όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες καθορίζονται τακτές ημερομηνίες λήξης ή ανώτατες προθεσμίες εξόφλησης.

5. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (Γ).

Χρησιμοποιείται κατά τη προχρηματοδότηση και χρηματοδότηση του εξαγωγικού εμπορίου, αντί των δύο προηγούμενων επιστολών:

Περιέχει:

- το όριο του λογαριασμού,
- το σκοπό της χρηματοδότησης,
- τη διάρκεια και τον τρόπο εξόφλησης της,
- τις υποχρεώσεις του εγγυητή (αν υπάρχει).

6. ΔΗΛΩΣΗ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ.

Στην δήλωση αυτή ο πελάτης αναλύει τα υπόλοιπα των οφειλών του στις Τράπεζες. Η συμπλήρωση και η υπογραφή του εγγράφου αυτού είναι απαραίτητη, αφού σε πολλές περιπτώσεις η χρηματοδότηση ή μη κάποιας επιχείρησης εξαρτάται από το τι χρωστά στις Τράπεζες.

Το έντυπο αυτό συμπληρώνεται και υπογράφεται:

- κατά την υπογραφή της αρχικής σύμβασης,
- κατά την υπογραφή πρόσθετης πράξης αύξησης,
- σε κάθε χορήγηση δανείου σε κατηγορία για την οποία ισχύουν ανώτατα όρια χρηματοδότησης,
- κάθε χρόνο με την προσκόμιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης (ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ κλπ.).

7. ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΑΞΗ ΑΥΞΗΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Αποτελεί κι αυτή αναπόσπαστο τμήμα της αρχικής σύμβασης και χρησιμοποιείται για την αύξηση του ποσού της.

Φορολογείται όπως και η αρχική σύμβαση, με τον ειδικό φόρο του Ι676/86 επί συμβάσεων 3%, που καταβάλλεται κατά την ημερομηνία ατάρτισης και υπογραφής της, για το ποσό της αύξησης.

8. ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΑΞΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Χρησιμοποιείται για τη μείωση της αρχικής σύμβασης και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

Αν η αρχική σύμβαση πίστωσης έχει υπαχθεί στο καθεστώς του ειδικού φόρου του Ν Ι676/86, απαλλάσσεται από οποιοδήποτε φόρο ή τέλος χαρτοσήμου.

9. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

Χρησιμοποιείται για την εγγύηση της σύμβασης από κάποιο τρίτο σε χρόνο μεταγενέστερο της ημερομηνίας υπογραφής της αρχικής σύμβασης.

Συνήθως η εγγύηση κάποιου τρίτου προσώπου, φυσικού ή νομικού, παρέχεται υπέρ του πιστούχου της σε χρόνο μεταγενέστερο της υπογραφής της στις εξής περιπτώσεις:

- όταν η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, επιβάλλει τη λήψη κάποιας πρόσθετης εγγύησης,
- όταν η οικονομική κατάσταση του εγγυητή που ήδη υπάρχει παρουσιάζει ανησυχητικά σημεία ή έχει πεθάνει,
- όταν κριθεί σκόπιμη η λήψη εγγύησης τρίτου προσώπου, λόγω αύξησης του ποσού της πίστωσης.

- ΙΟ. α) ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΑΞΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ
(ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ).
β) ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΑΞΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ
(ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ).

Η Τράπεζα, μετά την απελευθέρωση των επιτοκίων στις περισσότερες κατηγορίες χρηματοδοτήσεων, αποφάσισε να εφαρμόσει κυμαινόμενο επιτόκιο, με βάση το εκάστοτε δημοσιευόμενο στον Οικονομικό τύπο "ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ" της.

Στις περιπτώσεις λοιπόν που το επιτόκιο του λογαριασμού είναι ίσο με το "ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ" χρησιμοποιείται το πρώτο έντυπο.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, δηλ. σε εκείνες για τις οποίες η Τράπεζα θέλει να εφαρμόσει επιτόκιο υψηλότερο ή χαμηλότερο του "ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΤΗΣ", χρησιμοποιείται το δεύτερο έντυπο.

Οι πρόσθετες αυτές πράξεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της αρχικής σύμβασης πίστωσης, και επομένως αν η αρχική σύμβαση έχει υπαχθεί στο αθεστώ του ειδικού φόρου του Ν 1676/86, απαλλάσσονται από οποιοδήποτε φόρο ή τέλος χαρτοσήμου.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 7

ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Τα επιτόκια χρηματοδοτήσεων, χωρίζονται γενικά σε δύο βασικές κατηγορίες.

• ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ, που καθορίζονται κατά την κρίση της Τράπεζας και δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να είναι ατώτερα απ'τα ελάχιστα όρια επιτοκίων που ορίζει με αποφάσεις της Τράπεζα της Ελλάδας. Από τις ΙΙ.6.1992 έχει καθορισθεί ελάχιστο ριο επιτοκίου για κεφάλαια κίνησης 18% (Π.Δ./Τ.Ε. 2091/ΙΙ.6.92) και ελάχιστο όριο επιτοκίου για μεσομακροπρόθεσμα δάνεια 17%.

Στα παραπάνω ελάχιστα όρια επιτοκίου δεν περιλαμβάνεται προμήθεια.

Η Τράπεζα Πίστewς, με δημοσίευσή της στον Οικονομικό Τύπο καθορίζει ένα ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ, που λειτουργεί ως βάση για τον υπολογισμό του συμβατικού επιτοκίου χρηματοδότησης των πιστούχων της.

Σήμερα το ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ, για μεν τους λογαριασμούς κεφαλαίου κίνησης είναι 28%, πλεόν προμήθεια 1%, για δε τους λογαριασμούς αγίων εγκαταστάσεων σε 26%, χωρίς προμήθεια.

Κατά κανόνα η Τράπεζα εφαρμόζει το βασικό αυτό επιτόκιο μόνον τους πελάτες της εκείνους που προσφέρουν λοιπές επωφελείς εργασίες και κατά συνέπεια, προσαυξάνουν κατά ποσοστό άνω του 1,5%, α έσοδα της Τράπεζας απ'το σύνολο των παρεχόμενων προς αυτούς πηρεσιών.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις εφαρμόζει ΕΙΔΙΚΟ ΠΕΠΙΤΟΚΙΟ, που είναι έχρι και κατά 1,5% μεγαλύτερο του ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ.

έβαια σε όλες τις περιπτώσεις η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα της ύξησης ή μείωσης του συμβατικού επιτοκίου.

ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ. Το Κράτος επιθυμώντας την ενίσχυση ρισκμένων κατηγοριών επιχειρήσεων (π.χ. μικρομεσαίων βιοτεχνικών επιχειρήσεων) καθορίζει ανώτατα επιτρεπόμενα όρια επιτοκίου και προμήθειας, τα οποία οι Τράπεζες σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υπερ-
ούν.

ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

Το Επιτόκιο Υπερημερίας εφαρμόζεται απ' τη στιγμή που ο πιστούχος εν εξοφλήσει εμπρόθεσμα τις οφειλές του. Είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο με κατώτατο όριο το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο επιτοκίου δανείων για κεφάλαιο κίνησης (σήμερα 18%) προσαυξημένο κατά 4 εκατο-
στιαίες μονάδες.

Στην περίπτωση που το σε καθυστέρηση δάνειο καλύπτεται με την γγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, το μισό της διαφοράς μεταξύ του όκου υπερημερίας και του τόκου ενήμερου δανεισμού περιέρχεται στο ημόσιο.

Η Τράπεζα Πίστewς καθόρισε επιτόκιο υπερημερίας για τις χρηματο-
οτήσεις σε δρχ. 4 εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του ισχύοντος συμβα-
τικού επιτοκίου, χωρίς να συνυπολογίζεται η προμήθεια, με κατώτατο
πιτόκιο υπερημερίας 32% (ΕΓΚ 288/Ι4.ΙΙ.89 - Π.Δ.Τ.Ε. 1574/Ι4.6.89).

- ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΕΠΙΔΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το επιτόκιο των επιδίκων υποθέσεων είναι ελεύθερα διαπραγματεύσι-
ο με κατώτατο όριο το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο επιτοκίων δανείων
ια κεφάλαιο κίνησης (σήμερα 18%) προσαυξημένο κατά 4%.

- ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

Οι συμβατικοί τόκοι και οι τόκοι υπερημερίας υπολογίζονται κάθε
ρίμηνο ή κάθε εξάμηνο, ανάλογα με την κατηγορία χρηματοδότησης και
ους όρους της σύμβασης. Οι τόκοι υπερημερίας λογίζονται και εισπρά-
ονται και επι των τόκων, εφόσον δεν εξοφληθούν εντός τριμήνου από
ην ημερομηνία καταλογισμού τους. Οι καταλογιζόμενοι τόκοι υπερημε-
είας ανατοκίζονται κάθε τρίμηνο ή εξάμηνο, ανάλογα με τους όρους
ης σύμβασης. Σε όλους τους τόκους, όπως και σε κάθε έσοδο της Τρά-
εζας από προμήθειες κλπ. λογίζεται και εισπράτεται ειδικός φόρος
%.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τα άρθρα 6 - 16 του Ν.1676/86 καθορίστηκε από Ι.Ι.87 η επιβολή στις συμβάσεις δανείων και πιστώσεων σε ανοικτό λογαριασμό που χορηγούνται από τις Τράπεζες ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ 3% εφάπαξ ανεξάρτητα κπ'τη χρονική διάρκειά τους.

Στην περίπτωση όμως που η ανανέωση ή παράταση για τις συμβάσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του ειδικού φόρου γίνεται πριν από τη λήξη της αρχικής σύμβασης δανείου ή πίστωσης και δεν επέρχεται αύξηση του ποσού του δανείου ή μεταβολή στα συμβαλλόμενα πρόσωπα δεν οφείλεται ειδικός φόρος.

Εξαιρέση αποτελούν οι συμβάσεις που καταρτίζονται από Ι.2.91 για την προετοιμασία και εκτέλεση εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, οι οποίες απαλλάσσονται από τον ειδικό φόρο 3%.

Ο ειδικός φόρος καταβάλλεται για:

- α. τις συμβάσεις πίστωσης ανοικτού λογαριασμού, κατά την ημερομηνία της πρώτης εκταμίευσης,
- β. τις πρόσθετες πράξεις αύξησης πίστωσης ανοικτού λογαριασμού, κατά την ημερομηνία κατάρτισης και
- γ. τις συμβάσεις δανείων, κατά την ημερομηνία ανάληψής τους, ανεξάρτητα αν αυτή γίνεται τμηματικά ή εφάπαξ.

Η εκπρόθεσμη απόδοση του ειδικού φόρου επιβαρύνεται με προσαύξηση 10% κατά μήνα καθυστέρησης, και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του ετήσιου φόρου.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 8

ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε:

Προεξόφλησεις συναλλαγματικών και γραμματίων.

Προκαταβολές επί συναλλαγματικών.

Χρηματοδοτήσεις βάσει τρεχούμενων (αλληλόχρεων) λογαριασμών.

Α. ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ.

Η προεξόφληση συναλλαγματικών είναι μια μορφή χρηματοδότησης κατά την οποία, οι μεν συναλλαγματικές μεταβιβάζονται στην κυριότητα της Τράπεζας με οπισθογράφηση πριν από τη λήξη τους, η δε Τράπεζα καταβάλλει στον κομιστή το ονομαστικό ποσό της αξίας τους, μειωμένο κατά τους τόκους κλπ. έξοδα που αναλογούν στο χρόνο μεταξύ της ημερομηνίας προεξόφλησης και ημερομηνίας λήξης τους.

Στην προεξόφληση διακρίνουμε:

Την ονομαστική αξία των συναλλαγματικών δηλ. το ποσό το οποίο υποχρεούνται να πληρώσουν οι αποδέκτες των συναλλαγματικών ή οι εκδότες των γραμματίων.

Την παρούσα αξία, δηλ. το ποσό που εισπράττει ο κομιστής των συναλλαγματικών και των γραμματίων και το προεξόφλημα που είναι η διαφορά μεταξύ ονομαστικής και παρούσας αξίας.

Αν θεωρήσουμε ως K την ονομαστική αξία της συναλλαγματικής, τη διάρκεια που μεσολαβεί απ' την ημερομηνία προεξόφλησης μέχρι την ημερομηνία λήξης της και i το επιτόκιο, το Προεξόφλημα υπολογίζεται ως εξής:

$$E = \frac{K \cdot \eta \cdot i}{36500} \quad (I)$$

Με την Εγκύκλιο Ι94/Ι4.7.88 καθιερώθηκε ο υπολογισμός των τόκων όλων γενικά των χρηματοδοτήσεων σε ΔΡΧ. με βάση το πραγματικό έτος των 365 ημερών.

Το επιτόκιο των λογαριασμών προεξόφλησεως συναλλαγματικών είναι λεύθερα διαπραγματεύσιμο και το επιτόκιο υπερημερίας είναι κατά έσοερισ εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του επιτοκίου που συμφωνήθηκε κατά την προεξόφληση, με κατώτατο επιτόκιο υπερημερίας 32%.

Για τα γραμμάτια ή συναλλαγματικές που δεν πληρώνονται μέσα σε μέρες εργάσιμες το πολύ από την λήξη τους, εισπράτεται τόκος υπερημερίας υπέρ της Τράπεζας, ως ημερομηνία δε αφετηρίας υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η τρίτη μετά την ημερομηνία λήξης εργάσιμη ημέρα.

Β. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΕΝΕΧΥΡΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ (ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΕΠΙ ΑΞΙΩΝ).

Είναι μια μορφή χρηματοδότησης, κατά την οποία καταρτίζεται μεταξύ της Τράπεζας και του πελάτη της, σύμβαση πίστωσης ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού και σύμφωνα με τους όρους της διενεργείται χρηματοδότηση και η οποία κυμαίνεται σε ποσοστό 70% - 90% πάνω στην αξία των προσκομιζόμενων συναλλαγματικών.

Το ποσοστό αυτό εξαρτάται απ' την οικονομική κατάσταση του πιστού και την ποιότητα των συναλλαγματικών, που σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι ευκολίας.

Αν οι συναλλαγματικές δεν πληρωθούν στη λήξη τους τότε:

- α. καλείται ο πελάτης να προβεί στην άμεση εξόφλησή τους ή
- β. επιστρέφονται στον πελάτη στην περίπτωση που οι υπόλοιπες συναλλαγματικές κρίνονται απ' την Τράπεζα υπερεπαρκείς.

Το συμβατικό επιτόκιο, ως και το επιτόκιο υπερημερίας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμα. Συγκεκριμένα η Τράπεζα Πίστωσης εφαρμόζει ως επιτόκιο υπερημερίας 4% υψηλότερο του συμβατικού, με ελάχιστο το 32%.

Ο χρηματικός λογαριασμός παρακολουθείται πάντοτε σε σχέση με τις νεχυριαζόμενες συναλλαγματικές και επί της καθυστερημένης οφειλής εισπράττεται ο πιο πάνω αναφερόμενος τόκος υπερημερίας από την ημερομηνία λήξης της αντίστοιχης συναλλαγματικής μέχρι την ημερομηνία εξόφλησής της.

Όλες ανεξαιρέτως οι προσκομιζόμενες στη Τράπεζα για χρηματοδότηση συναλλαγματικές ελέγχονται με μεγάλη προσοχή από πλευράς φερεγγυότητας της αποδέκτης, του εκδότη, των τριτεγγυητών και των οπισθογράφων. Ο λόγος που επιβάλλει αυτόν τον έλεγχο είναι ότι σε περίπτωση αδυναμίας είσπραξης τους απ' τον αποδέκτη η Τράπεζα έχει τη δυνατότητα πιδίωξης είσπραξης από όλους τους ενεχόμενους στην συναλλαγματική.

Μετά τον έλεγχο της Ασφάλειας των συναλλαγματικών ακολουθεί ο έλεγχος των τυπικών στοιχείων τους, για να μη διακινδυνεύσει η Τράπεζα να ρεθεί προ αδυναμίας εισπράξεώς τους.

Ο έλεγχος των τυπικών στοιχείων των συναλλαγματικών συνίσταται:

- Στον έλεγχο του νομότυπου της σύνταξης τους:
 - ότι δηλ. έχουν συμπληρωθεί όλα τα στοιχεία και
 - ότι έχει στα σημεία που πρέπει τις αντίστοιχες υπογραφές.
- Στον έλεγχο της χαρτοσήμανσής τους:
 - ότι έχουν χαρτοσημανθεί νόμιμα και
 - ότι έχει διαγραφεί από τον εκδότη το χαρτόσημο, στην περίπτωση που έγινε χρήση κινητού επισήματος τέλους χαρτοσήμου.
- Στον έλεγχο της διάρκειας ζωής τους:
 - ότι το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ημερομηνία έκδοσης μέχρι την ημερομηνία λήξης τους δεν είναι μεγαλύτερο από τα ανώτατα επιτρεπόμενα από τις Νομισματικές Αρχές όρια.
- Στον έλεγχο της εμπορικότητάς τους:
 - ότι δηλ. προέρχονται από πραγματική εμπορική πράξη και δεν είναι συναλλαγματικές ευκολίας, οι οποίες δεν πρέπει να χρηματοδοτούνται από την Τράπεζα σε καμία περίπτωση.

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Στην κατηγορία αυτή υπάγεται το μεγαλύτερο ποσοστό χρηματοδοτήσεων όπως και στις χρηματοδοτήσεις "ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΕΠΙ ΑΕΙΩΝ" έτσι και στις χρηματοδοτήσεις "ΒΑΣΕΙ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ" προϋπόθεση για τη διάνησή τους είναι η κατάρτιση και υπογραφή σύμβασης, σύμφωνα με τους ρυθμούς και προϋποθέσεις που έχουν θέσει η Τράπεζα και οι αρμόδιες νομισματικές Αρχές του Κράτους.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Α. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ι. Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση της Τράπεζας, η οποία θα πρέπει να λάβει υπόψη της τη διάρκεια του παραγωγικού κύκλου της επιχείρησης, ως και τη διάρκεια των πιστώσεων που παρέχει κατά την πώληση των προϊόντων της σε άλλες επιχειρήσεις.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που πρέπει να προσκομιστούν είναι:

- α. Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η εταιρία τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., Αντίγραφο Αναλυτικών Καταστάσεων Φορολογίας και δήλωση απλή για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και για τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις, ως και οποιοδήποτε άλλο απαραίτητο στοιχείο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου.
- β. Πιστοποιητικό Βιομηχανικής - Βιοτεχνικής Δραστηριότητας εφόσον τηρεί βιβλία της τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., και Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου εφόσον πρόκειται για βιοτεχνία.
- γ. Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.
- δ. Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 δρχ.

Για τη χρηματοδότηση της επιχείρησης για κεφάλαια κίνησης ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Κατάρτιση και υπογραφή:

- σύμβασης πίστωσης (Ι) που περιλαμβάνει τα στοιχεία της επιχείρησης, το ποσό μέχρι του οποίου ισχύει η χρηματοδότηση και τα στοιχεία του εγγυητή.
- επιστολής-δήλωσης πιστούχου που δηλώνει ότι ο πιστούχος είναι γνώστης των κυρώσεων στις οποίες θα υποβληθεί, αν παραβεί κά-

[Ι]. Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει σύμβαση πίστωσης στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

ποιο πιστωτικό κανόνα.

- επιστολής πιστούχου στην οποία αναφέρεται το ποσό της χρηματοδότησης, ο σκοπός της και η διάρκεια εξόφλησής της.
- δήλωσης πιστούχου που περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των οφειλών του πιστούχου στις Τράπεζες.

- Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού σύμβασης (I).
- Χρηματοδότηση.

II. Χρηματοδότηση και προχρηματοδότηση εξαγωγών.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση της Τράπεζας, η οποία πρέπει να λάβει υπόψη της τη διάρκεια των συμβολαίων, των παραγγελιών εξωτερικού, των πιστώσεων ή των προσκομιζόμενων φορτωτικών εγγράφων.

Η Τράπεζα Πίστεώς καθιέρωσε:

- ανώτατη διάρκεια προχρηματοδότησης: 5 μήνες,
- ανώτατη διάρκεια χρηματοδότησης: 3 μήνες.
(έναντι φορτωτικών εγγράφων).

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που απαιτούνται είναι:

- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., Αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας, Απλή δήλωση για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις, ως και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου.
- Πιστοποιητικό Βιομηχανικής - Βιοτεχνικής δραστηριότητας, εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. και Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, εφόσον πρόκειται περί βιοτεχνίας.
- Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.
- Παραγγελία εξωτερικού ή προσκόμιση φορτωτικών εγγράφων.

I). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει σύμβαση πίστωσης στο ρεκόρ της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

- Πιστοποιητικό Φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- Πραγματοποίηση της εξαγωγής και εισαγωγή συναλλάγματος.
Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται είναι:
• Έλεγχος και αξιολόγηση παραγγελιών, πιστώσεων εξωτερικού και φορτωτικών εγγράφων και λήψη πληροφοριών για τη φερεγγυότητα των οίκων του εξωτερικού.
• Κατάρτιση πίνακα, με ημερομηνίες εξόφλησης των παραγγελιών, φορτωτικών εγγράφων, πιστώσεων κλπ.
• Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- Χρηματοδότηση.

III. Χρηματοδότηση για ανέγερση, επέκταση κλπ. κτηριακών εγκαταστάσεων και αγορά καινούργιου εξοπλισμού.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Το ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ χρηματοδότησης καθορίζεται κατά περίπτωση με γκριση της αρμόδιας "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ".

Χρηματοδοτείται και το οικόπεδο, με αξία οικοπέδου σε τιμές βιομηχανικής περιοχής.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ.

Παρέχεται η δυνατότητα στις Τράπεζες να καθορίζουν κατά την κρίση τους τη διάρκεια, λαμβάνοντας υπόψη τους:

- τα χρονικά όρια της ολοκλήρωσης της οικονομικής και τεχνικής απαξίωσης των χρηματοδοτούμενων πάγιων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- την προέλευση και τη χρονική διάρκεια των κεφαλαίων που διαθέτονται για τη χρηματοδότηση.

I). Παραλείπεται στην περίπτωση που ήδη υπάρχει σύμβαση, στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ανάληψη της χρηματοδότησης γίνεται τμηματικά, ανάλογα με την ρόδο των εκτελούμενων εργασιών, (βάσει πιστοποίησης μηχανικού και εξοφλημένων τιμολογίων) και την ανάλογη συμμετοχή του πιστούχου τη δαπάνη του έργου.

Επιτρέπεται η χρηματοδότηση δαπανών παγίων εγκαταστάσεων που πραγματοποιούνται πριν από την υπογραφή της σύμβασης, με τον περιορισμό, ότι το συνολικό ποσό του δανείου που χρηματοδοτεί τη συγκεκριμένη επένδυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των δαπανών, που πραγματοποιούνται μετά την υποβολή στην Τράπεζα της σχετικής αίτησης για μεσομακροπρόθεσμη χρηματοδότηση.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται για τη χρηματοδότηση είναι η εξής:

• Προσκόμιση από τον πιστούχο:

- Πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών τριών τελευταίων χρόνων εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.,
- Αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας,
- Απλή δήλωση για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις ως και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου.
- Πιστοποιητικού Βιομηχανικής-βιοτεχνικής δραστηριότητας, εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. και Πιστοποιητικού Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου εφόσον πρόκειται περί βιοτεχνίας,
- Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας,
- Πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.
- όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών (οικονομοτεχνικής μελέτης έμπειρου και οργανωμένου γραφείου μελετών, αδειών, τιμολογίων κλπ).

Έλεγχος τίτλων ιδιοκτησίας οικοπέδου στην περίπτωση χρηματοδότησης ανέγερσης κτηριακών εγκαταστάσεων από τη "Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών".

- α. Έλεγχος των δικαιολογητικών και αποστολή τους στην "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή στον επιτόπιο συνεργάτη μηχανικό της Τράπεζας για την εξέταση και έγκριση του προϋπολογισμού της επένδυσης.
Παράλληλα έλεγχος της οικονομοτεχνικής μελέτης για την εξακρίβωση της βιωσιμότητας της επιχείρησης.
- β. Αποστολή από την "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή από τον επιτόπιο μηχανικό συνεργάτη της Τράπεζας, στο Κατάστημα όλων των δικαιολογητικών.
- γ. Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- δ. Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης.
- ε. Χρηματοδότηση.
- στ. Ασφάλιση των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων, για το σύνολο της αξίας της επένδυσης.

IV. Χρηματοδότηση για την αγορά υφιστάμενων κτηριακών εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Το ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ καθορίζεται κατά περίπτωση με έγκριση της αρμόδιας "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ". Χρηματοδοτείται και το οικοπέδο, με αξία οικοπέδου σε τιμές βιομηχανικής περιοχής.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Παρέχεται η δυνατότητα στις Τράπεζες να καθορίζουν κατά την κρίση τους τη διάρκεια χρηματοδότησης, λαβαίνοντας υπόψη τους:

- τα χρονικά όρια της ολοκλήρωσης της οικονομικής και τεχνικής απαξίωσης των χρηματοδοτούμενων πάγιων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- τη προέλευση και τη χρονική διάρκεια των κεφαλαίων που διαθέτονται για τη χρηματοδότηση.

(I). Παραλείπεται όταν ήδη υπάρχει σύμβαση πίστωσης στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση αυτή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ανάληψη της χρηματοδότησης γίνεται:
είτε με την προσκόμιση εξοφλημένων τιμολογίων κλπ. δικαιολογητικών
πληρωμής,

είτε με έμβασμα της Τράπεζας στο εξωτερικό, στη περίπτωση εισαγωγής
μηχανημάτων κλπ. από το εξωτερικό.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Προσκόμιση από τον πιστούχο:
 - Πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών τριών τελευταίων ετών,
εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.,
 - Αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας,
 - Απλή δήλωση για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και
τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις ως και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο
απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του
πιστούχου.
 - Πιστοποιητικού βιομηχανικής-βιοτεχνικής δραστηριότητας εφόσον
τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. και Πιστοποιητικού
Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου εφόσον πρόκειται περί βιοτεχνίας,
 - Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας,
 - όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών (συμβολαίων αγοράς, απο-
δείξεων, τιμολογίων, οικονομοτεχνικών μελετών έμπειρου και
οργανωμένου γραφείου μελετών κλπ.),
 - Πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις δανείων
άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.
- Εκτίμηση της αξίας των παγίων στοιχείων και καθορισμός των χρονι-
κών ορίων της ολοκλήρωσης της οικονομικής και τεχνικής απαξίωσης
από την "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή από τον επιτόπιο συνεργάτη μηχανικ-
κό της Τράπεζης. Παράλληλα γίνεται έλεγχος της οικονομοτεχνικής
μελέτης για την εξακρίβωση της βιωσιμότητας της επιχείρησης.
- Έλεγχος των τίτλων ιδιοκτησίας απ' την " ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕ-
ΣΙΩΝ" στην περίπτωση χρηματοδότησης της αγοράς κτιρίων.

- Μονογραφή όλων των δικαιολογητικών από την "ΑΤΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή τον επιτόπιο συνεργάτη- μηχανικό της Τράπεζας και αποστολή τους στο Κατάστημα με την σχετική έκθεση εκτίμησης.
- Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης.
- Χρηματοδότηση.
- Ασφάλιση των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων.

V. Χρηματοδότηση μεταποιητικών επιχειρήσεων για την αγορά Η/Υ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Το ΥΨΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ καθορίζεται κατά περίπτωση με έγκριση της ρμόδιας διεύθυνσης καταστημάτων.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι 5 χρόνια, χωρίς περίοδο χάριτος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Η ανάληψη της χρηματοδότησης γίνεται:

- είτε με έμβασμα απ'ευθείας της Τράπεζης προς το εξωτερικό, στην περίπτωση εισαγωγής του,
- είτε με την προσκόμιση εξοφλημένων τιμολογίων κλπ. αποδεικτικών πληρωμής.

Η χρηματοδότηση καλύπτει μόνο την αγορά του Η/Υ και όχι τα προγράμματα, τα οποία περιλαμβάνονται στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων για εφάλαια κίνησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.

- Προσκόμιση απ'τον πιστούχο:
 - Πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών τριών τελευταίων ετών,

I). Παραλείπεται όταν ήδη υπάρχει σύμβαση πίστωσης στην οποία θα παχθεί η χρηματοδότηση αυτή.

- εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.,
- Αντίγραφο αναλυτικών καταστάσεων φορολογίας,
 - Απλή δήλωση για την ύπαρξη ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων και τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις της, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου,
 - Πιστοποιητικού βιομηχανικής-βιοτεχνικής δραστηριότητας εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. και, Πιστοποιητικού Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, εφόσον πρόκειται για βιοτεχνία,
 - Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας,
 - Πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 δρχ.,
- Δικαιολογητικών (προτιμολογίων, προσφορών κλπ.).
- β. Κατάρτιση και υπογραφή:
- σύμβασης πίστωσης, (I)
 - επιστολής δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- γ. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).
- δ. Χρηματοδότηση.
- ε. Ασφάλιση του ηλεκτρονικού υπολογιστή (ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους).

Ι). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία α υπαχθεί η χρηματοδότηση αυτή.

Β. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
197/II/3.4.1978.

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.

• Επενδύσεις διαθεσίμων, βιοτεχνικών επιχειρήσεων που χρηματοδοτούνται από το ειδικό κεφάλαιο της απόφασης της Νομισματικής Επιτροπής 197/II/3.4.1978.

Επιτρέπεται στις βιοτεχνικές επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται από το ειδικό κεφάλαιο της απόφασης της Ν.Ε. 197/78, να επενδύουν τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους:

- σε κτηριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και οικόπεδα που εξυπηρετούν δραστηριότητές τους,
- σε συμμετοχές στο κεφάλαιο επιχειρήσεων υφισταμένων ή νεοϊδρυόμενων και
- σε τραπεζικά ομόλογα και τίτλους εισηγμένους ή μη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

• Κριτήρια για τον χαρακτηρισμό των μεταποιητικών επιχειρήσεων ως μικρομεσαίων, ώστε να δικαιούνται χρηματοδότηση από το ειδικό κεφάλαιο:

• Ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών κατά την τελευταία τριετία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 350.000.000 ΔΡΧ.

Ι. Η μέση ετήσια απασχόληση κατά την τελευταία τριετία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 100 άτομα, ανεξάρτητα από το αν η επιχείρηση λειτουργεί με μία ή περισσότερες βάρδιες.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις που ανήκουν στους κλάδους:

Λεκτικής, εφόσον έχουν τμήμα ραφής, υποδηματοποιίας, κατασκευής παιχνιδιών, κατασκευής ειδών ενδυμασίας, το ανώτατο όριο απασχόλησης καθορίζεται ως ακολούθως:

Ι. 100 άτομα, εφόσον η επιχείρηση λειτουργεί με μια βάρδια.

2. 150 άτομα, εφόσον η επιχείρηση λειτουργεί με δύο βάρδιες, υπό τον όρο ότι καμία βάρδια δεν υπερβαίνει τα 100 άτομα,

3. 225 άτομα, εφόσον η επιχείρηση λειτουργεί με 3 βάρδιες, υπό τον όρο ότι καμία βάρδια δεν υπερβαίνει τα 100 άτομα.

III. Ο επιχειρηματίας φορέας πρέπει να συμμετέχει ενεργά στις παραγωγικές ή οικονομικές λειτουργίες της επιχείρησης.

Οι νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν με βάση το ετήσιο παραγωγικό τους πρόγραμμα μέχρι 10.000.000 ΔΡΧ.

Για μεγαλύτερη δανειοδότηση αυτών των επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις της απόφασης της Ν.Ε. 197/3.4.78 θα πρέπει να υπάρχει έγκριση της Υποεπιστροφής Βιοτεχνικών Πιστώσεων (Υ.Β.Π. και μόνο εφόσον:

- α. το συνολικό ενεργητικό της επιχείρησης δεν υπερβαίνει το ποσό των 60.000.000 ΔΡΧ. καλυπτόμενο κατά 30% από ίδια κεφάλαια του επιχειρηματικού φορέα και,
- β. ο αριθμός των απασχολουμένων δεν υπερβαίνει τα γενικώς καθοριζόμενα ανάλογα με την περίπτωση άτομα.

3. Βιοτεχνικές επιχειρήσεις που δικαιούνται χρηματοδότηση από το ειδικό κεφάλαιο της αποφ. 197/78 της Ν.Ε.

=====

1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ - ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ:

- α. το 1/2 τουλάχιστον των ετήσιων εισπράξεων πρέπει να προέρχεται από τη διάθεση προϊόντων που υπέστησαν ουσιώδη μεταποιητική επεξεργασία ή παροχή υπηρεσιών προκειμένου για επισκευή,
- β. εφόσον είναι γραμμένες στο ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ή στον ΕΟΜΜΕΧ ή όταν είναι εγκατεστημένες σε παραμεθόρια περιοχή και προσκομίσουν βεβαίωση αστυνομικής αρχής, ότι είναι βιοτεχνίες, συνοδευόμενη με υπεύθυνη δήλωση ότι είναι γραμμένες στο οικείο επιμελητήριο.

2. ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ,

3. ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ πριν από την εγγραφή τους στο Επιμελητήριο, με τη ανάληψη της υποχρέωσης της προσκόμισης εντός βμήνου το αργότερο του πιστοποιητικού εγγραφής.

4. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ

5. ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ για την αξιοποίηση ερευνητικών εργασιών.

6. Επιχειρήσεις παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών κλπ.

4. Ανώτατο όριο χρηματοδότησης βιοτεχνικών επιχειρήσεων από το ειδικό κεφάλαιο της απόφ. 197/78 της Ν.Ε.

=====

Αυξάνεται από 100.000.000 ΔΡΧ. σε 130.000.000 ΔΡΧ το ανώτατο κατά επιχείρηση όριο συνολικής χρηματοδότησης από το Ειδικό Κεφάλαιο της απόφ. Ν.Ε. 197/78 (ΠΔ/ΤΕ 1990/ΙΙ.ΙΟ.91 παρ.Δ2/α).

Για τη χρηματοδότηση πέρα του ορίου αυτού ισχύουν οι γενικές διατάξεις που διέπουν τη χρηματοδότηση μεταποιητικών επιχειρήσεων για κεφάλαιο κίνησης και για πάγιες εγκαταστάσεις. (ΠΔ/ΤΕ 1269/31.3.88 παρ. 2).

5. Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

=====

Η Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου καλύπτει τα δάνεια που χορηγούνται για τη χρηματοδότηση των βιοτεχνιών από το ειδικό κεφάλαιο της απόφ. της Ν.Ε. 197/78 μέχρι του ποσού των 100.000.000 ΔΡΧ. και σε ποσοστό 60%.

Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε:

- 70% όταν πρόκειται για χρηματοδοτήσεις προετοιμασίας εξαγωγών
- 80% όταν πρόκειται για οποιεσδήποτε βιοτεχνικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στη Δ' περιοχή με βάση το Ν.1892/90, όπως ισχύει (Απ. Υπ. Οικ. 2077755/17620/0025/13.Ι.92 παρ. Α).

Ι. Απαιτούμενες ασφάλειες για την παροχή και ισχύ της εγγύησης του Δημοσίου.

Για συνολική χρηματοδότηση μέχρι ποσού 10.000.000 ΔΡΧ. κατά βιοτεχνική επιχείρηση δεν απαιτείται, προκειμένου να παρασχεθεί και να ισχύει η εγγύηση του Δημοσίου, η υποχρεωτική λήψη από τις δανείστριες τράπεζες εμπράγματων ή άλλων ασφαλειών πλην των περιπτώσεων για την ανέγερση, αγορά κλπ. κτιριακών εγκαταστάσεων επί των οποίων θα λαμβάνεται εμπράγματα ασφαλεία ανεξαρτήτως ποσού χρηματοδότησης.

Για συνολική χρηματοδότηση άνω του ποσού των 10.000.000 και για το τμήμα που υπερβαίνει το ποσό αυτό η εγγύηση του Δημοσίου παρέχεται και ισχύει μόνο έναντι ασφαλειών (εμπράγματων, προσωπικών ή άλλων) οι οποίες θα λαμβάνονται υποχρεωτικά από τις Τρά-

πεζες και οι οποίες θα κρίνονται ως επαρκείς κατά τη χορήγηση των δανείων από τις ίδιες τις δανείστριες Τράπεζες (Απ.Υπ.Οικ. 2077755/17620/0025/13.1.92 παρ. Α').

II. Λοιπές αναγκαίες προϋποθέσεις για την παροχή και ισχύ της εγγύησης του Δημοσίου.

Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις για τη δανειοδότησή τους από το ειδικό κεφάλαιο της απόφ. Ν.Ε. 197/78 - προκειμένου να παρέχεται υπέρ αυτών η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου - θα πρέπει, πέραν των άλλων προϋποθέσεων που καθορίζονται από τις σχετικές αποφάσεις (Ν.Ε. και Διοικητή Τράπεζας Ελλάδος), να είναι γραμμένες στο επαγγελματικό ή βιοτεχνικό ή εμπορικό επιμελητήριο της περιοχής τους και να προσκομίζουν στις Τράπεζες βεβαίωση απ' την οποία θα φαίνεται η συγκεκριμένη μεταποιητική δραστηριότητα που ασκούν.

Εφόσον λείπει το παραπάνω στοιχείο και πρόκειται για οικοτεχνίες ή χειροτεχνίες οι επιχειρήσεις μπορούν να προσκομίσουν στις Τράπεζες σχετικές βεβαιώσεις του ΕΟΜΜΕΧ.

III. Διαδικασία εξόφλησης απαιτήσεων λόγω κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου.

Για να ζητήσει η Τράπεζα την κατάπτωση της εγγύησης πρέπει να έχουν προηγηθεί καθυστερήσεις 3 τουλάχιστον δόσεων ή πρέπει να έχουν περάσει 3 μήνες από τη λήξη της προθεσμίας στην εφάπαξ χρηματοδότηση.

Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση ως εγγυητής, σε περίπτωση που δεν εξοφληθούν στο σύνολό τους οι απαιτήσεις των Τράπεζών, αν και επιδιώχθηκε απ' αυτές και δικαστικά η ολοσχερής εξόφλησή τους, να εξοφλήσει από το τελικά ανεξόφλητο κεφάλαιο το τμήμα εκείνο που αντιστοιχεί στο ποσοστό της εγγύησης, όπως αυτή εξειδικεύτηκε κατά τη χορήγηση με τη σχετική πράξη της ίδιας της Τράπεζας, καθώς και τους αναλογούντες επί του τμήματος αυτού ανεξόφλητους τόκους και αναλογούντα τυχόν ανεξόφλητα συναφή έξοδα μέχρι την ημέρα αποστολής των βεβαιωτικών καταστάσεων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..

Προς τούτο η κάθε δανείστρια Τράπεζα, σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης του Δημοσίου, δικαιούται να ζητήσει με έγγραφό της, που θα απευθύνεται στο ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (ΓΛΚ) την εξόφληση όσου απ' το ανεξόφλητο ποσό των απαιτήσεών της καλύπτεται με την εγγύηση του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

IV. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται στο αρμόδιο Δημόσιο Ταμείο και στο Υπουργείο Οικονομικών για την κατάπτωση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου.

Στο έγγραφο με το οποίο θα απευθύνεται η Τράπεζα στο Δημόσιο Ταμείο θα αναφέρεται περιληπτικά το ιστορικό της δανειοδότησης οι λόγοι της μη κανονικής εξυπηρέτησης και οι ενέργειες στις οποίες προέβει η Τράπεζα για την είσπραξη των απαιτήσεών της και θα δηλώνεται υπεύθυνα ότι εφαρμόσθηκαν πιστά οι σχετικοί πιστωτικοί κανόνες και ότι έγινε κανονική παρακολούθηση της τήρησης των σχετικών όρων χρηματοδότησης από τους δανειολήπτες και έγιναν ακόμη οι προβλεπόμενες από τις σχετικές διατάξεις ενέργειες.

Μαζί με το έγγραφο αυτό υποβάλλονται οπωσδήποτε:

- η δανειακή σύμβαση, καθώς και τροποποιητικές ή πρόσθετες πράξεις της,
- η εγκριτική πράξη της Υ.Β.Π. ή της Τράπεζας για τη χορήγηση του δανείου,
- η πράξη της Υ.Β.Π. με την οποία είχε, τυχόν εγκριθεί η κήρυξη του δανείου ολόκληρου, ως ληξιπρόθεσμου και απαιτητού, ή η κατάπτωση της εγγύησης του Δημοσίου,
- η έκθεση της Τράπεζας που προβλέπεται απ' την απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής,
- τα δικαιολογητικά του κάθε δανείου, ανάλογα με το σκοπό δανειοδότησης.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ Ν.Ε. 197/1978.

Ι. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΟΝΙΜΟΤΕΡΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ αυτής της χρηματοδότησης είναι το ελάχιστο γενικά επιτόκιο που ισχύει για χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης.

Το ΥΨΟΣ χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση της Τράπεζας, η οποία πρέπει να λάβει υπόψη της το παραγωγικό κύκλωμα και τις συνθήκες εμπορίας των προϊόντων της δανειοδοτούμενης επιχείρησης.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι κατ'ανώτατο όριο ζετής χωρισμένη σε ζημνιαίες δόσεις και με πρώτη δόση μετά έξι μήνες από τη χορήγηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Επιτρέπεται η χρηματοδότηση για αγορά προγραμμάτων πληροφορικής (SOFTWARE) τυποποιημένων ή μη.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που πρέπει να προσκομίσει η επιχείρηση είναι τα εξής:

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.
- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Ασφαλιστική ενημερότητα.
- Δελτίο Βιοτεχνικής δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί των τριών τελευταίων ετών, εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., καταστάσεις απόδοσης Φ.Π.Α. ως και οποιαδήποτε άλλο στοιχείο απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.
- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 500.000 ΔΡΧ. .

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται για τη χρηματοδότηση αυτής της μορφής είναι η εξής:

- Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών.
- Κατάρτιση και υπογραφή:
σύμβασης πίστωσης,
επιστολής δήλωσης πιστούχου,
επιστολής πιστούχου,
δήλωσης οφειλών σε άλλες τράπεζες.
- Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί της σύμβασης (I).
- Χρηματοδότηση.

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΦΥΣΕΩΣ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ αυτής της χρηματοδότησης είναι το ελάχιστο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι ένα έτος.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που πρέπει να προσκομίσει η επιχείρηση είναι τα εξής:

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.
- Ετήσιο Παραγωγικό Πρόγραμμα.
- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.
- Δελτίο Βιοτεχνικής Δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ καταστάσεις απόδοσης του Φ.Π.Α. καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ζητηθεί για τον έλεγχο της επιχείρησης και τη διαπίστωση της πιστοληπτικής της ικανότητας.

(I). Παραλείπεται όταν υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

- Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 500.000 ΔΡΧ.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται για τη χρηματοδότηση της μορφής αυτής είναι η εξής:

- Προσκόμιση και έλεγχος των δικαιολογητικών.
- Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης,
 - επιστολής - δήλωσης πιστούχου,
 - επιστολής πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε άλλες Τράπεζες.
- Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).
- Χρηματοδότηση.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ αυτής της μορφής χρηματοδότησης είναι το ελάχιστο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις παγίων εγκαταστάσεων.

Το ΥΨΟΣ της χρηματοδότησης φθάνει το 70% της δαπάνης.

Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε:

- 80% για τις βιοτεχνικές επιχειρήσεις που λειτουργούν σε συνεταιριστική κοινοπρακτική βάση.
- 75% για τις βιοτεχνίες που βρίσκονται στην Γ' περιοχή.
- 85% για τις βιοτεχνίες που βρίσκονται στην Δ' περιοχή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- α. Η χρηματοδότηση καλύπτει την αγορά τοις μετρητοίς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, ως και τις δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασής του. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση για την αγορά Η/Υ (HARDWARE) ανεξάρτητα από το σκοπό χρησιμοποίησής

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

τους για τις ανάγκες της επιχείρησης.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι 7 χρόνια κατ'ανώτατο όριο και οι δόσεις βμηνιαίες. Η πρώτη δόση είναι καταβλητέα μετά από ένα έτος από την έναρξη λειτουργίας των μηχανημάτων, σε καμία όμως περίπτωση δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη από τους 18 μήνες από την πρώτη ανάληψη του δανείου.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που απαιτούνται είναι τα ακόλουθα:

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.
- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Δελτίου Βιοτεχνικής Δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.
- Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.
- Κατάσταση των μηχανημάτων της επιχείρησης.
- Αναλυτικό σημείωμα των μηχανημάτων που θα αγοράσει η επιχείρηση, στο οποίο περιλαμβάνεται η αξία τους και τα έξοδα εγκατάστασής τους.
- Προσφορές ή προτιμολόγια των μηχανημάτων που θα αγοράσει η επιχείρηση.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. ως και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ζητηθεί απ'την Τράπεζα, ως απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.
- Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 500.000 ΔΡΧ.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ

- α. Προσκόμιση εξοφλημένων πρωτότυπων τιμολογίων των μηχανημάτων που σφραγίζονται απ'την Τράπεζα (για τη χρησιμοποίησή τους για τη λήψη βιοτεχνικού δανείου, βάσει της απόφασης Ι97/78).
- β. Προσκόμιση βεβαίωσης του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου για την εγκατάσταση και λειτουργία των μηχανημάτων.
- γ. Χρησιμοποίηση των μηχανημάτων που αγοράσθηκαν με το βιοτεχνικό δάνειο της απόφασης Ι97/78 καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

- α. Παρακολούθηση της προσκόμισης της βεβαίωσης του Οικείου Επιμελητηρίου για την εγκατάσταση και λειτουργία του μηχανολογικού εξοπλισμού. Το χρονικό διάστημα των 6 μηνών για τη προσκόμιση της βεβαίωσης κρίνεται ικανοποιητικό, σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις μπορεί να επιμηκυνθεί με συνεχώς ανανεούμενες παρατάσεις, που εγκρίνονται από την Υ.Β.Π. κατόπιν αίτησης της Τράπεζας.
- β. Διαπίστωση ανά διετία τουλάχιστον της ύπαρξης του εξοπλισμού εντός της βιοτεχνίας και της χρησιμοποίησής του για τις ανάγκες της επιχείρησης.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται κατά τη χρηματοδότηση αυτή είναι η εξής:

- Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών.
- Συμπλήρωση, υπογραφή και αποστολή στην Υ.Β.Π. αίτησης για έγκριση.
- Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής - δήλωσης πιστούχου,
 - επιστολής πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).
- Χρηματοδότηση.
- Ασφάλιση των παγίων στοιχείων.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ είναι το ελάχιστο που ισχύει στις χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης.

Το ύψος της χρηματοδότησης είναι το 80% κατ'ανώτατο όριο του ύψους της παραγγελίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Η χρηματοδότηση καλύπτει την προετοιμασία και εκτέλεση παραγγελιών εσωτερικού και εξωτερικού.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι σύμφωνα με τη λήξη των παραγγελιών, με ανώτατο όριο 18 μήνες.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που είναι απαραίτητα γι'αυτή τη χρηματοδότηση είναι τα εξής:

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.
- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Δελτίο Βιοτεχνικής Δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.
- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας.
- Συμβάσεις οριστικού κλεισίματος των παραγγελιών.
- Κατάσταση υπογεγραμμένη από την επιχείρηση που περιέχει τις εξής στήλες: αριθμό και ημερομηνία της παραγγελίας, αγοραστή, ποσότητα, αξία σε δρχ και σε ξένο νόμισμα, ημερομηνία παράδοσης και ημερομηνία πληρωμής.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο είναι απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.
- Πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 500.000 ΔΡΧ.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ

- α. Προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων πραγματοποίησης της παραγγελίας.
- β. Προσκόμιση πρωτότυπων θεωρημένων τιμολογίων αγοράς τοις μετρητοίς πρώτων υλών στα οποία δύναται να περιληφθεί και ο Φ.Π.Α.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

- α. Έλεγχος των τιμολογίων αγοράς τοις μετρητοίς πρώτων υλών. Σε περίπτωση μη προσκόμισέως τους αναγγελία στην Υ.Β.Π. (Η μη προσκόμισή τους είναι λόγος κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου).
- β. Παρακολούθηση της εκτέλεσης της παραγγελίας και σε περίπτωση μη πραγματοποιησεως της αναγγελία στην Υ.Β.Π.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ που ακολουθείται για μια τέτοια χρηματοδότηση είναι η εξής:

- α. Προσκόμιση και έλεγχος των δικαιολογητικών.
- β. Συμπλήρωση υπογραφή και αποστολή στην Υ.Β.Π. αιτήσεως για έγκριση με όλα τα δικαιολογητικά.
- γ. Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (Ι),
 - επιστολής - δήλωσης πιστούχου,
 - επιστολής πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.
- δ. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης με εξαίρεση τις χρηματοδοτούμενες για εκτέλεση παραγγελιών εξωτερικού.
- ε. Χρηματοδότηση.

(Ι). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι το ελάχιστο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις παγίων εγκαταστάσεων.

Το Δημόσιο επιδοτεί κατά I εκατοστιαία μονάδα το επιτόκιο των ενήμερων υπολοίπων (Κοινή απόφαση Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών 45755/789/19.5.88).

Το ύψος της χρηματοδότησης φθάνει το 70% της συνολικής δαπάνης. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε:

- 80% για τις βιοτεχνίες που λειτουργούν σε συνεταιριστική ή κοινοπρακτική βάση,
- 75% για τις βιοτεχνίες που βρίσκονται στην Γ' περιοχή και
- 85% για τις βιοτεχνίες που βρίσκονται στην Δ' περιοχή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- α. Η ανάληψη του δανείου γίνεται τμηματικά, ανάλογα με την πρόοδο εργασιών και τη συμμετοχή του πιστούχου στη δαπάνη, στην οποία μπορεί να περιληφθεί η αξία του οικοπέδου σε τιμές βιομηχανικής ζώνης.
- β. Είναι υποχρεωτική η λήψη εμπραγμάτου ασφάλειας επί των χρηματοδοτούμενων ακινήτων και λοιπών εγκαταστάσεων.
- γ. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση για ανέγερση βιοτεχνίας και στην περίπτωση που το οικόπεδο δεν ανήκει στη βιοτεχνία, υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα εξασφαλίζεται η χρήση του καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι κατ'ανώτατο όριο 15 χρόνια οι δε δόσεις ετήσιες με την πρώτη δόση καταβλητέα μετά 18 μήνες από την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων, όχι όμως πέρα των 3 ετών από την πρώτη ανάληψή του δανείου.

Τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που πρέπει να προσκομίσει η επιχείρηση είναι τα εξής:

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.
- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Δελτίο Βιοτεχνικής δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας και αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 500,000 ΔΡΧ.
- Άδεια ανεγέρσεως (επικυρωμένο αντίγραφο).
- Κατάσταση μηχανημάτων της επιχείρησης.
- Σχέδια και προϋπολογισμός του έργου.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο είναι απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ

- α. Αποπεράτωση των κτηριακών εγκαταστάσεων σε εύλογο χρονικό διάστημα.
- β. Χρησιμοποίηση του κτηρίου ως εργαστηρίου της επιχείρησης καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Διαπίστωση ανά διετία τουλάχιστον της ύπαρξης του εργαστηρίου και της χρησιμοποίησής του για τις ανάγκες της επιχείρησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών.
2. Αποστολή των δικαιολογητικών (αδειών, μελετών, σχεδίων κλπ) στην εταιρία "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή στον επιτόπιο συνεργάτη μηχανικό της Τράπεζας για τον έλεγχο της επένδυσης και του προϋπολογισμού δαπανών.
3. Συμπλήρωση υπογραφή και αποστολή στην Υ.Β.Π. της αίτησης για έγκριση με όλα τα δικαιολογητικά.
4. Έλεγχος της οικονομοτεχνικής μελέτης για την εξακρίβωση της βιωσιμότητας της επιχείρησης.
5. Αποστολή τίτλων ιδιοκτησίας του οικοπέδου για έλεγχο στη "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ".
6. Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής - δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.

7. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).
8. Εγγραφή εμπράγματος βάρους (προσημείωση υποθήκης) επί του οικοπέδου και του κτιρίου που θα ανεγερθεί.
9. Χρηματοδότηση.
10. Ασφάλιση ακινήτου.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΤΟΙΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ αυτής της χρηματοδότησης είναι το ελάχιστο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις παγίων εγκαταστάσεων.

Το ΥΨΟΣ χρηματοδότησης καλύπτει το 70% της συνολικής δαπάνης με ανώτατο όριο τα 16.000.000 ΔΡΧ.

Ειδικότερα για την αγορά έτοιμου εργαστηρίου σε βιομηχανική περιοχή, το ανώτατο όριο καθορίζεται σε 24.000.000 ΔΡΧ. υπό τον περιορισμό ότι το ποσό αυτό δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσοστό 70% της συνολικής δαπάνης της αγοράς του εργαστηρίου. (Π.Δ.Τ.Ε. 1269/31.3.88 ΠΑΡ. 3).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Είναι υποχρεωτική η λήψη εμπράγματης ασφάλειας επί του εργαστηρίου.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρηματοδότηση αυτή έχει διάρκεια συνήθως και κατά ανώτατο όριο 15 χρόνια, οι δε δόσεις είναι ετήσιες. Η πρώτη δόση είναι καταβλητέα μετά 18 μήνες από την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων, όχι όμως πέρα των 3 ετών από την πρώτη ανάληψη του δανείου.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

- Αίτηση.
- Δελτίο Πληροφοριών.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που θα υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

- Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Δελτίο βιοτεχνικής δραστηριότητας, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.
- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας και αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας, για χορηγήσεις πάνω από 500.000 ΔΡΧ.
- Συμβόλαιο αγοραπωλησίας του εργαστηρίου και λοιποί τίτλοι ιδιοκτησίας.
- Κατάσταση μηχανημάτων της επιχείρησης.
- Πρόσφατο Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο απαραίτητο για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ.

Χρησιμοποίηση του κτιρίου ως εργαστηρίου της επιχείρησης, καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Διαπίστωση ανά διετίας τουλάχιστον της ύπαρξης του εργαστηρίου και της χρησιμοποίησής του για τις ανάγκες της επιχείρησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών.
2. Αποστολή των δικαιολογητικών και έλεγχος της επένδυσης από την εταιρία "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε."
3. Συμπλήρωση υπογραφή και αποστολή στην Υ.Β.Π. της αίτησης για έγκριση με όλα τα δικαιολογητικά.
4. Αποστολή τίτλων ιδιοκτησίας του ακινήτου για έλεγχο στην "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ".
5. Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης(Ι),
 - επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε άλλες Τράπεζες.
6. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (Ι).

(Ι). Παραλείπεται στην περίπτωση που υπάρχει ήδη σύμβαση στην οποία θα υπαχθεί η χρηματοδότηση.

7. Εγγραφή εμπράγματος βάρους (προσημείωσης υποθήκης) επί του ακινήτου.
8. Χρηματοδότηση.
9. Ασφάλιση ακινήτου.

Κ. Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 9

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ι. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΩΝ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Το ΑΝΩΤΑΤΟ όριο χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση της Τράπεζας, η οποία πρέπει να λάβει υπόψη της τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων για κεφάλαια κίνησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- α. Έλεγχος του κύκλου εργασιών της επιχείρησης από επίσημα στοιχεία π.χ. Ισολογισμός.
- β. Προσκόμιση από τον πιστούχο:
 - Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας.
 - Πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., καθώς και οποιοδήποτε άλλου στοιχείου σχετικού με τη δραστηριότητα της επιχείρησης.
 - Βεβαίωσης εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό ή επαγγελματικό επιμελητήριο.
 - Αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.
- γ. Κατάρτιση και υπογραφή:
 - σύμβασης πίστωσης (I),
 - επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
 - δήλωσης οφειλών σε άλλες Τράπεζες.
- δ. Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).
- ε. Χρηματοδότηση.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που ήδη υπάρχει σύμβαση στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι 5 μήνες για όλες τις επιχειρήσεις και το ύψος χρηματοδότησης μέχρι του ποσού που αναγράφεται στο τιμολόγιο. (Χρηματοδοτείται και ο Φ.Π.Α.).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

α. Προσκόμιση από τον πιστούχο:

- Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας και αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.
- Πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., καθώς και οποιοδήποτε άλλου στοιχείου απαραίτητου για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.
- Βεβαίωσης εγγραφής στο Εμπορικό Επιμελητήριο.

β. Κατάρτιση και υπογραφή:

- σύμβασης πίστωσης (I),
- επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
- δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.

γ. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).

δ. Χρηματοδότηση.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που ήδη υπάρχει σύμβαση στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΟΙΣ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ
ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠ'ΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο, η δε διάρκεια χρηματοδότησης είναι 5 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.

Το ΥΨΟΣ χρηματοδότησης είναι μέχρι του ποσού που αναγράφεται στο τιμολόγιο. (Χρηματοδοτείται και ο Φ.Π.Α.).

Το ΑΝΩΤΑΤΟ όριο χρηματοδότησης είναι 40.000.000 ΔΡΧ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

α. Προσκόμιση από τον πιστούχο:

- Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας,
- Ισοζυγίου και Ισολογισμού, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., καθώς και οποιουδήποτε άλλου στοιχείου απαραίτητου για τον έλεγχο της επιχείρησης
- Βεβαίωσης εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό Επιμελητήριο,
- Τιμολογίου (ανεξόφλητου),
- Πιστοποιητικού βιοτεχνικού επιμελητηρίου της βιοτεχνίας που παράγει τα αγοραζόμενα προϊόντα,
- Αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.

β. Κατάρτιση και υπογραφή:

- σύμβασης πίστωσης (I),
- επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
- επιστολής πιστούχου,
- δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.

γ. Καταβολή ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I).

δ. Χρηματοδότηση.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που ήδη υπάρχει σύμβαση στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης αφήνεται στην κρίση της Τράπεζας.

Το ΥΨΟΣ χρηματοδότησης φτάνει μέχρι του ποσού της αξίας που εμβάζεται στο εξωτερικό για: την εξόφληση της αξίας του εισαγόμενου εμπορεύματος (κόστος εισαγωγής όπως διαμορφώνεται απ' τον συνυπολογισμό της τιμολογιακής αξίας και των συναφών δαπανών που πραγματοποιούνται μέχρι την τοποθέτηση του αγαθού στην αποθήκη του εισαγωγέα δηλ. των αποθηκεύτρων, φυκτικών, ναύλων και εξόδων εκτελωνισμού).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

α. Προσκομίζεται από τον πιστούχο:

- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας,
- Ισοζύγιο και Ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., : καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο είναι απαραίτητο για τον έλεγχο της επιχείρησης,
- Βεβαίωση εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό Επιμελητήριο,
- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις ενω των 5.000.000 ΔΡΧ.

β. Καταρτίζεται και υπογράφεται:

- σύμβαση πίστωσης (I),
- επιστολής πιστούχου,
- δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.

γ. Καταβάλλεται ο ειδικός φόρος 3% επί του ποσού της σύμβασης.(1)

δ. Μετά την αποπεράτωση της διαδικασίας της εισαγωγής προσκομίζονται τα παραστατικά πληρωμής του τμήματος εισαγωγών.

ε. Χρηματοδότηση.

(I). Παραλείπεται στην περίπτωση που ήδη υπάρχει σύμβαση στο όριο της οποίας θα υπαχθούν οι χρηματοδοτήσεις του λογαριασμού αυτού.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ
ΠΑΡΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο.

Το ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ χρηματοδότησης καθορίζεται κατά περίπτωση, με έγκριση της αρμόδιας διεύθυνσης εργασιών.

Στο όριο χρηματοδότησης συμπεριλαμβάνεται και η δαπάνη, για τη αγορά του οικοπέδου επί του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση. Χρηματοδοτούνται επίσης και στην περίπτωση που το οικόπεδο δεν είναι ιδιόκτητο αρκεί να διατηρήσουν τη χρήση του, καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Παρέχεται η δυνατότητα στις Τράπεζες να καθορίζουν κατά την κρίση τους με βάση τη Π.Δ.Τ.Ε. 776/22.5.86 τη διάρκεια, λαβαίνοντας υπόψη τους:

- τα χρονικά όρια της ολοκλήρωσης της οικονομικής και τεχνικής απαξίωσης των χρηματοδοτούμενων παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- την προέλευση και τη χρονική διάρκεια των κεφαλαίων που διαθέτονται για τη χρηματοδότηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η ανάληψη της χρηματοδότησης γίνεται τμηματικά, ανάλογα με την πρόοδο των εκτελούμενων εργασιών και την ανάλογη συμμετοχή του πιστούχου στη δαπάνη του έργου.
2. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση δαπάνων παγίων εγκαταστάσεων που πραγματοποιούνται πριν από την υπογραφή της σύμβασης, με τον περιορισμό ότι το συνολικό ποσό του δανείου που χρηματοδοτεί τη συγκεκριμένη επένδυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των δαπανών που πραγματοποιούνται μετά την υποβολή στην Τράπεζα της σχετικής αίτησης για μεσομακροπρόθεσμη χρηματοδότηση.
3. Οι επιχειρήσεις πρέπει να διατηρούν την χρήση των κτιρίων και του εξοπλισμού που αποκτούν με τη χρηματοδότηση καθόλη τη διάρκεια του δανείου.

4. Τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να καλύπτουν δικές τους λειτουργικές ανάγκες άμεσα συνδεδεμένες με τη δραστηριότητα και το αντικείμενο των εργασιών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- α. Προσκόμιση από τον πιστούχο:

- πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμών τριών τελευταίων ετών εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του ΚΦΣ καθώς και οποιουδήποτε άλλου στοιχείου απαραίτητου για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου,
- πιστοποιητικού εγγραφής στο Εμπορικό ή Επαγγελματικό Επιμελητήριο ή βεβαίωσης του αρμόδιου οικονομικού εφόρου ότι υποβλήθηκε από τον ενδιαφερόμενο δήλωση έναρξης άσκησης επαγγέλματος (για τους ελεύθερους επαγγελματίες),
- βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας,
- όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών (αδειών, τιμολογίων, οικονομοτεχνικής μελέτης κλπ),
- αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.

- β. Έλεγχος τίτλων ιδιοκτησίας οικοπέδου στην περίπτωση χρηματοδότησης ανέγερσης κτιριακών εγκαταστάσεων από τη "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ" ή έλεγχος μισθωτηρίου συμβολαίου για την κάλυψη της διάρκειας του δανείου, στη περίπτωση που το οικόπεδο δεν ανήκει στον πιστούχο.

- γ. Έλεγχος των δικαιολογητικών και αποστολή τους στην εταιρία "ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." ή στον επιτόπιο συνεργάτη μηχανικό της Τράπεζας για την εξέταση της επένδυσης, πιστοποίηση των εργασιών και σύνταξη αρχικής έκθεσης προόδου εργασιών. Παράλληλα έλεγχος και αξιολόγηση της οικονομοτεχνικής μελέτης για την εξακρίβωση της βιωσιμότητας της επένδυσης.

- δ. Κατάρτιση και υπογραφή:

- σύμβασης πίστωσης (I),
- επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
- δήλωσης οφειλών σε άλλες Τράπεζες.

- ε. Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης (I)
στ. Χρηματοδότηση και ασφάλιση των χρηματοδοτούμενων πάγιων
στοιχείων.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ.

Το ΕΠΙΤΟΚΙΟ χρηματοδότησης είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο,
το δε ΥΨΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ καθορίζεται κατά περίπτωση, με έγκρι-
ση της αρμόδιας διεύθυνσης καταστημάτων.

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ χρηματοδότησης είναι 5 χρόνια, χωρίς περίοδο χάρι-
τος.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

α. Προσκόμιση από τον πιστούχο:

- πρόσφατου Ισοζυγίου και Ισολογισμού τριών τελευταίων ετών
εφόσον η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του ΚΦΣ,
καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο απαραίτητο για τον έλεγ-
χο της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης,
- πιστοποιητικού εμπορικού ή επαγγελματικού επιμελητηρίου ή
βεβαίωσης του αρμόδιου Οικονομικού Εφόρου ότι υποβλήθηκε
από τον ενδιαφερόμενο δήλωση για την άδεια έναρξης άσκησης
επαγγέλματος (για τους ελεύθερους επαγγελματίες),
- βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας,
- αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για χορηγήσεις άνω
των 5.000.000 ΔΡΧ.

β. Κατάρτιση και υπογραφή:

- σύμβασης πίστωσης (I),
- επιστολής-δήλωσης πιστούχου,
- δήλωσης οφειλών σε Τράπεζες.

γ. Καταβολή του ειδικού φόρου 3% επί του ποσού της σύμβασης.

(I). Παραλείπεται όταν ήδη υπάρχει σύμβαση πίστωσης στην οποία
θα υπαχθεί η χρηματοδότηση αυτή.

- δ. Χρηματοδότηση.
- ε. Ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

(L E A S I N G)

Η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία είχε σαν αποτέλεσμα την περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού της εκμίσθωσης και τη διεύρυνση του κύκλου των αντικειμένων της. Στη βιβλιογραφία αναφέρονται δικαστικές αποφάσεις που αφορούσαν διαφορές σχετικά με την εκμίσθωση αμαξών και επίπλων σε ευγενείς της επαρχίας, που περνούσαν ορισμένες εποχές του χρόνου στο Λονδίνο.

Κατά τον 19ο αιώνα, η πρακτική της εκμίσθωσης, επεκτάθηκε ταχύτατα στον τομέα των σιδηροδρόμων. Συχνά, αντί της συγχωνεύσεως ή εξαγοράς, οι ισχυρότερες σιδηροδρομικές εταιρίες μίσθωναν τις γραμμές και τον εξοπλισμό (βαγόνια) των πιο αδύνατων ανταγωνιστών τους.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της μίσθωσης για 999 χρόνια, το 1844 του σιδηροδρόμου LONDON AND GREENWICH από τον σιδηρόδρομο SOUTH EASTERN RAILWAY.

Επίσης πολύ μεγάλη έκταση πήρε η πρακτική της εκμίσθωσης μεταφορικών βαγονιών (κυρίως κάρβουνου) από ιδιώτες επιχειρηματίες στα ανθρακωρυχεία, τα οποία στη συνέχεια πλήρωναν ένα ορισμένο ποσό στις σιδηροδρομικές εταιρίες για τη χρήση των σιδηροδρομικών γραμμών.

Στις Η.Π.Α. εξάλλου η μίσθωση σιδηροδρομικού εξοπλισμού αποτέλεσε ένα έμμεσο τρόπο χρηματοδότησης του ταχύτατα διευρυνόμενου σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας. Ήδη την πρώτη δεκαετία του αιώνα, ομάδες κεφαλαιούχων, στις οποίες δόθηκε το όνομα "CAR TRUSTS" αγοράζουν βαγόνια τα οποία εκμίσθωναν μακροχρόνια στους σιδηροδρόμους. Στη συνέχεια εμφανίσθηκε σε σημαντική κλίμακα η μίσθωση μηχανημάτων, η οποία όμως χρησιμοποιήθηκε κυρίως σαν μέσο περιορισμού του ανταγωνισμού.

Η πρακτική αυτή αναπτύχθηκε στον κλάδο της παραγωγής υποδημάτων αλλά και σε άλλους βιομηχανικούς κλάδους.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η περίπτωση του γεωτρύπανου με 166 κόψεις, το οποίο χρησιμοποιήθηκε απ' τις περισσότερες εταιρίες που έκαναν έρευνες για πετρέλαιο και το οποίο ποτέ δεν πουλήθηκε αλλά μόνο εκμισθωνόταν απ' την αμερικανική εταιρία που το εφεύρε.

Στην Αγγλία στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου, σημαντικές ποικιλίες μηχανών και ειδών εξοπλισμού τις διέθεταν μόνο ή κυρίως με τη μέθοδο της εκμίσθωσης.

Μεταξύ αυτών αναφέρουμε:

- τους αργαλειούς για την ανθούσα τότε υφαντουργική βιομηχανία,
- τηλεφωνικά συστήματα και
- μετρητές ρεύματος και αερίου.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η εκμίσθωση, αντί της πώλησης, είχε προκριθεί σαν μέσο περιορισμού του ανταγωνισμού.

Μ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται καλύτερα ο έλεγχος της αγοράς και αποφεύγεται η δευτερογενής αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της "BRITISH UNITED SLOE MACHINERY", που μεταφύτευσε στην Αγγλία την αμερικανική πρακτική της εκμίσθωσης, αντί της πώλησης, των μηχανημάτων για την κατασκευή υποδημάτων.

Για το 1919, υπολογίζεται ότι το 80% των κατασκευαστών υποδημάτων στην Αγγλία ήσαν ουσιαστικά δέσμιοι ενός κατασκευαστού μηχανημάτων. Την ίδια τακτική χρησιμοποίησε κατά τη 10ετία του 1930 και η μεγαλύτερη αγγλική εταιρία μεταλλικών κουτιών, η METAL BOX COMPANY στην περίπτωση των μηχανημάτων κατασκευής τους.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Η σύγχρονη φάση της χρηματοδοτικής μίσθωσης αρχίζει το 1952, όταν ο HENRY SCOENFLEND ίδρυσε, με κεφάλαιο 20.000 δολλάρια και δάνειο από την BANK OF AMERICA 500.000\$ την:

"UNITED STATES LEASING CORPORATION".

Η εταιρία αυτή, που σήμερα είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο ανεξάρτητη, δηλ. μη συνδεδεμένη με χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή βιομηχανικές επιχειρήσεις, εταιρία χρηματοδοτικών μισθώσεων και έχει μετονομασθεί σε:

"UNITED STATES LEASING INTERNATIONAL INC".

Το παράδειγμα του SCHOENFELD το ακολούθησαν πολύ σύντομα μεγάλες βιομηχανικές επιχειρήσεις κεφαλαιουχικών αγαθών, ηλεκτρονικών υπολογιστών κλπ. που χρησιμοποίησαν την χρηματοδοτική μίσθωση ως μέσο προώθησης των πωλήσεών τους.

Στη συνέχεια, Τράπεζες και άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί, που εκ των πραγμάτων είχαν επαρκείς πηγές διαθέσιμων κεφαλαίων, "άρπαξαν" την ευκαιρία του νέου θεσμού για επωφελή τοποθέτηση των κεφαλαίων και σημαντική διεύρυνση των εργασιών τους (I).

Η ταχύτατη ανάπτυξη των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης στις Η.Π.Α., μπορεί να αποδοθεί στους εξής λόγους:

- I. Η χρηματοδοτική μίσθωση χρησιμοποιήθηκε έντονα, ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια, ως μέσο προώθησης των πωλήσεων, με το να δίνει τη δυνατότητα της χρησιμοποίησεως ενός παγίου στοιχείου χωρίς την ανάγκη της άμεσης εκταμιεύσης του αντίστοιχου τιμήματος.

-
- (I). Οι Αμερικάνικες Εμπορικές Τράπεζες πήραν την άδεια να ασχολούνται με εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης στις αρχές της δεκαετίας του 1960.

2. Η χρηματοδοτική μίσθωση πρόσφερε ένα σημαντικό φορολογικό πλεονέκτημα για το μισθωτή, δεδομένου ότι η αναγνωριζόμενη από τις φορολογικές αρχές περίοδος αποσβέσεως ήταν πάντοτε μεγαλύτερη από την περίοδο εκμισθώσεως του παγίου στοιχείου κατά την οποία τα καταβαλλόμενα μισθώματα αναγνωρίζονταν φυσικά ως εκπεστέα από το φόρο εισοδήματος.
3. Η μη θέσπιση υποχρεώσεως, τουλάχιστον μέχρι πρόσφατα, να εμφανίζεται το μισθωμένο πάγιο στοιχείο στον Ισολογισμό του μισθωτή (με αντίστοιχη εμφάνιση του συνόλου των μισθωμάτων στο παθητικό), είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση της δανειοληπτικής ικανότητάς του.

Στους ανωτέρω λόγους θα πρέπει να προστεθεί ότι αμέσως μετά τον πόλεμο, η ανάγκη μετατροπής της βαριάς βιομηχανίας για τη παραγωγή μη στρατιωτικών προϊόντων, και κατόπιν, η ανάγκη εκσυγχρονισμού ενός μεγάλου μέρους της αμερικανικής βιομηχανίας, επέβαλλαν τη διοχέτευση στη βιομηχανία τεράστιων ποσών μέσο-μακροπρόθεσμων κεφαλαίων.

Απ' την άλλη μεριά δεν υπήρχε ένα ικανοποιητικό σύστημα παροχής μεσο-μακροπρόθεσμων δανειακών κεφαλαίων, δεδομένου ότι ανέκαθεν το μεγαλύτερο μέρος της αμερικανικής βιομηχανίας αναπτύχθηκε σε συνάρτηση με τη μεγάλη τους συνήθως, δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης.

Υπο τις συνθήκες αυτές, η χρηματοδοτική μίσθωση εμφανίσθηκε ως ο "ελλείπων κρίκος" στο όλο σύστημα, πράγμα που συντέλεσε στην ταχύτατη αποδοχή και διάδοση του νέου αυτού χρηματοδοτικού μηχανισμού.

Στις Η.Π.Α. προς τα τέλη της Ιοετίας του 1970, οι επενδύσεις που καλύπτονταν μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, ήταν κατά 2,5 φορές μεγαλύτερες από εκείνες που καλύπτονταν με εκδόσεις μετοχών και κατά τα 2/3 μεγαλύτερες από εκείνες που καλύπτονταν με ομολογιακές εκδόσεις. Επίσης πιστεύεται ότι άνω του 15% των νέων επενδύσεων σε εξοπλισμό και μηχανήματα πραγματοποιούνται με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Στη Μεγάλη Βρετανία, η πρώτη εταιρία σύγχρονης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η "MERCANTILE LEASING COMPANY", δημιουργήθηκε το 1960 από:

- την αγγλική χρηματοδοτική εταιρία "MERCANTILE CREDIT" (20%),
- και την "UNITED STATES LEASING" (80%).

Το δεύτερο χρόνο λειτουργίας της, ήδη η εταιρία αυτή είχε εκμισθώσει πάγια αξίας 5,8 εκατ. λιρών. Μέχρι το 1963 οι περισσότερες χρηματοδοτικές εταιρίες είχαν ήδη επεκτείνει τις εργασίες τους στον τομέα των χρηματοδοτικών μισθώσεων, ενώ και οι τράπεζες επενδύσεων "MERCHANT BANKS" ταχύτατα μπήκαν στον καινούργιο αυτό κλάδο, μέσω εξαρτημένων εταιριών.

Από τις πρώτες τράπεζες επενδύσεων που δημιούργησαν εξαρτημένη εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης ήταν η "HAMBRO BANK" το 1961.

Οι εμπορικές τράπεζες ακολούθησαν σταδιακά τη νέα αυτή τάση δημιουργώντας τις δικές τους εξαρτημένες εταιρίες χρηματοδοτικών μισθώσεων, ενώ και ορισμένες μεγάλες αγγλικές βιομηχανίες δημιούργησαν τις δικές τους εταιρίες.

Από τις εμπορικές τράπεζες, την πρώτη θέση την κατέχει η "BARCLAYS BANK", με τη μεγαλύτερη τραπεζική εταιρία χρηματοδοτικών μισθώσεων την:

"BARCLAYS MERCANTILE INDUSTRIAL FINANCE"

και με εξαρτημένες εταιρίες χρηματοδοτικών μισθώσεων σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, τις Η.Π.Α., Καναδά κλπ.

Επίσης η LLOYDS BANK θεωρείται πολύ δυναμική στον τομέα αυτό. Από τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης που δημιουργήθηκαν από βιομηχανικές εταιρίες αναφέρεται η "COMPUTER LEASING" το 1963, και η "ENGLISH ELECTRIC LEASING" το 1964.

Το 1971 δημιουργήθηκε η αγγλική:

"Ένωση Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης" ,

και το 1972 ιδρύθηκε η :

"Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης"

στην οποία μετέχουν οι αντίστοιχες Ενώσεις των χωρών της Ε.Ο.Κ. και η οποία εκπροσωπεί τον κλάδο στα αρμόδια όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η ανάπτυξη των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης στη Μεγάλη Βρετανία υπήρξε ταχεία όπως φαίνεται από τον ΠΙΝΑΚΑ Ι και υπολογίζεται ότι, στα τέλη της δεκαετίας του 1970, το 5% των νέων βιομηχανικών επενδύσεων (εκτός κτιρίων) πραγματοποιήθηκε με το σύστημα αυτό.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι
Ανάπτυξη των Έργων Χρηματοδοτικής
Μισθώσεως στη Μεγάλη Βρετανία
(σέ εκατομμύρια λίρες)

Έτος	Πάγια στοιχεία αποκτηθέντα έντός του έτους σέ τιμές κτήσεως	Υπόλοιπα παγίων στοιχείων σέ τιμές κτήσεως
1971	159	403
1972	130	516
1973	288	761
1974	321	1,078
1975	340	1,425
1976	421	1,669
1977	675	2,378
1978	1,214	3,407

Η κατανομή κατά κλάδο των παγίων στοιχείων που αγοράστηκαν στην Μεγάλη Βρετανία με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης στα χρόνια 1978 - 1980, δίνεται στον ΠΙΝΑΚΑ 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
Κατανομή Έργων Χρηματοδοτικής
Μισθώσεως κατά Κλάδο
(σέ εκατομμύρια λίρες)

	1980	%	1979	%	1978	%
Μηχανικός εξοπλισμός	830	35	415	23	250	21
Ήλεκτρικοί ή ηλεκτρονικοί ύπολογιστές και μηχανές γραφείου	453	19	315	18	240	20
Πλοία και αεροπλάνα	349	15	298	17	158	13
Έμπορικά μεταφορικά μέσα	291	13	225	12	154	13
Επιβατικά αυτοκίνητα	267	11	468	25	343	28
Λοιπά*	169	7	81	5	69	5
Σύνολο	2.359	100%	1.802	100%	1.214	100%

* Περιλαμβάνονται σιδηροδρομικό υλικό και γεωργικά μηχανήματα.

Η διεθνοποίηση του θεσμού άρχισε μια δεκαετία περίπου, μετά την πρώτη του εμφάνιση στις Η.Π.Α.

Στην περίοδο 1960 - 1962, εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, δημιουργήθηκαν, εκτός από την Μεγάλη Βρετανία, και στον Καναδά, Σουηδία, Δυτική Γερμανία, Ελβετία και Γαλλία.

Το 1963, στην Ιαπωνία, Βέλγιο, Φιλανδία, Ισπανία και Ιταλία, ενώ αργότερα έκαναν την εμφάνισή τους στη Λατινική Αμερική, (Βραζιλία, Βενεζουέλα), στην Ασία (Ινδονησία, Κορέα, Φιλιππίνες), στην Αυστραλία και στις γαλλόφωνες χώρες της Αφρικής (Μαρόκο, Ακτή του Ελεφαντοστού).

Η διεθνοποίηση αυτή του θεσμού, τη δεκαετία του 60', έλαβε δύο μορφές:

1. τη δημιουργία εξαρτημένων εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης σε άλλες χώρες, κυρίως από αμερικανικές και αγγλικές εταιρίες, συνήθως όμως με τοπική συμμετοχή,
2. την ανάληψη εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτες χώρες, κυρίως πάλι από αμερικανικές και αγγλικές εταιρίες.

Σ' αυτόν τον τομέα της "διεθνούς χρηματοδοτικής μίσθωσης" ενεργό ρόλο παίζουν (μέσω εξαρτημένων εταιριών):

- οι γαλλικές τράπεζες "GREDIT LYONNAIS" και "SOCIETE GENERALE",

- η ρωσική τράπεζα "NORDIC BANK" και ο σκανδιναβικός όμιλος

"SCANDINAVIAN LEASING".

Η τράπεζα "GRENFELD" με τη ρωσική τράπεζα "MOSCOW NARODNY BANK" δημιούργησαν επίσης την εταιρία "EAST WEST LEASING" για τη χρηματοδοτική μίσθωση μηχανικού εξοπλισμού και εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS) στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Ως προς την εξέλιξη των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης στη Δυτική Ευρώπη σημειώνονται τα ακόλουθα:

Στη Γαλλία η εξέλιξη των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης μη περιλαμβανομένων των ακινήτων, φαίνεται απ' τον ΠΙΝΑΚΑ 3, η δε μέση ετήσια αύξηση είναι της τάξης του 11% (I).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
Ανάπτυξη Έργων Χρηματοδοτικής
Μισθώσεως στη Γαλλία
(σέ εκατομμύρια γαλλικά φράγκα)

Έτος	Υπόλοιπα πάγιων στοιχείων σέ τιμές κτήσεως
1972	4,3
1973	5,2
1974	5,1
1975	4,6
1976	5,6
1977	6,8
1978	7,8
1979	8,5
1980	10,9

(I). Τα στοιχεία για τη Γαλλία και τις άλλες Δυτικοευρωπαϊκές χώρες προέρχονται απ' την ετήσια έκδοση:

"WORLD LEASING YEARBOOK".

Στη Δυτική Γερμανία, σημαντικό μέρος των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης αφορά ακίνητα. Στον ΠΙΝΑΚΑ 4 φαίνεται η ταχύτατη ανάπτυξη των εργασιών αυτών τόσο σε κινητά όσο και σε ακίνητα. Στην ίδια χώρα υπολογίζεται ότι, στα τέλη της δεκαετίας του '70, το 4,5% περίπου των νέων επενδύσεων πραγματοποιήθηκε με το σύστημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
Ανάπτυξη Έργων Χρηματοδοτικής
Μισθώσεως στη Δ. Γερμανία
(σέ δισεκατομμύρια μάρκα)

Νέα πάγια στοιχεία αποκτηθέντα έντός του έτους:	1980	1979	1978	1977	1976
Κινητά	2,9	2,7	2,2	1,7	1,4
Ακίνητα	3,1	2,7	2,6	2,4	2,0
Σύνολο	6,0	5,4	4,8	4,1	3,4
Υπόλοιπα παγίων στοιχείων σέ τιμές κτήσεως:					
Κινητά	11,3	9,3	7,2	5,6	4,4
Ακίνητα	16,8	14,4	12,2	9,7	7,3
Σύνολο	28,1	23,7	19,4	15,3	11,7
Κατανομή κατά κλάδο:					
Μηχανικός εξοπλισμός	31%	32%	31%	34%	35%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές καί μηχανές γραφείου	40%	42%	43%	43%	45%
Οχήματα	16%	14%	10%	8%	7%
Πλοία, αεροπλάνα, εμπορευματο- κιβώτια	4%	2%	7%	—	—
Τηλεπικοινωνίες	2%	3%	3%	15%	13%
Λοιπά	7%	7%	6%	—	—
	100%	100%	100%	100%	100%

Στην Ιταλία, η αξία των παγίων στοιχείων που εκμισθώθηκαν από τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης αυξήθηκε από 444 δις λιρέτες το 1977, σε 601 δις το 1978, 919 δις το 1979 και 1315 δις το 1980.

Η γενική τάση που επικρατεί διεθνώς σήμερα είναι να ταυτίζεται η χρηματοδοτική μίσθωση, απ' την άποψη του ελέγχου από τις Νομισματικές Αρχές, με τη τραπεζική δραστηριότητα.

Πράγματι τα κύρια χαρακτηριστικά της χρηματοδοτικής μίσθωσης, σε αντιδιαστολή με τη απλή μίσθωση, δημιουργούν μια σχέση μεταξύ εκμισθωτή και μισθωτή που έχει κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά με τη σχέση δανειστού και δανειολήπτη. Αυτά τα κύρια χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν πιο πάνω είναι τα εξής:

- επιλογή (σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές, τη τιμή, το χρόνο παραδόσεως κλπ) του παγίου στοιχείου απ' τον μέλλοντα μισθωτή,
- διάρκεια εκμισθώσεως σχετική με την πιθανή διάρκεια ζωής του παγίου στοιχείου και
- ανάληψη απ' τον μισθωτή όλων των κινδύνων που έχουν σχέση με την ιδιοκτησία του παγίου στοιχείου (λειτουργία, φόροι, ασφάλεια, φθορά, καταστροφή κλπ).

Στην Ευρώπη η ταύτιση αυτή, από την άποψη του ελέγχου των εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης με τις τραπεζικές εργασίες, είναι ιδιαίτερα εμφανής στη Γαλλία και το Βέλγιο.

Οι πιο πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, από την άποψη της τεχνικής που εφαρμόζεται είναι η χρηματοδοτική μίσθωση πάγιων στοιχείων πολύ μεγάλης αξίας κατά μονάδα, BIG TICKET LEASING, και η μεγάλη διάρκεια, σε ορισμένες περιπτώσεις του χρόνου εκμισθώσεως.

Τα τελευταία χρόνια έχουν αναφερθεί εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης που αφορούν πάγια των οποίων η αξία κατά μονάδα υπερβαίνει το ποσό των 100.000.000\$.

Οι περιπτώσεις αυτές αναφέρονται στην εκμίσθωση διυλιστηρίων βιομηχανικών μονάδων και μέσων μαζικής μεταφοράς (I).

Σχετικά με το χρόνο εκμισθώσεως, παρατηρείται μια τάση μεγάλης σε ορισμένες περιπτώσεις επιμήκυνσης της διάρκειάς της.

Δηλ. ενώ στις αρχές της δεκαετίας του '70 η περίοδος της εκμίσθωσης σπάνια υπερέβαινε τα 5 χρόνια, σήμερα αναφέρεται όλο και πιο συχνά περίοδος εκμισθώσεως που φθάνει τα 12 και 15 χρόνια.

Τέλος έχει αρχίσει να διαφαίνεται μια τάση εξειδικεύσεως στον κλάδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης, δηλαδή κατά τη δεκαετία του '90 είναι πιθανό να δημιουργηθούν σε μεγαλύτερη κλίμακα εξειδικευμένες εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, των οποίων οι εργασίες θα καλύπτουν ορισμένους μόνο κλάδους.

(I). Πρόσφατα αναφέρθηκε η μίσθωση εργοστασίου παραγωγής βιταμινών από τον αγγλικό κλάδο της Ελβετικής πολυεθνικής εταιρίας "HOFFMAN LA ROCHE", αξίας 100.000.000\$ περίπου.

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο αναπτυξιακός θεσμός της χρηματοδοτικής μίσθωσης εισήχθη στην Ελλάδα με την ψήφιση του Νόμου Ι665/ΦΕΚ Ι94Α/4.Ι2.86.

Στην πρώτη φάση εφαρμογής του νέου θεσμού αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι μόνο κινητά πράγματα (μηχανολογικές εξοπλισμός, εξοπλισμός γραφείων, μέσα μεταφοράς, εργαλεία κλπ) και η ελάχιστη διάρκεια χρηματοδοτικής μίσθωσης τα τρία χρόνια.

Ο Νόμος προβλέπει μεταξύ άλλων οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης να έχουν τη μορφή Α.Ε. με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης. Επίσης απαιτείται ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο που απαιτείται για τη σύσταση ανώνυμων τραπεζικών εταιριών δηλ. Ι ΔΙΣ ΔΡΧ. Το ίδιο ισχύει για τις αλλοδαπές εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης που ζητούν άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας στην Ελλάδα. Για Α.Ε. που ανήκουν κατά απόλυτη πλειοψηφία σε μια ή περισσότερες ελληνικές Τράπεζες ή Τράπεζες νόμιμα εγκαταστημένες στην Ελλάδα απαιτείται 0,5 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Ήδη ιδρύθηκαν στην Ελλάδα οι πρώτες εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, θυγατρικές εταιρίες Τράπεζών, όπως:

της Ε.Τ.Β.Α. - η Ε.Τ.Β.Α. LEASING Α.Ε.,

της CITIBANK - η CITI LEASING Α.Ε.,

της ΠΙΣΤΕΩΣ - η ΑΛΦΑ LEASING Α.Ε..

Με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 6 του Νόμου Ι665/86 ευνοϊκές φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διευκολύνσεις για τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης επιδιώκεται να διευκολυνθούν οι εταιρίες αυτές στο κεφαλαιώδους οικονομικής σημασίας αναπτυξιακό τους έργο λόγω της ανάληψης κινδύνων (Ι) και του αυξημένου κόστους λειτουργίας τους από τη διασπορά των εργασιών τους σε πολύ ευρύ κύκλο επιχειρήσεων και επαγγελματιών μικρής και μεσαίας κλίμακας.

Οι διευκολύνσεις αυτές είναι επόμενο να μειώσουν το λειτουργικό κόστος των εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης που με τη σειρά τους θα μειώσουν τα μίσθια, προς όφελος των πελατών τους.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Σύμφωνα με την εταιρία "ABN AMRO LEASING"(I), χρηματοδοτική μίσθωση είναι ένα συμβόλαιο βάσει του οποίου η εταιρία LEASING, διατηρώντας την ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου, παραχωρεί τη χρήση του στο μισθωτή, επενδυτή, για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, έναντι καταβολής μισθωμάτων.

Είναι δηλ. ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός που επιτρέπει στον επιχειρηματία-επενδυτή να συμπληρώσει, επεκτείνει, εκσυγχρονίσει το παραγωγικό του δυναμικό χωρίς να εκταμιεύσει δικά του χρήματα, ή να δανεισθεί ξένα κεφάλαια γι' αυτό το σκοπό.

1. Ποιός έχει δικαίωμα για σύναψη σύμβασης LEASING:

Κάθε επιχείρηση και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας.

2. Ποσό:

Ο Νόμος δεν ορίζει κάποιο συγκεκριμένο ύψος ποσού.

Χονδρικά, πάντως οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι άνω των 5.000.000 ΔΡΧ.

3. Διάρκεια:

Η διάρκεια μιας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών χρόνων. Συνήθως είναι μεταξύ 3 και 5 χρόνων.

4. Εξοπλισμός που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης:

Ο Νόμος 1665 του 1986 επιτρέπει την εκμίσθωση μόνο κινητού κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, ο οποίος προορίζεται για την επιχείρηση ή το επάγγελμα του μισθωτή (μηχανήματα, εξοπλισμός γραφείων, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ιατρικά μηχανήματα, μετα-

(I). Δημοσίευμα στο Οικονομικό Περιοδικό "ΑΓΟΡΑ" 18.3.1993
ΣΕΛ. 24.

φορικά μέσα).

Με τον Νόμο 1959/91 που συμπλήρωσε τον πιο πάνω Νόμο ο θεσμός επεκτείνεται και στα φορτηγά αυτοκίνητα πάσης χρήσης.

Φυσικά υπάρχουν προϊόντα που προσφέρονται λιγότερο ή περισσότερο για LEASING, βάσει ορισμένων χαρακτηριστικών τους μέσω των οποίων κυρίως ενισχύεται η εξασφάλιση της εταιρίας χρηματοδοτικής μίσθωσης, μια που η κυριότητα του εξοπλισμού, είναι η κύρια (συνήθως η μόνη) ασφάλειά της.

Σαν τέτοια χαρακτηριστικά του εξοπλισμού αναφέρονται τα εξής:

- α. Ο εξοπλισμός πρέπει να είναι παραγωγικά αυτοτελής. Να μπορεί δηλ. να αποτελέσει αυτόνομη παραγωγική μονάδα η οποία θα μπορεί να επαναμισθωθεί σε άλλον μισθωτή, αν χρειαστεί.
- β. Ο εξοπλισμός δεν θα πρέπει να είναι εξειδικευμένος, αλλά όσο το δυνατόν ευρύτερης χρησιμοποίησης.
- γ. Θα πρέπει ακόμα, ο εξοπλισμός να είναι κάποιας αξίας, ώστε να δικαιολογείται η όλη διαδικασία του LEASING.
- δ. Η ύπαρξη όσο το δυνατόν περισσότερο αναπτυγμένης αγοράς μεταχειρισμένων για το συγκεκριμένο εξοπλισμό είναι επίσης θετικό στοιχείο, που λαμβάνεται υπόψη.

Φυσικά τα παραπάνω είναι γενικής εφαρμογής και τίποτα δεν εμποδίζει τη σύναψη μιας σύμβασης LEASING για οποιοδήποτε εξοπλισμό, αν ο μισθωτής από πλευράς πιστοληπτικής ικανότητας ικανοποιεί την εταιρία.

Το μίσθωμα

Το ύψος του μισθώματος και η συχνότητα καταβολής είναι διαπραγματεύσιμα. Κατά κανόνα είναι προκαταβλητέο κατά μήνα ή τρίμηνο. Ωστόσο μπορεί να συμφωνηθούν κυμαινόμενα μισθώματα που θα εξυπηρετούν ιδιαίτερες ή ετεροχρονισμό των εισπράξεων και πληρωμών του μισθωτή (π.χ. εποχικότητα), να προβλέπονται φθίνουσες ή αύξουσες σειρές αποπληρωμών π.χ. (ως στοιχεία αποτελεσματικού φορολογικού σχεδιασμού κλπ.).

6. Τίμημα εξαγοράς:

Και το τίμημα εξαγοράς είναι διαπραγματεύσιμο. Μπορεί να είναι μηδενικό, μπορεί όμως να συμφωνηθεί σε υψηλά επίπεδα, αν αυτό εξυπηρετεί τις ανάγκες της εταιρίας με ανάλογη ταμιακή ελάφρυνση κατά τη διάρκεια ζωής της σύμβασης.

7. Κυριότητα εξοπλισμού:

Κατά τη διάρκεια της σύμβασης τη νομική κυριότητα του εξοπλισμού την έχει η Εταιρία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ενώ την κατοχή και το δικαίωμα χρήσης του έχει ο μισθωτής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης που μπορεί να λειτουργήσουν κάτω απ'το Ελληνικό Νομοθετικό Πλαίσιο είναι οι εξής:

Ι. ΣΥΝΗΘΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Σύμφωνα μ'αυτή τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης ο υποψήφιος μισθωτής επιλέγει τον εξοπλισμό που επιθυμεί και παρέχει στον εκμισθωτή τεχνικές και άλλες πληροφορίες, πάνω στα πλεονεκτήματα που προκύπτουν απ'τη χρήση τέτοιου εξοπλισμού.

Ο υποψήφιος μισθωτής θα πρέπει να εφοδιάσει τον εκμισθωτή με στοιχεία και πληροφορίες που θα αναγράφονται στην αίτηση την οποία θα πρέπει να συμπληρώσει.

Αφού η αίτηση γίνει δεκτή απ'τον εκμισθωτή και ο μισθωτής δεχθεί τους όρους της μίσθωσης, η σύμβαση υπογράφεται και από τις δύο πλευρές, καθώς και από τον τυχόν τριτεγγυητή.

Ο εκμισθωτής αγοράζει τον εξοπλισμό και τον εκμισθώνει στον μισθωτή σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η διάρκεια της σύμβασης είναι 3 χρόνια τουλάχιστον.

Το μίσθωμα συμφωνείται κατά περίπτωση και συνήθως είναι μηνιαίο ή τριμηνιαίο.

Όσον αφορά τις εξασφαλίσεις συνήθως είναι μόνο η κυριότητα του μισθίου.

Κατά τη διάρκεια της μίσθωσης:

- η σύμβαση δεν μπορεί να ακυρωθεί μονομερώς απ'τον μισθωτή,
- ο μισθωτής εκπίπτει φορολογικά τα μισθώματα,
- ο μισθωτής αναλαμβάνει τα έξοδα συντήρησης, ασφάλισης και γενικά είναι υπεύθυνος για την καλή χρήση του μισθωμένου εξοπλισμού,
- η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει την νομική κυριότητα του εξοπλισμού ενώ ο μισθωτής την κατοχή και το δικαίωμα χρήσης του.

Κατά τη λήξη της σύμβασης:

Στο τέλος της διάρκειας της μίσθωσης, ο μισθωτής έχει τις ακόλουθες τρεις επιλογές:

- α. να αγοράσει τον εξοπλισμό σε μια προκαθορισμένη κατά την υπογραφή της σύμβασης, τιμή μέχρι 5% επί του αρχικού κόστους,
- β. να επιστρέψει τον εξοπλισμό στον εκμισθωτή,
- γ. να παρατείνει την σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ετήσια ή μεγαλύτερη βάση μ'ένα προκαταβλητέο μηνιαίο μίσθωμα αισθητά χαμηλότερο απ'το ήδη ισχύον.

2. ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗ

Με την πώληση και επαναμίσθωση μια επιχείρηση με κάποια βραχυπρόθεσμα προβλήματα ρευστότητας μπορεί να πουλήσει ένα μέρος του εξοπλισμού της στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης και στη συνέχεια να το επαναμισθώσει έναντι ενός μισθώματος.

Έτσι συνεχίζει ο μισθωτής την οικονομική εκμετάλλευση του εξοπλισμού πληρώνοντας τα συμφωνηθέντα μισθώματα ενώ η κυριότητά του έχει περάσει στον εκμισθωτή.

Η συναλλαγή αυτή, αποτελεί ουσιαστικά χρηματοοικονομική τεχνική που αποσκοπεί στην εξυγίανση της επιχείρησης με την επανασύσταση απωλεσθέντος κεφαλαίου κίνησης (π.χ. λόγω ζημιών ή ακινητοποιήσεώς του σε πάγια στοιχεία) ή στην αύξηση του υφιστάμενου κεφαλαίου κίνησης που θεωρείται απαραίτητη για τη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης.

Δηλ. ενώ η κλασική μορφή της χρηματοδοτικής μίσθωσης χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων, η πώληση-επαναμίσθωση έχει σαν αποτέλεσμα τη ρευστοποίηση ήδη πραγματοποιηθείσας επένδυσης.

Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται συνήθως αν όχι αποκλειστικά στον τομέα των εμπορικών και βιομηχανικών ακινήτων.

Ένα τέτοιο παράδειγμα έχουμε στην περίπτωση που μια βιομηχανία κτίσει μια αποθήκη, η οποία κοστίζει έστω 10.000.000 ΔΡΧ.

Μια τέτοια επένδυση μπορεί να χρηματοδοτηθεί από ίδια διαθέσιμα της επιχείρησης (αύξηση κεφαλαίου, μη διανεμηθέντα κέρδη).

Αν αυτή η επιχείρηση πουλήσει την αποθήκη και στη συνέχεια τη μισθώσει απ'τον αγοραστή, πετυχαίνει την απελευθέρωση του ποσού των 10.000.000 ΔΡΧ. το οποίο μπορεί να το χρησιμοποιήσει για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της, ενώ στον εκμισθωτή περιέρχεται η υπολειμματική αξία του παγίου στοιχείου.

Αντίθετα αν η επιχείρηση χρησιμοποίησε τη μέθοδο να χρηματοδοτήσει την ανέγερση της αποθήκης μειώνοντας το κεφάλαιο κίνησης τότε η μέθοδος της πώλησης-μίσθωσης επιτρέπει την επανασύσταση του κεφαλαίου κίνησης, πράγμα που έχει σαν αποτέλεσμα την οικονομική εξυγίανση της επιχείρησης.

Το αντικείμενο της πώλησης-επαναμίσθωσης είναι συνήθως εμπορικά ή βιομηχανικά ακίνητα, ενώ η περίοδος της μίσθωσης είναι μεγάλη και κυμαίνεται στα 20-30 χρόνια.

3. ΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΕΚΜΙΣΘΩΣΗ

Ένα άλλο σχήμα LEASING που μπορεί να αξιοποιηθεί επιχειρηματικά μπορεί να προέλθει απ'την ευχέρεια που παρέχεται στον μισθωτή για υπεκμίσθωση του εξοπλισμού που έχει μισθώσει.

Το σχήμα αυτό μπορεί να λειτουργήσει όταν μια εταιρία ενός ομίλου εταιριών, που πρόκειται να χρησιμοποιήσει τον εξοπλισμό δεν έχει την πιστοληπτική ικανότητα, που απαιτεί μια εταιρία LEASING, την οποία όμως έχει μια άλλη εταιρία του ομίλου.

4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Η μορφή αυτή LEASING είναι μια ενδιαφέρουσα τεχνική που αναπτύχθηκε πρόσφατα κυρίως σε σχέση με τη χρηματοδοτική μίσθωση παγίων στοιχείων μεγάλης αξίας.

Η συμμετοχική χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνει 4 μέρη:

- τον εκμισθωτή,
- τον μισθωτή,
- τον προμηθευτή,
- και τον μακροπρόθεσμο δανειστή (Τράπεζα).

Ο εκμισθωτής αγοράζει το πάγιο στοιχείο καταβάλλοντας μέρος μόνο της αξίας του (συνήθως 20-40%).

Το υπόλοιπο ποσό της επένδυσης καλύπτεται με μακροπρόθεσμο δανεισμό από την Τράπεζα χωρίς όμως οι μακροπρόθεσμοι δανειστές να έχουν το δικαίωμα να στραφούν κατά της εταιρίας χρηματοδοτικής μίσθωσης. Δηλ. οι δανειστές συμφωνούν να ικανοποιηθούν αποκλειστικά από τα μισθώματα και σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του μισθωτή, από την εκποίηση του παγίου στοιχείου.

Παράλληλα ο δανειολήπτης εκμισθωτής δεν έχει την υποχρέωση να εξοφλήσει το δάνειο στη περίπτωση αφερεγγυότητας του μισθωτή.

Σ' αυτή την περίπτωση το κόστος του Τραπεζικού δανεισμού είναι συνάρτηση όπως είναι φυσικό της δανειοληπτικής ικανότητας του μισθωτή και όχι του εκμισθωτή.

Μέσω αυτής της διαδικασίας επιτυγχάνεται η διατήρηση των φορολογικών και λοιπών πλεονεκτημάτων του LEASING σε μια επένδυση που ενδεχομένως δεν θα μπορούσε ή δε θα ήθελε να χρηματοδοτήσει από μόνη της μια εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Αυτή η μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης χρησιμοποιείται κυρίως για επενδύσεις μεγάλης αξίας όπως αεροπλάνα, σιδηροδρόμους κλπ.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων παρουσιάζει ουσιαστικές διαφορές από τη χρηματοδοτική μίσθωση κινητών, οι οποίες οφείλονται στη διαφορετική φύση του παγίου στοιχείου, που αποτελεί το αντικείμενο της πράξεως.

Δηλ. ενώ στη περίπτωση των κινητών, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι η συσχέτιση της διάρκειας της σύμβασης με την οικονομική ζωή του παγίου στοιχείου στην περίπτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων η κατάσταση είναι τελείως διαφορετική.

Συγκεκριμένα είναι πιθανό, ως αποτέλεσμα της νομισματικής διαβρώσεως, η αξία του ακινήτου να αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ εξάλλου και η δυνατότητα εκμετάλλευσης και απόδοσης του ακινήτου είναι συχνά πολύ μεγαλύτερη από τη διάρκεια της εκμισθώσεως.

Η χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων χαρακτηρίζεται από ιδιομορφίες οι σημαντικότερες απ'τις οποίες είναι:

- η πολύ μεγάλη διάρκεια εκμίσθωσης,
- η ενδεχόμενη σημαντική αύξηση της αξίας του εκμισθούμενου στοιχείου,
- η σημαντική υπολειμματική αξία (του γηπέδου ακινήτου) που δεν είναι εύκολο να προσδιορισθεί από πριν,
- ο αυξημένος κίνδυνος για τον εκμισθωτή γιατί το μισθωμένο ακίνητο δεν μπορεί φυσικά να μετακινηθεί.

Δηλ. ενώ υπό ομαλές συνθήκες η αξία του εκμισθωμένου ακινήτου θα παρουσιάζε ανα τιμητική τάση, υπάρχουν περιπτώσεις που συνέβει ακριβώς το αντίθετο.

Π.χ. ένα πολυκατάστημα που κτίστηκε σε ακατάλληλη θέση και δεν μπορεί να δουλέψει αποδοτικά, δεν μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη θέση, όπου οι συνθήκες της αγοράς είναι καλύτερες.

Αντιθέτως ένα κινητό αντικείμενο όπως είναι ο Η/Υ μπορεί να μεταφερθεί από τον ένα μισθωτή, που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του σε άλλον.

Οι σημαντικές αυτές ιδιομορφίες που προανέφερα και που χαρακτηρίζουν τη χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων, συνεπάγονται ότι η εργασία αυτή διεξάγεται συνήθως από εξειδικευμένες εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης που ασχολούνται μόνο μ'αυτόν τον κλάδο.

Σχέσεις μισθωτή και εκμισθωτή

Οι ειδικές σχέσεις μεταξύ του εκμισθωτή και του μισθωτή στην περίπτωση των ακινήτων, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλαμβάνει να κατασκευάσει σύμφωνα με τις προδιαγραφές του μελλοντικού μισθωτού ή να αγοράσει σύμφωνα με τις υποδείξεις του τελευταίου, ακίνητο,
- εκμισθώνει το ακίνητο για προκαθορισμένη διάρκεια,
- δίνει την δυνατότητα στο μισθωτή να το αγοράσει όταν λήξει η σύμβαση εκμισθώσεως, σε μια προκαθορισμένη αξία. Φυσικά όλα τα έξοδα συντήρησης βαρύνουν τον μισθωτή,
- η διάρκεια της εκμισθωσης κυμαίνεται από 10-25 ή και 30 ακόμη χρόνια. Μέσα στην περίοδο αυτή γίνεται η πλήρης απόσβεση της αξίας των κατασκευών, οπότε η υπολειμματική αξία θα αποτελείται κυρίως από το γήπεδο.

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν υποκαθιστούν, αλλά συμπληρώνουν τους άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, όπως είναι οι τράπεζες επενδύσεων, που χρηματοδοτούν με μακροπρόθεσμα δάνεια τις βιομηχανικές επενδύσεις.

Στις Η.Π.Α. και στις χώρες της Δ. Ευρώπης, οι εταιρίες αυτές, αποτελούν έναν από τους βασικούς χρηματοδοτικούς θεσμούς, ο οποίος αποτελεί απαραίτητη συμπλήρωση του πλέγματος της κεφαλαιαγοράς.

Υπάρχουν μάλιστα ορισμένοι κλάδοι στις χώρες αυτές, που το μεγαλύτερο μέρος του μηχανικού εξοπλισμού εκμισθώνεται από τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης αντί να το αγοράζουν οι βιομηχανίες με τη βοήθεια μακροπρόθεσμων δανείων.

Οι λόγοι βέβαια είναι:

- η μεγάλη ευελιξία του συστήματος,
- η ουσιαστική εξοικονόμηση κεφαλαίων που συνεπάγεται για τη βιομηχανία και διάφορα οικονομικά και ενδεχομένως φορολογικά πλεονεκτήματα.

Τα πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης για το μισθωτή είναι τα εξής:

I. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Δεδομένου ότι η χρηματοδοτική μίσθωση συνήθως καλύπτει το 100% της αξίας του μηχανήματος, η επιχείρηση εξοικονομεί, σημαντικά ίδια κεφάλαια, τα οποία διαφορετικά θα έπρεπε να δεσμεύσει σε πάγια στοιχεία.

Ακόμα και στην περίπτωση μακροπρόθεσμου δανεισμού, η επιχείρηση θα έπρεπε να δεσμεύσει ίδια κεφάλαια, δεδομένου ότι σπάνια μακροπρόθεσμα χρηματοδότηση υπερβαίνει το 60 - 70% του χρηματοδοτούμενου έργου.

2. ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.

Όπως είναι φυσικό, η εξοικονόμηση κεφαλαίων, η χαμηλότερη δηλ. παγιοποίηση της επιχειρήσεως, αυξάνει την αποδοτικότητά της. Με άλλα λόγια, το ποσοστό των κερδών επί των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερο, όταν η επιχείρηση χρησιμοποιεί το σύστημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης παρά όταν η ίδια επιχείρηση χρηματοδοτεί, έστω και μερικά, με ίδια κεφάλαια τη νέα επένδυση.

3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.

Όταν η νέα επένδυση πραγματοποιείται με τη χρηματοδοτική μίσθωση του μηχανικού εξοπλισμού, αντί να συναφθεί μακροπρόθεσμο δάνειο για την αγορά του, αποφεύγεται ο περαιτέρω δανεισμός και διατηρείται η δανειακή επιβάρυνση και η όλη κεφαλαιακή συγκρότηση σε ικανοποιητικά ή έστω ανεκτά επίπεδα. Αυτό ιδιαίτερα ισχύει στην Ελλάδα όπου η δανειακή επιβάρυνση των επιχειρήσεων είναι συνήθως πολύ υψηλή.

4. ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ.

Υπο συνθήκες συνεχούς έστω και περιορισμένης- αυξήσεως του τιμαρίθμου, το κόστος αντικατάστασης ενός μηχανήματος είναι συνήθως πολύ μεγαλύτερο από το κόστος κτήσεώς του.

Δεδομένου ότι οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάση του κόστους κτήσεως, αυτό σημαίνει ότι κατά την περίοδο απαξιώσεως του μηχανήματος, η επιχείρηση εμφανίζει πλασματικά μεγάλα κέρδη (και φορολογείται επ'αυτών) κατά το ποσό που το κόστος αντικατάστασεως υπερβαίνει το κόστος κτήσεως.

5. ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Σε πολλούς κλάδους, η ταχεία τεχνολογική πρόοδος, καθιστά αναγκαία την αντικατάσταση μηχανημάτων, τα οποία δεν έχουν πλήρως αποσβεσθεί, με άλλα νεωτέρου τύπου.

Εάν η επιχείρηση επιμείνει να τα χρησιμοποιεί μέχρι τη πλήρη απόσβεσή τους, αυτό θα έχει αρνητική επίπτωση στην παραγωγικότητα στο κόστος και σε τελική ανάλυση στην ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης. Αν πάλι η επιχείρηση τα αντικαταστήσει πριν αποσβεσθούν ολοσχερώς, τότε θα υποστεί "ζημιά εκ κεφαλαίου", που μπορεί να είναι πολύ σημαντική.

Η δυνατότητα που έχει το σύστημα της Χ.Μ. να επιτρέπει στην επιχείρηση να χρησιμοποιεί πάντοτε την πιο προηγμένη τεχνολογία, ίσως αποτελεί και το μεγαλύτερο του πλεονέκτημα, μακροπρόθεσμα τουλάχιστον.

6. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Η μέθοδος της Χ.Μ. μπορεί να εφαρμοστεί στη περίπτωση πάγιων στοιχείων σχετικά μικρής αξίας, όπου η συνομολόγηση δανείου για την αγορά τους είναι ανέφικτη ή ασύμφορη. Οι Τράπεζες π.χ. είναι συχνά απρόθυμες να χορηγούν πολύ μικρά μακροπρόθεσμα δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις, γιατί το κόστος επεξεργασίας ενός τέτοιου δανείου είναι σχετικά μεγάλο και η διαδικασία ελέγχου τίτλων και εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης είναι χρονοβόρος και συνεπάγεται ένα υψηλό πάγιο κόστος.

Άλλα πλεονεκτήματα της Χ.Μ. είναι τα ακόλουθα:

7. Οι καταβολές των μισθωμάτων μπορεί να προγραμματισθούν έτσι ώστε να καταβάλλονται σύμφωνα με τα ταμειακά προγράμματα της εταιρίας, διευκολύνοντας έτσι τη ρευστότητά της.

8. Αποφυγή πληρωμής αυξημένων δαπανών για συντήρηση μηχανημάτων χαμηλής υπολειματικής αξίας λόγω δυνατότητας πρόωρης αντικατάστασής τους.

9. Ελάττωση των κερδών προς φορολογία καθότι το σύνολο του μισθώματος αποτελεί εκπιπτόμενη φορολογική δαπάνη. Ιδιαίτερα για τη Χ.Μ. ακινήτων, τα φορολογικά πλεονεκτήματα εξαρτώνται απ'τη διάρκεια των συμβάσεων και απ'την αξία μεταβίβασης των ακινήτων κατά τη λήξη της σύμβασης.

Ι0. Κατά κανόνα το επιτόκιο είναι σταθερό στη Χ.Μ. (σε ομαλές περιόδους). Σε περιόδους μεγάλων διακυμάνσεων ο κίνδυνος της μεταβολής μεταφέρεται στον μισθωτή. Αντίθετα το επιτόκιο στην περίπτωση τραπεζικού δανεισμού, είναι συνήθως κυμαινόμενο, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς χρήματος και ο πιστολήπτης φέρει τον κίνδυνο των μεταβολών.

ΙΙ. Δεν απαιτούνται συνήθως πρόσθετες (εμπράγματατες ή ενοχικές) εξασφαλίσεις όπως προσημειώσεις, υποθήκες κλπ. Έτσι οι ασφάλειες είναι μειωμένες και κατά κανόνα περιορίζονται στο μίσθιο.

Ι2. Οι συμβάσεις LEASING απαλλάσσονται από τις φορολογικές επιβαρύνσεις των δανειακών συμβάσεων.

Ι3. Η διαδικασία στη διεκπεραίωση της αίτησης για Χ.Μ. είναι κανονικά ταχύτερη απ'ότι για χορήγηση ενός δανείου και δίνει τη δυνατότητα στην εταιρία να κινηθεί κατά περίπτωση.

Ι4. Εξασφαλίζεται ότι η χρηματοδότηση θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για το σκοπό που χορηγείται και όχι για να καλύψει άλλες ανάγκες σε κεφάλαια κίνησης.

Ι5. Σε περιπτώσεις όπου η Κεντρική Τράπεζα μιας χώρας δεν επιτρέπει στις τράπεζες την μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση ή θέτει νομισματικούς φραγμούς ή πιστωτικούς περιορισμούς για την παροχή δανείων, τότε μπορεί να δοθεί μια λύση με τη δημιουργία απ'αυτές θυγατρικών εταιριών Χ.Μ.

Ι6. Τέλος το καθεστώς της Χ.Μ. τόσο σε μηχανήματα όσο και σε ακίνητα μπορεί να διευκολύνει σημαντικά την υλοποίηση μιας συγκεκριμένης πολιτικής για βιομηχανική περιφερειακή ανάπτυξη.

ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Σαν μειονεκτήματα θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι:

- I. Ο μισθωτής χάνει την υπολειμματική αξία στο τέλος της περιόδου μίσθωσης, ενώ αν το είχε αγοράσει και είχε δανειστεί γι' αυτό θα ήταν ιδιοκτήτης.
Αυτό καλύπτεται εν μέρει με ρήτρα που δίνει διακριτική ευχέρεια στο μισθωτή να αγοράσει το πάγιο στοιχείο, στο τέλος της περιόδου, σε πολύ χαμηλή τιμή.
2. Την πιθανότητα να διαμορφωθούν μισθώματα σε υψηλά επίπεδα αφ' ενός λόγω ύπαρξης υψηλών επιτοκίων στο βραχυπρόθεσμο - μεσοπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, αφετέρου λόγω μη λειτουργίας ανταγωνιστικών δυνάμεων στην αγορά του LEASING, ειδικότερα εκεί που πρωτοεμφανίζεται ο θεσμός αυτός.
3. Τελευταίο αλλά σημαντικό, είναι ότι πολυεθνικές εταιρίες Χ.Μ. μπορούν να καθυστερήσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής διευκολύνοντας τις εισαγωγές μηχανημάτων κλπ., με την ταχύτατη διεκπεραίωση και τις χρηματοοικονομικές διευκολύνσεις που αυτές μόνο είναι σε θέση να προσφέρουν.
Επίσης οι εταιρίες αυτές δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για εξαγωγή συναλλάγματος απ' την χώρα.

ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Στη χώρα μας λειτουργούν σήμερα οκτώ εταιρίες LEASING και όλες είναι θυγατρικές εταιρίες Τραπεζών.

Σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους του 1991, την πρώτη θέση στην αγορά κατέχει η ALPHA LEASING με μερίδιο 36,62%.

Ακολουθούν η CITY LEASING με 30,52%, η ETBA LEASING με 19,49%, η EURO LEASING με 9,72% και η ΕΘΝΙΚΗ - LYONNAIS LEASING με 3,61%.

Οι άλλες τρεις λειτούργησαν μέσα στο 1991 και βέβαια, δεν υπολογίζονται στην κατανομή. Αυτές είναι η ERGO LEASING, η ABN AMRO LEASING και η ATE LEASING με συνολικό μερίδιο (0,04%).

Κατάταξη των Εταιριών LEASING με βάση τον Κύκλο Εργασιών.

<u>ΕΤΑΙΡΙΕΣ</u>	<u>ΠΟΣΟΣΤΑ</u>
ALPHA LEASING	36,62%
CITY LEASING	30,52%
ETBA LEASING	19,49%
EURO LEASING	9,72%
ΕΘΝΙΚΗ-LYONNAIS LEASING	3,61%
ERGO LEASING	
ABN AMRO LEASING	0,04%
ATE LEASING	-----
	100,00%

Επειδή αυτές οι τρεις εταιρίες λειτούργησαν μέσα στο 1991 δε υπολογίζονται στην κατανομή αυτή. Για την καλύτερη παρουσίαση όμως των εταιριών τις συμπεριλαμβάνουμε και υποθέτουμε ότι και οι τρεις μαζί καλύπτουν το 0,04% της αγοράς.

Εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει ανακοινώσει ότι θα δημιουργήσει και η Τράπεζα Πειραιώς. Ανάλογες σκέψεις έχουν κάνει και άλλες Τράπεζες αλλά και το ΤΣΜΕΔΕ (Ταμείο Μηχανικών) που έχει αναθέσει στην εταιρία "DELOITTE AND TOUCHE" να μελετήσει το θέμα.

Ποιό είναι όμως το "πρόσωπο" των οκτώ εταιριών που ήδη λειτουργούν;

Ι. ALPHA LEASING

Είναι θυγατρική της Τράπεζας Πίστωσης και η πρώτη εταιρία στο κλάδο. Ιδρύθηκε στην Ελλάδα και μάλιστα 5 χρόνια πριν απ'τη θεσμοθέτηση του LEASING.

Ιδρύθηκε το 1981, το δε μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 6 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Ο κύκλος εργασιών του 1992 υπολογίζεται σε 13,6ΔΙΣ ΔΡΧ έναντι 8,3 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1991.

Οι συμβάσεις LEASING πέρυσι εκτιμάται, ότι έφθασαν τα 40 ΔΙΣ ΔΡΧ έναντι 29,8 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1991.

Τα κέρδη της αυξήθηκαν κατά 50%, από 3,8 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1991 σε 5,3 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1992.

Η κατανομή των μισθώσεων κατά επάγγελμα το 1991 ήταν:

- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ:	45,22%
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ;	20,99%
- ΕΜΠΟΡΙΟ:	20,03%
- ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ:	7,50%
- ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ:	2,53%
- ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ:	<u>3,72%</u>
	100,00%

Το 76,48% των συμβάσεων μίσθωσης το 1991 ήταν στην Αττική και το 13,55% στη Βόρεια Ελλάδα. Η αποπληρωμή των συμβάσεων γίνεται κατά το 92,16% του συνόλου με μηνιαία μισθώματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου 1991, ο εκμισθώμενος εξοπλισμός ανήρχετο σε 23,2 ΔΙΣ ΔΡΧ και κατανέμεται:

- Μηχανολογικός εξοπλισμός: 6,2 ΔΙΣ ΔΡΧ
- Ιατρικά μηχανήματα: 5,8 ΔΙΣ ΔΡΧ
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές: 4 ΔΙΣ ΔΡΧ
- Αυτοκίνητα (επαγγελματικά ενοικιαζόμενα): 4 ΔΙΣ ΔΡΧ
- Εξοπλισμός γραφείου: 1,9 ΔΙΣ ΔΡΧ
- Καταστημάτων: 856 εκ. ΔΡΧ
- Ξενοδοχείων: 232 εκ. ΔΡΧ.

2. ETBA LEASING

Ιδρύθηκε το 1987 από την ομώνυμη Τράπεζα, το δε μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 3 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Ο Κύκλος Εργασιών το 1991 ανήλθε σε 4,5 ΔΙΣ ΔΡΧ και το 1992 σε 5,9 ΔΙΣ ΔΡΧ, ενώ οι νέες συμβάσεις του 1992 είναι ύψους περίπου 6 ΔΙΣ ΔΡΧ/.

Τα κέρδη προ φόρων υπολογίζεται ότι το 1992 θα πλησιάσουν τα 3,2 ΔΙΣ ΔΡΧ., έναντι των 2 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1991.

Πέραν του υποκαταστήματος στη Θεσσαλονίκη, η εταιρία συνεργάζεται με τη Γενική Τράπεζα, ώστε να αξιοποιήσει το δίκτυο των 90 καταστημάτων της Τράπεζας. Εξετάζει επίσης, τη δυνατότητα επέκτασης της παρουσίας της στη Ρουμανία, σε συνεργασία με την τοπική Τράπεζα και άλλες Βαλκανικές χώρες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του 1991 η κατανομή των μισθώσεων κατά τομέα είναι η ακόλουθη:

- Υπηρεσίες: 39,56%
- Βιομηχανία: 38,56%
- Εμπόριο: 22,18%

Όσον αφορά τη διάρκεια των μισθώσεων το 55,5% των συμβάσεων είναι πενταετή, το 31,59% τριετή και οι υπόλοιπες 4-6 έτη.

Όσον αφορά το χρόνο καταβολής των μισθωμάτων, κάθε μήνα καταβάλλεται το 51%, κάθε τρεις μήνες το 39% και κάθε έξι μήνες το 10% των μισθωμάτων.

Επίσης το 41% του εκμισθωμένου εξοπλισμού αφορούσε μηχανήματα, το 17% Η/Υ, το 15% Ιατρικά Μηχανήματα και το 13% μεταφορικά μέσα.

3. ABN AMRO LEASING

Ιδρύθηκε το 1991 και είναι θυγατρική της Ολλανδικής Τράπεζας Μέσα στο πρώτο 5μηνο της λειτουργίας της η ABN AMRO LEASING παρουσίασε συμβόλαια ύψους 2,5 ΔΙΣ ΔΡΧ. ενώ στην υπερδωδεκάμηνη χρήση αναμένεται να παρουσιάσει κέρδη γύρω στα 6 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Ο Βιομηχανικός εξοπλισμός καταλαμβάνει το 40% των συμβάσεων και το 20% ιατρικά μηχανήματα.

4. ATE LEASING

Είναι θυγατρική της Αγροτικής Τράπεζας και ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1991. Στην περίπου 15μηνη χρήση θα παρουσιάσει κέρδη άνω του 1 ΔΙΣ ΔΡΧ. Έχει συνάψει πάνω από 100 συμβάσεις από τις οποίες το 70% αφορά μηχανολογικό εξοπλισμό, 20% συστήματα μηχανογράφησης και το 10% μεταφορικά μέσα και λοιπές δραστηριότητες

Αξίζει να σημειωθεί πως η εταιρία για την ανάπτυξη των εργασιών της χρησιμοποιεί το δίκτυο της Τράπεζας το οποίο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ατού της εταιρίας.

5. CITY LEASING

Είναι θυγατρική της CITYBANK και λειτουργεί με επιτυχία από το 1987. Η επιθετική της στρατηγική και η χρησιμοποίηση της έμπειρης διοικητικής γνώσης της μητρικής της εταιρίας την οδήγησαν στην υλοποίηση συμβάσεων αξίας 15,8 ΔΙΣ ΔΡΧ.(1).

Το 1991 είχε έσοδα από μισθώματα περίπου 7 ΔΙΣ ΔΡΧ από 5,1 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1990 και τα κέρδη της έφθασαν τα 1,2 ΔΙΣ ΔΡΧ. από 1,0 ΔΙΣ ΔΡΧ το 1990.

(1). Δημοσίευμα στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" 31.10.1991 ΣΕΛ 162.

6. ΕΘΝΙΚΗ - LYONNAIS LEASING

Είναι θυγατρική των Τραπεζών ΕΘΝΙΚΗ και GREDIT LYONNAIS. Άρχισε να λειτουργεί απ'τα τέλη του 1990 με αρχικό κεφάλαιο ύψους 1 ΔΙΣ ΔΡΧ. Εξειδικεύεται στο χώρο των συμβάσεων LEASING μεγάλου μεγέθους. Οι χώροι εξειδίκευσης όπως τους προσδιόρισε στην εφημερίδα "ΕΠΙΕΝΔΥΤΗΣ" ο γενικός διευθυντής της εταιρίας κ. ΚΛΟΤΙΔΗΣ είναι:

- εξοπλισμός βιοτεχνιών, γραφείων,
- πώληση μέσω προμηθευτηρίων εταιριών,
- βιομηχανικός και μηχανολογικός εξοπλισμός.

Η εταιρία παρέχει συνολικά 9 προϊόντα LEASING. Πρόσφατα ανακοίνωσε το ειδικό πρόγραμμα "MECHANI - LEASE" που απευθύνεται στη βιομηχανία (κυρίως τροφίμων).

Η αποπληρωμή γίνεται σε 36, 48 ή 60 μήνες. Ορισμένα μηχανήματα μπορούν να χαρακτηρισθούν προηγμένης τεχνολογίας και να υπαχθούν στον αναπτυξιακό νόμο.

Το ύψος των συμβάσεων της εταιρίας το 1992 υπολογίζεται άνω των 10 ΔΙΣ ΔΡΧ, έναντι 4,2 ΔΙΣ ΔΡΧ. το 1991, ενώ το 61,2% των συμβάσεων αποτελεί ο βιομηχανικός μηχανολογικός εξοπλισμός.

7. EURO LEASING

Είναι θυγατρική της Εμπορικής Τράπεζας και της BNP, και ιδρύθηκε το 1989. Το 1992 υπολογίζεται ότι το ύψος των συμβάσεων ανέρχεται σε 4 ΔΙΣ ΔΡΧ έναντι 2,3 ΔΙΣ ΔΡΧ. το 1991. Και εδώ ο βιομηχανικός εξοπλισμός έχει τη μερίδα του λέοντος στις συμβάσεις με το 46,5% του συνόλου ενώ ακολουθούν τα ιατρικά μηχανήματα με 24%, τα μεταφορικά μέσα με 20% και οι Η/Υ με 6%.

(1). Δημοσίευμα στην εφημερίδα "ΕΠΙΕΝΔΥΤΗΣ" 16.11.1991 ΣΕΛ. 26.

8. ERGO LEASING

Είναι θυγατρική της Τράπεζας Εργασίας και λειτουργεί από το 1991. Στην πρώτη υπερδωδεκάμηνη χρήση, αναμένει κέρδη γύρω στα 600.000.000 ΔΡΧ. Το ύψος των συμβάσεων το 1992 υπολογίζεται σε 5 ΔΙΣ ΔΡΧ και κατανέμονται σε:

- μηχανολογικό εξοπλισμό: 40%
- ιατρικά μηχανήματα: 23%
- μεταφορικά μέσα: 16%
- Η/Υ; 11%

Το ύψος των ενεργοποιημένων συμβάσεων στο πρώτο ενάμιση χρόνο λειτουργίας εκτιμάται σε 7,5 ΔΙΣ ΔΡΧ ενώ οι εγκεκριμένες συμβάσεις φθάνουν τα 10 ΔΙΣ ΔΡΧ.

Η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Γενικές παρατηρήσεις

Η διαδικασία πραγματοποίησης της επενδυτικής απόφασης της επιχείρησης, θα πρέπει να διαχωρισθεί σε δύο στάδια:

Το πρώτο αφορά την απόφαση επένδυσης και εκσυγχρονισμού των παραγωγικών εγκαταστάσεων της επιχείρησης.

Το δεύτερο στάδιο, αναφέρεται στην επιλογή του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης που έχει ήδη αποφασισθεί.

Σε συνοπτική μορφή οι τρόποι χρηματοδότησης ενός επενδυτικού προγράμματος είναι οι εξής:

- α. Αύξηση ιδίων κεφαλαίων,
- β. Αυτοχρηματοδότηση (μη διανομή κερδών),
- γ. Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός,
- δ. Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός,
- ε. Χρηματοδοτική μίσθωση.

Στο στάδιο αυτό της επιλογής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, παρουσιάζεται και το πρόβλημα του κατά πόσο το νέο πάγιο περιουσιακό στοιχείο (κτίρια, μηχανήματα κλπ.) θα αγορασθεί με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η σχετική απόφαση θα εξαρτηθεί όχι μόνο από τη χρηματοοικονομική δομή της επιχείρησης, αλλά και από εξωγενείς παράγοντες όπως είναι η επίδραση του φορολογικού συστήματος.

Δηλ. αν μια επιχείρηση έχει ιδιαίτερα υψηλή δανειακή επιβάρυνση και περιορισμένη πιστοληπτική ικανότητα, ενδεχομένως ο μόνος τρόπος να αποκτήσει το νέο πάγιο στοιχείο θα είναι μέσω της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Είναι όμως πιθανό, μια επιχείρηση με σημαντικά αχρησιμοποίητα ίδια διαθέσιμα να επιλέξει, για φορολογικούς ή άλλους λόγους τη χρηματοδοτική μίσθωση, αντί τη χρησιμοποίηση των ίδιων διαθέσιμων της.

Συνεπώς η σχετική επιλογή του τρόπου απόκτησης του παγίου στοιχείου θα βασισθεί πρώτον σε καθαρά χρηματοοικονομικούς παράγοντες και δεύτερο σε φορολογικούς περιλαμβανομένου του συστήματος των αποσβέσεων που ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τα βασικά μεγέθη που υπεισέρχονται στη συγκριτική ανάλυση της επιλογής του πλέον αποδοτικότερου τρόπου χρηματοδότησης του εξοπλισμού που έχει ανάγκη ο μισθωτής είναι (I):

- Η αξία του εξοπλισμού ή το ύψος της επένδυσης.
- Η διάρκεια του δανεισμού ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Ο αριθμός των μισθωμάτων και τα χρονικά διαστήματα καταβολής τους.
- Η υπολειματική αξία του εξοπλισμού μετά από τις λογιστικές αποσβέσεις.
- Η φυσική ζωή του εξοπλισμού με βάση τις προδιαγραφές του εξοπλισμού.
- Η καταβολή ή μη χρηματικής εγγύησης.
- Η προμήθεια και τα άλλα έξοδα του εκμισθωτή.
- Η τυχόν επιδότηση της επένδυσης από αναπτυξιακούς νόμους.
- Οι αποσβέσεις της επένδυσης.
- Οι δαπάνες ασφάλισης του εξοπλισμού.
- Οι δαπάνες τεχνικής συντήρησης και επισκευών του εξοπλισμού.
- Το ύψος της ίδιας συμμετοχής στην περίπτωση δανεισμού.
- Οι διάφορες φορολογικές αποκλαγές.

(I). Δημοσίευμα στην εφημερίδα "ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ" 25.1.92 ΣΕΛ.24.

LEASING Η ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Αφού μια επιχείρηση λάβει την απόφαση να κάνει νέες επενδύσεις, θα πρέπει στη συνέχεια να επιλέξει τον τρόπο χρηματοδότησής της.

Η επιλογή μεταξύ LEASING ή μακροπρόθεσμου δανεισμού για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, εξαρτάται αποκλειστικά από τη συγκεκριμένη περίπτωση και από τα επί μέρους χαρακτηριστικά της.

Συνεπώς η τυχόν γενίκευση όσον αφορά το σχετικό κόστος είναι αρκετά παρακινδυνευμένη.

Τα παραδείγματα που ακολουθούν έχουν καθαρά θεωρητικό χαρακτήρα. Σκοπός τους δε, είναι, η παρουσίαση κατά στάδιο της μεθοδολογίας που πρέπει να ακολουθηθεί για τη σύγκριση του οικονομικού κόστους μεταξύ των δύο εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης.

Η σύγκριση αυτή δεν μπορεί να γίνει με βάση τις συνολικές εκταμιεύσεις στις δύο περιπτώσεις, γιατί σημασία δεν έχει μόνο το συνολικό ποσό της εκταμίευσης, αλλά ο χρόνος που γίνεται η εκταμίευση. Δηλ. θα πρέπει να υπολογιστεί η παρούσα αξία των εκταμιεύσεων. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιείται η τεχνική της προεξόφλησης, που σημαίνει την αναγωγή κάθε εκταμίευσης, από την αξία του χρόνου που πραγματοποιείται στην παρούσα αξία της χρησιμοποιώντας ένα συντελεστή προεξόφλησης.

Υποθέσεις - Παραδοχές.

- α. Υποθέτουμε ότι έχουμε 100% χρηματοδότηση της επένδυσης με τη μορφή του μακροπρόθεσμου δανεισμού.
- β. Επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού 24% και του LEASING 26%.
- γ. Διάρκεια του μακροπρόθεσμου δανεισμού και του LEASING 3 και 4 έτη (εναλλακτικά σενάρια) και οι δόσεις καταβάλλονται ανά εξάμηνο.
- δ. Η σύγκριση γίνεται με συντελεστές αποσβέσεων 0,12 και 0,15.

Κόστος μακροπρόθεσμου δανεισμού

- Υπολογίζεται το τοκοχρεωλύσιο του δανείου με βάση το γνωστό τύπο της ράντας.
- Αναλύεται το τοκοχρεωλύσιο σε τόκους και χρεωλύσιο.
- Υπολογίζονται οι ετήσιες αποσβέσεις που δικαιούται η επιχείρηση να κάνει για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.
- Υπολογίζεται η φορολογική απαλλαγή που θα έχει η επιχείρηση από την έκπτωση των ετήσιων αποσβέσεων και των τόκων από τα ακαθάριστα έσοδά της $|(τόκοι + αποσβέσεις) 46%|$.
- Με αφαιρέσεις των ετήσιων φορολογικών απαλλαγών από τις ετήσιες τοκοχρεωλυτικές δόσεις προκύπτουν οι χρηματοροές μετά από φόρους.
- Αυτές ανάγονται σε παρούσες αξίες με προεξοφλητικό επιτόκιο το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους $|24\%:2(1-46%)|$.
- Το άθροισμα των παρούσων αξιών των χρηματοροών αποτελεί το συνολικό καθαρό κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και είναι το ποσό που θα συγκριθεί με το αντίστοιχο για το LEASING.

Κόστος LEASING

- Υπολογίζεται το μίσθωμα έκαστης χρονικής περιόδου.
- Υπολογίζεται η φορολογική απαλλαγή που θα έχει η επιχείρηση λόγω της έκπτωσης των ετήσιων μισθωμάτων από τα ακαθάριστα έσοδά της.
- Τα ποσά που προκύπτουν μετά την αφαίρεση των φορολογικών απαλλαγών από τα μισθώματα αποτελούν την χρηματοροή της επιχείρησης μετά από φόρους.
- Ακολουθώς γίνεται η αναγωγή των ποσών της χρηματοροής μετά από φόρους σε παρούσες αξίες με προεξοφλητικό επιτόκιο το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους.

- Το άθροισμα των παρούσών αξιών των ποσών της χρηματοροής μετά από φόρους αποτελεί το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επιχείρηση με τη μέθοδο του LEASING, και πρέπει να συγκριθεί με το αντίστοιχο του μακροπρόθεσμου δανεισμού.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ 1000
 ΣΥΝΤ. ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 0.12
 ΦΟΡ/ΧΟΣ ΣΥΝΤ. 0.46
 ΚΗΤΟΚΙΟ 0.24
 3
 ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΕΤΗ) 2
 ΑΡ. ΠΕΡΙΟΔΩΝ/ΕΤΟΣ 243
 ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ (ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)

6ΜΗΝΑ	ΥΠΟΛ. ΚΕΦ.	ΧΡΕΩΛ/ΣΙΟ	ΤΟΚΟΙ	ΤΟΚΟΧΡ/ΣΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΦΟΡ. ΑΠΑΛ.	ΜΕΓΑ ΦΟΡΟΥ	ΣΥΝΤ/ΣΤΗΣ	ΠΑΡ. ΑΞΙΑ	ΚΟΣΤ. ΚΤΗΣ
1	1,000	123	120	243	0	0	243	0.9391	228	
2	877	138	105	243	120	159	84	0.8820	74	
3	739	154	89	243	0	0	243	0.8283	201	
4	584	173	70	243	120	128	115	0.7779	90	
5	411	194	49	243	0	0	243	0.7306	178	
6	217	217	26	243	120	90	153	0.6861	105	
7	0	0	0	0	0	0	0	0.6444	0	
8	0	0	0	0	120	55	-55	0.6051	-33	
9	0	0	0	0	0	0	0	0.5683	0	
10	0	0	0	0	120	55	-55	0.5337	-29	
11	0	0	0	0	0	0	0	0.5012	0	
12	0	0	0	0	120	55	-55	0.4707	-26	
13	0	0	0	0	0	0	0	0.4421	0	
14	0	0	0	0	120	55	-55	0.4152	-23	
15	0	0	0	0	0	0	0	0.3899	0	
16	0	0	0	0	120	55	-55	0.3662	-20	
17	0	0	0	0	0	0	0	0.3439	0	
18	0	0	0	0	40	18	-18	0.3230	-6	
19	0	0	0	0	0	0	0	0.3033	0	
20	0	0	0	0	0	0	0	0.2849	0	
ΣΥΝΟΛΟ		1,000	459	1,459	1,000	670	789			739

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΡΙΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Στην πρώτη στήλη του τοκοχρεωλυτικού πίνακα αναγράφονται τα εξάμηνα εξόφλησης του δανείου.
2. Στην δεύτερη στήλη αναγράφεται το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου. Το κάθε ένα ποσό της στήλης αυτής προέρχεται από τη διαφορά (ποσό δανείου - χρεωλύσιο).
Στην πρώτη γραμμή βλέπουμε ότι έχουμε υπόλοιπο κεφαλαίου 1000 ΔΡΧ ενώ το χρεωλύσιο είναι 123 ΔΡΧ. Αυτό συμβαίνει διότι το χρεωλύσιο καταβάλεται στο τέλος κάθε περιόδου, έτσι το υπόλοιπο κεφάλαιο γίνεται 877 στο δεύτερο εξάμηνο.
3. Στην τρίτη στήλη αναγράφεται το χρεωλύσιο δηλ. το ποσό που καταβάλλει κάθε εξάμηνο ο δανειστής έτσι ώστε μετά από 3 χρόνια να έχει σχηματίσει το δανειζόμενο ποσό δηλ. 1.000 ΔΡΧ.
4. Στην 4η στήλη αναγράφονται οι τόκοι του δανείου.
5. Στην 5η στήλη αναγράφεται το τοκοχρεωλύσιο το οποίο είναι το άθροισμα ΤΟΚΟΥ και ΧΡΕΩΛΥΣΙΟΥ.

$$\text{ΤΟΚΟΣ: } K \cdot i = 1.000 \cdot 0,12 = 120$$

$$\text{ΧΡΕΩΛΥΣΙΟ: } K \cdot P_{\eta t}$$

$$P_{\eta t} = \frac{i}{(1+i)^n - 1} = \frac{0,12}{(1+0,12)^6 - 1} = \frac{0,12}{0,9738227} = 0,123226$$

$$\text{ΧΡΕΩΛΥΣΙΟ} = K \cdot P_{\eta t} = 1.000 \cdot 0,123226 = 123 \text{ ΠΕΡΙΠΟΥ.}$$

$$\text{ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ} = 120 + 123 = 243 \text{ ΣΤΑΘΕΡΟ.}$$

6. Στην 6η στήλη υπολογίζονται οι ετήσιες αποσβέσεις που δικαιούται να κάνει η επιχείρηση για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο. Χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης με συντελεστή απόσβεσης 0,12. Οι δε αποσβέσεις υπολογίζονται κάθε έτος.

7. Στην 7η στήλη υπολογίζονται οι φορολογικές απαλλαγές που θα έχει η επιχείρηση απ'την έκπτωση των ετήσιων αποσβέσεων και των τόκων απ'τα ακαθάριστα έσοδά της,
 $|(ΤΟΚΟΙ+ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ) \cdot 46\%|$.
8. Στην 8η στήλη αναγράφονται οι χρηματοροές μετά τους φόρους (ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ).
9. Οι "χρηματοροές μετά από φόρους" ανάγονται σε "παρούσες αξίες" με προεξοφλητικό επιτόκιο, το επιτόκιο μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους.

$$\frac{0,24}{2} \cdot (1-0,46)$$

$$\text{ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ: } \frac{0,24}{2} (1-0,46) = 0,0648$$

Άρα με $i=0,0648$ και $n=1$ έχουμε συντελεστή παρούσας αξίας

$$\Sigma.Π.Α. = \frac{1}{(1+0,0648)^1} = 0,9391$$

ΙΟ. Η παρούσα αξία κτήσης είναι το γινόμενο:

$$(\text{ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΕΣ} \cdot \Sigma.Π.Α.)$$

ΙΙ. Το άθροισμα των παρούσων αξιών των χρηματοροών αποτελεί το "Συνολικό καθαρό κόστος" του μακροπρόθεσμου δανεισμού και είναι το ποσό, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι 739, που θα συγκριθεί με το αντίστοιχο για το LEASING.

Οι τόκοι του δεύτερου εξαμήνου είναι: $877 \cdot 0,12 = 105$.

1000
 ΕΠΕΝΔΥΣΗ
 ΣΥΝΤ. ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
 ΦΟΡ/ΚΟΣ ΣΥΝΤ.
 0.12
 0.46
 0.26
 ΕΠΙΤΟΚΙΟ
 3
 ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΕΤΗ)
 2
 ΑΡ. ΠΕΡΙΟΔΩΝ/ΕΤΟΣ
 ΜΙΣΘΩΜΑ
 250

ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEASING)

6ΜΗΝΑ	ΜΙΣΘΩΜΑ	ΦΟΡ. ΑΠΑΛ.	ΧΡΗΜ. ΡΟΕΣ ΜΕΤΑ ΦΟΡΟΥ	ΣΥΝΤ/ΣΤΗΣ ΠΑΡ. ΑΞΙΑΣ	ΠΑΡ. ΑΞΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ
1	250	0	250	0.9391	235
2	250	230	20	0.8820	18
3	250	0	250	0.8283	207
4	250	230	20	0.7779	16
5	250	0	250	0.7306	183
6	250	230	20	0.6861	14
7	0	0	0	0.6444	0
8	0	0	0	0.6051	0
9	0	0	0	0.5683	0
10	0	0	0	0.5337	0
11	0	0	0	0.5012	0
12	0	0	0	0.4707	0
13	0	0	0	0.4421	0
14	0	0	0	0.4152	0
15	0	0	0	0.3899	0
16	0	0	0	0.3662	0
17	0	0	0	0.3439	0
18	0	0	0	0.3230	0
ΣΥΝΟΛΟ	1,501	690	810		673

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΡΙΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Το "ΜΙΣΘΩΜΑ" υπολογίζεται απ'τη σχέση:

$$A=K \cdot \frac{I}{I - \frac{I}{(I+i)^n}} \quad \left| \quad \begin{array}{l} \text{ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ ΠΑΝΤΑΣ} \\ \text{(ΠΙΝΑΚΑΣ 2)}. \end{array} \right.$$

Για $i=0,13$ και για $n=6$ το μίσθωμα είναι 250 περίπου και καταβάλεται κάθε εξάμηνο.

2. Υπολογίζεται η "φορολογική απαλλαγή" που θα έχει η επιχείρηση λόγω της έκπτωσης των ετήσιων μισθωμάτων απ'τα ακαθάριστα έσοδά της.

$$(250+250) \cdot 0,46=230$$

3. Οι "χρηματοροές" υπολογίζονται απ'την αφαίρεση:
(ΜΙΣΘΩΜΑ-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ).

4. Στη συνέχεια γίνεται αναγωγή των ποσών της "χρηματοροής μετά από φόρους" σε παρούσες αξίες με προεξοφλητικό επιτόκιο το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους.

$$\{0,24:2(I-0,46)\}.$$

5. Το άθροισμα των "παρούσων αξιών των ποσών της χρηματοροής μετά από φόρους" αποτελεί το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επιχείρηση με τη μέθοδο του LEASING.

Αν συγκρίνουμε τώρα την παρούσα αξία της "χρηματοροής μετά από φόρους" στην περίπτωση του μακροπρόθεσμου δανεισμού με την αντίστοιχη παρούσα αξία της "χρηματοροής μετά από φόρους" στη περίπτωση της σύμβασης βλέπουμε ότι, ιδανικότερος τρόπος πραγματοποίησης της επένδυσης είναι αυτός της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

1000
0.15
0.46
0.24
4
2
201

ΕΠΕΝΔΥΣΗ
ΣΥΝΤ. ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
ΦΟΡ/ΚΟΣ ΣΥΝΤ.
ΕΠΙΤΟΚΙΟ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΕΤΗ)
ΑΡ. ΠΕΡΙΟΔΩΝ/ΕΤΟΣ
ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ (ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ)

ΕΜΗΝΑ	ΥΠΟΛ. ΚΕΦ.	ΧΡΕΩΛ/ΣΙΟ	ΤΟΚΟΙ	ΤΟΚΟΧΡ/ΣΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΦΟΡ. ΑΠΑΛ.	ΜΕΤΑ ΦΟΡΟΥ	ΣΥΝΤ/ΣΤΗΣ	ΠΑΡ. ΑΣΙΑ	ΚΟΣΤ. ΚΤΗΣ
1	1,000	81	120	201	0	0	201	0.9391	189	
2	919	91	110	201	150	175	26	0.8820	23	
3	827	102	99	201	0	0	201	0.8283	167	
4	725	114	87	201	150	155	46	0.7779	36	
5	611	128	73	201	0	0	201	0.7306	147	
6	482	143	58	201	150	129	72	0.6861	50	
7	339	160	41	201	0	0	201	0.6444	130	
8	179	180	21	201	150	98	103	0.6051	63	
9	-1	0	0	0	0	0	0	0.5683	0	
10	-1	0	0	0	150	69	-69	0.5337	-37	
11	-1	0	0	0	0	0	0	0.5012	0	
12	-1	0	0	0	150	69	-69	0.4707	-32	
13	-1	0	0	0	0	0	0	0.4421	0	
14	-1	0	0	0	100	46	-46	0.4152	-19	
15	-1	0	0	0	0	0	0	0.3899	0	
16	-1	0	0	0	0	0	0	0.3662	0	
17	-1	0	0	0	0	0	0	0.3439	0	
18	-1	0	0	0	0	0	0	0.3230	0	
19	-1	0	0	0	0	0	0	0.3033	0	
20	-1	0	0	0	0	0	0	0.2849	0	
ΣΥΝΟΛΟ		1,001	609	1,610	1,000	741	869		717	

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. "ΤΟΚΟΣ": $K \cdot i = 1.000 \cdot 0,12 = 120$

2. "ΧΡΕΩΛΥΣΙΟ": $P_{\eta} \cdot K$

$$P_{\eta} = \frac{i}{(1+i)^n - 1} = \frac{0,12}{(1+0,12)^4 - 1} = \frac{0,12}{1,4759632} = 0,08130284$$

Άρα $K \cdot P_{\eta} = 1.000 \cdot 0,0813 = 81,3$

3. "ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ" = τόκος + χρεωλύσιο = $120 + 81 = 201$.

4. Για τον υπολογισμό των ετήσιων αποσβέσεων που δικαιούνται να κάνει η επιχείρηση για τον συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης με συντελεστή απόσβεσης 0,15

$$1.000 \cdot 0,15 = 150.$$

5. Στη συνέχεια υπολογίζονται οι "ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ" που θα έχει η επιχείρηση απ'την έκπτωση των ετήσιων αποσβέσεων και των τόκων απ'τα ακαθάριστα έσοδά της.

$$(ΤΟΚΟΙ + ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ) \cdot 0,46$$

6. Μετά τις φορολογικές απαλλαγές υπολογίζουμε τις "χρηματοροές μετά τους φόρους" ως εξής:

$$ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΟ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ$$

7. Στη συνέχεια οι "Χρηματοροές μετά από φόρους" ανάγονται σε "παρούσες αξίες" με "προεξοφλητικό επιτόκιο", το επιτόκιο μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους.

$$|0,24/2 \cdot (1-0,46)|.$$

8. Η "παρούσα αξία κτήσης" είναι το γινόμενο:

$$ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΕΣ \cdot Σ.Π.Α.$$

9. Το άθροισμα των παρούσων αξιών των χρηματοροών αποτελεί το "Συνολικό Καθαρό Κόστος" του μακροπρόθεσμου δανεισμού και είναι το ποσό, -στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι 717-, που θα συγκριθεί με το αντίστοιχο για το "LEASING".

Οι "ΤΟΚΟΙ" του 2ου εξαμήνου είναι: $919 \cdot 0,12 = 110$.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ 1000
 ΣΥΝΤ. ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 0.15
 ΦΟΡ/ΚΟΣ ΣΥΝΤ. 0.46
 ΕΠΙΤΟΚΙΟ 0.26
 ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΕΤΗ) 4
 ΑΡ. ΠΕΡΙΟΔΩΝ/ΕΤΟΣ 2
 ΜΙΣΘΩΜΑ 208

ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEASING)

6ΜΗΝΑ	ΜΙΣΘΩΜΑ	ΦΟΡ. ΑΠΑΛ.	ΧΡΗΜ. ΡΟΕΣ ΜΕΤΑ ΦΟΡΟΥ	ΣΥΝΤ/ΣΤΗΣ ΠΑΡ. ΑΞΙΑΣ	ΠΑΡ. ΑΞΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ
1	208	0	208	0.9391	196
2	208	192	17	0.8820	15
3	208	0	208	0.8283	173
4	208	192	17	0.7779	13
5	208	0	208	0.7306	152
6	208	192	17	0.6861	11
7	208	0	208	0.6444	134
8	208	192	17	0.6051	10
9	0	0	0	0.5683	0
10	0	0	0	0.5337	0
11	0	0	0	0.5012	0
12	0	0	0	0.4707	0
13	0	0	0	0.4421	0
14	0	0	0	0.4152	0
15	0	0	0	0.3899	0
16	0	0	0	0.3662	0
17	0	0	0	0.3439	0
18	0	0	0	0.3230	0
ΣΥΝΟΛΟ	1,667	767	900		704

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Το "ΜΙΣΘΩΜΑ" υπολογίζεται απ'τη σχέση:

$$A=K \cdot \frac{I}{I - \frac{I}{\frac{(I+i)^n}{i}}} \quad \left| \quad \begin{array}{l} \text{(ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ ΠΑΝΤΑΣ)} \\ \text{(ΠΙΝΑΚΑΣ 2).} \end{array} \right.$$

Αν βάλουμε στην παραπάνω σχέση όπου $i=0,13$ και $n=8$ βρίσκουμε το μίσθωμα που είναι 208.

2. Υπολογίζεται η "Φορολογική απαλλαγή" που θα έχει η επιχείρηση λόγω της έκπτωσης των ετήσιων μισθωμάτων απ'τα ακαθάριστα έσοδά της.

$$(208+208) \cdot 0,46=192.$$

3. Οι "χρηματοροές" υπολογίζονται απ'την αφαίρεση:

$$(ΜΙΣΘΩΜΑ-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ).$$

4. Στη συνέχεια γίνεται αναγωγή των ποσών της "χρηματοροής μετά από φόρους" σε παρούσες αξίες, με προεξοφλητικό επιτόκιο το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού μετά από φόρους

$$|0,24:2 \cdot (1-0,46)|.$$

5. Το άθροισμα των παρούσων αξιών των ποσών της "χρηματοροής μετά από φόρους" αποτελεί το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επιχείρηση με τη μέθοδο του LEASING.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Αν συγκρίνουμε τις παρούσες αξίες των χρηματοροών μετά από φόρους για κάθε μια περίπτωση χρηματοδότησης διαπιστώνουμε ότι:

1. Κατά την 3ετή διάρκεια δανεισμού και με συντελεστή απόσβεσης 12%, η παρούσα αξία της χρηματοροής μετά από φόρους είναι 739 έναντι 673 της αντίστοιχης περιόδου σύμβασης LEASING.
2. Κατά την 4ετή διάρκεια δανεισμού και με συντελεστή απόσβεσης 15%, η παρούσα αξία της χρηματοροής μετά από φόρους στη περίπτωση του δανεισμού είναι 717 έναντι 704 του LEASING.

Σύμφωνα με αυτά παρατηρούμε ότι, όσο αυξάνει η διάρκεια και ο συντελεστής απόσβεσης, τόσο μικραίνει η διαφορά μεταξύ του κόστους του δανεισμού και του LEASING.

Αυτό οφείλεται στην σταδιακή εξασθένιση του φορολογικού πλεονεκτήματος του LEASING έναντι του δανεισμού λόγω:

- α. της κατανομής των φορολογικών εκπτώσεων των μισθωμάτων σε μακρότερη χρονική περίοδο και
- β. λόγω της απόσβεσης της επένδυσης μέσω δανεισμού σε μικρότερη χρονική περίοδο (μεγαλύτερος συντελεστής απόσβεσης)

Σαν γενικό κανόνα θα μπορούσαμε να πούμε ότι στις βραχυχρόνιες συμβάσεις 3-5 ετών συμφερότερος τρόπος χρηματοδότησης της επένδυσης είναι το L E A S I N G για μια υγιή και κερδοφόρα επιχείρηση.

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Η ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Υποθέτουμε ότι μια επιχείρηση θέλει να πραγματοποιήσει μια επένδυση ύψους 50.000.000 ΔΡΧ. για τη χρηματοδότηση της οποίας έχει να επιλέξει μεταξύ δύο τρόπων χρηματοδότησης.

Ο ένας τρόπος είναι να αυξήσει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών - 400.000 κοινές μετοχές αξίας (ονομαστικής) 125 ΔΡΧ ανά μετοχή.

Ο άλλος τρόπος είναι να συνάψει μακροπρόθεσμο δάνειο με ενδεικτικό επιτόκιο 24%.

Υποθέτουμε ότι δεν δημιουργούνται έξοδα κατά την έκδοση και διάθεση των μετοχών καθώς και κατά τη σύναψη του μακροπρόθεσμο δανείου.

Επίσης η υπάρχουσα χρηματοδοτική διάρθρωση της επιχείρησης συνίσταται από Μετοχικό Κεφάλαιο 600.000 Μετοχών.

Ο συντελεστής φορολογίας των Κερδών της είναι 50%.

Στην περίπτωση που η νέα επένδυση χρηματοδοτηθεί με αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της θα χρειασθεί να εκδοθούν 400.000 Νέες Κοινές Μετοχές οπότε το Συνολικό Μετοχικό Κεφάλαιο της επιχείρησης θα αποτελείται από 1.000.000 Κοινές Μετοχές.

Υποθέτουμε ότι τα Συνολικά Κέρδη προ Τόκων και Φόρων ανέρχονται σε 40.000.000 ΔΡΧ. τότε τα καθαρά κέρδη ανά μετοχή που θα προκύψουν κάτω από τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης της νέας επένδυσης θα είναι ως εξής:

ΜΕΘΟΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

	<u>ΜΕ ΝΕΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ</u>	<u>ΜΕ ΜΑΚΡΟΠ/ΣΜΟ ΔΑΝ.</u>
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ Κ ΦΟΡΩΝ:	40.000.000	40.000.000
- ΤΟΚΟΙ:	---	12.000.000
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ:	40.000.000	28.000.000
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (50%):	20.000.000	14.000.000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ:	20.000.000	14.000.000
: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ:	1.000.000	600.000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ:	20,00	23,33

Από την παραπάνω ανάλυση βλέπουμε ότι:

"αν τα αναμενόμενα κέρδη προ φόρων και τόκων ανέλθουν σε 40 εκ. δρχ. η χρηματοδότηση της νέας επένδυσης με μακροπρόθεσμο δανεισμό θα αποφέρει μεγαλύτερα καθαρά κέρδη ανά μετοχή και θα πρέπει να προτιμηθεί!".

Ας δούμε τώρα το θα συμβεί αν τα Κέρδη προ Τόκων και Φόρων ανέλθουν σε 20.000.000 ΔΡΧ.

	<u>ΜΕΘΟΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ</u>	
	<u>ΜΕ ΝΕΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ</u>	<u>ΜΕ ΜΑΚΡΟΠ/ΣΜΟ ΔΑΝ.</u>
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ Κ ΦΟΡΩΝ:	20.000.000	20.000.000
- ΤΟΚΟΙ:	---	12.000.000
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ:	20.000.000	8.000.000
-- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (50%):	10.000.000	4.000.000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ:	10.000.000	4.000.000
: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ:	1.000.000	600.000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ:	10,00	6,66

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι αν τα Συνολικά Κέρδη προ Τόκων και φόρων ανέλθουν σε 20.000.000 τότε η χρηματοδότηση της νέας επένδυσης με νέες μετοχές θα αποφέρει μεγαλύτερα καθαρά κέρδη ανά μετοχή και θα πρέπει να προτιμηθεί.

Η σχέση μεταξύ "συνολικών κερδών προ τόκων και φόρων" και "καθαρών κερδών ανά μετοχή" κάτω από διαφορετικές μορφές χρηματοδότησης μπορεί να παρασταθεί γραφικά, όπως φαίνεται στο διαγραμμα που ακολουθεί.

Στον οριζόντιο άξονα αναγράφονται τα "κέρδη προ τόκων και φόρων" σε εκατομμύρια δρχ. ενώ στον κάθετο άξονα τα "καθαρά κέρδη ανά μετοχή" σε δρχ.

Με τα στοιχεία από τις δυο υποθέσεις που κάναμε προηγουμένως προσδιορίζουμε τις καμπύλες που μας δείνουν τη σχέση μεταξύ "Κέρδη προ τόκων και φόρων" και "Καθαρών κερδών ανά μετοχή" όταν μια επένδυση χρηματοδοτηθεί από ίδια κεφάλαια ή από μακροπρόθεσμο δανεισμό.

Η καμπύλη (ευθεία στο σχήμα μας) του Μετοχικού Κεφαλαίου ξεκινάει από την αρχή των αξόνων δηλ. το μηδέν, διότι με μηδέν "Κέρδη προ τόκων και φόρων" έχουμε μηδέν "κέρδη ανά μετοχή".

Αντίθετα η καμπύλη (ευθεία κι αυτή στο σχήμα μας) του Δανειακού Κεφαλαίου ξεκινάει από τα 12.000.000 ΔΡΧ διότι σ' αυτό το επίπεδο "Κερδών προ τόκων και φόρων" τα καθαρά κέρδη ανα μετοχή είναι μηδέν.

Το σημείο όπου έμνονται οι δύο γραμμές βρίσκεται σ' εκείνο το επίπεδο "Κερδών προ τόκων και φόρων" στο οποίο έχουμε ίδιο ποσό "καθαρών κερδών ανά μετοχή" και για τους δύο τρόπους χρηματοδότησης.

Στο συγκεκριμένο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ το σημείο αυτό αντιστοιχεί σε "κέρδη προ τόκων και φόρων" ύψους 30.000.000 ΔΡΧ. περίπου.

Αν τα "Κέρδη προ τόκων και φόρων" της επιχείρησης ανέλθουν σε 30.000.000 ΔΡΧ. τότε τα "Κέρδη ανά μετοχή" θα είναι 15 δρχ περίπου, ανεξάρτητα απ' το αν η επένδυση χρηματοδοτηθεί από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή από μακροπρόθεσμο δανεισμό.

Από όλα αυτά βγάζουμε το συμπέρασμα ότι:

"Αν τα αναμενόμενα κέρδη προ τόκων και φόρων είναι μικρότερα από 30.000.000 ΔΡΧ τότε η επιχείρηση είναι προτιμότερο να χρηματοδοτήσει την νέα της επένδυση με έκδοση νέων μετοχών".

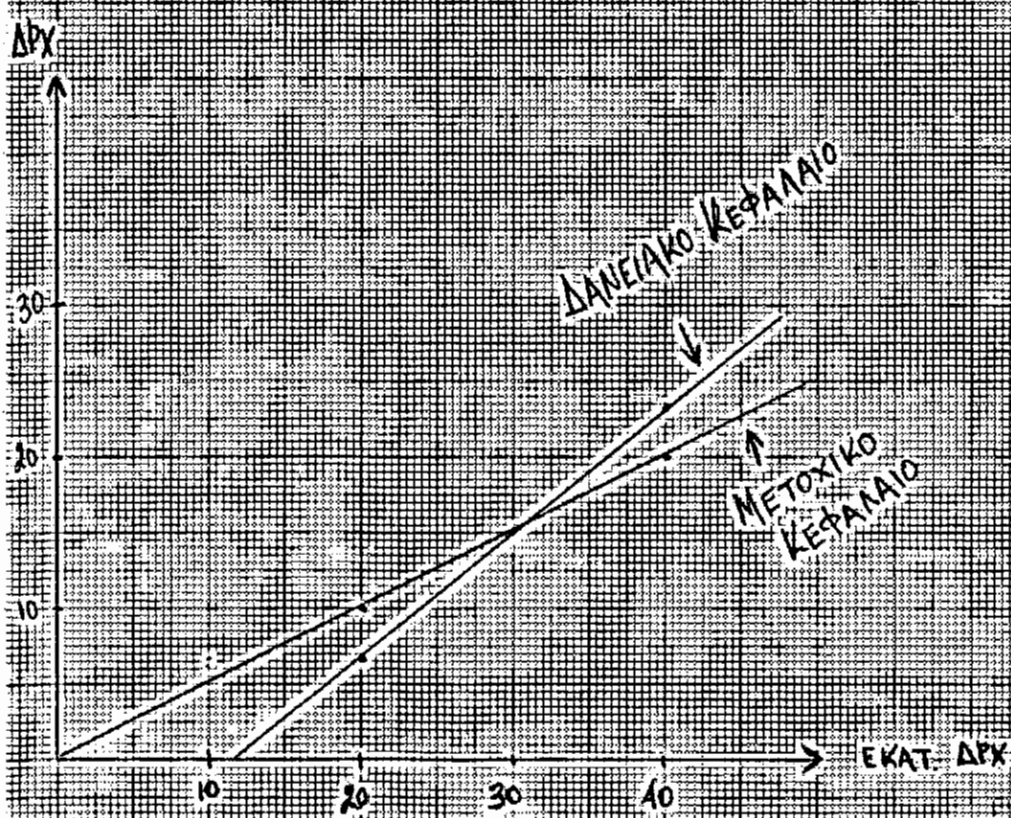
"Αντίθετα αν τα αναμενόμενα κέρδη προ τόκων και φόρων είναι μεγαλύτερα από 30.000.000 ΔΡΧ τότε η επιχείρηση είναι προτιμότερο να χρηματοδοτήσει την νέα της επένδυση με Δάνειο".

Η ανάλυση αυτή που περιγράψαμε είναι χρήσιμη για τον καθορισμό της χρηματοδοτικής πολιτικής της επιχείρησης (και κατά συνέπεια της Κεφαλαιϊκής της Διάρθρωσης) επειδή παρέχει πληροφορίες που έχουν σχέση με τα αποτελέσματα που θα έχουν οι διαφορετικοί τρόποι χρηματοδότησης πάνω στα καθαρά κέρδη ανά μετοχή (και ασφαλώς στην αξία της μετοχής).

Σε καμία περίπτωση όμως δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι:

"η άριστη χρηματοδοτική διάρθρωση είναι εκείνη που ελαχιστοποιεί το συνολικό κόστος κεφαλαίου και μεγιστοποιεί την αξία των Κοινών Μετοχών".

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.

ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΟΥ LEASING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Εντυπωσιακή ανάπτυξη παρουσιάζει ο θεσμός του LEASING στη χώρα μας στα πρώτα 6 χρόνια της επίσημης λειτουργίας του.
- Οι συνολικές συμβάσεις στην 5ετία 1987-1991 ανέρχονται σε 70 ΔΙΣ, ενώ οι ενεργοποιημένες συμβάσεις του 1992 των 8 εταιριών, που δραστηριοποιούνται στο χώρο, υπολογίζονται σε 50 ΔΙΣ ΔΡΧ.
 - Το 1991 ήταν 31 ΔΙΣ έναντι 19,3 ΔΙΣ το 1990 (+61,28%) και 11,6 ΔΙΣ το 1989.
 - Το LEASING έχει χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης από ένα ευρύ φάσμα της αγοράς όπως:
εταιρίες κλωστοϋφαντουργίας, ελαστικών, μηχανουργικών κατασκευών, καλωδίων, χονδρικού εμπορίου, τροφίμων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, οικοδομικών υλικών, ξενοδοχείων, ειδών οικιακής χρήσης, θεραπευτηρίων, διαγνωστικών κέντρων κλπ.
 - Η μέση διάρκεια των συμβάσεων LEASING είναι περίπου 4,5 χρόνια
 - Η κατανομή των συμβάσεων μεταξύ των τριών βασικών τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι μοιρασμένη ως εξής:
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: 40%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: 30%
ΕΜΠΟΡΙΟ: 30%.
 - Από πλευράς μεγέθους συναλλαγών έχουν συναφθεί συμβάσεις αξίας από 1.000.000 μέχρι 2.500.000.000 ΔΡΧ. Ένα μεγάλο ποσοστό των συμβάσεων κυμαίνεται μεταξύ 40.000.000 και 80.000.000 ΔΡΧ.
 - Έχει επισημανθεί μια προτίμηση των επενδυτών, αλλά ίσως και των εταιριών LEASING, στην 3μηνιαία καταβολή των μισθωμάτων αντί της μηνιαίας ή 6μηνιαίας.

- Η σύνθεση του χαρτοφυλακίου από πλευράς εξοπλισμού που έχει εκμισθωθεί, παρόλο που ίσως ποικίλλει από εταιρία σε εταιρία πρέπει να είναι η εξής:

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ:	35%
Η/Υ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:	25%
ΙΑΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ:	20%
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ:	15%
ΛΟΙΠΑ:	5%

Η εντυπωσιακή ανάπτυξη που παρουσίασε ο θεσμός του LEASING στα πρώτα χρόνια της επίσημης λειτουργίας του αναμένεται να συνεχισθεί και στο μέλλον, καθώς ο θεσμός έχει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της "ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ" κ. Βασίλειο Σαρρή, " το LEASING καλύπτει σήμερα μόλις το 7% των ετήσιων επενδύσεων σε κινητό εξοπλισμό των επιχειρήσεων, όταν στην Ευρώπη ξεπερνά το 25%".

"Ένα άλλο στοιχείο που ενισχύει την εκτίμηση για περαιτέρω ανάπτυξη, είναι ότι περίπου το 70% των συμβάσεων έχει γίνει από επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής της Αττικής και γύρω στο 13% στη Θεσσαλονίκη και τη Βόρεια Ελλάδα, πράγμα που σημαίνει ότι, οι εταιρίες της επαρχίας δεν έχουν κτυπίσει ακόμα την πόρτα του LEASING".

Ενδέχεται επίσης στο μέλλον να δούμε όταν θα δυναμώσουν οι εταιρίες LEASING, εκμισθώσεις πλοίων και αεροπλάνων, που απαιτούν υψηλά ποσά εκταμίευσης και ενέχουν υψηλό κίνδυνο.

ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Κλείνοντας την αναφορά μου στο LEASING καταλήγω στις εξής διαπιστώσεις:

- α. Το LEASING δεν είναι φθηνό χρηματοδοτικό εργαλείο, αν η επιχείρηση που το χρησιμοποιεί δεν είναι κερδοφόρα ώστε να μπορεί να εκμεταλλευθεί το φορολογικό όφελος που προκύπτει από από την κατά 100% φορολογική έκπτωση των μισθωμάτων από τα ακαθάριστα έσοδά της.
- β. Ο μισθωτής καρπούται όλα τα οφέλη από την χρήση του εξοπλισμού, αναλαμβάνει όμως όλους τους κινδύνους και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την κυριότητά του)π.χ. καταλληλότητα, ασφάλιση, καλή λειτουργία κλπ).
- γ. Η χρηματοδοτική μίσθωση ως μια εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης έχει αναπτυξιακό και εκσυγχρονιστικό χαρακτήρα.
Ο αναπτυξιακός χαρακτήρας της χρηματοδοτικής μίσθωσης αποδίδεται στη δυνατότητα που έχει η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης να μισθώνει στον μισθωτή σύγχρονο και διαρκώς ανα-νδύμενο τεχνολογικό εξοπλισμό, πράγμα που συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας της οικονομίας.
- δ. Η χρησιμοποίηση του LEASING σαν εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης προφθεί τον ανταγωνισμό στο τραπεζικό σύστημα με θετικές συνέπειες στο κόστος χρηματοδότησης.
- ε. Διευκολύνει τη βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου της οικονομίας.
- στ. Μέσω των σχέσεων και ανταγωνισμού που θα αναπτυχθούν σταδιακά με τους προμηθευτές εξοπλισμού, συντελεί στη μείωση των τιμών των κεφαλαιουχικών αγαθών.
- ζ. Μειώνει την χρονική υστέρηση μεταξύ λήψης και υλοποίησης της επενδυτικής απόφασης λόγω των συντομότατων διαδικασιών του LEASING.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

(Νόμος υπ. αριθ. 1665/19.11.86)

Άρθρο Ι

Έννοια

1. Με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης η κατά το άρθρο 2 εταιρεία υποχρεούται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση κινητού πράγματος που προορίζεται για την επιχείρηση ή το επάγγελμα του αντισυμβαλλόμενου της, παρέχοντάς του συγχρόνως το δικαίωμα είτε να αγοράσει το πράγμα είτε να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρόνο. Οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι το δικαίωμα αγοράς μπορεί να ασκηθεί και πριν από την λήξη του χρόνου της μίσθωσης.
2. Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να είναι και κινητό που αγόρασε προηγουμένως η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης από το μισθωτή.

Άρθρο 2

Εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης

1. Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να συνάπτουν ως εκμισθωτές μόνο ανώνυμες εταιρείες με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια εργασιών του άρθρου Ι αυτού του νόμου. Για τη σύσταση των εταιρειών αυτών απαιτείται και ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, που δημοσιεύεται στο οικείο τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Όμοια άδεια απαιτείται επίσης α) για τη μετατροπή υφιστάμενης ανώνυμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία με αποκλειστικό σκοπό τη σύναψη συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, και β) την εγκατάσταση και λειτουργία στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης.
2. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο των ανώνυμων εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο που απαιτείται για τη σύσταση ανώνυμων τραπεζικών εταιρειών.

Αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής μετοχικού κεφαλαίου ίσου προς το κατά το προηγούμενο εδάφιο ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο απαιτείται και για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης.

3. Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης αρκεί κατ'εξαίρεση να είναι ίσο τουλάχιστον προς το μισό του κατά την προηγούμενη παράγραφο ορίου, όταν ανήκει κατ'απόλυτη πλειοψηφία σε μία ή περισσότερες ελληνικές τράπεζες ή τράπεζες νόμιμα εγκαταστημένες στην Ελλάδα.
4. Το κατά τις παραγράφους 2 και 3 ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι ολόκληρο καταβεβλημένο σε μετρητά ή και σε είδος. Για την καταβολή αυτήν εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες.
5. Οι μετοχές των ανώνυμων εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι ονομαστικές.
6. Ελεγκτές των ανώνυμων εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης ορίζονται μέλη του Σώματος Ορκωτών Λογιστών.
7. Η Τράπεζα της Ελλάδας ασκεί εποπτεία και έλεγχο στις εταιρείες του άρθρου αυτού και μπορεί να ζητεί από αυτές οποιαδήποτε σχετικά στοιχεία. Σε περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων αυτού του νόμου η Τράπεζα της Ελλάδας μπορεί να επιβάλει όλα τα προβλεπόμενα για τις ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες μέτρα.

Άρθρο 3

Διάρκεια χρηματοδοτικής μίσθωσης
Μεταβίβαση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

- I. Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι πάντοτε ορισμένη και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία έτη. Αν συμφωνηθεί μικρότερη, ισχύει για τρία έτη.

2. Αν λυθεί η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης πριν τη λήξη της και συναφθεί νέα σύμβαση για το ίδιο πράγμα μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων, ο χρόνος που πέρασε έως τη λύση της αρχικής σύμβασης συνυπολογίζεται στον απαιτούμενο κατά την προηγούμενη παράγραφο ελάχιστο χρόνο για τη νέα σύμβαση.
3. Σε περίπτωση αγοράς του μισθίου πριν από την πάροδο τριετίας από την έναρξη της μίσθωσης, ο μισθωτής έχει υποχρέωση να καταβάλει τα ποσά για φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις υπέρ του δημοσίου ή τρίτων που θα όφειλε να έχει καταβάλει αν κατά το χρόνο σύναψης της χρηματοδοτικής μίσθωσης είχε αγοραστεί το μίσθιο.
4. Ο μισθωτής μπορεί να μεταβιβάσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του από την σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτο με έγγραφη συναίνεση της εκμισθώτριας εταιρείας.

Άρθρο 4

Τύπος - δημοσιότητα - ενέργεια έναντι τρίτων

1. Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταρτίζεται εγγράφως.
2. Οι δικαιοπραξίες της παρ. 1 καταχωρίζονται στο βιβλίο του άρθρου 5 του ν.δ. 1038/1949 (ΦΕΚ 179) του πρωτοδικείου της κατοικίας ή της έδρας του μισθωτή και του Πρωτοδικείου Αθηνών. Από την καταχώριση αυτή τα δικαιώματα του μισθωτή από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιτάσσονται κατά παντός τρίτου και τρίτοι δεν μπορούν έως τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης να αποκτήσουν με οποιονδήποτε τρόπο κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα πάνω στα πράγμα. Οι διατάξεις για την καλόπιστη κτήση κυριότητας ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος από μη κύριο, για το τεκμήριο κυριότητας κατά το άρθρο 1110 του αστικού κώδικα και για την τακτική χρησιμότητα, καθώς επίσης οι διατάξεις των άρθρων 1057 και 1058 του αστικού κώδικα και του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4112/1929 δεν εφαρμόζονται.

3. Αν ο μισθωτής πτωχεύσει, λύεται η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης και η εταιρεία του άρθρου 2 έχει δικαίωμα, χωρίς κανέναν περιορισμό, να αναλάβει το πράγμα.

Άρθρο 5

Ασφαλιστικές ρήτρες - Ασφάλιση

- I. Για τον καθορισμό του μισθώματος και του τιμήματος αγοράς του πράγματος από τον μισθωτή επιτρέπεται η συνομολόγηση ρητρών επιτοκίου ή είδους ή αξίας συναλλάγματος, ή συνδυασμού των παραπάνω. Η ρήτρα αξίας συναλλάγματος επιτρέπεται μόνον αν η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει αναλάβει για τακινητά που αποτελούν αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης υποχρέωση σε συνάλλαγμα.
2. Ο μισθωτής οφείλει να διατηρεί ασφαλισμένο το πράγμα κατά του κινδύνου τυχαίας καταστροφής ή χειροτέρευσής του σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Η σύμβαση ασφάλισης μπορεί να συνομολογηθεί με ρήτρα συναλλάγματος όταν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης περιέχει τέτοια ρήτρα σύμφωνα με την παράγραφο I του άρθρου αυτού.

Άρθρο 6

Φορολογικές απαλλαγές και άλλες συναφείς ρυθμίσεις

- I. Εκτός από το φόρο εισοδήματος και το φόρο προστιθέμενης αξίας απαλλάσσονται από οποιουδήποτε φόρους τέλη, εισφορές, δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και γενικώς τρίτων είτε αυτά επιβάλλονται κατά την εισαγωγή στην Ελλάδα είτε μεταγενέστερα:
- α. Οι συμβάσεις με τις οποίες περιέρχονται στις κατά το άρθρο 2 εταιρείες είτε κατά κυριότητα, είτε κατά κατοχή, κινητά που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης με εξαίρεση τα κάθε είδους μεταφορικά μέσα.

- Η εισαγωγή των κινητών τα οποία αφορά το εδάφιο αυτό υπάγεται στο Κοινό Εξωτερικό Δομολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- β. Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταρτίζουν οι κατά το άρθρο 2 εταιρείες.
 - γ. Οι συμβάσεις εκχώρησης δικαιωμάτων ή αναδοχής υποχρεώσεων από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.
 - δ. Τα μισθώματα από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταβάλλονται στις κατά το άρθρο 2 εταιρείες και τα παραστατικά είσπραξής τους.
 - ε. Το τίμημα της πώλησης του πράγματος από την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης στο μισθωτή.
2. Τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων ενώπιον των οποίων καταρτίζονται οι συμβάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους I και 3 περιορίζονται στα κατώτατα όρια των δικαιωμάτων τους που ισχύουν για τις συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων από τράπεζες επενδύσεων για παραγωγικές επενδύσεις.
 3. Σε περίπτωση εγγραφής προσημείωσης ή σύστασης υποθήκης ή ενεχυρου για την εξασφάλιση απαιτήσεων των εταιρειών αυτού του νόμου από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και από συμβάσεις της παραγράφου 6, καθώς επίσης και εξάλειψης των βαρών αυτών, εφαρμόζεται η διάταξη του εδαφίου γ της παραγράφου I του άρθρου 7 του ν. 4171/1961(ΦΕΚ 93). Η εκχώρηση απαιτήσεων των εταιρειών αυτού του νόμου για την εξασφάλιση απαιτήσεων από δάνεια ή πιστώσεις που τους παρέχονται απαλλάσσεται από κάθε τέλος ή άλλη επιβάρυνση.
 4. Τα μισθώματα που καταβάλλει ο μισθωτής στις εταιρείες αυτού του νόμου για την εκπλήρωση υποχρεώσεων του από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης θεωρούνται λειτουργικές δαπάνες του και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του.
 5. Η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει δικαίωμα να ενεργεί αποσβέσεις στα μίσθια ίσες με το σύνολο των αποσβέσεων που θα είχε δικαίωμα να ενεργήσει ο μισθωτής, αν είχε προβεί στην αγορά τους.

6. Οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων προς εταιρείες αυτού του νόμου από ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες ή πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή από ξένους προμηθευτές, καθώς και οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μεταξύ των τελευταίων και των εταιρειών αυτού του νόμου, τα παρεπόμενα σύμφωνα, η εξόφληση των δανείων ή πιστώσεων και των σχετικών τόκων, προμηθειών και λοιπών επιβαρύνσεων, όπως και η καταβολή των μισθωμάτων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, κράτηση, δικαίωμα ή γενικότερα επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και τρίτων, ανεξάρτητα αν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.
7. Για τις υποχρεώσεις από δάνεια ή πιστώσεις της παραγράφου 6, καθώς και για τα μισθώματα που οφείλουν σε συνάλλαγμα οι κατά το άρθρο 2 εταιρείες από συμβάσεις με τις οποίες αυτές μίσθωσαν από το εξωτερικό κινητά πράγματα για χρηματοδοτική υπεκμίσθωση στην Ελλάδα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου Ι του ν.4494/1966 (ΦΕΚ 9).
8. Για τον υπολογισμό των καθαρών κερδών των εταιρειών αυτού του νόμου επιτρέπεται να ενεργείται για την κάλυψη επισφαλών απαιτήσεών τους έκπτωση έως 2% του ύψους των μισθωμάτων (ληξιπροθεσμων ή όχι) από όλες τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης τα οποία δεν είχαν εισπραχθεί στις 31 δεκεμβρίου κάθε έτους. Η έκπτωση αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό πρόβλεψης.
9. Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης έχουν δικαίωμα να ενεργούν αφορολόγητες εκπτώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων Ι2, Ι3 και Ι4 του Ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70), εφόσον ο μισθωτής θα είχε αυτό το δικαίωμα αν είχε αγοράσει το πράγμα και είχε αποκτήσει κυριότητα.

10. Σε περιπτώσεις επενδύσεων που υπάγονται στο ν. 1262/1982 η δαπάνη για την απόκτηση των κινητών πραγμάτων του άρθρου 1 συνυπολογίζεται στο συνολικό κόστος της κατά το άρθρο 1 του ν. 1262/1982 παραγωγικής επένδυσης για να καθοριστεί το ύψος της επιχορήγησης κατά το άρθρο 7 του ίδιου νόμου. Η επιχορήγηση από το Δημόσιο επενδύσεων, των οποίων η δαπάνη καλύπτεται μερικά σε χρηματοδοτική μίσθωση, εκταμιεύεται κατά το άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 1262/1982 εφόσον έχει εγκατασταθεί μισθωμένος εξοπλισμός αξίας ίσης προς το ποσό που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί αν ο εξοπλισμός είχε χρηματοδοτηθεί με τραπεζικό δάνειο.

Άρθρο 7

Προεδρικά διατάγματα

Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια τεχνικού χαρακτήρα αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφοι 2, 7 και των άρθρων 4 έως 6 του νόμου αυτού. Με όμοια προεδρικά διατάγματα μπορεί να ρυθμίζεται η υποχρέωση των μισθωτών να εμφανίζουν στις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις στοιχεία σχετικά προς τις χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Νόμου αυτού αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1574/14.6.89

(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

ΘΕΜΑ: Επιτόκιο υπερημερίας επί χορηγήσεων των πιστω-
τικών ιδρυμάτων σε δραχμές

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 "επί ανα άσκησης της νομισμα-
τικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και
άλλης διατάξεις",
- β) την ΠΔ/ΤΕ 425/17.12.84, όπως τροποποιήθηκε με την
ΠΔ/ΤΕ 1108/21.7.87, και
- γ) την πρόσφατη περαιτέρω σημαντική απελευθέρωση των
επιτοκίων χορηγήσεων και την ανάγκη απλοποίησης του
τρόπου καθορισμού του επιτοκίου υπερημερίας επί χορη-
γήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε ς ακολουθα:

1. Το επιτόκιο υπερημερίας για τις χορηγήσεις των πιστω-
τικών ιδρυμάτων σε δραχμές είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο
με κατώτατο όριο το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο επιτοκίου
δανείων για κεφάλαια κίνησης (ΠΔ/ΤΕ 1085/29.6.87 παρ.1α)
προσαυξημένο κατά τέσσερις (4) εκατοστιαίες μονάδες. Στην
περίπτωση που το σε καθυστέρηση δάνειο καλύπτεται με
εχχύση του Ελληνικού Δημοσίου το μισό της διαφοράς μεταξύ
του τόκου υπερημερίας και του τόκου ενήμερου δανεισμού
περιέρχεται στο Δημόσιο.

2. Το επιτόκιο υπερημερίας για δραχμικές απαιτήσεις των
πιστωτικών ιδρυμάτων από κατάπτωση εχχυτικών επιστολών
(σε δραχμές ή συναλλάγμα) είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο,
με κατώτατο όριο το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο επιτοκίου
δανείων για κεφάλαια κίνησης (ΠΔ/ΤΕ 1088/29.6.87, παρ.1α)
προσαυξημένο κατά τέσσερις (4) εκατοστιαίες μονάδες.

Η παρούσα Πράξη ισχύει από 1.7.1989.

Οι ΠΔ/ΤΕ 425/17.12.84 και 1108/21.7.87 καταργούνται.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της
Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 22.6.89

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Υποδιευθυντής

Γ. Βακαβούζος

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλικιάς

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1011/22.4.87

(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ Δανεισμός σε συνάλλαγμα μεταποιητικών, μεταλλευτικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) τις αποφάσεις ΝΕ 93/15/24.9.75, ΝΕ 85/5/14.7.75 και ΝΕ 238/5/24.5.79 (όπως ισχύουν)
- γ) τη σκοπιμότητα απλούστευσης της διαδικασίας δανεισμού σε συνάλλαγμα επιχειρήσεων από πιστωτικά ιδρύματα,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται σε μεταποιητικές, μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις να συνάπτουν, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, δάνεια σε συνάλλαγμα από πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού και του εσωτερικού, υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:
 - α) Το προϊόν των δανείων θα χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και την κάλυψη αναγκών σε κεφάλαια κίνησης της μεταποιητικής, μεταλλευτικής ή της ξενοδοχειακής δραστηριότητας των δανειζόμενων επιχειρήσεων,
 - β) Η διάρκεια των δανείων δεν θα είναι μικρότερη του εξαμήνου,
 - γ) Το επιτόκιο θα συνομολογείται μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος που χορηγεί το δάνειο και της δανειζόμενης επιχείρησης. Ειδικότερα, στην περίπτωση που το συμβατικό επιτόκιο είναι κυμαινόμενο δεν θα υπερβαίνει το ισχύον στις διεθνείς διατραπεζικές αγορές προσαυξημένο μέχρι δύο (2) κατ'ανώτατο όριο ποσοστιαίες μονάδες ετησίως,
 - δ) Οι δανειζόμενες επιχειρήσεις θα καταθέτουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών) αντίγραφο της δανειακής σύμβασης το βραδύτερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, από την υπογραφή της,
 - ε) Το αντίγραφο της δανειακής σύμβασης θα συνοδεύεται με ανάληψη υποχρέωσης από τη δανειζόμενη επιχείρηση να καταβάλει την αναφερόμενη στην παράγραφο 3 κατωτέρω ποινική ρήτρα υπέρ του Δημοσίου,
 - στ) Στις βεβαιώσεις αγοράς συναλλάγματος που εκδίδονται κατά την εισαγωγή των κεφαλαίων θα αναγράφεται ότι το δραχμοποιούμενο συνάλλαγμα αφορά δάνεια που έχουν συναφθεί με βάση την παρούσα Πράξη. Η Τράπεζα της Ελλάδος, μετά την υποβολή από τις επιχειρήσεις δικαιολογητικών από τα οποία θα προκύπτουν οι συναλλαγματικές τους υποχρεώσεις, θα χορηγεί το αναγκαίο συνάλλαγμα για την εξυπηρέτηση των δανείων με ταυτόχρονη ακύρωση των αντίστοιχων βεβαιώσεων αγοράς συναλλάγματος.

.../...

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

2. Επιτρέπεται, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας (ΠΔ. 1170/82) της Ελλάδος, για δάνεια που συνάπτονται με τους όρους και προϋποθέσεις της παραγράφου 1:

α) Η παράταση της διάρκειας του δανείου και η μετατροπή σε άλλο νόμισμα από εκείνο που προβλέπει η δανειακή σύμβαση.

Οι δανειζόμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται να ανακοινώνουν εγγράφως τις μεταβολές αυτές στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών) το βραδύτερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκαν.

β) Η εξόφληση πριν από τη συμβατική λήξη, εφόσον έχει παρέλθει εξάμηνο τουλάχιστον από την ημερομηνία δραχμοποίησης του συναλλάγματος.

3. Οι δανειζόμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών) στοιχεία που θα τους ζητηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 ανωτέρω.

Σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί ότι το δάνειο χρησιμοποιήθηκε για σκοπό άλλο από τον καθοριζόμενο στην παράγραφο 1 εδ.α, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται στην καταβολή ποινικής ρήτρας υπέρ του Δημοσίου ίσης προς το 10% της αξίας του δραχμοποιηθέντος συναλλάγματος. Ποινική ρήτρα 5% καταβάλλεται επίσης στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρήθηκαν οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να εξοφλούν, πριν από τη συμβατική τους λήξη, υποχρεώσεις που προέρχονται:

α) Από δάνεια με ρήτρα συναλλάγματος που έχουν συναφθεί με βάση την απόφαση ΝΕ 93/15/24.9.75 (όπως ισχύει), καθώς και από δάνεια σε συνάλλαγμα με βάση τις αποφάσεις ΝΕ 85/5/14.7.75 και ΝΕ 238/5/24.5.79 (όπως ισχύουν) με τη προϋπόθεση ότι οι δανειοδοτούμενες σε συνάλλαγμα επιχειρήσεις προηγουμένως εισάγουν, από δικά τους μη υποχρεωτικά εκχωρητέα συναλλαγματικά διαθέσιμα, τα ποσά του συναλλάγματος που απαιτούνται για την προπληρωμή των δανείων,

β) Από δάνεια σε συνάλλαγμα που έχουν συναφθεί με βάση ειδικές κατά περίπτωση εγκρίσεις και για τα οποία προβλέπεται συναλλαγματική εξυπηρέτηση από την Τράπεζα της Ελλάδος, υπό την προϋπόθεση ότι η προπληρωμή πραγματοποιείται μετά εξάμηνο τουλάχιστον από την ημερομηνία δραχμοποίησης του συναλλάγματος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί το αναγκαίο συνάλλαγμα για την εξυπηρέτηση των δανείων μετά την υποβολή από τις επιχειρήσεις των αναγκαίων δικαιολογητικών με ταυτόχρονη ακύρωση των αντίστοιχων βεβαιώσεων αγοράς συναλλάγματος.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α'). -

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα 23.4.87

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ο Τμηματάρχης

H. Κυριακωντάκης

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλικιάς

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1955/2.7.91

(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ: Κανόνες που διέπουν τη χορήγηση δανείων σε δραχμές από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του Ν.Α. 588/1948 "περί ελέγχου της πίστωσης",
- β) τις διατάξεις του ΑΝ 1669/1951 "περί λειτουργίας και ελέγχου των τραπεζών",
- γ) τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- δ) τις διατάξεις της απόφ.ΝΕ 1509/1/14.9.68 "κανόνες διέποντες τας χρηματοδοτήσεις και λοιπές τοποθετήσεις των τραπεζών", όπως ισχύουν, και
- ε) τη σκοπιμότητα απλοποίησης του συστήματος πιστωτικών κανόνων και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο των σχετικών διατάξεων,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

να καθορίσει ότι ο δανεισμός σε δραχμές από τα πιστωτικά ιδρύματα διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις:

Α. Δάνεια για κεφάλαιο κίνησης και για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό

1. Η χρηματοδότηση των πάσης φύσεως επιχειρήσεων, των επαγγελματιών και των νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για την κάλυψη αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης και δαπανών τους για την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων διενεργείται χωρίς περιορισμούς ή ειδικούς όρους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους 2 και 3. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν τους όρους των δανείων, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων που ισχύουν.

Ειδικότερα διευκρινίζεται ότι:

- α) οι χρηματοδοτήσεις επιτρέπεται να καλύπτουν και: i) την απόκτηση υφισταμένων παγίων εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου εξοπλισμού και μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων και ii) μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, εφόσον εξασφαλίζεται ο έλεγχος της επιχείρησης στο κεφάλαιο της οποίαςπραγματοποιείται η συμμετοχή.

β) επιτρέπεται η χρηματοδότηση και της αξίας οικοπέδων, εφόσον αυτά εξυπηρετούν την επιχειρηματική δραστηριότητα του δανειολήπτη ή προορίζονται για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων,

γ) παύει να είναι υποχρεωτική η έκδοση δίγραμμων επιταγών σε διαταγή των πωλητών αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων.

2. Διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές διατάξεις που διέπουν:

α) τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας,

β) τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων από το Ειδικό Κεφάλαιο με βάση την απόφ. ΝΕ 197/11/3.4.78, όπως ισχύει,

γ) τη χρηματοδότηση εξαγωγών με προθεσμιακό διακανονισμό σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 127/2.12.82, όπως ισχύει,

δ) τις κατηγορίες χρηματοδοτήσεων που καλύπτονται με την εγγύηση του Δημοσίου ή των οποίων το επιτόκιο επιδοτείται είτε από το λογαριασμό του Ν.128/79 είτε απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό,

ε) τη χρηματοδότηση δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, των οποίων οι συνολικές δανειακές ανάγκες υπόκεινται σε όρια. Για τη χρηματοδότηση νομικών προσώπων που υπάγονται στον ΑΝ 1611/30, απαιτείται σε κάθε περίπτωση συνηγορία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και του εποπτεύοντος Υπουργείου,

⑤ Δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση χρηματιστηριακών επιχειρήσεων, εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων για αγορά τίτλων.

Β. Δάνεια προς ιδιώτες για την κατασκευή, επισκευή και αγορά ακινήτων στην Ελλάδα

1. Το ύψος και οι όροι των δανείων καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χρηρηγήσεων που ισχύουν. Οι χρηματοδοτήσεις αφορούν ακίνητα που προορίζονται για ιδιόχρηση ως κατοικίες ή πάσης φύσεως ακίνητα που προορίζονται για εκμετάλλευση. Διευκρινίζεται ότι επιτρέπεται και η χρηματοδότηση της αξίας αγοράς των οικοπέδων επί των οποίων θα ανεγερθούν τα κτίρια.

2. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, των δαπανών αγοράς και εγκατάστασης ηλιακών θερμοσιφώνων, κεντρικών συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, καθώς και συστημάτων πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.

3. Διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση:

α) δανείων στεχαστικού ταμειυτηρίου,

β) στεχαστικών δανείων δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων ΝΠΔΔ και δημοσίων επιχειρήσεων από το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

γ) στεχαστικών δανείων τραπεζοϋπαλλήλων,

δ) δανείων Εργατικής και Λαϊκής Κατοικίας,

ε) στεχαστικών δανείων προς διάφορες κατηγορίες πληγέντων, αγροτικών στεχαστικών δανείων και δανείων που αφορούν παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια, εφόσον για τις κατηγορίες αυτές δανείων είτε χορηγείται η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είτε καταβάλλεται κρατική επιχορήγηση είτε επιδοτείται το επιτόκιο από το λογαριασμό του Ν.128/73 ή απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό,

στ) δανείων που προβλέπονται από την ΠΔ/ΤΕ 716/18.3.86, όπως ισχύει.

Γ. Πώληση με πίστωση ειδών διαρκείας, καινούργιων ή μεταχειρισμένων

α) Είδη διαρκείας που πωλούνται σε φυσικά πρόσωπα και εξυπηρετούν προσωπικές καταναλωτικές ανάγκες.

Καταβάλλεται σε μετρητά κατά την αγορά το 30% τουλάχιστον του συνολικού τιμήματος. Το πιστούμενο μέρος του τιμήματος εξοφλείται εντός 18 μηνών το αργότερο και η μέση, σταθμισμένη κατά το ύψος των επιμέρους δόσεων, διάρκεια της πίστωσης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους 10 μήνες.

Οι επιχειρήσεις που πωλούν με πίστωση είδη διαρκείας σε τελικούς αγοραστές, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που προεξοφλούν ή δέχονται ως ενέχυρο πιστωτικούς τίτλους που αφορούν τις πωλήσεις αυτές οφείλουν να τηρούν ή να ελέγχουν την τήρηση των πιο πάνω όρων.

.../...

β) Είδη διαρκείας που πωλούνται σε τελικούς αγοραστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και εξυπηρετούν επαγγελματικές ανάγκες.

Οι όροι πώλησης των ειδών αυτών καθορίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων. Καταργείται η υποχρέωση καταβολής σε μετρητά ελαχίστου ποσοστού του συνολικού τιμήματος.

Δ. Καταναλωτική Πίστη/Προσωπικά δάνεια

1. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση φυσικών προσώπων μέσω της χρήσης τραπεζικών πιστωτικών δελτίων με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) Το πιστωτικό δελτίο επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών, την εξόφληση υποχρεώσεων του κατόχου και για άντληση από τον κάτοχο μετρητών μέχρι ποσού δρχ.25.000 κατά μήνα,

β) το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού, με εξαίρεση τις χρεώσεις που αφορούν πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά τον αμέσως προηγούμενο της έκδοσης του λογαριασμού μήνα, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των δρχ.200.000. Σε περίπτωση κατά σύστημα υπέρβασης του ορίου αυτού, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να προβαίνει σε ακύρωση του πιστωτικού δελτίου. Απαγορεύεται η έκδοση νέου πιστωτικού δελτίου τουλάχιστον προ της συμπλήρωσης διετίας από την ακύρωση,

γ) σε περίπτωση που οι εκδότες καρτών πραγματοποιούν συμφωνίες με συγκεκριμένους πωλητές ειδών διαρκείας για αγορά των ειδών αυτών με χρήση καρτών, ευθύνονται και οι εκδότες των καρτών για την τήρηση των όρων πώλησης των ειδών διαρκείας, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο Γ(α) ανωτέρω,

δ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τον εκδότη του δελτίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν,

ε) η χρήση των πιστωτικών δελτίων στο εξωτερικό διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Επιτρέπεται η χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα για την κάλυψη πάσης φύσεως αναγκών τους με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) το ύψος του δανείου στο ίδιο φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το ποσό των δρχ.200.000.

β) η ανώτατη διάρκεια των δανείων είναι 18 μήνες,

γ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν.

3. Επιτρέπεται η χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα επ' ενεχύρω τίτλων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) το ύψος του δανείου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 30% της τρέχουσας αξίας των τίτλων και σε απόλυτο ύψος το ποσό των δρχ. 3.000.000,

β) η ανώτατη διάρκεια των δανείων είναι 18 μήνες,

γ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν.

Ε. Διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις οφειλών προς πιστωτικά ιδρύματα διέπονται από τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 1620/9.10.89.

ΣΤ. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις που απαγορεύουν τη χορήγηση ορισμένων κατηγοριών δανείων από συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα ή κατηγορίες πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ζ. Καταργείται η απόφ. ΝΕ 1509/1/14.9.68, όπως ισχύει, με εξαίρεση τις διατάξεις της παραγράφου ΙΙ του πρώτου κεφαλαίου που αναφέρονται στην επιβολή ποινικής ρήτρας και τις διατάξεις του τετάρτου κεφαλαίου που διέπουν τις υποχρεωτικές τοποθετήσεις επί καταθέσεων. Επίσης καταργούνται οι διατάξεις άλλων αποφάσεων των νομισματικών αρχών που έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις της παρούσας Πράξης.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Ακριβές αντίγραφο

Ο Διοικητής

Αθήνα, 2.7.91
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Δημ. Χαλικιάς

Ο Διευθυντής

Ι. Βαχαβιόλος

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2091/11.6.92
(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ Ελάχιστα όρια επιτοκίων τραπεζικών χορηγήσεων

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) την ΠΔ/ΤΕ 1760/5.7.90,
- γ) τις συνθήκες που επικρατούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές,

Α Π Ο Θ Α Σ Ι Σ Ε τα εξής:

Καθορίζονται από την κοινοποίηση της παρούσας Πράξης τα ελάχιστα όρια επιτοκίων τραπεζικών χορηγήσεων ως ακολούθως:

- α. επιτόκιο δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) το έτος για κεφάλαιο κίνησης.
- β. επιτόκιο δεκαεπτά τοις εκατό (17%) το έτος για μεσομακροπρόθεσμα δάνεια.

Διευκρινίζεται ότι δεν υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας Πράξης οι κατηγορίες των στεγαστικών δανείων που αναφέρονται στην παράγραφο β3 της ΠΔ/ΤΕ 1959/2.7.91.

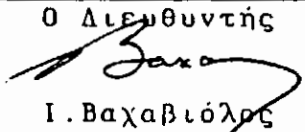
Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).-

Ο Διοικητής

Ε.Ν.Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 11.6.92
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

Ι. Βαχαβιόλος

ΧΠ/ΧΥ
p090692.xp

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. "ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ"
ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π. - ΠΕΤΡΑΚΗΣ Π.
2. "ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ"
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.
3. "ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ"
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.
4. "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ"
ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.
5. "ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ"
ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.
6. "Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ"
ΠΕΤΡΑΚΗΣ Π.
7. "ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ"
ΤΖΩΑΝΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.
8. "ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ"
ΦΙΛΙΠΠΑΤΟΣ Γ.Κ.
9. "ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ LEASING"
ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ ΠΑΥΛΟΣ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

1. "ΑΓΟΡΑ".
2. "ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ".
3. "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ".

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

1. Συντελεστής προεξόφλησης ή αναγωγής σε παρούσες αξίες
 Παρούσα αξία μιας νομισματικής μονάδας μετά από t έτη (στο τέλος του έτους) και επιτόκιο r

$$PVIF (t, r) = (1+r)^{-t} = \frac{1}{(1+r)^t}$$

Έτη από σήμερα	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	7 %	8 %	9 %	10 %
1	0,99010	0,98039	0,97007	0,96154	0,95238	0,94340	0,93458	0,92593	0,91743	0,90909
2	0,98030	0,96117	0,94269	0,92456	0,90703	0,89000	0,87344	0,85734	0,84168	0,82645
3	0,97059	0,94232	0,91514	0,88900	0,86384	0,83962	0,81630	0,79383	0,77218	0,75131
4	0,96098	0,92385	0,88849	0,85480	0,82270	0,79209	0,76290	0,73503	0,70843	0,68301
5	0,95147	0,90573	0,86261	0,82193	0,78353	0,74726	0,71299	0,68058	0,64993	0,62092
6	0,94204	0,88797	0,83748	0,79031	0,74622	0,70496	0,66634	0,63017	0,59627	0,56447
7	0,93272	0,87056	0,81309	0,75992	0,71068	0,66506	0,62275	0,58349	0,54703	0,51316
8	0,92348	0,85349	0,78941	0,73069	0,67684	0,62741	0,58201	0,54027	0,50187	0,46651
9	0,91434	0,83675	0,76642	0,70259	0,64461	0,59190	0,54393	0,50025	0,46043	0,42410
10	0,90529	0,82035	0,74409	0,67556	0,61391	0,55819	0,50835	0,46319	0,42241	0,38554
11	0,89632	0,80426	0,72242	0,64958	0,58468	0,52679	0,47509	0,42888	0,38753	0,35049
12	0,88745	0,78849	0,70128	0,62460	0,55684	0,49697	0,44491	0,39711	0,35553	0,31863
13	0,87866	0,77303	0,68095	0,60057	0,53032	0,46884	0,41496	0,36770	0,32618	0,28966
14	0,86986	0,75787	0,66112	0,57747	0,50507	0,44230	0,38782	0,34046	0,29925	0,26333
15	0,86135	0,74301	0,64186	0,55526	0,48102	0,41726	0,36245	0,31534	0,2734	0,23929
16	0,85282	0,72845	0,62317	0,53391	0,45811	0,39365	0,33873	0,29189	0,2487	0,21763
17	0,84438	0,71416	0,60502	0,51337	0,43630	0,37136	0,31657	0,27027	0,23107	0,19784
18	0,83602	0,70010	0,58739	0,49363	0,41552	0,35034	0,29586	0,25025	0,21199	0,17986
19	0,82774	0,68643	0,57029	0,47464	0,39573	0,33051	0,27651	0,23171	0,19449	0,16351
20	0,81954	0,67297	0,55167	0,45339	0,37689	0,31150	0,25842	0,21455	0,17841	0,14864
21	0,81143	0,65978	0,53355	0,43383	0,35894	0,29415	0,24151	0,19866	0,16370	0,13513
22	0,80340	0,64684	0,52189	0,42195	0,34685	0,27750	0,22571	0,18394	0,15018	0,12285
23	0,79544	0,63414	0,50669	0,40573	0,32557	0,26180	0,21095	0,17031	0,13779	0,11168
24	0,78757	0,62172	0,49193	0,39012	0,31007	0,24698	0,19715	0,15770	0,12640	0,10153
25	0,77977	0,60953	0,47760	0,37512	0,29530	0,23300	0,18425	0,14602	0,11597	0,09230

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 (συνέχεια)

Έτη από σήμερα

Έκτακτο

τ	11 %	12 %	13 %	14 %	15 %	16 %	17 %	18 %	19 %	20 %
1	0,90090	0,89286	0,88496	0,87719	0,86957	0,86207	0,85470	0,84746	0,84034	0,83333
2	0,81162	0,79719	0,78315	0,76947	0,75614	0,74316	0,73051	0,71818	0,70616	0,69444
3	0,73119	0,71178	0,69305	0,67497	0,65752	0,64066	0,62437	0,60863	0,59342	0,57870
4	0,65873	0,63552	0,61332	0,59208	0,57175	0,55229	0,53365	0,51579	0,49867	0,48225
5	0,59345	0,56743	0,54276	0,51937	0,49718	0,47611	0,45611	0,43711	0,41905	0,40188
6	0,53464	0,50663	0,48032	0,45559	0,43233	0,41044	0,38984	0,37043	0,35214	0,33490
7	0,48166	0,45235	0,42506	0,39964	0,37594	0,35383	0,33320	0,31392	0,29592	0,27908
8	0,43393	0,40388	0,37616	0,35056	0,32690	0,30503	0,28487	0,26604	0,24867	0,23257
9	0,39092	0,36061	0,33288	0,30751	0,28426	0,26295	0,24340	0,22546	0,20897	0,19381
10	0,35218	0,32197	0,29459	0,26974	0,24718	0,22668	0,20804	0,19106	0,17560	0,16151
11	0,31728	0,28748	0,26070	0,23662	0,21494	0,19542	0,17781	0,16192	0,14756	0,13459
12	0,28584	0,25667	0,23071	0,20756	0,18691	0,16846	0,15197	0,13722	0,12400	0,11216
13	0,25751	0,22917	0,20416	0,18207	0,16253	0,14523	0,12989	0,11629	0,10420	0,09346
14	0,23199	0,20462	0,18068	0,15971	0,14133	0,12520	0,11102	0,09855	0,87757	0,07789
15	0,20920	0,18270	0,15989	0,14010	0,12289	0,10793	0,09489	0,8352	0,07359	0,06491
16	0,18829	0,16312	0,14150	0,12289	0,10636	0,9304	0,08110	0,07078	0,06184	0,05409
17	0,16953	0,14564	0,12522	0,10780	0,9393	0,8021	0,6932	0,05998	0,05196	0,04507
18	0,15282	0,13004	0,11081	0,9456	0,8080	0,6914	0,05923	0,05083	0,04367	0,03756
19	0,13768	0,11611	0,99806	0,83295	0,7026	0,05961	0,05064	0,04308	0,03669	0,03130
20	0,12403	0,10367	0,88678	0,72726	0,6110	0,05139	0,04328	0,03651	0,03084	0,02608
21	0,11174	0,09256	0,77650	0,66383	0,05313	0,04430	0,03699	0,03094	0,02591	0,02174
22	0,10067	0,08364	0,66796	0,05599	0,04520	0,03819	0,03162	0,02622	0,02178	0,01811
23	0,09069	0,07379	0,06014	0,04911	0,04017	0,03292	0,02702	0,02222	0,01830	0,01509
24	0,08170	0,06588	0,05322	0,04308	0,03493	0,02838	0,02310	0,01883	0,01538	0,01258
25	0,07361	0,05882	0,04710	0,03779	0,03038	0,02447	0,01974	0,01596	0,01292	0,01048

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 (συνέχεια)

*Ετη από σήμερα

Επίτοκιο

ε	21 %	22 %	23 %	24 %	25 %	26 %	27 %	28 %	29 %	30 %
1	0,82645	0,81967	0,81301	0,80645	0,80000	0,79365	0,78740	0,78125	0,77519	0,76923
2	0,68301	0,67186	0,66098	0,65036	0,64000	0,62988	0,62000	0,61035	0,60093	0,59172
3	0,56447	0,55071	0,53735	0,52449	0,51200	0,49991	0,48819	0,47684	0,46583	0,45517
4	0,46651	0,45140	0,43690	0,42297	0,40960	0,39675	0,38440	0,37253	0,36111	0,35013
5	0,38554	0,37060	0,35529	0,34111	0,32768	0,31488	0,30268	0,29104	0,27993	0,26933
6	0,31863	0,30328	0,28872	0,27509	0,26214	0,24991	0,23833	0,22737	0,21700	0,20718
7	0,26333	0,24859	0,23478	0,22184	0,20972	0,19834	0,18766	0,17764	0,16822	0,15937
8	0,21763	0,20376	0,19088	0,17891	0,16777	0,15741	0,14776	0,13878	0,13040	0,12259
9	0,17986	0,16702	0,15519	0,14428	0,13422	0,12493	0,11635	0,10842	0,10109	0,09430
10	0,14864	0,13690	0,12617	0,11635	0,10737	0,09915	0,09161	0,08470	0,07836	0,07254
11	0,12285	0,11221	0,10243	0,09383	0,08590	0,07869	0,07214	0,06617	0,06075	0,05580
12	0,10153	0,09198	0,08339	0,07567	0,06872	0,06245	0,05680	0,05170	0,04709	0,04292
13	0,08391	0,07539	0,06789	0,06103	0,05498	0,04957	0,04472	0,04039	0,03650	0,03302
14	0,06934	0,06180	0,05512	0,04921	0,04398	0,03934	0,03522	0,03155	0,02830	0,02540
15	0,05731	0,05065	0,04481	0,03969	0,03518	0,03122	0,02773	0,02465	0,02194	0,01954
16	0,04736	0,04152	0,03643	0,03201	0,02815	0,02478	0,02183	0,01926	0,01700	0,01503
17	0,03914	0,03403	0,02962	0,02581	0,02252	0,01967	0,01719	0,01505	0,01318	0,01156
18	0,03235	0,02789	0,02403	0,02082	0,01801	0,01561	0,01354	0,01175	0,01022	0,00889
19	0,02673	0,02286	0,01938	0,01679	0,01441	0,01239	0,01066	0,00918	0,00792	0,00684
20	0,02209	0,01874	0,01592	0,01354	0,01153	0,00983	0,00839	0,00717	0,00614	0,00526
21	0,01826	0,01536	0,01294	0,01092	0,00922	0,00780	0,00661	0,00561	0,00476	0,00405
22	0,01509	0,01259	0,01052	0,00880	0,00738	0,00619	0,00520	0,00438	0,00369	0,00311
23	0,01247	0,01032	0,00855	0,00710	0,00590	0,00491	0,00410	0,00342	0,00286	0,00239
24	0,01031	0,00846	0,00693	0,00575	0,00472	0,00390	0,00323	0,00267	0,00222	0,00184
25	0,00852	0,00693	0,00565	0,00452	0,00378	0,00310	0,00254	0,00209	0,00172	0,00142

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

2. Συντελεστής προεξόφλησης ή αναγωγής σε παρούσες αξίες
 Παρούσα αξία μιας νομισματικής μονάδας που λαμβάνεται κάθε έτος για n έτη και επιτόκιο r

$$PVIFA(r, t) = \sum_{t=1}^n \frac{1}{(1+r)^t} = \frac{1}{r} \left[1 - \frac{1}{(1+r)^n} \right]$$

*Έτη υπό σήμερα

*Επιτόκιο r

n	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	0,9901	0,9804	0,9709	0,9615	0,9524	0,9434	0,9346	0,9259	0,9174	0,9091
2	1,9704	1,9416	1,9135	1,8861	1,8594	1,8334	1,8080	1,7833	1,7591	1,7355
3	2,9410	2,8839	2,8286	2,7751	2,7232	2,6730	2,6243	2,5771	2,5313	2,4868
4	3,9020	3,8077	3,7171	3,6299	3,5459	3,4651	3,3872	3,3121	3,2397	3,1699
5	4,8535	4,7134	4,5797	4,4518	4,3295	4,2123	4,1002	3,9927	3,8896	3,7908
6	5,7955	5,6014	5,4172	5,2421	5,0757	4,9173	4,7665	4,6229	4,4859	4,3553
7	6,7282	6,4720	6,2302	6,0020	5,7863	5,5824	5,3893	5,2064	5,0329	4,8684
8	7,6517	7,3254	7,0196	6,7327	6,4632	6,2098	5,9713	5,7466	5,5348	5,3349
9	8,5661	8,1622	7,7861	7,4353	7,1078	6,8017	6,5152	6,2469	5,9952	5,7590
10	9,4714	8,9825	8,5302	8,1109	7,7217	7,3601	7,0236	6,7101	6,4176	6,1446
11	10,3677	9,7868	9,2526	8,7604	8,3064	7,8868	7,4987	7,1389	6,8052	6,4951
12	11,2552	10,5753	9,9539	9,3850	8,8632	8,3838	7,9427	7,5361	7,1607	6,8137
13	12,1338	11,3483	10,6349	9,9856	9,3935	8,8527	8,3576	7,9038	7,4869	7,1034
14	13,0038	12,1062	11,2950	10,5631	9,8986	9,2950	8,7454	8,2442	7,7861	7,3667
15	13,8651	12,8492	11,9379	11,1183	10,3796	9,7122	9,1079	8,5595	8,0607	7,6061
16	14,7180	13,5777	12,5610	11,6522	10,8377	10,1059	9,4466	8,8514	8,3125	7,8237
17	15,5624	14,2918	13,1660	12,1656	11,2740	10,4772	9,7632	9,1216	8,5436	8,0215
18	16,3984	14,9920	13,7534	12,6592	11,6595	10,8276	10,0591	9,3719	8,7556	8,2014
19	17,2261	15,6784	14,3237	13,1339	12,0853	11,1581	10,3356	9,6036	8,9501	8,3649
20	18,0457	16,3514	14,8774	13,5903	12,4622	11,4699	10,5940	9,8181	9,1285	8,5136
21	18,8571	17,0111	15,4149	14,0291	12,8211	11,7640	10,8355	10,0168	9,2922	8,6487
22	19,6605	17,6580	15,9368	14,4511	13,1630	12,0416	11,0512	10,2607	9,4424	8,7715
23	20,4559	18,2921	16,4435	14,8568	13,4885	12,3033	11,2722	10,3710	9,5802	8,8832
24	21,2435	18,9139	16,9355	15,2469	13,7986	12,5503	11,4693	10,5287	9,7066	8,9847
25	22,0233	19,5234	17,4131	15,6220	14,0939	12,7833	11,6536	10,6748	9,8226	9,0770

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (συνέχεια)

Έκτακτο

Έτη από σήμερα

η	11 %	12 %	13 %	14 %	15 %	16 %	17 %	18 %	19 %	20 %
1	0,0009	0,8929	0,8850	0,3772	0,8696	0,8621	0,8547	0,8475	0,8403	0,8333
2	1,7125	1,6901	1,6681	1,6457	1,6257	1,6052	1,5852	1,5656	1,5465	1,5278
3	2,4437	2,4018	2,3612	2,3216	2,2832	2,2459	2,2096	2,1743	2,1399	2,1065
4	3,1024	3,0373	2,9745	2,9137	2,8550	2,7982	2,7432	2,6901	2,6386	2,5887
5	3,6859	3,6048	3,5172	3,4331	3,3522	3,2743	3,1993	3,1272	3,0576	2,9906
6	4,2305	4,1114	3,9976	3,8887	3,7845	3,6847	3,5892	3,4976	3,4098	3,3255
7	4,7122	4,5633	4,4226	4,2883	4,1604	4,0386	3,9224	3,8115	3,7057	3,6046
8	5,1461	4,9676	4,7988	4,6389	4,4873	4,3436	4,2072	4,0776	3,9544	3,8372
9	5,5370	5,3282	5,1317	4,9454	4,7716	4,6065	4,4506	4,3030	4,1633	4,0310
10	5,8892	5,6502	5,4262	5,2161	5,0188	4,8332	4,6586	4,4941	4,3389	4,1925
11	6,2065	5,9377	5,6869	5,4527	5,2337	5,0386	4,8364	4,6560	4,4865	4,3271
12	6,4924	6,1944	5,9176	5,6603	5,4206	5,1971	4,9824	4,7932	4,6105	4,4392
13	6,7499	6,4235	6,1218	5,8424	5,5931	5,3423	5,1183	4,9095	4,7147	4,5327
14	6,9819	6,6282	6,3025	6,0021	5,7245	5,4675	5,2293	5,0081	4,8023	4,6106
15	7,1909	6,8109	6,4624	6,1422	5,8474	5,5755	5,3242	5,0916	4,8759	4,6755
16	7,3792	6,9740	6,6039	6,2651	5,9542	5,6685	5,4053	5,1624	4,9377	4,7296
17	7,5488	7,1196	6,7291	6,3729	6,0472	5,7467	5,4746	5,2223	4,9897	4,7746
18	7,7016	7,2497	6,8399	6,4674	6,1280	5,8178	5,5339	5,2732	5,0333	4,8122
19	7,8393	7,3658	6,9380	6,5504	6,1982	5,8775	5,5845	5,3162	5,0700	4,8435
20	7,9633	7,4694	7,0248	6,6231	6,2593	5,9288	5,6278	5,3527	5,1009	4,8696
21	8,0751	7,5629	7,1016	6,6870	6,3125	5,9731	5,6648	5,3837	5,1268	4,8913
22	8,1757	7,6446	7,1695	6,7429	6,3587	6,0113	5,6964	5,4099	5,1486	4,9094
23	8,2664	7,7184	7,2297	6,7921	6,3988	6,0442	5,7234	5,4321	5,1668	4,9245
24	8,3481	7,7843	7,2829	6,8351	6,4338	6,0726	5,7465	5,4509	5,1822	4,9371
25	8,4217	7,8431	7,3300	6,8779	6,4641	6,0971	5,7662	5,4669	5,1951	4,9476

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (συνέχεια)

n	Έπιτόκιο									
	21 %	22 %	23 %	24 %	25 %	26 %	27 %	28 %	29 %	30 %
1	0,8264	0,8197	0,8130	0,8065	0,8000	0,7937	0,7874	0,7813	0,7752	0,7692
2	1,5095	1,4915	1,4740	1,4568	1,4400	1,4235	1,4074	1,3916	1,3761	1,3609
3	2,0739	2,0422	2,0114	1,9813	1,9520	1,9234	1,8956	1,8684	1,8420	1,8161
4	2,5404	2,4936	2,4483	2,4043	2,3616	2,3202	2,2800	2,2410	2,2031	2,1662
5	2,9260	2,8636	2,8035	2,7454	2,6893	2,6351	2,5827	2,5320	2,4830	2,4356
6	3,2446	3,1669	3,0923	3,0205	2,9514	2,8850	2,8310	2,7594	2,7000	2,6427
7	3,5079	3,4155	3,3270	3,2423	3,1611	3,0833	3,0087	2,9370	2,8682	2,8021
8	3,7256	3,6193	3,5179	3,4212	3,3289	3,2407	3,1564	3,0758	2,9986	2,9247
9	3,9054	3,7863	3,6731	3,5655	3,4631	3,3657	3,2728	3,1842	3,0997	3,0190
10	4,0541	3,9232	3,7993	3,6819	3,5705	3,4648	3,3644	3,2689	3,1781	3,0915
11	4,1769	4,0354	3,9018	3,7757	3,6564	3,5435	3,4365	3,3351	3,2388	3,1473
12	4,2785	4,1274	3,9852	3,8514	3,7251	3,6060	3,4933	3,3868	3,2859	3,1903
13	4,3624	4,2028	4,0530	3,9124	3,7801	3,6555	3,5381	3,4272	3,3224	3,2233
14	4,4317	4,2646	4,1082	3,9616	3,8241	3,6949	3,5733	3,4587	3,3507	3,2487
15	4,4850	4,3152	4,1530	4,0013	3,8593	3,7261	3,6010	3,4834	3,3726	3,2682
16	4,5364	4,3567	4,1894	4,0333	3,8874	3,7509	3,6228	3,5026	3,3896	3,2832
17	4,5755	4,3998	4,2190	4,0591	3,9079	3,7705	3,6400	3,5177	3,4028	3,2948
18	4,6079	4,4187	4,2431	4,0799	3,9279	3,7861	3,6536	3,5294	3,4130	3,3037
19	4,6346	4,4415	4,2627	4,0967	3,9424	3,7985	3,6642	3,5386	3,4210	3,3105
20	4,6567	4,4603	4,2786	4,1103	3,9539	3,8083	3,6726	3,5458	3,4271	3,3158
21	4,6750	4,4756	4,2916	4,1212	3,9631	3,8161	3,6792	3,5514	3,4319	3,3198
22	4,6900	4,4882	4,3021	4,1300	3,9705	3,8223	3,6844	3,5558	3,4356	3,3230
23	4,7025	4,4985	4,3106	4,1331	3,9764	3,8273	3,6885	3,5592	3,4384	3,3254
24	4,7128	4,5070	4,3176	4,1428	3,9811	3,8312	3,6918	3,5619	3,4406	3,3272
25	4,7214	4,5139	4,3232	4,1474	3,9849	3,8342	3,6943	3,5640	3,4423	3,3286

*Έτη από σήμερα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

3. Συντελεστής ανατοκισμού ή κεφαλαιοποίησης
 Η μελλοντική αξία μιας νομισματικής μονάδας μετά από n έτη και επιτόκιο r (τελικό ποσό). $CVIG(r, n) = (1+r)^n$

Έτη	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	Έτη
1	1.010	1.020	1.030	1.040	1.050	1.060	1.070	1.080	1.090	1.100	1
2	1.020	1.040	1.061	1.082	1.102	1.124	1.145	1.166	1.188	1.210	2
3	1.030	1.061	1.093	1.125	1.158	1.191	1.225	1.260	1.295	1.331	3
4	1.041	1.082	1.126	1.170	1.216	1.262	1.311	1.360	1.412	1.464	4
5	1.051	1.104	1.159	1.217	1.276	1.338	1.403	1.469	1.539	1.611	5
6	1.062	1.126	1.194	1.265	1.340	1.419	1.501	1.587	1.677	1.772	6
7	1.072	1.149	1.230	1.316	1.407	1.504	1.606	1.714	1.828	1.949	7
8	1.083	1.172	1.267	1.369	1.477	1.594	1.718	1.851	1.993	2.144	8
9	1.094	1.195	1.305	1.423	1.551	1.689	1.838	1.999	2.172	2.358	9
10	1.105	1.219	1.344	1.480	1.629	1.791	1.967	2.159	2.367	2.594	10
11	1.116	1.243	1.384	1.539	1.710	1.898	2.105	2.332	2.580	2.853	11
12	1.127	1.268	1.426	1.601	1.796	2.012	2.252	2.518	2.813	3.138	12
13	1.138	1.294	1.469	1.665	1.886	2.133	2.410	2.720	3.066	3.452	13
14	1.149	1.319	1.513	1.732	1.980	2.261	2.579	2.937	3.342	3.797	14
15	1.161	1.346	1.558	1.801	2.079	2.397	2.759	3.172	3.642	4.177	15
16	1.173	1.373	1.605	1.873	2.183	2.540	2.952	3.426	3.970	4.595	16
17	1.184	1.400	1.653	1.948	2.292	2.693	3.159	3.700	4.328	5.054	17
18	1.196	1.428	1.702	2.026	2.407	2.854	3.380	3.996	4.717	5.560	18
19	1.208	1.457	1.754	2.107	1.527	3.026	3.617	4.316	5.142	6.116	19
20	1.220	1.486	1.806	2.191	2.653	3.207	3.870	4.661	5.604	6.728	20
25	1.282	1.641	2.094	2.666	3.386	4.292	5.427	6.848	8.623	10.835	25
30	1.348	1.811	2.427	3.243	4.322	5.743	7.612	10.003	13.268	17.449	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 (συνέχεια)

Έτη	12%	14%	15%	16%	18%	20%	24%	28%	32%	36%	Έτη
1	1.120	1.140	1.150	1.160	1.180	1.200	1.240	1.280	1.320	1.360	1
2	1.254	1.300	1.322	1.346	1.392	1.440	1.538	1.638	1.742	1.850	2
3	1.405	1.482	1.521	1.561	1.643	1.728	1.907	2.067	2.300	1.515	3
4	1.574	1.689	1.749	1.811	1.939	2.074	2.364	2.684	3.036	3.421	4
5	1.762	1.925	2.011	2.100	2.288	2.488	2.932	3.436	4.007	4.653	5
6	1.974	2.195	2.313	2.436	2.700	2.986	3.635	4.398	5.290	6.328	6
7	2.211	2.502	2.660	2.826	3.185	3.583	4.508	5.629	6.983	8.605	7
8	2.476	2.853	3.059	3.278	3.759	4.300	5.590	7.206	9.217	11.703	8
9	2.773	3.252	3.518	3.803	4.435	5.160	6.931	9.223	12.166	15.917	9
10	3.106	3.707	4.046	4.411	5.234	6.192	8.594	11.806	16.060	21.647	10
11	3.479	4.226	4.652	5.117	6.176	7.430	10.657	15.112	21.199	29.439	11
12	3.896	4.818	5.350	5.936	7.288	8.916	13.215	19.343	27.983	40.037	12
13	4.363	5.492	6.153	6.886	8.599	10.699	16.386	24.759	36.937	54.451	13
14	4.887	6.261	7.076	7.988	10.147	12.839	20.319	31.691	48.757	74.053	14
15	5.474	7.138	8.137	9.266	11.974	15.407	25.196	40.565	64.359	100.712	15
16	6.130	8.137	9.358	10.748	14.129	18.488	31.243	51.923	84.954	136.97	16
17	6.866	9.276	10.761	12.468	16.672	22.186	38.741	66.461	112.14	186.28	17
18	7.690	10.575	12.375	14.463	19.673	26.623	48.039	85.071	148.02	253.34	18
19	8.613	12.056	14.232	16.777	23.214	31.948	59.568	108.89	195.39	344.54	19
20	9.646	13.743	16.367	19.461	27.393	38.338	73.864	139.38	257.92	468.57	20
25	17.000	26.462	32.919	40.874	62.669	95.396	216.542	478.90	1033.6	2180.1	25
30	29.960	50.950	66.212	85.850	143.371	237.376	634.820	1645.5	4142.1	10143.	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Αθροιστικός συντελεστής ανατοκισμού ή κεφαλαιοποίησης

Η μελλοντική αξία μιας νομοματικής μονάδας (annuity) για n έτη $CVIFA(r, t) = \sum_{i=1}^n \frac{(1+r)^{i-1}}{r} = \frac{(1+r)^n - 1}{r}$

Έτη	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	Έτη
1	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1
2	2.010	2.020	2.030	2.040	2.050	2.060	2.070	2.080	2.090	2.100	2
3	3.030	3.060	3.091	3.122	3.152	3.184	3.215	3.246	3.278	3.310	3
4	4.060	4.122	4.184	4.246	4.310	4.375	4.440	4.506	4.573	4.641	4
5	5.101	5.204	5.309	5.416	5.526	5.637	5.751	5.867	5.985	6.105	5
6	6.152	6.308	6.468	6.633	6.802	6.975	7.153	7.336	7.523	7.716	6
7	7.214	7.434	7.662	7.898	8.142	8.394	8.654	8.923	9.200	9.487	7
8	8.290	8.575	8.868	9.168	9.475	9.789	10.110	10.438	10.773	11.115	8
9	9.369	9.755	10.159	10.583	11.027	11.491	11.978	12.488	13.021	13.579	9
10	10.462	10.950	11.464	12.006	12.578	13.181	13.816	14.487	15.193	15.937	10
11	11.567	12.169	12.808	13.486	14.207	14.972	15.784	16.645	17.560	18.531	11
12	12.683	13.412	14.192	15.026	15.917	16.870	17.888	18.977	20.141	21.384	12
13	13.809	14.680	15.618	16.627	17.713	18.882	20.141	21.495	22.953	24.523	13
14	14.947	15.974	17.086	18.292	19.599	21.051	22.550	24.215	26.019	27.975	14
15	16.097	17.293	18.599	20.024	21.579	23.276	25.129	27.152	29.361	31.772	15
16	17.258	18.639	20.157	21.825	23.657	25.673	27.888	30.324	33.003	35.950	16
17	18.430	20.012	21.762	23.698	25.840	28.213	30.840	33.750	36.974	40.545	17
18	19.615	21.412	23.414	25.645	28.132	30.906	33.999	37.450	41.301	45.599	18
19	20.811	22.841	25.117	27.671	30.539	33.760	37.379	41.446	46.018	51.159	19
20	22.019	24.297	26.870	29.778	33.066	36.786	40.995	45.762	51.160	57.275	20
25	28.243	32.030	36.459	41.646	47.727	54.865	63.249	73.106	84.701	98.347	25
30	34.785	40.568	47.575	56.085	66.439	79.058	94.461	113.283	136.368	164.494	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 (συνέχεια)

Έτη	12%	14%	16%	18%	20%	24%	28%	32%	36%	40%	Έτη
1	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1
2	2.120	2.140	2.160	2.180	2.200	2.240	2.280	2.320	2.360	2.400	2
3	3.374	3.440	3.506	3.572	3.640	3.778	3.918	4.062	4.210	4.360	3
4	4.770	4.921	5.066	5.215	5.368	5.684	6.016	6.362	6.725	7.104	4
5	6.353	6.610	6.877	7.154	7.442	8.048	8.700	9.398	10.146	10.846	5
6	8.115	8.536	8.977	9.442	9.930	10.980	12.136	13.406	14.799	16.324	6
7	10.089	10.730	11.414	12.142	12.916	14.615	16.534	18.696	21.126	28.853	7
8	12.300	13.233	14.240	15.327	16.499	19.123	22.163	25.768	29.732	34.395	8
9	14.776	16.085	17.518	19.056	20.799	24.712	29.369	34.895	41.435	49.153	9
10	17.549	19.337	21.321	23.521	29.959	31.643	38.592	47.062	57.352	69.814	10
11	20.655	23.044	25.733	28.755	32.150	40.238	50.399	63.122	78.998	98.739	11
12	24.133	27.271	30.850	34.931	39.580	50.985	65.510	84.320	108.437	139.235	12
13	28.029	32.089	36.786	42.219	48.497	64.110	84.853	112.303	148.475	195.939	13
14	32.393	37.581	43.672	50.818	59.196	80.496	109.612	149.240	202.926	275.300	14
15	37.280	43.842	51.660	60.965	72.035	100.815	141.303	197.997	276.979	386.420	15
16	42.753	50.980	60.925	72.939	87.442	126.011	181.87	262.36	377.69	541.99	16
17	48.884	59.118	71.673	87.068	105.931	157.253	233.79	347.31	514.66	759.78	17
18	55.750	68.394	84.141	103.740	128.117	195.994	303.25	459.45	700.94	1064.7	18
19	63.440	78.969	98.603	123.414	154.740	244.033	385.32	607.47	954.28	1491.6	19
20	72.052	91.025	115.380	146.628	186.688	303.601	494.21	802.86	1298.8	2089.2	20
25	133.334	181.871	249.214	342.603	471.981	898.092	1706.8	3226.8	6053.0	11247.0	25
30	241.333	356.787	530.312	790.948	1181.582	2640.916	5873.2	12941.0	28172.0	60501.0	30